KALENDARZ FARMACEUTYCZNY

1925

KALENDARZ
FARMACEUTYCZNY

NA ROK

1925

WYDAŁ

Mg. Farm. FR. HEROD
Redaktor „Wiadomości Farmaceutycznych".

ROCZNIK PIĄTY

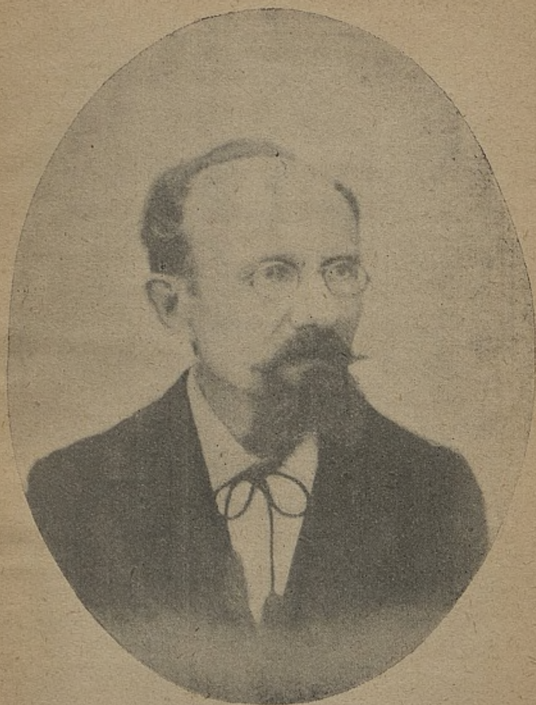

WARSZAWA — DŁUGA 16.

Dostrzeżone braki i usterki w spisie aptek, jak również zmiany osobiste prosimy podawać nam do wiadomości, celem poczynienia poprawek na rok następny.

DRUK LECHJA, ZIELNA 47.

Zasłużonemu botanikowi polskiemu
weteranowi farmacji

Ferdynandowi Karo

w dowód czci i uznania rocznik ten poświęca

Wydawca.

SPIS RZECZY

ŚWIĘTA RUCHOME.

Niedziela starozapustna	8 lutego.
Popielec	25 lutego.
Niedziela Wielkanocna	12 kwietnia.
Dni krzyżowe	18, 19, 20 maja.
Wniebowstąpienie Pańskie	21 maja.
Niedziela Ziel. Świąt	31 maja.
Niedziela św. Trójcy	7 czerwca.
Boże Ciało	11 czerwca.
Serca Jezusowego	19 czerwca.
Pierwsza niedziela adwentu	29 listopada.

SUCHE DNI.

4 marca, 3 czerwca, 16 września i 16 grudnia. (Według kaledarza Juljańskiego).
26 lutego, 28 maja, 17 września i 17 grudnia.

ŚWIĘTA WYZNANIA MOJŻESZOWEGO.

Dnia 1 stycz. 5 Tebeth 5685, — 26 stycznia 1 Schebat, — 25 lutego 1 Adar, — 3 marca Narodz. i śmierć Mojżesza, — 9 marca post Estery, — 10 marca Purim, — 11 marca Szuszan Purim, — 26 marca 1 Nisan, — 7 kwietnia Tekuphah, — 9 kwietnia Pocz. Paschy, — 10 kwietnia Drugie św. Paschy, — 15 kwietnia Siódme św. Paschy, — 16 kw. kon. Paschy, — 25 kw. 1 Ijar.— 12 maja święto szkolne, — 24 maja 1 Siwan, — 29 maja Zielone święta, — 30 maja Drugie święto, — 23 czerwca 1 Thamus, — 8 lipca Tekupnah, — 9 lipca Zdob. świąt., — 22 lipca 1 Ab. — 30 lipca Zburzenie świąt., — 5 sierpnia Dzień radości, — 21 sierpnia 1 Elul., — 19 września Nowy Rok 5686, — 20 września Drugie św. N. Roku, — 21 wrz. Gedaljah, post., — 27 września Tekuphah, — 28 września Św. pojed., — 3 paźdz. 1 św. Kuczek, — 4 paźdz. 2 św. Kuczek, — 10 paźdz. koniec Kucz., — 11 paźdz. Rad. z prawa., — 19 paźdz. 1 Marcheschwan, — 18 listopada, 1 Kislew, — 5 grudnia Modlitwa o deszcz,— 11 grudnia Hanuka, — 12 grudnia Pośw. świątyni, — 18 grudnia 1 Thebeth., — 27 grudnia post.. obleż. Jerozol.

STYCZEŃ

1	C	O Pań. Nowy Rok.	
2	P	† Maurycego op.	
3	S	Daniela m.	
4	N	**Tytusa b., Ryg.**	
5	P	*Wig.* Telesfora.	
6	W	**Trzech Króli**	
7	Ś	Lucjana i Juljanny	
8	C	Seweryna op.	
9	P	† Marcjanny p.	
10	S	Agatona p.	
11	N	**Honoraty p.**	
12	P	Arkadjusza m.	
13	W	Weroniki p.	
14	Ś	Hilarego b. w.	
15	C	Pawła I pust.	
16	P	† Marcelego p.	
17	S	Antoniego op.	
18	N	**Kat św. Piota**	
19	P	Henryka b. w.	
20	W	Fabjana b. m.	
21	Ś	Agnieszki p. m.	
22	C	Wincentego	
23	P	† Ildefonsa b. w.	
24	S	Tymoteusza b.	
25	N	**Nawr. św. Pawła**	
26	P	Polikarpa b. m.	
27	W	Jana Złotoust.	
28	Ś	Ob. ś. Agnieszki	
29	C	Franciszka Sal.	
30	P	† Martyny p. m.	
31	S	Piotra Nolasko	

LUTY

1	N	Ignacego b. m.
2	P	Oczyszcz. N. M P.
3	W	Błażeja b. m.
4	Ś	Ansgarego b. w.
5	C	Agaty p. m.
6	P	† Doroty p. m.
7	S	Romualda op.
8	N	**Jana z Matty**
9	P	Apolonji p. m.
10	W	Scholastyki p.
11	Ś	Saturnina k. m.
12	C	Eulalji p.
13	P	† Jana i Dobrosł.
14	S	Walentego k. m.
15	N	**Faustyna m.**
16	P	Juljanny p. m
17	W	Patrycjusza b.
18	Ś	Symeona b. m.
19	C	Konrada w.
20	P	† Leona, Euchar.
21	S	Maksymania b.
22	N	**Kat. św. Piotra**
23	P	Piotra Darnj.
24	W	Macieja ap.
25	Ś	† *Pop.* Cezarego
26	C	Aleksandra b.
27	P	† Aleksandra
28	S	† Leandra b. w.

† Wilje i posty.

MARZEC

1	**N**	**Albina** b. w.
2	P	Heleny cesarz.
3	W	Kunegundy cesarz.
4	Ś	† *S. dz.* Kazimierza
5	C	Adrjana m.
6	P	† *S. dz.* Wiktora
7	S	† *S. dz.* Tomasza
8	**N**	**Św. Wincentego**
9	P	Franciszki rz.
10	W	40-tu męczenników
11	Ś	Konstantego w.
12	C	Grzegorza w.
13	P	† Krystyny p. m.
14	S	† Matyldy kr.
15	**N**	**Klemensa w.**
16	P	Abrahama pust.
17	W	Patryka b. w.
18	Ś	Cyrylla b.
19	C	*Józefa oblub.*
20	P	† Wolframa b.
21	S	Benedykta op.
22	**N**	**Bogusława b.**
23	P	Katarzyny kr.
24	W	Marka m.
25	**S**	**Zwiast. N. M. P.**
26	C	Ludgera b. w.
27	P	† Jana Damazego
28	S	† Jana Kapistrana
29	**N**	**Eustachego** op.
30	P	Anieli wd.
31	W	Balbiny p

KWIECIEŃ

1	Ś	Teodory m.
2	C	Franciszka à P.
3	P	† Ryszarda b.
4	S	† Izydora b.
5	**N**	**Wincentego Fer.**
6	P	Wilhelma op.
7	W	Epifanjusza b.
8	Ś	† Dyonizego b.
9	C	† *Wiel.* Marji Kl.
10	P	† *Wiel.* Ezehiela
11	S	† *Wiel.* Leona w.
12	**N**	**Zmartw. Chr. P.**
13	**P**	**Wielk.** Hermen.
14	W	Walerjana m.
15	S	Anastazji m.
16	C	Benedykta w.
17	P	† Aniceta p. m.
18	S	Bugumiła w.
19	**N**	**Przew.** Tymona
20	P	Sulpicjusza
21	W	Anzelma b. w.
22	Ś	Setera i Kaja
23	C	Wojciecha b. m.
24	P	† Fidelisa kap.
25	S	Marka ewang.
26	**N**	**Kleta i Marcel.**
27	P	Teofila b. w.
28	W	Pawła od krz.
29	Ś	Piotra i Roberta
30	C	Katarzyny Ser.

MAJ

1	P	† Filipa i Jakóba
2	S	Zygmunta kr.
3	**N**	**Ogł. Kon 3 Maja**
4	P	Florjana m.
5	W	Piusa V p. w.
6	Ś	Jana Ap. i Ew.
7	C	Dom celi
8	P	**Stanisława** b. m.
9	S	Grzegorza Nez.
10	**N**	**Izydora** or.
11	P	Mamerta b. w.
12	W	Pankracego m.
13	S	Serwacego b. w.
14	C	Bonifacego m.
15	P	† Zofji wd.
16	S	Jana Nepomucena
17	**N**	**Paschalisa** w.
18	P	*Krz. d.* Feliksa
19	W	*Krz. d.* Piotra
20	S	*Krz. d.* Bernarda
21	C	**Wnieb. Pańskie**
22	P	† Julji p. m.
23	S	Dezyderego b.
24	**N**	**Joanny i Afry**
25	P	Grzegorza VII
26	W	Filipa Nereusza
27	S	Bedy w. d. k.
28	C	Augustyna p. w.
29	P	† Todozji p. m.
30	S	Feliksa p. m.
31	**N**	**Zesł. Ducha św.**

CZERWIEC

1	P	Świąt. Jakóba
2	W	Marcelina
3	S	† *S. dz.* Erazma
4	C	Franciszka Car.
5	P	† *S. dz.* Bonifac.
6	S	† *S. dz.* Norbert.
7	**N**	**Roberta** op.
8	P	Maksyma b. w.
9	W	Pryma i Felicji
10	S	Małgorzaty kr.
11	**C**	**Boże Ciało**
12	P	† Jana i Onufr.
13		Antoniego pad.
14	**N**	**Bazylego** w.
15	P	Wita i Modesta
16	W	Bennona b. w.
17	S	Innocentego m.
18	C	Efrema doktora
19	P	† *Serca Jezus.*
20	S	Sylwerjusza p.
21	**N**	**Alojzego Gonz.**
22	P	Paulina b. w.
23	W	Agrypiny p. m.
24	S	*Nar. Jana. Chrz.*
25	C	Prospera w.
26	P	† Jana i Pawła
27	S	Władysława kr
28	**N**	**Leona II pap.**
29	**P**	**Ś. Piotra i Pawła**
30	W	Wsp. ś. Pawła

LIPIEC

1	Ś	Teodoryka kap.
2	C	*Naw. N. M. P.*
3	P	† Leona p.
4	S	Józefa Kalasan.
5	**N**	**Antoniego Zuk.**
6	P	Dominiki p. m.
7	W	Cyrylla i Metod.
8	Ś	Elżbiety kr. wd.
9	C	Weroniki p.
10	P	† 7-iu braci m.
11	S	Pelagji p. m.
12	**N**	**Jana Gwalberta**
13	P	Małgorzaty p. m.
14	W	Bonawentury
15	Ś	Henryka ces.
16	C	*N. M. P. Szkapl.*
17	P	† Aleksego w.
18	S	Szymona z Lign
19	**N**	**Wincentego à P.**
20	P	Czesława w.
21	W	Praksedy p. m.
22	Ś	Marji Magdal.
23	C	Apolinarego b.
24	P	† Kunegundy bł.
25	S	Jakóba apost.
26	**N**	*Anny N. M. P.*
27	P	Natalji, Pantal.
28	W	Innocentego p.
29	Ś	Marty p.
30	C	Julitty m.
31	P	† Ignacego L.

SIERPIEŃ

1	S	Piotra w Ok.	
2	**N**	*N. M. P. Anielskiej*	
3	P	Zn. r. ś. Szczepana	
4	W	Dominika w.	
5	Ś	N. M. P. Śnieżnej	
6	C	*Przemienien. Pańskie*	
7	P	† Kajetana w.	
8	S	Cyrjaka m.	
9	**N**	**Romana M.**	
10	P	Wawrzyńca m.	
11	W	Zuzanny	
12	Ś	Klary i Hilarji	
13	C	Hipolita m.	
14	P	† *Wig.* Euzebj.	
15	**S**	**Wnieb. N. M. P.**	
16	**N**	**Joachima, Roch.**	
17	P	Jacka Wyz.	
18	W	Firmina b. w.	
19	Ś	Marjana, Rufina	
20	C	Bernarda, Sam.	
21	P	† Joanny Frem.	
22	S	Symforjana m.	
23	**N**	**Filipa i Benicj.**	
24	P	Bartłomieja ap.	
25	W	Ludwika kr.	
26	Ś	*N.M.P. Częstochow.*	
27	C	Prz. r. ś. Kazim.	
28	P	† Augustyna b.	
29	S	Śc. gł. ś. Jana	
30	**N**	**Róży Lim.**	
31	P	Rajmunda w.	

WRZESIEŃ

1	W	Bł. Bronisławy
2	Ś	Stefana kr. w.
3	C	Szymona Słupn.
4	P	† Rozalji p.
5	S	Wawrzyńca b.
6	**N**	**Zacharjasza pr.**
7	P	Jana m., Reginy
8	**W**	**Narodz. N. M. P.**
9	Ś	Sergjusza p. w.
10	C	Mikołaja z Tal.
11	P	† Prota i Jacka
12	S	Gwidona w.
13	**N**	**Eugenji, Filipa**
14	P	Podw. krz. św.
15	W	Nikodema kapł.
16	Ś	† *S. dz.* Euzebji
17	C	St. s. Franciszka
18	P	† *S. dz.* Józefa w.
19	S	† *S. dz.* Januarj.
20	**N**	**Eustachjusza**
21	P	Mateusza ap.
22	W	Tomasza b. w.
23	Ś	Tekli p. m.
24	C	*N.M.P. od wyk. n.*
25	P	† Bł. Ładysława
26	S	Cyprjana i Just.
27	**N**	**Kozmy Damina**
28	P	Wacława kr.
29	W	Michała Arch.
30	Ś	Hieromina kapł.

PAŹDZIERNIK

1	C	Bł. Jana z Dukli	
2	P	† Aniołów Str.	
3	S	Kandyda m.	
4	**N**	**Franciszka Ser.**	
5	P	Placyda m.	
6	W	Brunona m.	
7	Ś	*N. M. P. Różańc.*	
8	C	Pelagji, Brygit.	
9	P	† Deonizego b.	
10	S	Franciszka	
11	**N**	**Pacydy i Zen.**	
12	P	Maksymiljana	
13	W	Edwarda kr. w.	
14	Ś	Kaliksta m. p.	
15	C	Teresy p.	
16	P	† Martynjana	
17	S	Wiktora b.	
18	**N**	**Łukasza Ewan.**	
19	P	Piotra z Alkan.	
20	W	Jana Kantego	
21	Ś	Urszuli p. m.	
22	C	Korduli i Alandji	
23	P	† Sewer. i Rom.	
24	S	Rafała Arch.	
25	**N**	**Kryspina i Kry**	
26	P	Ewarysta p. m.	
27	W	Sabiny p. m.	
28	Ś	Szymona z Judy	
29	C	Narcyza b. w.	
30	P	† Germana b. w.	
31	S	† *Wig.* Symfonj.	

LISTOPAD

1	N	Wszyst. Świętych
2	P	*Dz. Zad.* Jerzego
3	W	Huberta b. w.
4	S	Karola Borom.
5	C	Zachar. i Elżb.
6	P	† Leonarda w.
7	S	Nikandra m.
8	N	**Gotfryda i Maur.**
9	P	Teodora m.
10	W	Andrzeja z Am.
11	S	Marcina b. w.
12	C	Marcina p. m.
13	P	† *Stanisł. Kostki*
14	S	Jukunda b. w.
15	N	**Leopolda w. i Ger.**
16	P	Edmunda b. w.
17	W	Grzeg.. Salomei
18	S	Odona p.
19	C	Elżbiety wdowy
20	P	† Feliksa Wal.
21	S	*Ofiar. N. M. P*
22	N	**Cecylji p. m.**
23	P	Klemensa p. m.
24	W	Jana od Krzyża
25	S	Katarzyny p.
26	C	Piotra, Konrada
27	P	† Wirgiljusza
28	S	Mansweta b. m,
29	N	**Saturn i Filem**
30	P	Andrzeja Ap.

GRUDZIEŃ

1	W	Eligjusza b. w.
2	Ś	Bibianny p. m.
3	C	Franciszka ks.
4	P	† Barbary p. m
5	S	Saby, Niceta
6	**N**	**Mikołaja b. w.**
7	P	Ambrożego b. w.
	W	**Niep. P. N. M. P.**
9	Ś	Walerji i Leokadji
10	C	*N. M. P. Loret*
11	P	† Damazego b.
12	S	Aleksandra m.
13	**N**	**Łucji p. Otylli**
14	P	Dyoskona i Her.
15	W	Walerjana m.
16	Ś	† *S. dz.* Euzebjusza
17	C	Łazarza b.
18	P	† *S. dz.* Gracjana
19	S	† *S. dz.* Darjusza
20	**N**	**Teofila i Zenona**
21	P	Tomasza Ap.
22	W	Honoraty m.
23	Ś	Wiktorji p. m.
24	C	† *Wig.* Irminy
25	**P**	**Nar. Chr. Pana**
26	**S**	**Szczepana I m.**
27	**N**	**Jana Ap. Ew**
28	P	Młodzianków
29	W	Tomasza b.
30	Ś	Eugenjusza b.
31	C	Sylwestra b. w.

STYCZEŃ 31 DNI.

	1 Czwartek	
	2 Piątek	
	3 Sobota	
	4 Niedziela	
	5 Poniedziałek	
	6 Wtorek	
	7 Środa	

	8 Czwartek	
	9 Piątek	
	10 Sobota	
	11 Niedziela	
	12 Poniedziałek	
	13 Wtorek	
	14 Środa	

	15 Czwartek	
	16 Piątek	
	17 Sobota	
	18 Niedziela	
	19 Poniedziałek	
	20 Wtorek	
	21 Środa	

	22 Czwartek	
	23 Piątek	
	24 Sobota	
	25 Niedziela	
	26 Poniedziałek	
	27 Wtorek	
	28 Sroda	

	29 Czwartek	
	30 Piątek	
	31 Sobota	
	1 Niedziela	
	2 Poniedziałek	
	3 Wtorek	
	4 Środa	

	5 Czwartek	
	6 Piątek	
	7 Sobota	
	8 Niedziela	
	9 Poniedziałek	
	10 Wtorek	
	11 Środa	

	12 Czwartek	
	13 Piątek	
	14 Sobota	
	15 Niedziela	
	16 Poniedziałek	
	17 Wtorek	
	18 Środa	

	19 Czwartek	
	20 Piątek	
	21 Sobota	
	22 Niedziela	
	23 Poniedziałek	
	24 Wtorek	
	25 Środa	

	26 Czwartek	
	27 Piątek	
	28 Sobota	
	1 Niedziela	
	2 Poniedziałek	
	3 Wtorek	
	4 Środa	

	5 Czwartek	
	6 Piątek	
	7 Sobota	
	8 Niedziela	
	9 Poniedziałek	
	10 Wtorek	
	11 Środa	

	12 Czwartek	
	13 Piątek	
	14 Sobota	
	15 Niedziela	
	16 Poniedziałek	
	17	
	18 Środa	

	19 Czwartek	
	20 Piątek	
	21 Sobota	
	22 Niedziela	
	23 Poniedziałek	
	24 Wtorek	
	25 Środa	

	26 Czwartek	
	27 Piątek	
	28 Sobota	
	29 Niedziela	
	30 Poniedziałek	
	31 Wtorek	
	1 Środa	

	2 Czwartek	
	3 Piątek	
	4 Sobota	
	5 Niedziela	
	6 Poniedziałek	
	7 Wtorek	
	8 Środa	

	9 Czwartek	
	10 Piątek	
	11 Sobota	
	12 Niedziela	
	13 Poniedziałek	
	14 Wtorek	
	15 Środa	

	16 Czwartek	
	17 Piątek	
	18 Sobota	
	19 Niedziela	
	20 Poniedziałek	
	21 Wtorek	
	22 Środa	

	23 Czwartek	
	24 Piątek	
	25 Sobota	
	26 Niedziela	
	27 Poniedziałek	
	28 Wtorek	
	29 Środa	

	30 Czwartek	
	1 Piątek	
	2 Sobota	
	3 Niedziela	
	4 Poniedziałek	
	5 Wtorek	
	6 Środa	

	7 Czwartek	
	8 Piątek	
	9 Sobota	
	10 Niedziela	
	11 Poniedziałek	
	12 Wtorek	
	13 Środa	

14
Czwartek

15
Piątek

16
Sobota

17
Niedziela

18
Poniedziałek

19
Wtorek

20
Środa

MAJ 31 DNI.

	21 Czwartek	
	22 Piątek	
	23 Sobota	
	24 Niedziela	
	25 Poniedziałek	
	26 Wtorek	
	27 Środa	

	28 Czwartek	
	29 Piątek	
	30 Sobota	
	31 Niedziela	
	1 Poniedziałek	
	2 Wtorek	
	3 Środa	

	4 Czwartek	
	5 Piątek	
	6 Sobota	
	7 Niedziela	
	8 Poniedziałek	
	9 Wtorek	
	10 Środa	

	11 Czwartek	
	12 Piątek	
	13 Sobota	
	14 Niedziela	
	15 Poniedziałek	
	16 Wtorek	
	17 Środa	

	18 Czwartek	
	19 Piątek	
	20 Sobota	
	21 Niedziela	
	22 Poniedziałek	
	23 Wtorek	
	24 Środa	

	25 Czwartek	
	26 Piątek	
	27 Sobota	
	28 Niedziela	
	29 Poniedziałek	
	30 Wtorek	
	1 Środa	

	2 Czwartek	
	3 Piątek	
	4 Sobota	
	5 Niedziela	
	6 Poniedziałek	
	7 Wtorek	
	8 Środa	

	9 Czwartek	
	10 Piątek	
	11 Sobota	
	12 Niedziela	
	13 Poniedziałek	
	14 Wtorek	
	15 Środa	

	16 Czwartek	
	17 Piątek	
	18 Sobota	
	19 Niedziela	
	20 Poniedziałek	
	21 Wtorek	
	22 Środa	

	23 Czwartek	
	24 Piątek	
	25 Sobota	
	26 Niedziela	
	27 Poniedziałek	
	28 Wtorek	
	29 Środa	

	30 Czwartek	
	31 Piątek	
	1 Sobota	
	2 Niedziela	
	3 Poniedziałek	
	4 Wtorek	
	5 Środa	

	6 Czwartek	
	7 Piątek	
	8 Sobota	
	9 Niedziela	
	10 Poniedziałek	
	11 Wtorek	
	12 Środa	

	13 Czwartek	
	14 Piątek	
	15 Sobota	
	16 Niedziela	
	17 Poniedziałek	
	18 Wtorek	
	19 Środa	

	20 Czwartek	
	21 Piątek	
	22 Sobota	
	23 Niedziela	
	24 Poniedziałek	
	25 Wtorek	
	26 Środa	

	27 Czwartek	
	28 Piątek	
	29 Sobota	
	30 Niedziela	
	31 Poniedziałek	
	1 Wtorek	
	2 Środa	

	3 Czwartek	
	4 Piątek	
	5 Sobota	
	6 Niedziela	
	7 Poniedziałek	
	8 Wtorek	
	9 Środa	

	10 Czwartek	
	11 Piątek	
	12 Sobota	
	13 Niedziela	
	14 Poniedziałek	
	15 Wtorek	
	16 Środa	

	17 Czwartek	
	18 Piątek	
	19 Sobota	
	20 Niedziela	
	21 Poniedziałek	
	22 Wtorek	
	23 Środa	

	24 Czwartek	
	25 Piątek	
	26 Sobota	
	27 Niedziela	
	28 Poniedziałek	
	29 Wtorek	
	30 Środa	

PAŹDZIERNIK 31 DNI.

	1 Czwartek	
	2 Piątek	
	3 Sobota	
	4 Niedziela	
	5 Poniedziałek	
	6 Wtorek	
	7 Środa	

	8 Czwartek	
	9 Piątek	
	10 Sobota	
	11 Niedziela	
	12 Poniedziałek	
	13 Wtorek	
	14 Środa	

	15 Czwartek	
	16 Piątek	
	17 Sobota	
	18 Niedziela	
	19 Poniedziałek	
	20 Wtorek	
	21 Środa	

	22 Czwartek	
	23 Piątek	
	24 Sobota	
	25 Niedziela	
	26 Poniedziałek	
	27 Wtorek	
	28 Środa	

	29 Czwartek	
	30 Piątek	
	31 Sobota	
	1 Niedziela	
	2 Poniedziałek	
	3 Wtorek	
	4 Środa	

	5 Czwartek	
	6 Piątek	
	7 Sobota	
	8 Niedziela	
	9 Poniedziałek	
	10 Wtorek	
	11 Środa	

	12 Czwartek	
	13 Piątek	
	14 Sobota	
	15 Niedziela	
	16 Poniedziałek	
	17 Wtorek	
	18 Środa	

	19 Czwartek	
	20 Piątek	
	21 Sobota	
	22 Niedziela	
	23 Poniedziałek	
	24 Wtorek	
	25 Środa	

	26 Czwartek	
	27 Piątek	
	28 Sobota	
	29 Niedziela	
	30 Poniedziałek	
	1 Wtorek	
	2 Środa	

	3 Czwartek	
	4 Piątek	
	5 Sobota	
	6 Niedziela	
	7 Poniedziałek	
	8 Wtorek	
	9 Środa	

GRUDZIEŃ 31 DNI.

10
Czwartek

11
Piątek

12
Sobota

13
Niedziela

14
Poniedziałek

15
Wtorek

16
Środa

	17 Czwartek	
	18 Piątek	
	19 Sobota	
	20 Niedziela	
	21 Poniedziałek	
	22 Wtorek	
	23 Środ	

	24 Czwartek	
	25 Piątek	
	26 Sobota	
	27 Niedziela	
	28 Poniedziałek	
	29 Wtorek	
	30 Środa	

	31 Czwartek	

TELEFONY

NAZWA	№ Telefonu

ADRESY

NAZWA	MIEJSCOWOŚĆ

TELEFONY

NAZWA	№ Telefonu

Koledze Herodowi —
wdzięczny autor
Fr. Edw. Nowak.

ZASŁUŻENI APTEKARZE.

Do najwybitniejszych aptekarzy 18-go wieku, których opatrzność wysunęła na czoło nauki, których słusznie uważamy za chemików z Bożej łaski, należy bezspornie **Scheele,** aptekarz szwedzki.

Jakże pouczającem jest niedługie życie tego genjalnego człowieka, spędzone w małem miasteczku, strawione w apteczynie ubogiej przy pracy dla nauki i dla skąpego kawałka chleba! Byo to życie jednak pełne zaparcia, altruizmu, poświęcenia, a nadewszystko umiłowania nauki, dla której przedwcześnie zgasło. Materjalizm nie miał przystępu do tego bez skazy człowieka, nie miał dla niego najmniejszego uroku, nie kusiły go bogactwa; mógł się stać bogatym, pędzić żywot bez obawy o przyszłość swoją, a byt swój, tego wszakże nie uczynił, bo więcej absorbowały go zagadnienia naukowe, które rozwiązywać pragnął i rozwiązał niejedno w partykularzu szwedzkim. W liście do przyjaciela swego, chemika Gahna, tak pisze: „nowe zjawiska natury umieć tłómaczyć, jest to jedyną moją troską; o jakże zadowolony jestem, kiedy to, czegom szukał, znajduję; doznaję wtedy takiej rozkoszy, że aż serce moje śmieje się".

Proponowano mu korzystne miejsce chemika w Londynie, z roczną płacą 300 funt. sterl., byle tylko opuścił Szwecję; propozycje odrzucił, wystarczało mu to, co miał, t. j. stypendjum 1000 marek, otrzymywanych rok rocznie od Akademji w Sztokholmie i pozostał w Köpingu swoim. Od natury obdarzony umysłem genjalnym, łączył Scheele z tym darem przyrodzonym niezmierną pracowitość i pilność, to też żadne uboczne zjawisko podczas pracy laboratoryjnej nie uszło je-

go uwagi, żeby się niem zaraz nie zainteresował. Te właściwości jego ducha przy niewyczerpanej energji pozwalały mu na dokonanie istotnych cudów.

Nikt z chemików współczesnych Scheelemu nie pochlubi się tylu pracami, wykonanemi w niedługim czasie w zakresie analizy, czy syntezy, nie rzuci jaśniejszego światła na tajemnice natury, co ten wielki uczony aptekarz. Zwróćmy uwagę na jeden jeszcze szczegół, na jego pracownię, pozbawioną gazu, przyrządów laboratoryjnych, naczyń, większość których trzeba było samemu obmyślić i zrobić; np. gazometry zastępował pęcherzami, w które zbierał gazy, a przyjdziemy do wniosku, że prócz zalet charakteru, natura uzbroiła go w b. ważną cnotę dla chemika — w niezwykłą cierpliwość.

Karol Wilhelm Scheele urodził się 19 grudnia 1742 r. w Stralsundzie. Był synem kupca, uczył się początkowo w szkole prywatnej, za nim poszedł do gimnazjum, poczem wstąpił na praktykę do apteki Baucha w Gothenburgu, gdzie w charakterze ucznia przebył 6 lat, a kilka zaś lat jako pomocnik aptekarski pracował w tejże aptece.

Już w tym młodym okresie życia swego zdradzał ciekawość do nauki; sam się uczył, wczytując się w dzieła Naumana, Lemerye'go, Kunkla, Stahla i innych autorów, następnie robiąc doświadczenia samodzielnie, wprawiał się w dochodzenia chemiczne, t. z. rozszerzał swą wiedzę; wszelkie więc dane miał na to, żeby zostać zdolnym badaczem. I został. Po kilkuletniej kondycji w Malmö u Kahlstrôma i w Sztokholmie u Stharenberga, wyjechał do Upsali w 1773 r. Upsala wywarła wpływ niezmiernie ważny na jego karjerę naukową. Scheele miał sposobność w tem mieście do studjowania chemji już poważnie pod kierunkiem prof. Bergmana, który spostrzegłszy gorliwość naukową ucznia swego, polubił go i najżyczliwiej do niego się usposobił.

Nie małoważnego znaczenia dla Scheele'go było zdarzenie, kiedy książę Henryk Pruski i Hercog Züdermanlandzki zwiedzali Uniwersytet Upsalski, a młodemu badaczowi przypadło w udziale tłómaczyć wysokim dostojnikom doświadczenia chemiczne, któremi tak ich zajął i zachwycił, że zapewnili go, że korzystanie z laboratorjów będzie mu dozwolone. Zdarzył się jednak wypadek, który zdawało się, pokieruje inaczej losami Scheele'go. Umarł aptekarz Pohler w Köpingu; wdowa ówczesnym zwyczajem zwróciła się o zarządzającego apteką do Uniw. Upsalskiego, a Collegium medicum wyznaczyła świeżo skończonego prowizora, który świetnie złożył egzamin — właśnie Scheele'go na ten urząd. Wyjeżdża Scheele do Köpingu w 1777 r., przejmuje od wdowy aptekę, zapewnia sobie prowadzenie gospodarstwa przez p. Pohlerową i oddaje się dalej swej pracy. Stosunek dwojga ludzi układa się najpoprawniejszy; Scheele wchodzi w położenie niezamożnej kobiety, naprzód wydzierżawia od niej aptekę, a gdy i to niewiele poprawiło byt jego gospodyni, kupuje aptekę, poczem zamyśla się żenić, czemu jednak przeszkadza stan jego funduszów, pozostawia więc tę sprawę przyszłości. Tymczasem zdrowie jego było liche, choroba postępowała, Scheele zaręcza się z p. Pohlerową w marcu 1786 r., 19 maja bierze z nią ślub już na łożu, zapisuje jej cały swój majątek i 21 maja 1786 r. umiera.

Prace Scheele'go przypadają na czas, kiedy teorje, powstające w ówczesnej nauce, opierać zaczęto na doświadczeniu, kiedy za prawdę starano się uznawać tylko taką, która znajdowała potwierdzenie w doświadczeniu. Były to początki, zapowiadające racjonalny kierunek dla przyszłej, mającej już zakwitnąć niedługo nowej chemji, tej chemji, co zrywała zależność swą od medycyny i uciekała nagwałt od alchemji, nie chcąc mieć z nią nic wspólnego. Był to okres dla umysłów twórczych b. szczęśliwy, lecz z drugiej strony trudny ze względu na błędne rozu-

mowania, odbiegające od zasad logiki, zasłaniały one prawdę i wstrzymywały postęp nauk przyrodniczych. Scheele i Pristley byli ostatnimi mohikanami teorji flogistycznej Stahla. Obaj byli oddaleni od siebie dużą przestrzenią ziemi, bo Scheele był w Europie, gdy Pristley w Ameryce, nic nie wiedząc o sobie jednocześnie odkryli tlen. To nowe odkrycie nie zachwiało wszakże teorji Stahla; obaj uparci flogiści, starali się nawet ją wzmocnić, dowodząc, że flogiston podczas palenia łączy się z tlenem i wydaje ciepło i światło. Scheele uparcie ratuje teorję flogistyczną, nie może jeszcze wyjaśnić istotnej przyczyny zjawiska palenia, nie poprawia swego błędu, a choć był już blizkim prawdy, to doświadczenie, które on mógł i powinien był wykonać, dokonał za niego ten, co nieśmiertelną sławą okrył imię swoje, stworzył nowoczesną chemję — francuski chemik Lavoisier.

Scheele w każdym razie tak wiele uczynił dla chemji, że żaden chemik ilością swych prac i ich doniosłością nie przewyższył Scheele'go. Oto chronologiczny wykaz jego odkryć i prac.

W 1769 odkrył kwas winowy.

„ 1769 „ kwas fosforowy (w popiele kości).

W 1774 odkrył barytę i mangan.

„ 1774 „ chlor.

„ 1775 „ kwas arsenowy.

„ 1775 „ z dymiącego HNO_3 otrzymał czysty HNO_3.

W 1776 odkrył kwas moczowy.

„ 1777 „ tlen i wykazał, że atmosfera składa się z $^3/_4$ deflogistycznego i $^1/_4$ ogniowego powietrza.

„ 1778 „ kwas molibdenowy.

„ 1780 „ kwas mlekowy.

„ 1780 „ szczawiowy.

„ 1780 „ śluzowy.

„ 1781 „ kwas wolframowy.

„ 1782 „ otrzymał ester etylowy kwasu octowego.

W 1783 odkrył kwas pruski.
„ 1784 „ glicerynę.
„ 1784 „ kwas cytrynowy.
„ 1785 w 30 roślinach znalazł szczawian wapnia.
„ 1785 odkrył kwas jabłkowy.
„ 1785 „ kwas gallusowy.

Odkrył zjawisko sterylizacji, gotując ocet w zamkniętej szczelnie flaszce.

Wykonał syntezę $KMnO_4$.

Wyjaśnił, że nieprzyjemny zapach wódki, pędzonej ze zboża, pochodzi od alkoholu amylowego.

Otrzymał kalomel drogą mokrą (Calomel precipit).

Otrzymał syntetycznie kwas szczawiowy z cukru.

Rzecz prosta, że temi licznemi pracami w Köpingu zwrócił na siebie uwagę świata uczonego. Już w 1775 zostaje wybrany na członka Akademji szwedzkiej i współcześni chemicy wybijają na jego cześć medal z napisem: Ingenio stat sine morte decus — Naturae sacra orgia movit — a po śmierci wystawia mu wdzięczny naród pomnik w Sztokholmie.

Zasługi przeto Scheele'ego dla nauki są poważne, jeżeli zaś zważymy, że odkrycia jego dokonane były sposobami przez niego obmyślonymi, o jakich wogóle wówczas jeszcze głucho było w chemji, to przyznać musimy, że był to umysł w wysokim stopniu inwencyjny. Scheele dał impuls do dalszych odkryć innym uczonym i ilość nowych kwasów np. zaczęła się mnożyć — odkryto nieco później kwasy: korkowy, kamforowy, chinowy i wiele innych. Odkrycie baryty stało się podwaliną chemji analitycznej; ilościową faktycznie Scheele ugruntował. Gdyby nie baryta, Tromsdorff nie mógłby założyć pierwszej swojej fabryki — chemicznie czystych preparatów. Nie mniejsze zasługi położył Scheele dla farmakognozji. Od niego zaczyna się dopiero naukowe badanie surowców roślinnych, wykrywanie składników, ich ilości w roślinach. Tschirch mówi: czem

jest Lavoisier dla czystej chemji, tem Scheele jest dla Farmakochemji.

Dla nas polskich aptekarzy, Scheele jest idealnym wzorem aptekarza i godnym naśladowania. W naszym świecie farmaceutycznym mamy wielu zdolnych kolegów z wiedzą może większą niż miał Scheele, lecz nie posiadają tych cnót, które on posiadał. Trudno mi bowiem pracować naukowo wobec niepomyślnych warunków materjalnych.

A jednak życiorys Schelego uczy nas, że w najniepomyślniejszych warunkach można wiele dokonać.

Drugim aptekarzem, którego imię w aptekarstwie w końcu 18 i w pierwszej połowie 19 w. stało się głośnem, był **Tromsdorff.** Był on więcej pisarzem, autorem licznych prac z dziedziny jak farmaceutycznej, tak chemicznej, lecz te prace nie mają doniosłego znaczenia naukowego, raczej służą za podręczniki dla uczniów i studentów farmacji. Pracował i pisał wiele, puścizna przeto literacka, jaką zostawił, jest różnorodną, odnosi się do rozmaitych objektów np. Cebuli morskiej, Jagód sumaku, Catechu, galasówek, kwasu bursztynowego, benzoscofidy, kaskaryli, tataraku, colocyntyd i w. in. Podręcznik „Handbuch der pharmazeutischen Warenkunde" oraz wskazówki do badania na tożsamość farmaceutyczno-chemicznych preparatów, wydany w 1799 r. doczekał się 3-ch wydań; według Tschircha właściwszy tytuł byłby dla niego: „Zarys towaroznawstwa dla uczniów aptekarskich", ma znaczenie historyczne z tej racji, że był pierwszym podręcznikiem, napisanym w języku niemieckim do farmakognozji; w rozwoju tej nauki nie odegrał żadnej roli, odznacza się przytem ubóstwem opisywanego materjału, dość powiedzieć, że autor ograniczył się na opracowaniu półtuzina surowców zwierzęcych, które w swojem dziełku opisał.

W młodym wieku rozpoczął zawód pisarski, bo będąc jeszcze pomocnikiem, ułożył „Tabel-

le über die bis jetzt bekannten Gasarten" w Weimarze w 1790 r.

Drugie dzieło: Systematische Lehrbuch der Pharmacie (4 wydania) miał być najlepszym podręcznikiem ze znanych do 1831 r. w Niemczech, następują jeszcze dzieła: Lehrbuch der pharmazeutischen Experimentalchemie 3 wydanie; Chemische Rezeptierkunst (5 wydań); Apothekerkunst in ihrem ganzen Umfang (2 wydania w 4-ch tomach); Apotheker-Schule (2 wydania); Almanach für Scheidekünstler wydawał przez 10 lat; Taschenbuch für Aerzte, Chemiker und Pharmazeutiker (2 wydania) i Kallopistoria poświęcona sztuce toaletowej (współczesna kalotechnika).

Z przytoczonych powyżej tytułów prac, ich ilości i wydań sądzić możemy o jego mrówczej pracy, płodności autorskiej i o poczytności jego dzieł. Z tych względów zasłużył sobie na piękną kartę w historji farmacji. Z prac Tromsdorffa widać jeszcze jedno: że troszczył się bardzo i pracował nad tem wiele, żeby młodzieży farmaceutycznej ułatwić wykształcenie wyższe, nadać temu wykształceniu kierunek praktyczny, żeby ci młodzi aptekarze dawali sobie radę w życiu z nauką; niezmordowanie pracował nad tworzeniem dzieł, obejmujących całokształt wiedzy aptekarskiej, więc zawodowej, lecz takich, które przynosiłyby istotny pożytek aptekarzowi. Miał Tromsdorff coś w sobie z literata, publicysty i pedagoga, lecz co go stawia wyżej ponad poziom aptekarstwa niemieckiego 18 w., to jego umysł trzeźwy i przewidujący. Przewidywał on bogaty rozwój aptekarstwa, choć rozumiał, że laboratorja apteczne nie podołają już pracy chemicznej w rozmiarach produkcji fabrycznej, chemja przemysłowa przeniesie się z aptek do fabryk; gdy po odkryciu baryty przekonał się, że ten odczynnik stanowi okres nowy w badaniach chemicznych, osądził, że nastał już czas do robienia chemicznie czystych preparatów i sam w Erfurcie pierwszą w świecie taką fabrykę założył.

Troską też jego było wielką, żeby aptekarz

posiadł gruntowną znajomość badań nie tylko chemikalji, lecz i surowców i dlatego b. zachęcał do studjów farmakognostycznych, adeptów farmacji: „dawno już zauważyłem“, — pisze Tromsdorff, — że większość młodych początkujących aptekarzy zaniedbuje naukę towaroznawstwa i nie przejmuje się nią, myślą oni, że jest już dosyć, kiedy aptekarz z całą gorliwością chemją się zajmie. Chcę tylko im przypomnieć, że podstawa farmacji zasadza się na gruntownej znajomości surowych albo naturalnych leczniczych towarów“. — To proste napomnienie nie straciło nic na swej wartości i prawdzie w naszych czasach.

Jan Bartłomiej Tromsdorff był synem aptekarza i profesora medycyny Wilhelma Bernarda Tromsdorffa w Erfurcie. Urodził się 8 maja 1770 roku, praktykował jako uczeń u Bucholza w Wejmarze. Od 1792 r. zarządzał apteką ojca; w 1795 został profesorem w Uniwersytecie Erfurckim fizyki i chemji. Zaznaczył się w historji naszego zawodu tem, że pierwszy był na tyle odważny, że założył pierwszą gazetę aptekarską: „Journal der Pharmazie“, którą przez 40 lat wydawał; był założycielem pierwszego Instytutu farmaceutycznego Uniwersyteckiego w Niemczech w Erfurcie i pierwszej również w Niemczech, bo w Erfurcie — fabryki chemicznej. W 1834 r. obchodził 50-letni jubileusz pracy zawodowej, ofiarowano mu medal złoty. 8-go marca 1837 r. zakończył swój pracowity i wysoce pożyteczny żywot.

PODANIE PIERWSZEJ POMOCY W WYPADKACH NAGŁYCH.

Acetanilidum. Antifebrinum. Acetanilid, antyfebryna.

Objawy zatrucia. Mdłości, wymioty, odurzenie, trudność oddychania.

Śmiertelna dawka 6.0 i więcej.

Leczenie. Leki wymiotne; ol. Ricini, zastrzyki kamfory, eteru, wlewanie roztworu soli kuchennej.

Acidum aceticum. Kwas octowy.

Obj. zatr. Oparzenie ust i gardła.

Lecz. Magnesia usta in aqua (mieszanka magnezjowa.) Calcaria carbonica in aqua, woda mydlana, mleko, napoje śluzowate. *Nie wolno wywoływać wymiotów.*

Acidum carbonicum Kwas węglowy.

Patrz węglowy kwas.

Acidum chromicum. Kwas chromowy.

Obj. zatr. Żółto czerwone przypalenie ust i gardła, ostry nieżyt żołądka i kiszek, białkomocz i haematuria (moczenie krwawe), czasami bezmocz, duszność, nieprzytomność; przy ratownictwie powolne wyzdrowienie.

Śmiertelna dawka około 5.0.

Lecz. Przepłukanie żołądka (dodatek 0.1% Arg. nitrici), leki wymiotne, białko, mleko, cukrzan wapniowy (Calc. saccharata), pigułki lodowe, napoje śluzowate, mieszanka magnezjowa, kwaśny węglan sodowy (Natrium bicarbonicum), węglan magnezowy (Magnesium carbonicum), octan ołowiawy (Plumbum aceticum) 0,05 pro dosi.

Acidum citricum. Kwas cytrynowy.

Patrz acidum aceticum.

Acidum hydrochloricum Kwas chlorowodorowy kwas solny.

Obj. zatr. A) Przy wdychaniu pary—napady kaszlu wraz z utrudnionym oddechem, krwioplucie. B) Przy użyciu wewnątrz: wrzekoma błona w jamie ustnej i gardłowej, czasami strupy na wargach, ślinotok, utrudnienie połykania, bóle w dołku. krwawe wymioty z przymieszką strzępków błony śluzowej, osłabienie serca, podrażnienie nerek dochodzące aż do krwiotocznego zapalenia nerek, poty, upadek sił.

Śmiertelna dawka stężonego kwasu, przyjętego do wewnątrz, około 20.0.

Lecz. Przepłukanie żołądka, woda zawierająca białko, woda z mlekiem, tlenek magnezowy (Magn. usta) w wodzie rozbełtany w dużych ilościach, woda mydlana, woda wapienna, węglan sodowy rozcieńczony (Na. carbonicum), węglan wapniowy (Calc carbonicum), eter, spirytus, mleko z lodem, kleiki, na brzuch pęcherz z lodem. *Nie wolno wywoływać wymiotów.*

Acidum hydrocyanicum. Kwas cyjanowodorowy, kwas pruski, cyjanowodór.

Obj. zatr. A) Gwałtowne drgawki i tężec, szybkie porażenie dróg oddechowych (2—3 minuty); B) przy powolnym przebiegu: duszność, ślinotok, zapach z ust przypominający kwas pruski, nieprzytomność, drgawki, porażenie dróg oddechowych i serca.

Śmiertelna dawka 0.05.

Lecz. Przepłukanie żołądka, względnie z dodaniem wody utlenionej, wstrzykiwanie atropiny lub morfiny, sztuczne oddychanie, wziewanie tlenu, wpuszczanie krwi i wlewanie roztworu soli kuchennej, leki pobudzające (zimne oblewanie), leki orzeźwiające, czarna kawa mocna, gorczyczniki, roztwór tiosiarczanu sodowego (Na. hyposulfurosum), wodę utlenioną, prędko podawaną w małych dawkach; roztwór siarczanu żelazowego (Ferrum sulfuricum oxydatum).

Acidum hydrothionicum. Siarkowodorowy kwas Patrz Hydrogenium sulfuratum.

Acidum nitricum. Kwas azotowy. **A. nitricum fumans.** Kwas azotowy dymiący.

Obj. zatr. Przypalenie ust i gardła, strupy powierzchowne, początkowo białe, później żółto zabarwione (kwas ksantoproteinowy), obrzmienie języka, utrudnienie połykania i duszność, osłabienie serca, wzdęcie brzucha, zapalenie nerek krwiotoczne, względnie bezmocz, zaparcie stolca.

Śmiertelna dawka 8.0.

Lecz. Przepłukanie żołądka, woda z białkiem, woda z mlekiem, tlenek magnezowy (Magn. oxydatum), woda mydlana, odwary śluzowe, wody alkaliczne.

Acidum oxalicum. Kwas szczawiowy.

Obj. zatr. Objawy oparzenia ust i gardła (zmienne), tętno wolne, prawie nie dające się wyczuć, ciepłota ciała niżej normy, duszność, śpiączka, porażenie serca; przy powolniejszym przebiegu: dolegliwości moczowe, podrażnienie cewki, względnie bezmocz, białkomocz, krwawa uryna, w moczu wałeczki, cukier, zboczenie czucia w kończynach, drgawki, zapalenie żołądka i jelit, upadek sił.

Śmiertelna dawka 10.0.

Lecz. Przepłukanie żołądka, celem utworzenia nierozpuszczalnych soli kwasu szczawiowego, zaraz potem k r e d a 50,0/200, woda wapienna, cukrzan wapniowy (calcaria saccharata). 50.0—500.0—$^1/_2$ filiżanki na raz, później łyżkami Sirupus Calcis; 2—3% roztwór chlorku wapniowego (Calcium chloratum, nie Calcaria chlorata), 10% roztwór siarczanu magnezowego (Magn. sulfuricum); Inf. Sennae comp. 150.0, Na. sulfuricum 10.0, prócz tego mleko, białko, odwary śluzowe i leki orzeźwiające.

Acidum phenylicum. Kwas karbolowy, fenol.

Obj. zatr. Palące bóle ust, gardła i żołądka, przypalenie ust i gardła, zapach karbolu z ust, wymioty, drgawki, upadek sił i śpiączka, mocz barwy ciemno-zielonej do czarnej. Śmierć skutkiem porażenia serca.

Śmiertelna dawka 8—20 gr.

Lecz. Przepłukiwanie żołądka wodą z octem, solą glauberską lub wodą wapienną, do wewnątrz cukrzan wapniowy, lód, mleko, białko, sól gorzka sól glauberska: 100 gr. ol. camphoratum do wewnątrz na 1 raz, absolutny alkohol, aby powstrzymać palenie błony śluzowej żołądka.

Acidum picrinicum et eius salia. Kwas pikrynowy v. trójnitrofenol.

Obj. zatr. Palące bóle nadpępcza, wymioty żółte, biegunka, płonicza wysypka, żółte zabarwienie skóry, twardówki i inne zboczenia wzroku, żółte zabarwienie moczu, względnie białkomocz, krwawy mocz, podrażnienie cewki (czasami bezmocz), kurcze, zawroty głowy, upadek sił. Przy zewnętrznem działaniu—zapalenie spojówki oka, nosa i błony śluzowej gardła.

Śmiertelna dawka niewiadoma.

Lecz. Opróżnienie żołądka i kiszek przepłukaniem i lekami przeczyszczającemi (sól glauberska), mleko, białko, leki moczopędne, celem przyśpieszenia wydzielenia trucizny za pomocą moczu.

Acidum salicylicum et eius salia. Kwas salicylowy.

Obj. zatr. Ostry nieżyt żołądka i kiszek, duszność, majaczenie, halucynacje, drgawki, osłabienie wzroku i słuchu.

Lecz. Leki pobudzające, napotne (pilokarpina 0.1 — 10.0 podskórnie), wody alkaliczne (woda selcerska, Vichy), a w jej braku wodę z dodatkiem kwaśnego węglanu sodowego (Na. bicarbonicum).

Acidum sulfuricum Kwas siarkowy.

Obj. zatr. Palenie w ustach, gardle i przełyku, ciemno-brunatny przypalony strup na wargach, wymioty brunatnych mas z nabłonkiem i strzępkami błony śluzowej, utrudnienie połykania, duszność wskutek oparzenia krtani i obrzęk krtani, osłabienie serca, obniżenie ciepłoty, dysuria (trudne moczenie i białkomocz (albuminuria) lub krwawy mocz, odurzenie, wzdęcie brzucha. Śmierć wskutek upadku sił, uduszenia lub zapalenia otrzewnej z przedziurawieniem trzew.

Śmiertelna dawka około 10.0.

Lecz. Opróżnienie żołądka przy ostrożnem użyciu sondy (przedziurawienie!), przepłukanie żołądka wodą mydlaną; Magnesia usta (10.0 : 500 wody) lub 1% roztworem wodorotlenku sodowego (Na. hydricum) kroplami! roztwór białka (4 białka na litr wody) mleko, leki pobudzające, lód, oliwa, na brzuch pęcherz z lodem; przy obrzęku krtani—rozcięcie tchawicy. ***Nie wolno wywoływać wymiotów.***

Acidum tartaricum. Kwas winowy.

Obj. zatr. patrz Acidum hydrochloricum.

Aconitinum. Akonityna. Aconitini derivata et eorum salia.

Obj. zatr. Palenie i odrętwienie ust i gardła, mdłości, biegunka, ślinotok, nieprawidłowa wrażliwość skóry, utrudniona mowa i połykanie, poty, zboczenie wzroku, rozszerzenie źrenic, stopniowe porażenie serca i oddechu. Śmierć następuje z uduszenia.

Śmiertelna dawka 0,003—0,004; korzenia 2—3 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka albo leki wymiotne, tanina 0.2 co pół godziny; atropina (0.01—10.0), Tra Strychni 5—10 kropli, (po skórnie 0.02—10), wziewanie chloroformu, leki pobudzające (stimulantia), oddychanie sztuczne, zimne nacierania; Jodi puri 0.10 Kalii jodati 0.5, Aq. destillatae 80.0 DS. Co 15 minut 1—2 łyżek.

Aether. Eter.

Obj. zatr. A) Przy wziewaniu—stan ogólnego odurzenia, porażenie serca i dróg oddechowych; B) per os—utrudniony oddech z wywiązujących się gazów w brzuchu i następujące wstrzymanie ruchu przepony, czasami bywają i objawy odurzenia. Powietrze wydechowe pachnie eterem.

Śmiertelna dawka rozmaita. względnie czy przyjęty per os, czy przy znieczuleniu.

Lecz. Dopływ świeżego powietrza, sztuczne oddychanie (wzgl. elektryczne drażnienie przepony nervus phrenicus), wstrzykiwanie strychniny (0.001) celem pobudzenia działalności serca, gorczyczniki w okolicę serca; przy zatruciu per os — przepłukanie żołądka, sztuczne oddychanie. Amm. caustici gtt. XV—20 0 na raz.

Alcohol. Alkohol, wyskok.

Obj. zatr. Przy ostrem otruciu: zupełna bezczułość, wymioty, zwężenie źrenic, sinica, piana na ustach, wilgotna skóra, woń powietrza wydechowego przypomina alkohol i aldehyd, upadek ciepłoty i czynności serca. Śmierć z uduszenia lub porażenia serca.

Śmiertelna dawka dla dorosłego 500 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka, kawa, podskórnie kofeina, strychnina, atropina 0.02, ciepła kąpiel z zimnemi oblewaniami, ciepłe zawijanie, lewatywy

z soli kuchennej, wziewanie amoniaku, gorczyczniki. Rp. Pepsini 2.0 Acidi muriatici 1.0, Aq. destillatae 200.0. Co 5 minut łyżkę stołową, następnie mocna czarna kawa. Przy delirium tremens (obłędzie opilczym): Rp. Chloralhydrat. 6.0, Mucilago Tummi 5.0. Aq. destillatae 40.0 DS. Połowę na raz, po pół godzinie resztę, względnie Morphii 0.01. Aq. destillatae 3.0 DS. Do zastrzyków.

Alumen. Ałun.

Lecz. Mleko, woda mydlana, Na. bicarbonici 5.0, Aq. destillatae 120.0. Co pół godziny 1—2 łyżek, Rp. Magnesia usta 20.0, Aq. destillatae 100.0 DS. Co 15 minut 1 — 2 łyżek. Rp. Gelatinae albae 10.0, Aq. destillatae 300.0 DS. Co 15 minut 3 łyżki stołowe.

Amanita bulbosa. Muchomor sromotnikowy v. bedłka sromotnikowa.

Patrz grzybami otrucie.

Amanita muscaria. Muchomor zwyczajny.

Patrz grzybami otrucie.

Ammoniacum. Liquor Ammonii caustici solutum. Rozczyn amoniaku żrącego, v. wodorotlenku amonowego.

Obj. zatr. W miejscach dotknięcia się amonjaku powstają przypalenia, strupy i włóknikowe wysięki, bóle w ustach, krwawa wydzielina z ust i odbytnicy amoniakalnej woni; mocz barwy krwistej, drgawki (mocznicowe); śmierć z porażenia serca. Gdy płyn dostał się do krtani lub po wdychaniu znacznej ilości gazu, co nastąpić może i przy połknięciu, bywa i momentalna śmierć wskutek obrzmienia błony śluzowej krtani.

Śmiertelna dawka—płynu 30 gr., gazu w powietrzu 2%.

Lecz. Słabe organiczne kwasy (rozcieńczony ocet, kwas winny 10.0/1000, kwas cytrynowy), lemoniada, białko, śluzowate napoje, lód do połykania, lód na brzuch, wycieranie ciała. Przy następującej krwawej biegunce — lewatywy wody z lodem. Cave: środki wymiotne, przemywanie żołądka.

Amygdalae amarae. Migdały gorzkie.

Patrz: Acidum hydrocyanicum.

Śmiertelna dawka 40—70 sztuk.

Lecz. Roztwór 1—2% Acidi muriatici diluti, albo **Acidi lactici—łyżeczkami.**

Amylenum hydratum. Wodan amylenu,
Patrz: Aether.

Amylium nitrosum. Azotyn amylowy.
Lecz. Środki wymiotne. Rp. Cupri sulfurici 1.0, Aq. destillatae 90.0 DS. Połowę na raz, co 5 minut resztę. Rp. Chloroformi 10.0 S. Wąchać. Wziewanie tlenu, przypływ świeżego powietrza, dużo ciepłego mleka, zimne kompresy na głowę.

Anilinum et praeparata. Anilina v. aminobenzol i substancje pochodne (fuksyna), barwiki anilinowe.
Obj. zatr. Zawrót głowy, osłabienie, ból głowy, sinica, trudne moczenie, ciemny mocz, drgawki, wymioty, nieprzytomność, senność. Śmierć we śnie.
Śmiertelna dawka 25.0.
Lecz. Wdychanie świeżego powietrza, przepłukanie żołądka, wlewanie roztworu soli kuchennej, zimne oblewania w ciepłej kąpieli, leki pobudzające (kamfora), wziewanie zgęszczonego tlenu, sól glauberska, jako środek przeczyszczający; napoje śluzowate. W razie sinicy oddech sztuczny, kawa czarna; mocna herbata, rozcieranie ciała. Przy pochodnych aniliny: Rp. Magnesia usta 15.0. Aq. destillatae 200.0. Co 15 minut łyżkę.

Antimonium chloratum. Chlorek antymonu.
Lecz. Białko, magnezja, węglany alkaliczne, napoje śluzowate, przy upadku sił—eter, napoje wyskokowe.

Antipyrinum. Antypirina v. dwumetylofenylopyrazolon.
Patrz: Acetanilidum.

Apomorphinum. Apomorfina.
Obj. zatr. Silne pobudzenie nerwowe, następnie porażenie mózgu i rdzenia przedłużonego.
Lecz Podskórnie strychnina 0.006—0.007. Rp. Aq. destillatae 10.0, Chloral. hydrat. 2.0 pro dosi. Lód. zastrzyki eteru.

Aqua amygdalarum amararum Woda migdałowa.
Patrz: Acidum hydrocyanicum.
Śmiertelna dawka 50.0.

Aqua chlori.
Patrz: Chlorum.

Aqua hydrothionica.
Patrz: Hidrogenium sulfuratum.

Argenti salia. Argentum nitricum. Azotan srebrowy.

Obj. zatr. Przypalenie ust, biały strup, wymioty białych mas, czerniejących od światła, nieżyt żołądkowo jelitowy, kolki żołądkowe i kiszek, nieprzytomność, drgawki, porażenie.

Śmiertelna dawka azotanu srebrowego około 10 gr.

Lecz. Pompa żołądkowa z roztworem soli kuchennej (większe ilości drażnią żołądek), białko, mleko, lód. Rp. Na chlorati 20.0, Aq. destil. 300.0 S Połowę na raz później co 5 minut łyżkę. Rp. Mixtura oleoso-gummosa 150.0 S. Co pół godziny łyżkę. Rp. Acidi tannici 2.0, Aquae destillatae 100.0. Co pół godziny łyżkę, następnie Ol. Ricini 20.0. Na raz.

Arsenium et eius praeparata. Arsen. Atoxylum. Cuprum arsenico-aceticum. Cuprum arsenicosum. Liquor Kal. arsenicosi. Liquor Na. arsenicosi. Natrium arsenicicum. Natrium arsenicosum.

Obj. zatr. Przy ostrem otruciu objawy albo żołądkowo-trzewne (bóle żołądkowe, nudności, pragnienie, parcie na stolec), albo ogólne, względnie móżdżkowo-rdzeniowe, upadek sił, sinica, utrudnione oddychanie, czasami śpiączka, bredzenie, drgawki. Po większej części obraz chorobowy cholery. Objawy występują po upływie pół do 1-ej godziny po zażyciu tej trucizny. Również daje się zauważyć białkomocz, mocz krwawy i t. d.

Śmiertelna dawka bezwodnika kwasu arsenawego 0.1—0.3 gr.

Lecz Przepłukiwanie żołądka, leki wymiotne, podawanie świeżo przygotowanego wodorotlenku żelazowego (Ferrum oxydatum hydratum), cukier żelazisty (Ferrum oxydatum saccharatum), Antidotum Arsenici (wszystkie te zasady działają jako odtrutki, gdyż tworzą z bezwodnikiem kwasu arsenawego nierozpuszczalne sole (sole kwasu arsenawego), które następnie za pomocą pompy żołądkowej, bądź za pomocą leków wymiotnych, bądź przeczyszczających, wydzielone zostają z organizmu). Woda wapienna z mlekiem i b i a ł k i e m, następnie leki przeczyszczające, moczopędne i napotne. C a v e: alkalia i napoje kwaskowate.

Atoxylum. Natrium arsanilicum. Atoksyl. Patrz Arsenium.

Atropinum et eius salia. Atropina.

Obj. zatr. Suchość w ustach i przełyku, silne pragnienie, mdłości, wymioty, chrypka, trudność w połykaniu, bardzo sucha skóra, rozszerzenie źrenic, porażenie akomodacji, lekkie bredzenie, przyśpieszone tętno. Śmierć następuje z porażenia serca.

Śmiertelna dawka atropiny 0.05—0.2 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka, tanina 2% roztwór co 5 minut łyżkę, leki wymiotne (apomorfina); podskórnie: pilokarpina 0.02—0.06, morfina 0.005—0.1—10.0, enemy z wody słonej lub octu, leki przeczyszczające, kawa czarna, okłady na głowę.

Aurum et eius salia. Złoto. A u r u m c h l o r a t u m. Trójchlorek złota.

Obj. zatr. Mdłości, wymioty, ból w dołku, zawroty głowy, sinica, duszność, drgawki, upadek sił, rozszerzenie źrenic.

Śmierć od uduszenia.

Lecz. Białko, siarczan żelazawy (Ferrum sulfuricum), taniny 2% roztwór co 5 minut łyżka, Ol. ricini, pigułki lodowe, napoje śluzowate, małe dawki opium, lemoniada cytrynowa.

Barium et eius salia. Bar.

Obj. zatr. Ostry nieżyt żołądka i kiszek, bóle żołądkowe, widzenie zdwojone, głuchota, kurcze, porażenie. Śmierć z porażenia serca.

Śmiertelna dawka chlorku barowego 5—10 gr.

Lecz. Opróżnienie żołądka za pomocą leków wymiotnych, przepłukanie żołądka siarczanem sodu lub magnezu, rozpuszcz w znacznej ilości wody (jedna łyżka stołowa na litr wody); do wewnątrz co 5 minut roztwór Na. sulfurici 20.0 na 150 wody, sztuczny oddech.

Belladonna. Pokrzyk, wilcza jagoda.

Patrz Atropinum.

Benzinum. Benzyna. **Benzolum.** Benzol.

Obj. zatr. Wymioty, odurzenie, nieprzytomność, osłabienie serca, odruchowa nieruchomość źrenic.

Śmiertelna dawka powyżej 100 gr.

Lecz. Dopływ świeżego powietrza, leki orzeźwiające (czarna kawa), kofeina; przy wewnętrznem zatruciu - przepłukanie żołądka.

Bismuti salia. Bizmutowe sole.

Objawy jak przy otruciu metalami, patrz Aurum.

Lecz. Leki przeczyszczające: Ol. Ricini 20.0. Rp. Acidi tannici 1.5 : 100 DS. co 5 minut łyżkę. Ferrum oxydatum saccharatum, pilokarpina podskórnie 0.20 : 10.0.

Bromoformium Bromoform v. trójbr mometan.

Obj. zatr. Nieprzytomność, odruchowe zdrętwienie zwyczajnie zwężonej źrenicy, kurcz żwaczów, ciepłota niżej zwyczajnej. Braki odruchów, nieregularna bardzo słaba działalność serca, duszność połączona z paleniem gardła, sinica, woń bromoformu wydzielająca się z ust.

Śmiertelna dawka nieznana, jednorazowe przyjęcie 2 gr. przedstawia już niebezpieczeństwo.

Lecz. Przepłukanie żołądka, leki pobudzające, zastrzyki kamfory, sztuczny oddech.

Bromum. Brom.

Obj. zatr. Zapalenie organów oddechowych, woń powietrza wydychanego przypomina brom, zawroty i ból głowy, odurzenie, żółte zabarwienie lub strupy przypalone skóry i błony śluzowej, zapalenie żołądka i jelit, upadek sił, silne bóle w ustach, gardle i przełyku. Przy wdychaniu pary bromowej występuje podrażnienie błony śluzowej oczu, nosa i dróg oddechowych.

Lecz. Dopływ świeżego powietrza, wziewanie tlenu, przepłukiwanie żołądka wodą zawierającą klajster (krochmal albo mąkę zagotowaną z wodą lub mlekiem 1 : 10 do 20), lewatywy z krochmalu, białko, $^{1}/_{2}$ % roztwór fenolu do wziewań i obmywań przypalonych części ciała, lód. Rp. Amyli tritici 4.0/1000 S. Co 5 minut łyżkę z mlekiem. Rp. Mixtura oleosa 100.0 S. Połowę na raz, następnie co 3 minuty łyżkę Rp. Magnesia usta 15.0/200.0 S. Połowę na raz, następnie co 15 minut łyżkę.

Brucinum. Brucyna.
Patrz Strychnina.

Cadmium sulfuricum. Siarkan kadmowy.

Lecz. Białko, mleko, magnesia usta, węglan sodu Carbo animalis, napoje śluzowate.

Calcaria chlorata. Chlorek bielący.
Patrz Chlorum.

Lecz. Przy obrażeniach zewnętrznych wycierać oliwą lub masłem, spłukać rozcieńczonym octem.

Cannabis indica. Konopie indyjskie.
Patrz Morphium.

Cantharis. Pryszczawka. **Cantharidinum**. Kantarydyna.

Obj. zatr. Palenie i pęcherze w ustach, ślinotok, utrudnione połykanie i mowa, niezaspokojone pragnienie, ostry nieżyt żołądka i kiszek, bóle w okolicy nerek, parcie na mocz, podrażnienie cewki, bóle w cewce moczowej. Białkomocz, wzgl. mocz krwawy, u mężczyzn bolesne naprężenie prącia, u kobiet krwawienie z macicy, stopniowe pogorszenie się oddechu i działalności serca, ból głowy, bredzenie, drgawki, śpiączka.

Śmiert. dawka: muszek 1 gr., kantarydyny 0.01 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka ciepłą wodą, leki wymiotne, moczopędne, pobudzające, kamfora, opium, przeczyszczające, napoje śluzowate. Cave: oleje i tłuszcze, a to z powodu rozpuszczalności w nich kantarydyny.

Chininum et alia corticis Chinae alcaloidea. Chinina i alkaloidy kory chinower.

Lecz. Leki wymiotne, przepłukanie żołądka, tanina, eter, wino.

Chloralum hydratum. Wodzian chloralu.

Obj. zatr. Podmiotowe i przedmiotowe objawy podrażnienia dróg pokarmowych (drapanie w gardle, bóle żołądka, nudności, wymioty, owrzodzenie i nabrzmienie ust i gardła), zatrzymanie moczu, białkomocz, zboczenie wzroku, wysypka na skórze, ostre zapalenie oskrzeli, duszność, tętno częste nieregularne, upadek sił, nieprzytomność. W ciężkich wypadkach momentalne porażenie serca, czasami halucynacje, bredzenie, podniecenie, bardzo znaczne obniżenie ciepłoty, drgawki obrzęk płuc.

Śmiertelna dawka waha się od 3–20 gr.

Lecz. Przepłukiwanie żołądka, leki wymiotne, sztuczny oddech, drażnienie skóry, wziewanie tlenu, leki pobudzające (atropina 0.001, kamfora 0.2, strychnina 0.0005—0.001), eter po 20 kropli, wlewanie roztworu soli kuchennej, amonjak do wąchania.

Chloroformium Chloroform v. trójchlorometan.

Obj. zatr. Znane objawy uśpienia, osłabienia działalności serca i oddechu; śmierć z porażenia serca i dróg oddechowych. **Przyjęty** wewnątrz—silne pa-

lenie i bóle w żołądku, po krótkiem podnieceniu następuje sen głęboki, w wydechu czuć wyraźnie chloroform, objawy żołądkowo-jelitowe.

Śmiertelna dawka—przy wdychaniu niewiadoma; przyjęty do wewnątrz w ilości 5 gr. przedstawia już niebezpieczeństwo.

Lecz. Swieże powietrze, miarowe pociąganie języka, sztuczny oddech, rozcieranie skóry, drażnienie serca, mięsienie, przepłukanie żołądka, środki trzeźwiące, wstrzykiwanie kamfory, kokainy, strychniny 0.001; leki wymiotne: winko emetykowe 1—2 łyżeczek. Amylium nitrosum gtt. V na wacie do wdychania.

Chlorum. Chlor. Aqua chlori. Woda chlorowa. Calcaria chlorata. Kalium hypochlorosum. Podchloryn potasowy. Natr. hypochlorosum. Podchloryn sodowy.

Obj. zatr. A) Przy wziewaniu chloru: kichanie, łzotok, krztusiec, duszność: wziewany silnie stężony gaz sprowadza w kilka minut śmierć z powodu nieczynności oddechu i serca.

Lecz. Przeniesienie chorego do miejsca wolnego od chloru, wdychanie pary wodnej, względnie (lecz przy zachowaniu ostrożności) z dodatkiem amoniaku.

B) Przy użyciu wewnątrz: ostry nieżyt żołądka i kiszek, wrzody w ustach i gardle.

Lecz. Pompa żołądkowa i przepłukanie żołądka słabym roztworem tiosiarczanu sodowego (Na. hyposulfurosum) lub magnezji, mleko z białkiem.

Ciała obce: A) w gardzieli i krtani, inaczej udławienie kęsem pokarmowym.

Obj. Chory krztusi się i nie może odetchnąć, gdyż kęs zatyka krtań. Uduszenie może nastąpić już po paru minutach.

Lecz. Głowę i tułów chorego należy zgiąć ku ziemi, drażnić piórkiem gardziel dla wywołania wymiotów, przy których kęs wypaść może, uderzać po karku chorego przy nachylonej głowie, wreszcie wprowadzić jak najgłębiej palec wskazujący i usunąć ciało obce. Po usunięciu ciała obcego, gdy chory słabo oddycha, robić oddech sztuczny. Pomoc lekarska natychmiastowa nieodzowna.

B) w nosie.

Wprowadzane są zazwyczaj przez dzieci w czasie zabawy (paciorki, groch, guziki i t. p.).

Lecz. O ile nie wypadają przy kichaniu lub kaszlu, udać się należy do lekarza. Nie wolno pod żadnym pozorem przedmuchiwać, ani przestrzykiwać nosa, gdyż ciało obce dostać się może do krtani i spowodować uduszenie.

C) w oku, a raczej w worku łącznicowym.

Pochodzą z pyłu powietrza lub też dostają się przypadkowo w czasie pracy.

Lecz. W większości wypadków spływają przy obfitem łzawieniu. Skoro nie wypłyną same, próbować należy przepłukania wodą letnią, nalaną do kieliszka; gdy i ten sposób zawiedzie, należy wywrócić powiekę dolną, a następne górną i ostrożnie zdjąć pyłek wacikiem. Trzeć oka w żadnym razie nie wolno. gdyż może uledz zranieniu rogówka, co pociągnąć może za sobą utratę wzroku. Najlepiej zaś zawiązać oko i czemprędzej udać się do lekarza.

D) w przełyku:

Przy połykaniu wielkich kęsów jedzenia, lub też ciał obcych: monety, ości, kostki i t. p.. ciało takie może uwięznąć w przełyku. Chory czuje wtedy ból i przestaje połykać. Nawet. po wydobyciu ciała obcego przez dni kilka chory czuje ból i kłócie w przełyku.

Lecz. Jeżeli jest na miejscu pomoc lekarska—wezwać ją należy natychmiast, w przeciwnym razie dawać choremu jeść chleb, kartofle, pić wodę w dużych ilościach, aby przepchnąć ciało obce do żołądka.

E) w uchu.

Zdarzają się u dzieci i dorosłych. Dzieci przez zbytki wprowadzają do ucha różne przedmioty: groch, guziki, paciorki i t. p., dorośli używane do czyszczenia ucha szpilki, zapałki, wykałaczki.

Lecz. Wolno jedynie przestrzyknąć ucho szprycą gumową, do przepłukania użyć wody letniej. O ile w uchu jest groch, ziarno zbożowe pęczniejące od wody, należy przed przestrzyknięciem wlać do ucha trochę gliceryny. Jeżeli po kilkokrotnem przestrzyknięciu ciało obce nie wyjdzie, udać się bezzwłocznie do lekarza. Nie wolno nie-lekarzowi usuwać ciał obcych za pomocą jakichkolwiek narzędzi z ucha, gdyż mogą uszkodzić błonę bębenkową i wywołać groźne dla życia zapalenie.

F) w żołądku i kiszkach.
O ile nie są ostre, zazwyczaj nie wywołują zaburzeń; ostre powodować mogą przedziurawienie żołądka i kiszek.
Lecz. Przed przybyciem lekarza należy dawać obficie chleb i kartofle, aby ciało obce, otoczone miazgą pokarmową z nich powstałą, mogło przejść przez kiszki, nie wywołując uszkodzeń.
Chromum et eius preparata. Chrom.
Patrz: Acidum chromicum.
Cicuta virosa. Cykuta.
Obj. zatr. Palenie w ustach, mdłości, wymioty, kolki w jelitach, zawrót głowy, bicie serca, nieprzytomność, rozszerzenie źrenic, nie częste tętno, drgawki, kurcze, porażenie i bezwład kończyn, upadek sił.
Śmiertelna dawka niewiadoma.
Lecz. Opróżnienie żołądka, leki przeczyszczające, lewatywa, roztwór taniny, chloroformowanie, leki orzeźwiające; przy kurczach—chloralhydrat.
Cirae flores. Kwiat bylicy, glistnika.
Patrz: Santoninum.
Cocculi levantici. Rybitrutka.
Lecz. Pompa żołądkowa, leki wymiotne, Chloralhydrat.
Codeinum. Kodeina.
Patrz: Morphium.
Coffeinum. Kofeina v. trójmetyloksatyna.
Obj. zatr. Niepokój, bicie serca, duszność, sinica, rozszerzenie źrenic.
Lecz. Leki wymiotne, poty, wdychanie azotynu amylowego (5 kropli!), małe dawki morfiny.
Colchicinum. Kolchicyna. Colchicum autumnale. Zimowit jesienny.
Obj. zatr. Kolki żołądkowo-jelitowe, ostry nieżyt żołądka i kiszek, pragnienie, bredzenie, upadek sił.
Lecz. Przepłukanie żołądka, leki wymiotne, tanina, leki pobudzające, leki makowcowe.
Colocynthis. Burzanki.
Patrz Aconitinum.
Coniinum. Koniina, α — propylopiperydyna. Conium maculatum. Pietrasznik plamisty.
Obj. zatr. Palenie w gardle, bóle żołądka, biegunka, mdłości, wymioty, zawroty głowy, kurcze, wzdęcie brzucha, zboczenie czucia i porażenie koń-

cyn, utrudnione połykanie, obniżenie ciepłoty i działalności serca, duszność, sinica, porażenie ruchów oddechowych; przytomność aż do śmierci, albo śmierć z upadku sił.

Śmiertelna dawka koniiny 0.15 gr.

Lecz. Opróżnienie żołądka i przepłukanie roztworem taniny, nadmanganianu potasu, lewatywy, leki moczopędne, pobudzające, wymiotne; sztuczny oddech.

Convallamarinum. Konwalamaryna.

Lecz. Przepłukanie żołądka, leki wymiotne, wino, kamfora.

Cupri salia. Cuprum aceticum basicum. Octan miedziowy zasadowy (grynszpan). Cuprum sulfuricum. Siarkan miedziowy.

Obj. zatr. Miedzi solami otrucie następuje zazwyczaj skutkiem gotowania kwaśnych pokarmów w źle pobielanych rondlach miedzianych—tworzy się t. zw. grynszpan. Wymioty zielono-niebieskawych mas, ślinotok, niebieskie zabarwienie warg i języka, kolki żołądkowo-jelitowe, krwawa biegunka, ból głowy, upadek sił, bojaźń, osłabienie działalności serca, duszność, śpiączka, drgawki.

Śmiertelna dawka 10—15 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka, mechaniczne wywołanie wymiotów drażniąc piórkiem tylną ścianę gardzieli; mleko z rozbitym białkiem jaja kurzego, 10% roztwór żelazocyanku potasu (Kal. ferrocyanatum) co 15 minut łyżkę, cukier mleczny, węgiel zwierzęcy. Cave: tłuszcze.

Cuprum arsenico-aceticum. Zieleń szwejnfurcka, połączenie drobino we arseninu i octanu miedziowego.

Cuprum arsenicosum. Arsenin miedziowy. Zieleń Scheelego.

Patrz Arsenium.

Curare. Kurara.

Obj. zatr. Prawie całkowite porażenie mięśni ciała. Śmierć z porażenia serca lub dróg oddechowych.

Śmiertelna dawka trucizn do strzał niewiadoma.

Lecz Podskórne wstrzykiwanie Strychnini nitrici 0.001—0.006, Physostigmini 0.001, leki pobudzające, kofeina.

Cyani praeparata. Preparaty cyjanu.
Patrz Argentum cyanatum.
Cytisus (Laburnum). Szczodrzenica.
Lecz. Leki wymiotne, pompa **żołądkowa, tanina, sztuczny** oddech, przetaczanie krwi.
Datura stramonium. Dzięndzierzawa.
Patrz Atropinum.
Digitalis. Naparstnica.
Digitalinum. Digitalina.
Digitoxinum. Digitoksyna.
Obj. zatr. Zły smak w ustach, nudności, wymioty, biegunka, czkawka, kolki żołądkowo-jelitowe, zawrót głowy, ból głowy, śpiączka, zaburzenia organów słuchu i wzroku, nieruchomość rozszerzonych źrenic, twardość i opóźnianie tętna, duszność, bezmocz, bredzenie, drgawki, śpiączka, upadek sił.
Śmiertelna dawka liści naparstnicy 5—10.0 gr.
Lecz. Pompa żołądkowa, lewatywy, leki moczopędne, gorczyczniki, pobudzające i orzeźwiające leki.
Dioninum. Sól chlorowodorowa eteru etylowego morfiny. Patrz Morphium.
Elektrycznością porażenie.
Porażenie prądem wywołuje oparzenie w miejscu dotknięcia, wstrząs ogólny, omdlenie, utratę przytomności.
Lecz. Porażonego oddzielić przedewszystkiem należy od źródeł prądu, nia wolno się jednak dotykać gołemi rękami ani chorego ani drutów, należy na ręce włożyć rękawiczki gumowe lub okręcić je s u c h e m i szmatami i stanąć na suchej desce drewnianej. Po usunięciu przewodników dokonywać oddech sztuczny, dawać sole i środki trzeźwiące, opatrzyć oparzenia.
Eserinum.
Patrz Physostigminum.
Faba calabarica. Bób kalabarski, nasiona wyrostka jadowitego.
Śmiertelna dawka—pół bobu.
Faba sancti Ignatii. Bób Św. Ignacego, kulczyba ignacek.
Lecz. Leki wymiotne, przepłukanie żołądka, tanina, chloroform, opium.
Ferri salia. Ferrum sulfuricum. Siarczan żelazawy. Ferrum trichloratum. Chlorek żelazowy.

Objawy jak przy otruciu bizmutem.

Lecz. Białko, magnezja, węglan sodowy (Na. carbonicum), cukrzan wapniowy, napoje śluzowate.

Flos Cinae. Glistnik.

Patrz Santoninum.

Formalinum. Formalina, 40% roztwór formaldehydu.

Obj. zatr. Duszność, zawrót głowy, niepokój, nudności, palenie ust i oczu, przyśpieszony oddech i działalność serca, niekiedy nieprzytomność.

Śmiertelna dawka niewiadoma.

Lecz. Przepłukanie żołądka, leczenie objawów, ciepłe kąpiele.

Fungus secalis.

Patrz Secale cornutum.

Gazy kloaczne.

Obj. zatr. Ból głowy, nudności, zawroty głowy.

Lecz. Wyciągnąć należy przedewszystkiem otrutego z dołu na świeże powietrze, poczem stosować oddech sztuczny, nacieranie całego ciała, dawać do wąchania i do wewnątrz środki trzeźwiące (eter, anodyny, wino, koniak, kawa czarna).

Gaz piwniczy.

Gaz studzienny.

Patrz węglowy **kwas.**

Gaz świetlny.

Obj. zatr Otrucie nastąpić może w mieszkaniach oświetlanych gazem skutkiem niedokładnego zakręcenia kranów, lub w mieszkaniach parterowych nie zaopatrzonych w gaz, skutkiem pęknięcia rury gazowej w ziemi.

Lecz. Zatrutego natychmiast wynieść na powietrze; o ile nie oddycha, robić sztuczny oddech, później dawać do oddychania tlen, rozcierać ciało flanelą, dawać środki podniecające: eter, kawa czarna, koniak.

Gratiola. Konitrud.

Lecz. Leki wymiotne, tanina, opium, napoje śluzowate.

Grzybami otrucie.

Obj. zatr. Przypływ krwi do głowy, zawrót głowy, wymioty, biegunka, szum, drgawki; małe przyśpieszone tętno, ostatecznie nieprzytomność, czasami mdłości i ostry nieżyt żołądka i kiszek.

Śmierć z porażenia serca.

Lecz. Przepłukanie żołądka, wzgl. z taniną, leki wymiotne (Tart. stibiatus), leki przeczyszczające (Ol. Ricini), czarna kawa, eter, strychnina 0,002 pod. skórnie.

Gummi guttae. Gumożywica kroplinowa.

Obj. zatr. Bóle w brzuchu, wzdęcie, przeczyszczenie silne, czasem wymioty.

Lecz Pigułki lodowe. zimne śluzowate napoje, mleko, napoje wyskokowe, oliwa, woda z białkiem. Rp. Decocti Salep 150.0 Tinct. Opii simpl. gtt X. S Co 5 minut łyżkę stołową.

Helleborus. Ciemiernik.

Obj. zatr. Podrażnienie błony śluzowej, wymioty, biegunka. Helleboryna wywołuje porażenie.

Lecz. Przepłukanie żołądka, tanina, napoje śluzowate, leki wymiotne, eter, leki pobudzające.

Homatropinum. Homatropina.

Patrz Atropinum.

Hydrargyri praeparata **Hydrargyrum bichloratum** Chlorek rtęciowy v. dwuchlorek rtęci.

Hydrargyrum chloratum. Chlorek rtęciawy, jednochlorek rtęci.

Hydrargyrum cyanatum Cyjanek rtęciowy.

Hydrargyrum nitricum oxydatum. Azotan rtęciowy.

Obj. zatr. Palący, metaliczny smak w jamie ustnej, obrzęk ust, zapalenie jamy ustnej, krwawe wymioty, ślinotok, trudność w połykaniu, biegunka, parcie na stolec, zastój wydzielenia moczu aż do bezmoczu, białkomocz, moczenie krwawe, wałeczki w moczu, odurzenie, upadek sił.

Śmiertelna dawka sublimatu 0.5 gr., Kalomelu 0.3 gr. Metaliczna rtęć nie działa trująco, gdyż szybko wydziela się z kałem; w postaci drobno roztartej np. jak szara maść (używana jako lek poronny) wywołuje ostre otrucie.

Lecz. Przepłukanie żołądka (ostrożnie!), świeżo osadzony siarczek żelaza, białko, mleko w dużej ilości, lód, olej rącznikowy, przemycie jelita pod ciśnieniem, leki makowcowe, leki pobudzające, płukanie gardła chloranem potasowym, leczenie chronicznego zatrucia odpowiedniemi środkami.

Hydrogenium sulfuratum.

Lecz. Świeże powietrze, sztuczny oddech, ostrożne wziewanie chloru, eter, napoje wyskokowe; przy wewnętrznem otruciu z Aqua hydrothionica—woda chlorowa lub roztwory soli alkalicznych kwasu podchlorawego (Kalium hypochlorosum).

Hyoscyamus. Lulek.

Hyoscinum. Hioscyna.

Hyoscyaminum. Hyoscyamina.

Patrz Atropina.

Jaborandi folium. Jaboranda.

Patrz Pilocarpinum.

Jodoformium. Jodoform v. trójjodometan.

Obj. zatr. Ból głowy, wymioty, biegunka, tętno częste, temperatura podwyższona, pomieszanie ogólne, przygnębienie umysłowe, podniecenie. Wydzielająca się woń i smak jodoformu.

Lecz. Usunięcie z ran; Pilocarpinum 0.01—0.02; pigułki lodowe, opium, leki orzeźwiające, do wewnątrz 10—15% Sol. natrii bicarbonici.

Jodum. Jodi solutio. Sol. Lugoli.

Obj. zatr. Palące bóle w ustach i gardle, bóle żołądkowe, bronzowe zabarwienie błon śluzowych i gardła, ślinotok w żołądku, przy mącznych potrawach wymiociny niebiesko zabarwione; obfite, czasami krwawa biegunka, ból głowy, zawroty, białkomocz, mocz krwawy, czasami bezmocz, upadek sił.

Lecz. Przepłukanie żołądka, gotowany k r o c h m a l i roztwory białka. tiosiarczanu sodowego Na thiosulfurosum 2.0 — 150.0, dwuwęglan sodowy, leki pobudzające.

J o d y n ą zatrucie wywołuje oparzenia języka, jamy ustnej, gardzieli, rzadziej żołądka, zatruty odczuwa pieczenie i palenie w żołądku, rzadziej wymiotuje.

Śmiertelna dawka jodu 2—4 gr.

Rozbełtać mąkę lub krochmal w wodzie i dawać choremu do picia, poczem przez podanie wody mydlanej wywołać wymioty.

Otrucie parami jodu—leczy się jak wskazano parami jodu.

Juniperus Sabina.

Patrz Sabina.

Kalium arsenicosum. Arsenin potasowy. Liquor arsenicalis Fowleri. Rozczyn arseninu potasowego v. krople Fowlera.
Patrz Arsenum.

Kalium bichromicum. Dwuchromian potasowy.
Patrz Acidum chromicum.

Kalium bioxalicum. Szczawian potasowo-wodorowy, kwaśny szczawian potasu, sól szczawikowa.
Patrz Acidum oxalicum.

Kalium chloricum Chloran potasowy.
Obj. zatr. Wymioty ciemno-zielonych mas, „biegunka, sinica, bóle żołądka, szaro-fioletowe plamy na skórze, żółtaczka, duszność, osłabienie serca, białkomocz; ciemne, czerwono brunatne zabarwienie moczu, bezmocz, odurzenie, bredzenie, śpiączka, drgawki, powiększenie śledziony i wątroby.
Smiertelna dawka 15—30 gr.
Lecz. Wlewanie wewnątrz soli kuchennej, leki moczopędne, opróżnienie jelit, leki pobudzające, pilokarpina. Rp. Kalii acetici 15.0—200 gr. Co 2 godziny łyżkę stołową, lód. C a v e. Kwaskowate napoje.
Kalium cyanatum Cjanek potasowy.
Patrz Acidum hydrocyanicum.
Śmiertelna dawka 0.2—0.3 gr.

Kalium hypochlorosum. Podchloryn potasowy. Eau de Javelle. Rozczyn wodny podchlorynu i chlorku potasowego albo sodowego.
Patrz Chlorum.

Kalium oxalicum. Szczawian potasowy.
Patrz Acidum oxalicum.
Kalium hydrooxydatum. Wodorotlenek potasowy.
Kalium permanganicum. Nadmanganian potasowy.
Lecz. Białko, mleko, napoje śluzowate.
Kiełbasiany jad Botulismus.
Patrz rybi jad.
Kloaczny gaz.
Patrz Węglowy kwas.
Komarów ukąszenie.
Patrz Owadów ukąszenie.
Konserwy mięsne i rybne.
Patrz rybi jad.
Kreolinum. Kreolina.
Patrz Acidum phenylicum.

Kreosolum. Kreosol v. jednometylowy eter dwu-oksytolulu.

Kreosotum. Kreozot.

Patrz Acidum phenylicum.

Krwawienie z ran przeważnie ciętych, może być małe przy ranach powierzchownych, średnie i bardzo obfite; w tym ostatnim razie zagraża życiu. Zależnie od uszkodzonych naczyń, rozróżniamy krwawienie tętnicze, żylne i miąższowe. A) Krwawienia tętnicze są najniebezpieczniejsze. gdyż krew bije wtedy fontanną i niezatamowana w czas grozi śmiercią. Krwawienie tamujemy naciskając tętnicę powyżej rany t, j, na przebiegu tętnicy od serca ku obwodowi w kierunku, w którym krew płynie. Ucisku dokonywamy za pomocą palców, lub też podwiązując kończynę powyżej krwawienia. Potrzebna tu jest dokładna znajomość anatomii. Pamiętać należy, że od szybkiej pomocy lekarskiej zależy życie chorego, wezwać więc pomocy conajprędzej należy. B) Krwawienie żylne mniej groźne, krew sączy się strumieniem, zazwyczaj wystarcza ucisk opatrunku. Po obmyciu rany i jej okolic jod-benzyną, należy nałożyć grubą warstwę gazy i waty i mocno zabandażować. C) Tak samo postępujemy w t. zw. krwawieniach" miąższowych z naczyń drobnych. Pomoc lekarska śpieszna konieczna. U niektórych osób (krwawców) nawet małe zadraśnięcia wywołują silne krwotoki; postępowanie z raną jest takie jak wyżej, należy jednak zawsze dawać choremu dużo żelatyny w postaci galarety i śpiesznie szukać pomocy. lekarskiej,

Krwotoki A) Z nosa mogą być nieraz bardzo obfite. Chorego należy posadzić i mocno odchylić głowę ku tyłowi. Jeżeli to nie wystarcza, przykładać lód na kark i zatamponować gazą nozdrza, szybko wzywając pomocy lekarskiej. B) Krwotoki z płuc zwykle u chorych na płuca i serce mogą być bardzo obfite. Chorego posadzić w łóżku wysoko, położyć pęcherz z lodem na piersi, dawać do połykania lód w kawałkach, lemoniady. kwaśne do picia. Wezwać niezwłocznie lekarza. C) Krwotoki żołądka zdarzają się w owrzodzeniach tego narządu są zazwyczaj czarne, fusowate, choć może być i krew płynna czerwona. Chory wy-

miotuje krwią. Ułożyć go należy na wznak, dawać pigułki z lodem do połykania; nie dawać innych napojów, i położyć lód na dołek przed przybyciem lekarza. D) Krwotoki z kiszek w przebiegu tyfusu brzusznego i innych chorób wymagają specjalnej opieki lekarskiej, narazie położyć należy lód w dolnej prawej jego części. E) Krwotoki hemoroidalne z odbytnicy skutkiem pęknięcia rozszerzonych żył nie są zwykle obfite, do zatamowania wystarcza zazwyczaj okład zimny na odbyt lub też okład zimny z wody z dodatkiem łyżki na szklankę wody płynu Burowa.

Lactucarium. Laktukaryum.

Lecz. Leki wymiotne, kawa czarna.

Liquor Kalii arsenicosi. Rozczyn arseninu potasowego v. krople Fowlera.

Patrz Arsenium.

Liquor Natrii arsenicosi. Rozczyn arseninu sodowego v. płyn Pearsona.

Patrz Arsenium.

Lobelia. Stroiczka, lobelia.

Lecz. Tanina, roztwór jodu w jodku potasowym, oddech sztuczny.

Lysolum. Lysol.

Patrz Acidum phenylicum.

Lecz. Prócz tego przepłukanie żołądka, wlanie 50.0 oliwy, masła stopionego, mleko, białko, pigułki lodowe, eter, kamfora; gdy częste przepłukanie żołądka niemożebne, to po ukończeniu tego rękoczynu wlanie 200.0 oliwy lub białka.

Ługami zatrucie; roztwory alkaliczne, mianowicie sodu i potasu gryzącego (ługi gryzące).

Obj. zatr. Wywołuje straszne następstwa skutkiem oparzeń jamy ustnej, gardzieli, przełyku i żołądka. Nawet po uratowaniu życia pozostają zwężenia przełyku, grożące choremu śmiercią głodową. Po wypiciu ługu lub amonjaku chory czuje palenie w narządzie pokarmowym.

Lecz. Na brzuch kładziemy pęcherz z lodem i dajemy do picia lekki roztwór wodny kwasu cytrynowego, kwasu winnego, lemoniady, względnie roztwór octu winnego i kawałki lodu do połykania.

Mięso zatrute.

Patrz rybi jad.

Monet połknięcie.
Patrz: Ciała obce w przełyku.
Morphium et eius salia. Morfina.
Obj. zatr. Śpiączka, bezczułość, sinica, silne zwężenie źrenic, przekrwienie i pocenie się skóry, zwątlenie muskułów, upadek ciepłoty, nieregularny powierzchowny oddech, małe nieregularne tętno, bezmocz, porażenie ruchów robaczkowych i śmierć po upływie 12 godzin następuje z porażenia dróg oddechowych.
Śmiertelna dawka chlorku morfiny 0.4 gr.
Lecz. Przepłukanie żołądka (leki wymiotne w pierwszej chwili po otruciu), nawet i przy otruciu od podskórnego wstrzykiwania, do wody dodać należy taninę albo 0.1% roztwór nadmanganianu potasowego lub sodowego; prócz tego do wewnątrz Kapermanganicum 0.5 : 500.0 (2 — 3 dozy w przeciągu 3 godzin), podskórnie 1 gr. w przeciągu 3 godzin. Opanowanie śpiączki przez prowadzenie chorego po pokoju i rozmowę z nim, leki pobudzające, drażnienie skóry, oblewanie zimne głowy, ręce i nogi ciepłą wodą. eter, kawa, wstrzykiwania strychniny i atropiny (0.0005—0.001), rozgrzewanie, gorczyczniki, sztuczne oddychanie za pomocą tlenu, faradyzacja okolicy serca.
Muszlami otrucie.
Patrz: rybi jad.
Naphtolum. **β-naftol.**
Patrz Acidum phenylicum.
Natrium arsenicicum. Arsenian **sodowy.**
Patrz Arsenum.
Natrium chloricum. Chloran sodowy.
Patrz Kalium chloricum.
Natrium hydricum Wodorotlenek sodowy, soda żrąca, soda gryząca.
Patrz Ługami otrucie.
Natrium hypochlorosum. Podchloryn sodowy.
Patrz Chlorum.
Natrium kakodylicum. Kakodylan soda.
Patrz Arsenum.
Nicotinum. Nikotyna, sześciohydrydwupiperydyl.
Obj. zatr. Nudności, wymioty, biegunka, czkawka, ból brzucha, osłabienie, zboczenie słuchu i wzroku, zwężenie źrenic, utrudnione oddychanie, zmniej-

szona działalność serca, bredzenie, drgawki. Śmierć następuje po kilku godzinach z porażenia dróg oddechowych — w bardzo ciężkich wypadkach w kilku minut.

Śmiertelna dawka nikotyny 0.5 — 1.0 gr., pokrajanych liści 30.0 gr., w naparze 8.0 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka 2% roztworem taniny albo roztworem Lugola, leki wymiotne, ciepłe kąpiele i zimne oblewania, morfina, sztuczny oddech, leki orzeźwiające.

Nitrobenzolum. Oleum Mirbani. Nitrobenzol.

Ob. zatr. Szaro niebieskie zabarwienie twarzy i paznogci, senność, zawrót głowy, upadek sił: przyśpieszone, prawie nie dające się wyczuć tętno; oddech zwolniony, drgawki, zniżona ciepłota ciała; mimowolne oddanie kału i moczu; barwa krwi czarna, podobna do herbaty, źle ścinająca się; przy niepomyślnym przebiegu śmierć z upadku sił. Powietrze wydychane przypomina gorzkie migdały.

Śmiertelna dawka 2.0 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka, przeczyszczające solne leki, upust krwi, wlewanie soli kuchennej, sztuczny oddech, wziewanie tlenu, leki orzeźwiające. C a v e: napoje wyskokowe, tłuszcze, oliwa, mleko.

Nitroglycerinum. Nitrogliceryna, trójnitrina, trójazotan glicerylowy.

Lecz. Przepłukanie żołądka, leki wymiotne, sztuczny oddech.

Odmrożenie. Congelatio.

Lecz. Pobudzić przedewszystkiem należy krążenie w częściach odmrożonych przez nacieranie śniegiem, a następnie flanelą. Po zaczerwienieniu okolicy odmrożonej nakładamy opatrunek z wazeliną borną, czystą oliwą lub t. p. Przy obszernych odmrożeniach i zamarznięciu chorego nie wolno wprowadzać odrazu do ciepłego pokoju, ani kłaść w ciepłe łóżko.

Olea aetherea. Olejki lotne.

Lecz. Leki wymiotne, później duże dawki śluzowatych napojów lub zawiesiny oleiste.

Oleum Crotonis. Olejek krotonwy.

Obj. zatr. Z e w n ę t r z n i e podany—zapalenie skóry, pryszczyki; w e w n ę t r z n i e—palenie w prze

łyku, wymioty, krwawa biegunka, bóle żołądkowo-jelitowe, upadek sił.

Śmiertelna dawka 15—20 kropli.

Lecz. Przepłukanie żołądka, leki śluzowate (kleik owsiany), lód do połykania, mleko, białko, leki pobudzające. Rp. T-ra Opii 2.0 Emuls. amygdal. 100.0 DS. Co pół godziny łyżkę.

Oleum Petrae. Olej skalny.

Obj. zatr. Palenie i ból w ustach i gardle, zapalenie żołądka i jelit, kolki, kał zapachu nafty, bóle mięśniowe, drżenie, znużenie, żółtaczka, podrażnienie cewki, białkomocz, bóle głowy, upadek sił.

Śmiertelna dawka niewiadoma,

Lecz. Opróżnienie żołądka pompą, leki wymiotne, przeczyszczające, pobudzające, sztuczny oddech, napar ślazu, kleiki, mleko.

Oleum Sabinae. Olejek nietociany.

Oparzenie Combustio.

Obj. zatr. Powstają skutkiem działania na skórę płomienia, palących się gazów, płynów gorących, pary wodnej, oraz działania żrących środków, jak kwasy, ługi, karbol, lizol i t. p.

Lecz. 1) Jeżeli nastąpiło zaczerwienie skóry, to skórę pokrywamy warstwą tłuszczu, masła świeżego, waseliny, oleju lnianego. 2) Jeżeli utworzyły się wypełnione przezroczystym płynem pęcherze, to należy nakładać opatrunek sterylizowany, smarując skórę borną waseliną, lub też zasypując airolem, kseroformem. 3) W obszernych oparzeniach zdejmujemy ubranie i zawijamy chorego w prześcieradło zmaczane w wodnym roztworze kwasu bornego z dodatkiem gliceryny i w takim stanie dostarczamy do szpitala. W oparzeniach kwasami przedewszystkiem zmywamy kwas wodą z dodatkiem lekkiego roztworu amoniaku lub mydła i dopiero opatrujemy. W oparzeniach ługami zobojętniamy je wodą z dodatkiem kwasu cytrynywego lub cytryny. W oparzeniach wapnem zmywamy je dużą ilością wody. W oparzeniach pokrzywą robić okłady z roztworu amoniaku.

Opium. Makowiec.

Patrz Morphium.

Os ukąszenie.

Patrz Owadów **ukąszenie.**

Owadów ukąszenie.
Lecz. W ukąszeniach pszczół, os, komarów, po usunięciu żądła (pszczoła) robić okłady z roztworu amoniaku.

Oxydum carbonicum. Tlenek węgla.
Patrz Węglowym kwasem zatrucie.

Paraldehydum. Paraldehyd, aldehyd octowy trzykrotnie spolimeryzowany.
Patrz Chloralhydrat.

Phenacetinum. Fenacetyna.
Patrz Acetanilidum.

Phosphorus. Fosfor.
Obj. zatr. Gniecenie i ból żołądka, wymioty mas świecących w ciemności zapachu fosforowego, żółtaczka, bóle żołądkowo-jelitowe, powiększenie wątroby, krwawienie z nosa i macicy (względnie poronienie), gorączka, białkomocz, osłabienie serca, upadek sił, śmierć z porażenia serca.
Śmiertelna dawka bezkształtnego fosforu 0.1=25 zapałkom; biały fosfór w pałeczkach z powodu swej nierozpuszczalności nie posiada trujących właściwości.
Lecz. Przepłukanie żołądka, siarkan miedziowy (Cupri sulfurici 0.5, Aquae destil. 50.0 co 10 minut łyżeczkę aż do wymiotów); przemycie żołądka 0.1 — 0.3‰. roztworu nadmanganianu potasu albo 1—3% wody utlenionej, stary olejek terpentynowy zawierający ozon w kleiku lub wodzie co ¼ godziny łyżką, wody wyskokowe, wlewanie fizjologicznego roztworu soli kuchennej. Mixtura alexeteria. Antidotum Phosphori. Rp. Olei Terebinthae ozonisati 20.0, Mucilaginis Gummi arabici 40.0 Sirupi simpl. 30.0, Aquae destillatae tepidae 110.0 S. Zmieszać, co pół godziny łyżkę. Rany wywołane fosforem przemywać starym olejkiem terpentynowym. Cave: tłuste oleje, mleko.

Physostigminum. Fizostygmina, ezeryna.
Obj. zatr. Zboczenie wzroku, mdłości, ślinotok, bóle żołądka i żołądkowo-jelitowe, wymioty, podniecenie, upadek sił, śmierć z porażenia dróg oddechowych.
Śmiertelna dawka niewiadoma.
Lecz. Przepłukanie żołądka roztworem taniny albo nadmanganianu potasowego, wstrzykiwanie

atropiny, strychniny; sztuczny oddech, leki pobudzające, wymiotne.

Pilocarpinum. Pilokarpina.

Obj. zatr. Uczucie ciepła całego ciała, pulsacja tętnicy szyjowej, wzmożona wydzielina gruczołów, ślinotok, olbrzymie pocenie się, wzmożona wydzielina śluzu oskrzeli aż do obrzęku płuc, kaszel, sinica, przyśpieszone tętno, upadek działalności serca, nudności, wymioty, kolki i biegunka, oddawanie moczu kroplami, białkomocz, wałeczki w moczu, zwężenie źrenicy, kurcz akomodacyjny, łzotok, czasami zaćma.

Śmiertelna dawka niewiadoma.

Lecz. Przepłukanie żołądka 2% roztworem taniny, nadmanganianu potasu, wstrzykiwanie atropiny, która działa jako odtrutka.

Piorunem porażenie. Fulmine ictus.

Obj. Piorun wywołuje stłuczenia, oparzenie, szczególniej w miejscach, gdzie były części metalowe ubrania: guziki, medaliki, łańcuszki, które topi; pozatem ogłuszenie, nieprzytomność, omdlenie, porażenia ogólne.

Lecz. N i e w o l n o p o r a ż o n e g o z a k o p y w a ć w z i e m i ę, ale skoro nie oddycha, robić sztuczny oddech; gdy leży w omdleniu, dawać środki trzeźwiące, spryskać twarz wodą, do wąchania dawać sole trzeźwiące, amoniak, eter.

Plumbi salia. Ołowiu sole.

Plumbum aceticum. Cukier ołowiawy. Octan ołowiawy.

Plumbum carbonicum. Węglan ołowiawy.

Obj. zatr. Białe zabarwienie błony śluzowej przewołu pokarmowego, palenie w ustach i przełyku, wymioty białych mas, bóle w nadpępczu, krwawa biegunka, następnie zatwardzenie, wolne tętno, mdłości, porażenie mięśni wyprostnych, nieprzytomność, drgawki.

Śmiertelna dawka od 20—50 gr.

Lecz. Leki wymiotne, przeczyszczające. Magn. albo Natrium sulfuricum; przepłukanie żołądka, białko, mleko, siarkany i fosforany alkalji, później opium i ciepłe kąpiele. W końcu jodek potasu 2 — 4 gr. dziennie.

Powieszenie. Suspendium. *Lecz*. Powieszonego natychmiast odciąć należy, pętlę na szyi przeciąć

i natychmiast stosować oddech sztuczny w przeciągu conajmniej pół godziny, aż do chwili, gdy zacznie oddychać. Spryskiwać twarz wodą zimną, do wąchania dawać eter, sole trzeźwiące, po przyjściu do przytomności inne środki podniecające.

Pszczół ukąszenie.

Patrz: Owadów ukąszenie.

Pyrogallolum. Kwas pyrogalusowy, pyrogalol.

Obj. zatr. Ból głowy, dyzenterja, znaczne obniżenie lub podwyższenie ciepłoty, sinica, senność, upadek sił. Małe wydzielenie ciemno-zielonego do czarnej barwy moczu, bóle w okolicy nerek, moczenie hemoglobinowe i methemoglobinowe, również cukromocz i żółtaczka.

Śmiertelna dawka niewiadoma.

Lecz. Przy zewnętrznem użyciu—zupełne usunięcie resztek maści; przy wewnętrznem—przepłukanie żołądka, opróżnienie kiszek lewatywą, do wewnątrz sól glauberska 30.0/200 S. połowę odrazu, drugą po 15 minutach; upuszczenie krwi, wlewanie roztworu soli kuchennej, wziewanie tlenu, leki moczopędne i pobudzające. Cave: alkalia.

Rany. Vulnus calsum.

A) Cięte — są następstwem działania na skórę i głębiej leżące tkanki narzędzi o brzegach ostrych, jako to: nóż, szkło stłuczone i t. p. Rany cięte mogą być powierzchowne lub głębokie.

Lecz. Przedewszystkiem należy zatamować krwotok, o ile jest obfity, następnie powinny być zeszyte w parę najwyżej godzin po wypadku, o ile niema lekarza, należy po oczyszczeniu rany lub okolicy jodbenzyną lub jodyną, zbliżyć brzegi plastrem lepkim i nałożyć opatrunek sterylizowany. Drobne ranki wystarczy opatrzyć bez zbliżania brzegów rany.

Vulnus morsum.

B) Kąsane rany są następstwem ukąszenia bądź wielkich zwierząt: konia, wilka — mogą wywołać poważniejsze uszkodzenia, jak zmiażdżenie kości; ukąszenia zaś zwierząt mniejszych są, jako rany, mniej niebezpieczne, ale grożą następczemi chorobami, gdyż często są zatrute. Ponieważ nigdy przewidzieć nie można, czy rana kąsana nie pochodzi od zwierzęcia wściekłego, zawsze zachować się należy z ostrożnością wielką względem tych ran.

Lecz. Kończynę ukąszoną powyżej zaraz przewiązać, wyssać z ranki krew za pomocą bańki lub wprost ustami (o ile dziąsła są zdrowe) i przypalić rankę jodyną. W razie poważniejszych przypuszczeń wścieklizny, udać się do najbliższego instytutu szczepień Pasteura.

Vulnus ictum.

C) Rany kłute zadane są narzędziem ostrem, wązkiem, nożem, sztyletem, zaostrzonym pilnikiem, szydłem, o ile narzędzie nie było czyste, rany te mają charakter ran zatrutych, wywołując w następstwie ciężkie zakażenia.

Lecz. Po oczyszczeniu jodbenzyną okolicy rany i jej brzegów położyć należy opatrunek przeciwgnilny. Ranki kłute na skórze od igieł, szpilek, kolców należy dobrze napuścić jodyną, aby uniknąć możliwego zakażenia, przedtem zaś wycisnąć trochę krwi dla opłukania rany.

Vulnus contusum.

D) Miażdżone rany powstają skutkiem działania na ciało przedmiotów ciężkich: koła powozu, kolei, samochodu, belki żelazne i t. p.

Lecz. Po ostrożnem zdjęciu ubrania ranę obmyć jodbenzyną, nałożyć opatrunek sterylizowany, unieruchomić kończynę łupkami i czemprędzej odwieźć chorego do szpitala.

Vulnus sclopetarium.

E) Postrzałowe rany pochodzą z broni palnej wielkiego i małego kalibru.

Lecz. Opatrunek ran postrzałowych niczem się nie różni od opatrzenia ran zwykłych; następstwa ran postrzałowych mogą być usunięte przy szybkiej pomocy.

Vulnus incisivum.

F) Rąbane rany pochodzą od uderzenia ciałem ostrem i ciężkiem: topór, tasak, szabla; różnią się od ran ciętych większą zwykle głębokością i tem, że brzegi rany ulegają stłuczeniu.

Lecz. Opatrunek ran rąbanych jest taki sam, jak i ran ciętych.

V. virulentum.

G) Zatrutemi ranami nazywamy rany zadane bądź nieczystem lub umiejętnie zatrutem narzędziem, bądź też zanieczyszczone w chwili za-

dania z brudnej skóry, ubrania, ziemi, na której chory leżał i t. p. U nas rany zatrute powstają od ukąszenia żmij lub zwierząt wściekłych, bądź też, co częściej od jadów, wytwarzanych przez bakterje skutkiem zanieczyszczenia dna rany lub samej rany. Do najcięższych należą rany, zanieczyszczone lasecznikami tężca (tetanus), który znajduje się w ziemi uprawnej; dlatego też wszelkie rany nóg bosych są groźne.

Lecz. Najsilniejszym środkiem odkażającym jest jodyna. Każdą rankę po spłynięciu krwi, której tamować przez pewien czas nie należy, gdyż opłukuje tkanki, dobrze napoić jodyną. Pieczenie jest krótkotrwałe, ale za to możemy być pewni, że w ten sposób uda nam się zabezpieczyć ją od zakażenia. Po wypaleniu jodyną na rankę należy nałożyć opatrunek zwykły. O ile przypuszczamy, że rana jest zatruta (ukąszenie zwierząt podejrzanych o wściekliznę, żmii), p o w y ż e j rany podwiązać kończynę i wyssać krew za pomocą bańki, dopiero później opatrunek. Surowicą przeciwtężcową można obecnie uratować chorego.

Resorcinum. Rezorcyna, paradwuoksybenzol.
Patrz Acidum phenylicum.

Rybi jad. Ichthyotoxicum.

Obj. zatr. Po spożyciu wkrótce występuje uczucie bólu w żołądku, nudności, wymioty, nieco później biegunka, suchość w gardle, chrypka, szum w uszach, ból głowy i zawroty, różne objawy wzrokowe.

Śmierć od porażenia dróg oddechowych i serca.

Przy zatruciu omółkami (Mytilus edulis), mięsem (zootrophismus)—ostre zapalenie żołądka i jelit, objawy nerwowe i durowate. Czasami upadek sił, wysypka i zapalenie nerek.

Lecz. Opróżnienie dróg żołądkowo-jelitowych; kalomel jako lek przeczyszczający i odkażający jelita 0.1 na dawkę, leki orzeźwiające, okład gorący na brzuch, mocna herbata i kawa.

Sabadilla. Kichawiec, sabadyla.
Patrz Veratrinum.

Sabina Jałowiec sawina.

Palenie gardła i żołądka, wymioty, kolki, biegunka, krwawienie maciczne, podrażnienie cewki,

mocz krwawy, duszność, upadek sił. Śmiertelna dawka niewiadoma.

Lecz. Opróżnienie dróg żołądkowo-jelitowych, zimne śluzowate napoje, gorczyczniki, leki wymiotne. 2% roztwór taniny S. Co 5 minut łyżkę.

Santoninum. Santonina.

Obj. zatr. Widzenie fijołkowych konturów, potem widzenie żółte (xantopia), ból głowy, zawrót głowy, ślinotok, obfite poty, kolki żołądka, biegunka, żółtaczka, parcie na mocz, podrażnienie cewki, białkomocz, mocz krwawy, halucynacje smaku i węchu, rozszerzenie źrenic, drgawki, senność, upadek sił. Śmiertelna dawka niewiadoma.

Lecz. Przepłukanie żołądka, lewatywy z lekami wymiotnemi, chloralhydrat, eter dla uśmierzenia drgawek, leki pobudzające, względnie sztuczny oddech, alkaliczne szczawy (Bilińska woda).

Scopolaminum. Skopolamina.

Patrz Atropinum.

Secale cornutum. Sporysz.

Objawy ostrego otrucia: Mdłości, krwawa biegunka, kolki, niezaspokojone pragnienie, ślinotok, trudność połykania, duszność, bolesne kłócie w języku, piersiach i członkach, uczucie zawrotu i zboczenie czucia (mrowienie, głuchota, rojenie, nieczułość na ciepło), zimny pot, zboczenie wzroku, porażenie, drgawki, skurczenie mięśni zginających, bredzenie, upadek działalności serca. Śmierć z upadku sił. U ciężarnych poronienie.

Śmiertelna dawka niewiadoma.

Lecz. Przepłukanie żołądka, lewatywy, kalomel i salol jako odkażające jelita, leki podniecające, eter, kamfora, kawa; leki wymiotne, przeczyszczające.

Serowy jad. Tyroxotismus.

Patrz: Rybi jad.

Siarkowodór. Acidum hydrothionicum.

Patrz Hydrogenium sulfuratum.

Słoneczne porażenie Insolatio.

Obj. zatr. Ból głowy, nudności, nieprzytomność, twarz czerwona, białka krwią nabiegłe.

Lecz. Chorego przenieść należy w miejsce ocienione, na głowę kłaść zimne okłady, wycierać całe, ciało wodą zimną zdrojową i dawać pić dużo wody w omdleniu środki trzeźwiące.

Spiritus methylicus, S. lignorum. Wyskok drzewny, metylowy.

Obj. zatr. Prócz objawów pijaństwa zaczerwienienie twarzy, oddech nierówny, utrata przytomności, ślepota, różne objawy mózgowe i kiszkowe.

Lecz. Wywołać należy natychmiast wymioty, poczem podawać 1—3 kropli amoniaku w wodzie ocukrzonej.

Spiritus vini. Wyskok winny.

Obj. zatr. Z początku następuje podniecenie, które przy spożyciu większej ilości stopniowo przechodzi w sen, przy nadmiernem użyciu napojów wyskokowych twarz czerwienieje, następuje utrata przytomności, wymioty, biegunka, poczem przeciwnie, twarz blednie, serce działa słabo.

Lecz. Chorego należy ułożyć na łóżku, robić okłady zimne na głowę, do wewnątrz dawać amoniak po 1—3 kropli lub krople anyżkowe 5—10 na łyżkę wody co $^1/_2$ godziny aż do otrzeźwienia; lód na głowę, gorczyczniki, lewatywy. Przy delirium potatorum (obłęd opilczy u pijaków nałogowych) Chloralhydrat 0.0/5, połowę na raz, po pół godzinie resztę.

Stibium et eius salia. Antymon.

Stibium sulfuratum aurum fiacum. Pięciosiarczek antymonu.

Stibio-Kali tartaricum. Winian antymonylopotasowy. Emetyk.

Obj. zatr. Wymioty, biegunka, kolki, kurcze, nieprzytomność. Śmierć z porażenia serca.

Lecz. Przy niedostatecznych wymiotach przepłukanie żołądka, 1—2% r o z t w ó r - t a n i n y, mleko, lód, łyżeczkami wodę lodową lub źródlaną, okład gorący na brzuch, krople walerjanowe, anodyny; przy grożącym upadku sił—leki pobudzające.

Stramonium. Bieluń, dziędzierżawa.

Patrz Atropinum.

Strophantus. Strofantus.

Lecz. Przepłukanie żołądka, leki wymiotne, przeczyszczające, taniny 1 — 2% roztwór, opium, kawa, wyskok.

Strychninum et eius salia. Strychnina.

Obj. zatr. Uczucie bojaźni, drżenie, wrażliwość na światło, stężenie mięśni, utrudnione połykanie

i mowy, szczękościsk, tężec, sztywność karku, podwyższona pobudliwość odruchowa, rozszerzenie źrenic. Śmierć z porażenia dróg oddechowych (kurcze mięśni oddechowych.

Śmiertelna dawka samego alkaloidu 0.03—0,06 gr.

Lecz. Opróżnienie żołądka (zaleca się wstrzykiwanie apomorfiny), później przepłukanie żołądka 2% roztworem tanin*y, nadmanganianu potasu, wody jodowej (zawierającej 10 — 20 kropli jodyny na pół litra wody), odurzenie chloroformem, chloralhydrat 1.0—2 0 do wewnątrz, sztuczny oddech.

Sulfonalum. Sulfonal.

Obj. zatr. Znieczulenie, głęboki sen, czasami bezmowa. Śmierć z porażenia dróg oddechowych.

Lecz. Pompa żołądkowa, sztuczny oddech, leki pobudzające, kawa, koniak, kofeina.

Świetlny gaz.

Patrz węgla tlenkiem zatrucie.

Tetronalum. Tetronal.

Patrz Sulfonalum.

Thymolum. Tymol, metylopropylofenol.

Patrz Acidum phenylicum.

Trionalum Tryonal.

Patrz Sulfonalum.

Trychinami zatrucie Włośnica. Trichnotis.

Obj zatr. Po spożyciu mięsa wieprzowego zarażonego — trychiny zawarte są w jajowatych kapsułkach, zwykle zwapnionych, zwinięte w kłębek, powłoka rozpuszcza się w żołądku, trychiny w dwa dni dochodzą do dojrzałości płciowej i płodzą młode, każda samica około 1000, te wędrują przez ściany kiszek do mięśni, gdzie się zatrzymują, rozwijają i otulają wapienną skorupką; stąd silne zapalenie mięśni, ból dotkliwy, gorączka, chrypka, duszność, nieżyt gwałtowny żołądka i kiszek, wymioty, biegunka. Po kilku tygodniach opuchnięcie mięśni oddechowych i kończyn, trudność połykania, obrzęk twarzy, obrzmienie śledziony.

Lecz. Przepłukanie żołądka, środki przeczyszczające, kalomel, Ol. Ricini, gliceryna per os, co godzinę łyżkę stołową; przy bólach mięśni wcierać chlorof rm; przy duszności suche bańki. Tra Opii benzoica do 60 kropli dziennie. Zapobiedz może tylko spożywanie dobrze ugotowanego lub wysma-

żonego mięsa, wędzone może zawierać niezabite jeszcze żyjątka.

Tytuniem zatrucie. Nicotianismus.

Obj. zatr. Nudności, wymioty, czkawka, ślinotok, zawroty głowy, bóle głowy, rozwolnienie, tętno słabe zwolniałe, bicie serca. W ciężkich wypadkach omdlenie, rozszerzenie źrenic, kurcze drgawkowe.

Lecz. Przepłukanie żołądka 2% roztworem taniny albo jodyną, 40 kropli na litr wody, lub pobudzające, kawa, napoje wyskokowe, eter, okład zimny na okolice serca, sztuczny oddech.

Udławienie.

Obj. Polega na wtargnięciu ciała obcego, najczęściej kęsa pokarmu, zamiast do gardzieli i przełyku—do krtani. Występuje silne krztuszenie, chory oddychać nie może skutkiem zatkania górnej części dróg oddechowych, więc dusi się: twarz staje się sino-fioletową, oczy wyrażają przestrach śmiertelny, czoło oblewa się potem zimnym. W ciągu 1—2 minut chory stracić może życie.

Lecz. Śpieszyć z pomocą należy. W tym celu do jamy ustnej wkładamy palec wskazujący aż poza nasadę języka i staramy się usunąć ciało obce, nieraz się to udaje, w przeciwnym razie nachylamy chorego twarzą ku dołowi i uderzamy go po karku, kęs wtedy może wypaść; albo wywołanie wymiotów za pomocą drażnienia gardzieli piórkiem. Po usunięciu ciała obcego, gdy chory słabo oddycha, lub nie oddycha wcale, należy uciec się do oddechu sztucznego.

Uduszenie. Strangulatio.

Obj. Chory staje się fioletowym, pot zimny występuje na czole, oczy wychodzą z orbit, język wysuwa się przez zęby.

Lecz. Po usunięciu przeszkody należy natychmiast dokonywać oddechu sztucznego, dawać do oddychania tlen, stosować środki trzeźwiące i podniecające: eter, amoniak, kawa czarna i t. p., w razie, gdy uduszenie polega na przecięciu dostępu powietrza do płuc przez zaciśnięcie szyji pętlą, przez zatkanie ust i nosa, przez zaciśnięcie tchawicy lub krtani. Jeżeli uduszenie nastąpiło skutkiem braku tlenu w otaczającem

powietrzu, np. w dawno nieprzewietrzanych lochach, w szybach zasypanych ziemią, w zalanych wodą kopalniach. Po wydobyciu chorego na powietrze, to ratunek — patrz węglowy kwas.

Utonięcie. Submersio.

Lecz. Po wyciągnięciu topielca należy go bezzwłocznie obrócić twarzą ku ziemi, opuściwszy głowę niżej, aby, o ile można, wylać wodę z jamy ustnej, gardzieli i krtani, poczem przestąpić do energicznego stosowania oddechu sztucznego, który robić, dopóki chory sam nie zacznie oddychać. Jednocześnie suchą flanelą nacierać całe ciało, a następnie ogrzać chorego butelkami z wodą gorącą, dawać mu mocną herbatę i kawę, eter, krople walerjanowe.

Veratrinum. Weratryna.

Obj. zatr. Palenie ust, gardła, przełyku i żołądka, wymioty, zawroty głowy, drgawki, drżenia mięśniowe, rozdrażnienie, zboczenie wzroku, upadek sił, oddech i tętno zwolnione.

Lecz. Opróżnienie żołądka, 2% roztwór taniny, co 5 minut łyżkę; Sol. Jodi co 10 minut 6 — 10 kropli na 200.0 gr. wody; Liq. ammon. 10 — 15 kropli co 15 minut, gorąca herbata z koniakiem, przy wymiotach—lód, morfina.

Veronalum. Veronal.

Obj. zatr. Nudności i wymioty, nieprzytomność, sinica, powierzchowny, przerywany oddech, parcie na wymioty, zimne kończyny, słabe tętno, brak oddziaływania zwężonych źrenic, wysypka skórna.

Śmiertelna dawka 6—15 gr.

Lecz. Przepłukanie żołądka, enemy napotne, czarna kawa gorąca.

Vinum Colchici. Wino zimowitowe.

Patrz Colchicum.

Vinum Stibio-Kali tartarici Wino antymonowe.

Patrz Stibium.

Węgla tlenkiem zatrucie. Oxydum carbonicum.

Węglowy kwas. Acidum carbonicum.

Obj. zatr. Ból głowy, zawrót głowy, szum w uszach, mdłości, bóle mięśniowe, ciepłota niżej normy (2—2.5%), białkomocz i cukromocz, sinica, nieprzytomność, duszność, drgawki i w razie, gdy pomoc nie pośpieszy, w tym stanie następuje śmierć.

Lecz. Wyniesienie zaczadziałego na świeże powietrze; o ile nie oddycha lub oddycha słabo, dawać mu tlen do oddychania, rozcierać ciało flanelą, podawać środki podniecające, na głowę lód, w razie wymiotów lód do połykania, leki orzeźwiające, względnie upust krwi.

Wężowy jad. Venenum viperinum.

Obj. zatr. Prócz zmian miejsca ukąszenia, uczucie niepokoju i inne nieprawidłowe uczucia, osłabiona działalność serca i dróg oddechowych, biegunka. żółtaczka, podrażnienie cewki, niedowidzenie.

Lecz. Szybkie podwiązanie porażonego miejsca powyżej ukłócia, celem ochrony, względnie zmniejszenia wessania trucizny, pijawki, wycięcie lub wypalenie porażonego miejsca żegadłem albo czystym fenolem, trójchlorkiem antymonu, wodorotlenkiem potasowym, chlorkiem cynkowym. Wstrzykiwanie 2—5% roztworu nadmanganianu potasu do rany lub żył, albo przesączonego 2% roztworu wapna. Do wewnątrz duże ilości wyskoku aż do odurzenia. Podskórne wstrzykiwanie azotanu strychniny 0.06, leki pobudzające.

Wstrząs. Commotio.

Obj. Chory jest blady, nieprzytomny, tętno ledwo wyczuwalne, oddech słaby, powierzchowny.

Lecz. Na chorym rozpinamy ubranie, aby ułatwić oddech i krążenie krwi, głowę opuszczamy nizko, unosząc nogi ku górze, podajemy do wąchania eter amoniak, do wewnątrz kawę czarną, koniak, krople walerianowe.

Wstrząśnienie mózgu Commotio cerebri.

Obj. Chory nieprzytomny, blady, tętno słabe, wymioty.

Lecz Układamy chorego poziomo, pozostawiamy go w spokoju. Na głowę lód, do wewnątrz środki trzeźwiące.

Zaczadzenie.

Patrz Węgla tlenkiem zatrucie.

Zamarznięcie.

Obj. O działaniu miejscowem zimna patrz odmrożenie. Ogólne zimno, po pewnym czasie występuje senność, od której bronić się należy wszelkiemi środkami, gdyż sen jest zwiastunem śmierci, ustrój traci wtedy coraz więcej ciepła i w końcu umiera.

Lecz. Jedynym środkiem zapobiegawczym jest ruch, wytwarzający ciepło w ustroju. Zmarzniętego nie wolno wprowadzać do pokoju ogrzanego, ale stopniowo do sieni, a w końcu do ogrzanego pokoju. Pościel, do której go kładziemy, musi być zimna. Natychmiast nacierać kończyny, nos, uszy suchym śniegiem, całe zaś ciało suchą flanelą aż do zaczerwienienia skóry, dawać mu do picia kawę mocną, herbatę, trochę wina, koniaku, mocne buljony. Dopiero po pewnym czasie można go ogrzewać ciepłemi butelkami, o ile niema obszernych odmrożeń.

Zwierząt ukąszenie.

Patrz Rany kąsane.

Zinci salia. Cynku sole.

Obj. zatr. Białe zabarwienie i zmarszczki błony śluzowej ust, smak metaliczny, wymioty mas białych, następnie krwistych, biegunka krwawa, duszność.

Lecz. Obficie podawać ciepłe napoje, mleko, białko, tanina, dwuwęglan sodowy, leki orzeźwiające.

Mieszaniny nie zgadzające się.

W następującym szeregu leków należy wystrzegać się dodawania substancyj, które wywołują niepożądane działanie chemiczne.

1. **Acetanilidum.** Cave: Antipyrinum, chloralhydrat (rozpływ. się masa). Sole bromowe i jodowe (osad). Resorcinum, Mentholum, Thymolum.
2. **Acida.** Cave: Sole słabych kwasów, np. natrium salicylicum + kwas solny (osad trudn. rozp. acid. salicyl.). Należy zwrócić baczną uwagę na to, by przy połączeniu dwóch soli nie powstał osad, np. sole kwasu solnego (chlorki) i Argentum nitricum; Zincum sulfuricum i Plumbum aceticum.
3. **Acidum acetylosalicylicum.** Cave: Alkalia (rozkład).
4. **Acidum carbolicum.** Cave: Antipyrinum, Chloralhydrat, kamfora, Naphtolum, Phenacetinum, Resorcinum, Thymolum. Brom, jod (osad). Collodium (osad). Sole żelaza (zabarwienie). Alkalia (rozkład). Kalium hypermanganicum, kalium chloricum, acidum picrinicum, acidum chromicum (wybuch.)
5. **Acidum chromicum.** Cave: sole ołowiowe, srebrowe (osad). Jod, siarka, fosfór, węgiel, collodium, cukier, skrobia, lycopodium, alkohol, eter, acid. carbol., gliceryna, tanina (wybuch).
6. **Acidum citricum.** Cave: sole podwójne Natrium salicylicum, np. theobrominum, succus et extractum Liquiritiae (osad).
7. **Acidum nitricum.** Cave: gliceryna, węglowodany, fenole, żywice i olejki eteryczne, celluloza (wybuch).
8. **Acidum picrinicum.** Cave: jod, siarka, węgiel, proszki roślinne, cukier, skrobia, lycopodium, żywice i olejki, alkohole, fenole (wybuch). Sole kwasu pikrynowego łatwo wybuchają!
9. **Acidum salicylicum.** Cave: sole żelazowe (zabarwienie), alkaloidy (osad) z wyjątkiem morfiny i kodeiny.
10. **Acidum sulfuricum.** Cave: silne ogrzanie podczas mieszania z wodą lub z alkoholem. Sole kwasu siarkowego (siarczany) Cave: ołów, bar, wapń (osad).
11. **Acidum tannicum.** Cave: alkalia (ciemne zabarwienie), sole żelazowe (atrament). Sole alkaloidów

i metali (osad). Klej, żelatyna, białko (osad). Acidum chromicum, kalium chloricum, kalium hypermanganicum, acid. picrinicum (wybuch).

12. **Albumen.** Cave: alkalia, kwasy, alkohol, tannina, chloralhydrat, sole metali, guma (osad).

13. **Alkohol.** Cave: żelatyna, klej, guma, białko (osad). Kalium chloricum, acid. picrinicum, kalium hypermanganicum, acidum chromicum (wybuch).

14. **Alkalia** Cave: Alkaloidy (osad), substancje łatwo utleniające się (rozkład przez utlenienie w środowisku alkalicznem). Sole kwaśne (zobojętnienie), sole amonowe (wydzielanie amoniaku), tłuszcze (zmydlenie), estry (rozkład), syropy (zabarwienie) zwł. Sirupus Rub. Id. sole, wapniowe, magnezowe, barowe i metali ciężkich (osad).

15. **Alkaloidy.** Cave: alkalia, węglany, boraks, sole metali ciężkich, jod i sole jodowe, tanina, wyciągi roślinne, zawierające garbniki (osad), np. Morphinum i Liquor Ammon. anisat. Spiritus aetheris nitrosi, Amylum nitrosum, Natrium nitrosum, kalium hypermanganicum (rozkład, nitrowanie lub utlenienie).

16. **Alumen.** Cave: Plumbum aceticum, alkalia, węglany metali. alkal., klej, żelatyna, woda wapienna (osad).

17. **Amoniak.** Cave: alkaloidy, sole metali ciężkich (osad) formaldehyd (powstawanie sześciometylentetraminy). Jod (wybuch, powstanie jodku azotu) p. Liquor Ammonii caust. et anisat.

18. **Amylium nitrosum.** Cave: antipyrinum, alkaloidy, jodki i bromki.

19. **Antifebrinum** p. Acetanilidum.

20. **Antipyrinum.** Cave: Tanninum, wyciągi roślinne zaw. garbniki, jod, chininum, sublimat (osad). Acidum nitrosum (spiritus aeth. nitr., Natr. nitros.). Sole żelaza, amoniak (zabarwienie i rozkład). Acetanilid, formaldelyd, natrium salicylicum, salolum, chloralhydrat, acidum carbolicum, naphtolum, mentholum. Hydrargyrum chloratum (kalomel).

21. **Apomorphinum.** Cave: Alkalia (zabarw. zielone). Sole żelazowe, jod, kalium hypermanganicum (utlenienie).

22. **Aqua Amygdalarum amararum.** Cave: Apomorphinum, Atropinum, Cocainum, Coffeinum, Chininum, Strychninum, Antipyrinum, Scopolaminum (rozkład)

Węglany. Liquor Kalii arsenicosi, Liquor Ammonii anisat., Magnesia usta (dział. kw. prusk.). Kalium chloricum (utlenienie).

23. **Argentum colloidale** wywiązuje z wodą utlenioną tlen pośród lekkich wybuchów.
24. **Argentum nitricum.** Cave: chlorki, bromki i jodki, cjanki, octany, alkalia, tanina (osad). Alkaloidy, glykozydy, węglowodany, cukier, fenole, białko, klej i inne substancje organiczne (wybuch przy pocieraniu).
25. **Aspirinum.** Cave: Alkalia, kwasy, sole żelazowe.
26. **Asurol.** Cave: sól kuchenna (tworz. wzniosu).
27. **Atropinum** p. alkaloidy.
28. **Boraks.** Cave: alkaloidy, guma, ałun (osad) chloralhydrat (rozkład).
29. **Calcaria chlorata.** Cave: amoniak i sole amonowe, siarka, gliceryna, tłuszcze i oleje, olejki eteryczne (wybuch).
30. **Camphora.** Cave: acidum carbolicum. chloralhydrat, naphtolum, thymolum, salolum, resorcinum.
31. **Chininum** p. alkaloidy.
32. **Chloralum hydratum.** Cave: alkalia, amoniak, sole bromowe i jodowe, boraks, Aqua Amygdalarum amararum (rozkład), Antipyrinum, kamfora, Natrium salicylicum, phenacetinum, pyramidon, salipyrinum (rozpływ. się masa).
33. **Chlor i woda chlorowa.** Cave: sole srebra, ołowiu i rtęci, alkalia, cukier, wyciągi roślinne, śluz rośl.
34. **Cocainum** p. alkaloidy.
35. **Codeinum** p. alkaloidy.
36. **Coffeinum-Natrium benzoicum** et salicylicum. Cave: kwasy i kwaśne soki owocowe np. Sirupus Citri, Sirupus Rubi Idaei (osad).
37. **Collargolum.** Cave: wolne kwasy i woda utleniona (p. Argentum Colloidale).
38. **Coryfinum.** Cave: alkalia caust.
39. **Digitalis** (prep.). Cave: garbniki, sole met. cięż. (plumbum aceticum), jod, alkalia, sole żelazowe (ze względów fizjologicznych: Antipyrina, Belladonna, Opium, chinina, nitroglicerina i związki jodu).
40. **Diuretinum** p. Theobrominum-Natrium salicylicum.
41. **Dormiol.** Cave: alkalia.
42. **Euchininum.** Cave: sole jodowe met. alkal.

43. **Ferrum** (sole). Cave: alkalia (osad), jodki (wolny jod). Tanina i wyciągi lub nalewki, zawierające garbniki (atrament), acidum salicylicum, acidum carbolicum, antipyrinum, pyramidon, suprareninum, resorcinum, alkaloidy (zabarwienie).
44. **Ferri sesquichlorati Liquor.** Cave: Mucilago Gummi arabici (osad; rozcieńcz. roztwory go nie dają). p. Sole żelazowe.
45. **Formaldehyd solutum.** Cave: amoniak.
46. **Glykozydy.** Cave: kwasy, garbniki, jod, sole ołowiowe.
47. **Glycyrrhizinum.** Cave: kwasy.
48. **Glycerinum.** Cave: chloralhydrat (rozkład), kalium chloricum, acidum chromicum, acidum picrinicum, kalium hypermanganicum, Calcaria chlorata (wybuch).
49. **Gummi arabicum.** Cave: adrenalinum, apomorphinum, morphinum, opium, acid. carbolicum, pyrogallol, naphtolum, thymolum, kreozot, guajacol (zabarwienie i niekiedy osad).
50. **Heroinum.** Cave: alkalia.
51. **Holocainum.** Cave: alkalia.
52. **Hydrargyrum** (sole) Dają osady z białkiem i alkaloidami. Rozpuszczalne sole rtęciowe strącają chlorki, bromki, jodki i alkalia; rozpuszczalne sole rtęciawe dają osady z chlorkami, bromkami, jodkami, solami podwójnemi, alkaliami i amoniakiem. Praktycznie ważne są połączenia sublimatu i kalomelu.
53. **Hydrargyrum bichloratum.** Sublimat. Cave: alkaloidy, alkalia, tanina (osad). Sole metali ciężkich. Woda wapienna, mydło, węglany, amoniak, kalium chloricum (wybuch).
54. **Hydrargyrum chloratum.** Kalomel. Cave: białko, kwas pruski, kwas mleczny, kwas solny, węglany, alkohol, magnesia usta, substancje organiczne, cukier. Światło.
55. **Ichtyol.** Cave: kwasy, sole jodowe.
56. **Infusa et Decocta.** Cave: sole metali ciężkich, alkalia.
57. **Jodowe sole** Cave: kalium chloricum, kalium hypermanganicum. Liquor Ferri sesquichlorati (utlenienie, wydzielenie wolnego jodu). Alkaloidy, sole rtęciowe, argentum nitricum (osad). Liquor Ammoni anisat., amoniak (wybuch; powstaw. jodku

azotu). Organiczne preparaty jodowe. Cave: azotany, azotyny i alkohol (rozkład).

58. **Jodum**. Cave: alkaloidy, guma, sole met., tanina (osad) amylum, proszki zawierające skrobię (zabarw. niebieskie), olejki eteryczne, chloralhydrat, amoniak i sole amonowe, związki amoniakalno-rtęciowe.

59. **Kalium bromatum**. Cave: chloralhydrat, paraldehyd, kalomel.

60. **Kalium chloricum**. Cave: związki łatwo utleniające się (wybuch). Sód, siarka, gliceryna, alkohol, eter, kwas karbolowy. Lycopodium; węgiel, tanina, cukier (wybuch).

61. **Kalium jodatum**. Cave: kalium chloricum, kalium hypermanganicum, Liquor Ferri sesquichlorati (wolny jod). Akaloidy, sole srebrowe, ołowiowe i rtęciowe, kalomel, Liquor kalii arsenicosi (osad).

62. **Kalium permanganicum**. Cave: Alkaloidy (utlenienie). Jod, siarka, gliceryna, alkohol, eter, acidum carbolicum, węgiel, lycopodium, cukier, tanina (wybuch).

63 **Linimenta**. Cave: kwasy i sole kwaśne, sole glinu, wapnia, magnezu, wolny jod (w maśc. amon.).

64. **Liquor Ammonii caustici**. Cave: alkaloidy, sole metali ciężkich (osad), aldehyd mrówkowy, jod.

65. **Liquor Ammonii anisatus** Cave: alkaloidy, sole metali ciężkich, jod i sole jodowe.

66. **Liquor Ferri sesquichlorati** p. Ferri sesquichlorati Liquor.

67. **Liquor Kalii arsenicosi**. Cave: sole żelazowe, Aqua Amygdalarum amararum, sole jodowe.

68. **Liquor Plumbi subacetici**. Cave: Kwas solny, kwas siarkowy, fosforany, sole jodowe i bromowe, opium, tanina jod, guma (osad).

69. **Lysolum**. Cave: Zincum sulfuricum.

70. **Magnesia usta**. Cave: Hydrargyrum chloratum.

71. **Magnesium sulfuricum**. Cave: alkalia (osad) węglany.

72. **Mentholum**. Cave: acidum carbolicum, naphtolum, chloralhydrat, thymolum, resorcinum, salolum.

73. **Migrenina** Cave: tanina, jod, chinina, sole żelaza, kalomel.

74. **Morfina** (sole). Cave: sole żelaza, srebra, rtęci, kalium hypermanganicum, alkalia, azotyny, kwas garbnikowy.

75. **Mucilago Gummi arabici.** Cave: Alkohol, eter (tincturae). Ferrum sesquichloratum, boraks (z rozcieńczonych roztworów nie opada osad).
76. **Naphtolum.** Cave: acidum carbolicum, antipyrinum, kamfora, mentholum, acid. salicylicum (osad).
77. **Natrium arsenicosum.** Cave: cocainum (osad).
78. **Natrium bromatum** p. kalium bromatum.
79. **Natrium jodatum** p. kalium jodatum.
80. **Natrium nitrosum.** Cave: antipyrinum, alkaloidy, jodki i bromki.
81. **Natrium perboricum.** Cave: kwasy.
82. **Novocainum.** Cave: węglany metali alkal., kalomel,
83. **Opium** p. alkaloidy.
84. **Orexinum tannicum.** Cave: sole żelaza.
85. **Paraldehydum.** Cave: bromki i jodki.
86. **Pepsinum.** Cave: alkohol (tincturae), alkalia, sole metali ciężkich.
87. **Peruwiański balsam.** Cave: vaselinum.
88. **Phenacetinum.** Cave: chloralhydrat, acid. salicylicum.
89. **Phenolum.** Cave: Brom, jod, sole żelaza, alkalia,
90. **Phenolum salicylicum.** Cave: antipyrinum, kamfora, chloralhydrat, mentholum, thymolum.
91. **Plumbum aceticum.** Cave: chlorki, siarczany, fosforany, węglany (osad), alkalia, alkaloidy, Mucilago Gummi, białko, opium, tanina, wyciągi roślinne zaw. garbniki, jodki i bromki (osad).
92. **Protargolum.** Cave: Cocainum (osad). Zincum sulfuricum.
93. **Pyrazolonum phenyldimethylicum** p. antipyrinum.
94. **Resorcinum.** Cave: antipyrinum, acid. salicylicum, mentholum, pyramidon, kamfora, jodki, sole metali ciężkich.
95. **Sirupus.** Należy zwrócić uwagę na odczyn syropu, gdyż dodatek kwasu lub alkalii zmienia często jego barwę.
    Sirupus Althaeae. Obojętny; bezbarwny, kwaśny: bezbarwny, alkaliczny: bezbarwny.
    Sirupus Amygdalarum. Obojętny: mleczny, kwaśny: rozkłada się z wydziel. olejku, alkaliczny: mleczny.
    Sirupus Aurantii Corticis. Obojętny: złocisty, kwaśny: złocisty, alkaliczny: złocisty.
    Sirupus Cerasorum. **Obojętny: czerwonawo-żółty, kwaśny:** czerwonawo żółty, alkaliczny: czerwonawo-żółty

Sirupus Ferri jodati. Obojętny; bezbarwny, kwaśny: rozkłada się, alkaliczny: rozkłada się.
Sirupus Ferri oxydati. Obojętny: ciemno-brunatny, kwaśny: rozkłada się, alkaliczny; ciemno-brunatny.
Sirupus Ipecacuanhae. Obojętny: bezbarwny, kwaśny: bezbarwny, alkaliczny: brunatny.
Sirupus Liquiritiae. Obojętny: żółto-brunatny, kwaśny: żółto-brunatny, alkaliczny: żółto-brunatny.
Sirupus Mannae. Obojętny: bezbarwny, kwaśny-bezbarwny, alkaliczny: nieco ciemniejszy.
Sirupus Menthae piperitae. Obojętny: żółto-brunatny, kwaśny: żółty, alkaliczny: czerwono-brunatny.
Sirupus Papaveris. Obojętny: żółty, kwaśny; żółty, alkaliczny: żółty.
Sirupus Rhamni catharticae. Obojętny: ciemno-fiołkowy, kwaśny: czerwony, alkaliczny: zielony.
Sirupus Rhei. Obojętny: jasno-brunatny, kwaśny: rozkłada się, alkaliczny: czerwono-brunatny.
Sirupus Rubi Idaei. Obojętny: czerwony, kwaśny: jasno-czerwony, alkaliczny: zielono fiołkowy.
Sirupus Senegae. Obojętny: jasno-brunatny, kwaśny, jasno-brunatny, alkaliczny: jasno-brunatny.
Sirupus Sennae. Obojętny: brunatny, kwaśny: brunatny, alkaliczny: brunatny.

96. **Sole organiczne** (np. Natr. benzoic., Natr. salicylic.). Cave: wolne kwasy (acid. nitric., acid. sulfuric.).
97. **Sole srebra**. Cave: chlorki, bromki, jodki, cyjanki, octany, alkalia, siarczki, kwas garbnikowy i substancje organiczne (białko, klej, cukier).
98. **Stovainum**. Cave: alkalia i wszystkie odczynniki na alkaloidy.
99. **Sulfur**. Cave: kalium chloratum, kalium permanganicum, calcaria chlorata, acidum picrinicum (wybuch). Sole metali ciężkich (osad).
100. **Suprareninum**. Cave: alkalia, roztwór chlorku żelaza, gummi arabicum.
101. **Theobrominum-Natrium salicylicum**. Cave: kwasy, alkalia, alkaloidy, sole met. ciężk., fosforany (osad).
102. **Thymolum**. Cave: kamfora, chloralhydrat, mentholum salolum, antipyrinum, pyramidon.
103. **Tincturae** należy rozcieńczać alkoholem. Tinct. zawier. alkaloidy nie należy mieszać z tinct. zawier. garbniki.

104. **Tinctura Chinae et Chinae composita.** Cave: Tinctura Rhei et Rhei vinosa (osad).
105. **Tinctura Jodi.** Cave: amoniak i sole amonowe (wybuch).
106. **Tinctura Opii simplex et crocata.** Cave: acid. tannicum, jod sole ołowiowe (osad), Tinct. Rhei. p. alkaloidy.
107. **Tinctura Strychni.** Cave: Tinctura Rhei et Rhei vinosa (osad) p alkaloidy.
108. **Uretan.** Cave: chloralhydrat, natrium salicylicum, kamfora, naphtolum, acid. carbolicum, salolum.
109. **Zincum sulfuricum.** Cave: plumbum aceticum (osad).
110. **Żelaza sole** p. Ferrum (sole).

Mieszaniny wybuchające.

Chlorany, bromiany, jodany (zwł. kalium chloricum) tworzą mieszaniny wybuchające: 1) z większością łatwo utleniających się pierwiastków i związków, jako to: jod, siarka, fosfor, siarczki (arsenu i antymonu), siarczyny, podsiarczyny, fosforyny, podfosforyny, podchloryny, węgiel, 2) z wieloma ciałami organicznemi, jako to: błonnik (celuloza), cukier, skrobia, lycopodium, żywice, alkohole, fenole — zwłaszcza w obecności stężonego kwasu siarkowego. Acidum chromicum, natrium superoxydatum, kalium hypermanganicum, acidum picrinicum i pikryniany zachowują się podobnie do chloranów, bromianów i jodanów.

Natrium hypochlorosum i superoxydatum tworzą mieszaniny wybuchające z siarką, podfosforynami, amoniakiem, solami amonowemi, tłuszczami, gliceryną, olejkami eterycznemi.

Jod, chlor i brom wywołują wybuch z amoniakiem i solami amonowemi Należy również unikać przy jodzie olejków eterycznych.

Acidum nitricum Unikać należy: gliceryny, alkoholu i płynów je zawierających, olejków eterycznych, żywic, węglowodanów, fenoli. Stężony kwas azotowy może wywołać bezpośrednio zapalenie się błonnika (drzewo, słoma, opiłki drewniane).

Argentum nitricum może wywołać wybuch przy mieszaniu i tarciu z alkaloidami, glykozydami, węglowodanami, fenolami i innemi substancjami organicznemi.

Acidum sulfuricum conc Stężony kwas siarkowy może przy mieszaniu z pewnemi cieczami wywołać znaczne podniesienie się temperatury, prowadzące nieraz i do wybuchu. Takiemi cieczami są: woda, alkohol, benzol, olejki eteryczne. Wystrzegać się kalium chloricum!

Woda utleniona ze srebrem koloidalnem wydziela tlen pośród lekkich objawów wybuchowych.

Samozapalność nast. substancyj została stwierdzona: eteru, benzyny, sproszkowanego świeżo węgla drzewnego na powietrzu, sproszkowanej kalafonji.

Maksymalne dawki lecznicze dla dorosłych

których lekarz nie powinien przekraczać bez oznaczenia (!)

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
*Acetanilidum	0,5	1,5
*Acetopyrin	1,0	3 0
†Acetum Colchici	2,0	4 0
† „ Digitalis	2,0	4,0
„ Lobeliae	1,0	5 0
„ Sabadillae	1,0	5,0
„ Scillae	3,0	10,0
Acidum agaricinicum	0,1	—
* „ arsenicicum	0,005	0,01
* „ arsenicosum	0,005	0,015
„ carbolicum	0,1	0,3
„ cubebicum	1,0	2,0
* „ diaethylbarbituricum	0,75	1,5
† „ dipropylbarbituricum	0,5	1,0
„ hydrobromicum (z. 25 proc. H Br)	0,5	1,5
† „ hydrocyanicum (z. 2 proc. H Cy)	0,1	0 3
† „ osmicum	0,01	0,02
† „ oxalicum	0,3	1,0
† „ picronitricum	0,5	1,0
†Aconitinum cristallisatum	0,0005	0,0015
†Actol	0,03	0,1
Adonidinum	0,02	0,06
Aether phosphoratus (1:200,0)	0,1	0,3
Aethoxycoffeïnum	0,6	2,0
†Aethylenum chloratum	1,0	3,0
*Aethylmorphinum hydrochloricum	0,03	0,1
*Agaricinum	0,1	—
†Agurin	1,0	4 0
Aloïnum	0,2	0,5
†Alypin	0,05	0,15
Amygdalinum	0,03	0,1
*Amylenum hydratum	4,0	8,0
Amylium nitrosum pro inhalatione	0,25	1,0

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
†Analgen	1,0	3,0
Anemoninum	0,03	0,1
†Anilinum	0,1	0,3
† „ sulfuricum	0,15	0,4
*Antipyrin	2,0	4,0
† „ acetylosalicylicum	1,0	3,0
Apiolum	0,3	1,5
Apocodeïnum	0,05	0,1
*Apomorphinum hydrochloricum	[illegible]	0,06
*Aqua Amygdalarum amararum	[illegible]	6,0
†Aqua Laurocerasi	2,0	6,0
Arbutinum	1,0	4,0
†Argentum caseinicum	0,1	0,3
† „ citricum	0,03	0,1
* „ nitricum	0,03	0,1
†Argentum lacticum	0,03	0,1
†Argonin	0,1	0,3
*Arsacetin	0,2	—
†Arsenium jodatum	0,025	0,04
Aspidospermінum hydrochloricum	0,003	0,006
*Atoxyl	0,2	—
†Atropinum	0,0005	0,0015
† „ methylobromatum	0,0015	0,004
* „ sulfuricum	0,001	0,003
† „ valerianicum	0,0015	0,004
†Auro Natrium chloratum	0,05	0,2
Aurum chloratum acidum	0,03	0,1
Baptisinum	0,03	0,1
†Baryum nitricum	0,2	0,4
†Benzonaphtholum	0,5	2,0
Berberinum hydrochloricum	0,1	0,5
Betolum	2,0	8,0
†Bismutum β-naphtolicum	0,75	4,0
Bromalum hydratum	2,0	4,0
*Bromoformium	0,5	1,5
†Brucinum	0,1	0,2
†Butylchloralum hydratum	2,0	4,0
†Cadmium sulfuricum	0,1	0,2
[illegible]	[illegible]	[illegible]

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
†Cannabinum tannicum	1,0	2,0
*Cantharides	0,05	0.15
†Cantharidinum	0.0001	0.0004
†Cerium oxalicum	0,2	0,6
Chininum arsenicicum	0,05	0,1
†Chinolinum	0,75	1,5
† „ tartaricum	1,5	3,0
Chloral-ammonium	3,0	6,0
Chloralum anhydratum	0,02	0,1
*Chloralum formamidatum	4,0	8,0
* „ hydratum	3,0	6,0
*Chloroformium	0,5	1,5
†Citrophen	1,0	3,0
*Cocaïnum hydrochloricum	0,05	0,15
†Codeïnum	0,1	0,3
† „ hydrochloricum	0,1	0,3
* „ phosphoricum	0,1	0,3
*Coffeïnum	0,5	1,5
† „ citricum	0,75	2,5
† „ hydrobromicum	0,5	2,0
† „ -Natrium benzoïcum	1,0	3,0
* „ „ salicylicum	1,0	3,0
†Colchicinum	0,003	0,006
Colocynthidinum	0,01	0,05
Colocynthinum	0,4	0,8
†Coniinum	0,002	0,005
† „ hydrobromicum	0,02	0,1
Convallamarinum	0,05	0,2
†Cotarninum hydrochloricum	0,1	0,3
†Cotoinum	0,3	1,0
†Cuprum aceticum	0,1	0,3
„ carbonicum	0,2	0,4
† „ oxydatum	0,3	0,8
* „ sulfuricum	1,0	1,0
† „ „ ammoniatum	0,1	0,4
†Curare	0,02	0,06
Daturinum	0,01	0,003
*Diacetylmorphin. hydrochloricum	0,005	0,015
Digit[illegible]	[illegible]	0,01

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
Digitalinum crystallisatum	0,001	0,003
† Digitoxinum	0,002	0 004
*Dionin . . :	0,03	0,1
*Diuretin . . , ...	1,0	6,0
Duboisinum	0,001	0,003
† „ sulfuricum	0 0015	0,003
*Duotal	1,0	3,0
Erythrophloeïnum	0,01	0 03
†Eseridinum	0,005	0 015
Euporphinum	0,02	0,06
Evonyminum	0,25	1,0
†Exalgin	0,4	1,0
†Extractum Aconiti Tuberum	0,03	0,1
† „ Adonidis fluid	1,0	3 0
* „ Belladonnae	0,05	0,15
† „ Calabar	0,02	0,06
† „ Cannabis indicae , . . .	0.1	0,4
† „ Chelidonii	2.0	6,0
† „ Colchici seminum	0,05	0,15
* „ Colocynthidis	0,05	0,15
† „ „ compositum. .	0,15	0,3
† „ Conii	0,05	0 2
„ Convallariae	0,2	1,0
† „ Digitalis	0,2	0 5
* „ Filicis	10,0	10,0
„ Gelsemii fluidum	0,2	1,0
„ Gratiolae	0,5	1,0
* „ Hyoscyami	0,1	0,3
† „ Lactucae virosae	0,5	2,0
* „ Opii	0,1	0,3
„ Piscidiae spirituosum siccum	0,5	2,0
„ Pulsatillae	0,2	0 6
„ „ fluidum	0,3	1,0
„ Rhoïs toxicodendri	0,1	0,5
† „ Sabinae	0,2	0,8
„ Scillae	0,3	1,0
† „ Stramonii	0 1	0,3
* „ Strychni . . . . :	0,05	0,1
†Ferrum kakodylicum	—	—

	Dawka 1 raz-wa w gr.	Dawka dzienna w gr.
Flores Convallariae majalis	2,0	10,0
*Folia Adonidis vernalis	1,0	3,0
* „ Belladonnae	0,2	0,6
„ Digitalis . :	0.2	1,0
* „ Hyoscyami	0,4	1,2
„ Jaborandi	6.0	—
„ Nicotianae	0,1	0,5
* „ Stramonii	0,2	0,6
*Fructus Colocynthidis	0,3	1,0
† „ praeparati . . .	0,3	0,9
Gelsemininum hydrochloricum	0,005	0,02
†Geosot	1,0	3,0
†Guajacolum luquidum	0 5	2,5
* „ carbonicum	1,0	3,0
† „ valerianicum	1.0	3,0
*Gutti	0,3	1,0
Haszysz	0,1	0,3
†Hedonal	2,0	3,0
Heleninum	0,3	1,0
Helleboreinum	0,03	0,1
†Helmitol	1,0	3,0
†Herba Adonidis vernalis	1,0	3,0
† „ Cannabis indicae	0,5	2,0
† „ Conii	0,3	1,5
† „ Gratiolae.	1,0	3,0
* „ Lobeliae	0,1	0,3
*Heroin hydrochloricum	0,005	0,015
*Hexamethylen. tetraminum	1,0	3,0
*Homatropinum hydrobromicum . . .	0,001	0,003
„ sulfuricum	0,001	0,003
Hydracetinum	0,2	0,4
Hydrargyrum benzoicum oxydatum . .	0 03	0,1
* „ bichloratum	0,02	0,06
* „ bijodatum	0,02	0,06
„ carbolicum	0,03	0,1
* „ cyanatum	0,01	0,03
„ formamidatum	0,01	0.02
„ imidosuccinicum	0,03	0,1
† „ jodatum	0,015	0,05

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
†Hydrargyrum nitricum oxydulatum . .	0.01	0 03
„ oleinicum	0 02	0,06
* „ oxydatum	0,02	0 06
* „ „ via humida paratum	0 02	0 06
„ oxydulatum nigrum . .	0,2	0.5
„ peptonatum	0,02	0,04
* „ salicylicum	0,02	—
† „ sozojodolicum	0,05	0,1
† „ sulfuricum	0,0 5	0,05
† „ tannicum oxydulatum . .	0.05	0 1
„ thymolo-aceticum . . .	0,03	0 1
*Hydrastininum hydrochloricum . . .	0,03	0,1
†Hydrastinum hydrochloricum	0,1	0 3
Hydrochinonum	0,8	1,5
Hyoscinum hydrobromicum	0,0005	0,0015
†Hyoscyaminum	0,002	0,006
† „ sulfuricum	0,004	0,012
Hypnonum	0,5	1,5
†Itrol	0.03	0,1
†Jodchloroxychinolinum	0,3	1,0
†Jodoformium	0,2	0,6
*Jodol	0,2	0,5
*Jodum	0,02	0,06
„ trichloratum	0,03	0,06
Kairinum	1,0	5,0
†Kalium bioxalicum	0,3	1,0
„ cantharidinicum	0,0005	—
† „ chromicum flavum	0,03	0,06
† „ cyanatum	0,03	0,1
„ osmicum	0,2	0,5
† „ oxalicum	0,3	1,0
*Kreosotum	0,5	1,5
*Lactophenin	0,5	3,0
†Lactucarium	0,3	1,0
*Lactylphenetidinum	0,5	3,0
Liquor Hydrargyri albuminati	2,0	6,0
„ „ formamidati . . .	2,0	6,0
„ „ peptonati	2,0	6,0

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
* Liquor Kalii arsenicosi	0,5	1,5
„ Natriiarsenicici	1,0	2,0
†Medinal	0,75	1,5
†Methacetinum	0,5	1,5
†Methylacetanilidum	0,4	1,0
†Methylsulfonalum	2,0	14,0
†Migraenin	1,0	3,0
†Monochlorphenolum	0,1	0,2
Morphinum aceticum	0,03	0,1
* „ hydrochloricum	0,03	0,1
† „ sulfuricum	0,05	0,15
Naphthalinum	1,0	4,0
Naphtholun (β)	1,0	4,0
*Natrium acetylarsanilicum	0,2	—
* „ arsanilicum	0,2	—
„ arcenicicum	0,008	0,015
* „ diaethylbarbituricum	0,75	1,5
† „ kakodylicum	—	—
* „ nitrosum	0,3	1,0
„ santonicum	0,3	1,0
†Neosalvarsan	—	—
Niccolum bromatum	0,5	1,5
Nicotinum	0,001	0,003
†Nitroglycerinum	0,001	0,004
Oleum Amygdalarum aethereum . . .	0,05	0,15
† „ Crotonis	0,05	0,15
† „ phosphoratum	1,0	3,0
† „ Rutae	0,2	0,8
† „ Sabinae	0,2	0,5
*Opium pulveratum	0,15	0,5
†Orexin-Tannat.	0,5	1,5
Oksykamfora	—	4,0
†Papaverinum hydrochloricum	0,05	0,15
†Paracotoïnum	0 3	1 0
†Para-Jodoanisolum mixtum	0,5	1,0
*Paraldehyd	5,0	0,0
†Pelletierinum tannicum	1,0	1—
Peroninum	0,06	0,2

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
*Phenacetinum	1,0	3,0
†Phenocoll hydrochloricum	1,0	3,0
*Phosphorus	0,001	0,003
*Physostigminum salicylicum	0,001	0,003
†Picrotoxinum	0,01	0,02
*Pilocarpinum hydrochloricum	0,02	0,04
„ salicylicum	0,02	0,04
*Plumbum aceticum	0,1	0,3
† „ jodatum	0,3	1,2
„ nitricum	0,1	0,5
*Podophyllinum	0,1	0,3
†Proponal	0,5	1,0
Propylaminum	3,0	10,0
*Pulvis Ipecacuanhae opiatus	1,5	5,0
*Pyramidon	0,5	1,5
„ camphoricum	1,0	3,0
*Pyrazolonum dimethylaminophenyldimethylicum	0,5	1,5
* „ phenyldimethylicum	2,0	4,0
† „ „ acetylosalicyl.	1,0	3,0
† „ „ c. Coff. citr.	1,0	3,0
* „ „ salicylicum	2,0	6,0
†Radix Belladonnae	0,1	0,4
Rhizoma Filicis	20,0	—
„ Veratri albi	0,3	1,5
Salicinum	3,0	10,0
*Salipyrinum	2,0	6,0
†Salvarsan	—	—
† „ -natrium	—	—
*Santoninum	0,1	0,3
Scammonium	1,0	2,0
*Scopolaminum hydrobromicum	0,0005	0,0015
† „ hydrochloricum	0,0005	0,0015
„ hydrojodicum	0,0005	0,0015
Semen Colchici	0,3	1,0
† „ Hyoscyami	0,2	0,6
† „ Stramonii	0,25	0,5
* „ Strychni	0,1	0,2
Solaninum	0,2	0,6

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
†Sparteïnum sulfuricum	0,2	0,6
†Strontium bromatum	1,0	3,0
† " chloratum	1,0	3,0
*Strychninum nitricum	0,005	0,01
†Stipticin	0,1	0,3
†Summitates Sabinae	1,0	2,0
*Sulfonalum	2,0	4,0
*Suprarenin hydrochloricum	0,001	—
*Tartarus stibiatus	0,1	0,3
Tetronal	2,0	4,0
Thallinum sulfuricum	0,5	1,5
" tartaricum	0,5	1,5
†Theobromino-natrium aceticum	1,0	4,0
* " " salicylicum	1,0	6,0
†Theobrominum	0,75	3,0
*Theocin	0,5	1,5
*Theophyllinum	0,5	1,5
*Tinctura Aconiti	0,5	1,5
† " " ex herba recente	0,5	1,5
† " Belladonnae	0,5	1,5
† " " ex herba recente	1,0	3,0
† " Cannabis indicae	1,0	4,0
* " Cantharidum	0,5	1,5
" Chelidoni	1,0	5,0
* " Colchici	2,0	6,0
* " Colocynthidis	1,0	3,0
" Conii	0,5	2,0
† " Convallariae	1,0	3,0
* " Digitalis	1,5	5,0
† " Digitalis aetherea	1,0	3,0
† " " ex herba recente	1,0	3,0
† " Gelsemii	1,0	3,0
† " Hyoscyami	1,5	3,0
† " " ex herba recente	0,5	1 5
* " Jodi	0,2	0,6
" " fortior	0,15	0,5
" Ipecacuanhae	1,0	4,0
* " Lobeliae	1,0	3,0
† " Opii crocata	1,5	5,0

	Dawka 1 razowa w gr.	Dawka dzienna w gr.
*Tinctura Opii simplex	1,5	5 0
„ Rhois toxicodendri	1,0	3,0
† „ Stramonii seminis	1,0	3 0
* „ Strophanthi	0,5	1,5
* „ Strychni	1,0	2,0
„ „ aetherea	1,0	2,0
*Trional	2,0.	4,0
*Tubera Aconiti	0,1	0,3
†Urethanum	3,0	5,0
*Urotropin	1,0	3,0
*Veratrinum	0,002	0,005
*Veronal	0,75	1,5
Vinum Colchici	2,0	6,0
„ Ipecacuanhae	1,0	3,0
(jako środek wymiotny)	15,0	—
„ stibiatum	1,0	3,0
(jako środek wymiotny)	15,0	—
†Vioform . . . . , ...	0,3	1,0
Xylolum	2,0	4,0
Zincum bromatum	0,25	0,5
† „ lacticum	0,1	0,3
„ oxydatum	0,5	2,0
* „ salicylicum	0,1	0,3
† „ sulfuricum	1,0	1,0
† „ valerianicum	0 1	0,3

Tablica ciężaru kropli

według F. Eschbauma.

Ciężar kropli danej cieczy zależy tylko od wymiaru kroplomierza. Jako normalny kroplomierz przyjęto taki, który daje 20 kropel wody destylowanej o ciężarze 1 gr. w temperaturze 15°, t. j. kroplomierz o średnicy wylotu ok. 3 mm.

Prędkość wypływu oraz temperatura może w praktyce nie być brana w rachubę.

Ciężar kropli jest zasadniczo różny dla każdej cieczy. Ciężar kropli mieszaniny jest w większości wypadków równy średniej arytmetycznej sumy ciężaru kr. składników mieszaniny.

Ciężar kropli roztworów ciał stałych i gazowych jest w praktyce równy ciężarowi kropli rozpuszczalnika.

Nazwa leku	Ilość kropli w 1 gr	Ciężar 1 kropli
Aceton	60	0,017
Acetum	24	0,042
Acetum aromaticum	36	0,028
Acetum Scillae	32	0,031
Acetum Colchici	31	0,032
Acetum Digitalis	31	0,032
Acidum aceticum	53	0,019
Acidum aceticum dilutum	33	0,030
Acidum carbolicum liquefactum	36	0,028
Acidum formicicum	25	0,040
Acidum hydrobromicum	21	0,048
Acidum hydrochloricum	20	0,049
Acidum hydrochloricum dilutum	20	0,050
Acidum lacticum	34	0,030
Acidum nitricum	21	0,049
Acidum nitricum fumans	30	0,033
Acidum phosphoricum	19	0,052
Acidum sulfuricum	26	0,038
Acidum sulfuricum dilutum	19	0·053
Acidum valerianicum	57	0,017
Aether (0,720)	84	0,012
Aether aceticus	35	0,029

Nazwa leku	Ilość kropli w 1 gr.	Ciężar 1 kropli
Aether bromatus	63	0,016
Alkohol absolutus	65	0,015
Alkohol aethylicus	65	0,015
Alkohol amylicus	59	0,017
Alkohol methylicus	57	0,017
Amylenum hydratum	63	0,016
Amylium nitrosum	67	0,015
Anilin	34	0,030
Aqua Amygdalarum amararum	**39**	**0,026**
Aqua Amygdalarum amararum dilata	21	0,047
Aqua bromata	24	0,041
Aqua Calcariae	20	0,051
Aqua carbolisata (2 p. c.)	26	0,038
Aqua chlorata	20	0,051
Aqua Cinnamomi	29	0,034
Aqua destillata (0,0495)	20	0,050
Aqua Foeniculi	21	0,048
Aqua Menthae piperitae	24	0 041
Balsamum Copaivae	38	0,026
Balsamum peruvianum	32	0,032
Benzinum Petrolei	71	0,014
Benzolum	50	0,020
Bromoformium	37	0,027
Bromum	38	0,026
Carboneum sulfuratum	48	0,021
Chloroformium	53	0,019
Elixir amarum	42	0,024
Elixir Auranti compositum	34	0,029
Elixir e Succo Liquiritae	36	0,028
Extractum Cascarae Sagradae fluidum	40	0,025
Extractum Castaneae fluidum	40	0,025
Extractum Coffeae fluidum	40	0,025
Extractum Condurango fluidum	40	0,025
Extractum Frangulae fluidum	40	0,025
Extractum Gossypii fluidum	40	0,025
Extractum Grindeliae fluidum	40	0,025
Extractum Hamamelis fluidum	31	0,021
Extractum Hydrastis fluidum	53	0,019
Extractum Maydis stigmatum fluidum	40	0,025
Extractum Piscidiae fluidum	40	0,025

Nazwa leku	Ilość kropli w 1 gr.	Cıężar 1 kropli
Extractum Secalis cornuti fluidum . . .	34	0,030
Extr. Belladonnae solutum	35	0,029
„ Colocynthidis „	33	0,026
„ Hyoscyami „	37	0,027
„ Opii „	29	0,034
„ Secalis cornuti „	32	0 031
„ Strychni „	32	0,031
Fehlinga Roztwór	18	0,054
Formaldehydum solutum	32	0,031
Glycerinum	26	0,039
Jodeosinum solutum	61	0,017
Kreosotum	38	0,026
Liquor Aluminii acetici	21	0,048
Liquor Ammonii acetici	23	0,044
Liquor Ammonii anisatus	54	0,019
Liquor Ammonii caustici	23	0,044
Liquor Cresoli saponatus	45	0,022
Liquor Ferri albuminati	32	0,031
Liquor Ferri jodati	19	0,052
Liquor Ferri oxychlorati	20	0,051
Liquor Ferri sesquichlorati	17	0,059
Liquor Kalii caustici	18	0,055
Liquor Kalii acetici	21	0,049
Liquor Kalii arsenicosi	**32**	**0,031**
Liquor Kalii carbonici	17	0,060
Liquor Natri caustici	17	0,058
Liquor Plumbi subacetici	20	0,051
Millona odczynnik	20	0,050
Mixtura sulfurica acida	52	0,019
Mucilago Gummi arabici	19	0,053
Nitrobenzolum	34	0,030
Oleum Amygdalarum dulce	41	0,024
Oleum Anisi	40	0,025
Oleum Calami	44	0,023
Oleum camphoratum	45	0,022
Olenm cantharidatum	44	0,023
Oleum Carvi	44	0,023
Oleum Caryophyllorum	36	0,028
Oleum Cinnamomi	36	0,028

Nazwa leku	Ilość kropli w 1 gr.	Ciężar 1 kropli
Oleum Citri	53	0,019
Oleum Crotonis	45	0,022
Oleum Foeniculi	44	0,023
Oleum Jecoris Aselli	45	0,023
Oleum Juniperi Baccarum	52	0,019
Oleum Juniperi Ligni	53	0,019
Oleum Lavandulae	52	0,019
Oleum Lini	44	0,023
Oleum Macidis.	52	0,019
Oleum Menthae piperitae	51	0,020
Oleum Olivarum	42	0,024
Oleum Papaveris	42	0,024
Oleum Ricini	44	0,023
Oleum Rosae	50	0,020
Oleum Rosmarini	51	0,020
Oleum Santali	**41**	**0,025**
Oleum Sinapis	44	0,023
Oleum Terebinthinae	53	0,019
Oleum Terebinthinae rectificatum . . .	54	0,019
Oleum Thymi . , ...	51	0,020
Paraffinum liquidum	45	0,022
Paraldehydum	57	0,018
Phenolphthaleinum solutum	55	0,018
Pix liquida	36	0,028
Piridinum	42	0,024
Sirupus Ferri jodati	19	0,053
Sirupus simplex	18	0,056
Solutio Acid. roselici	61	0,017
Solutio Amyli	20	0,050
Solutio Cupri tartarici natronata . . .	18	0,054
Solutio Eosini jodati.	61	0,017
Solutio Phenolphthaleini	55	0,018
Spiritus (Cięż. wł. 0,832).	**61**	**0,017**
Spiritus aethereus	[illegible]	**0,015**
Spiritus aetheris nitrosi	59	**0,017**
Spiritus Angelicae compositus	51	0,020
Spiritus camphoratus	56	0,018
Spiritus dilutus (Cięż. wł. 0,894). . .	55	**0,018**
Spiritus e Vino	29	0,035
Spiritus Juniperi	52	0,019

Nazwa leku	Ilość kropli w 1 gr.	Ciężar 1 kropli
Spiritus Lavandulae	52	0,019
Spiritus Melissae compositus	52	0,019
Spiritus Menthae piperitae	60	0,017
Spiritus saponatus	50	0,020
Spiritus Sinapis	57	0,018
Tinctura Absinthii	54	0,019
Tinctura Acouiti	54	0,019
Tinctura Aconiti ex Herba recente . .	56	0,020
Tinctura Aloes	60	0,017
Tinctura Aloes composita	54	0,019
Tinctura amara	54	0,019
Tinctura Ambrae cum Moscho	63	0,016
Tinctura Agelicae	60	0,017
Tinctura anticholerica	56	0,018
Tinctura Arnicae	54	0,019
Tinctura aromatica.	54	0,019
Tinctura Asae foetidae	60	0,017
Tinctura Aurantii	54	0,019
Tinctura Aurantii fructus immaturi . .	54	0,019
Tinctura Belladonnae ex Herba recente .	50	0,020
Tinctura Benzoes	60	0,017
Tinctura Benzoes composita	60	0,017
Tinctura Bursae pastoris Rademacheri .	50	0,020
Tinctura Calami	54	0,019
Tinctura Cannabis indicae.	60	0,017
Tinctura Cantharidum	6)	0,017
Tinctura Capsici	60	0,017
Tinctura Cardui Mariae Rademacheri. .	50	0,020
Tincrura Carminativa	50	0,020
Tinctura Cascarillae.	54	0,019
Tinctura Castorei.	56	0,018
Tinctura Castorei aetherea	63	0,016
Tinctura Catechu	54	0,019
Tinctura Chelidonii Rademacheri . . .	50	0,020
Tinctura Chinae	54	0,019
Tinctura Chinae composita	54	0,019
Tinctura Chinioidini	55	0,018
Tinctura Cinnamomi.	54	0,019
Tinctura Cinnamomi zeylanici	54	0,019
Tinctura Coccionellae	54	0.019

Nazwa leku	Ilość kropli w 1 gr.	Ciężar 1 kropli
Tinctura Colchici	54	0,019
Tinctura Colocynthidis	60	0,017
Tinctura Colombo	54	0,019
Tinctura Condurango	54	0,019
Tinctura Coto	54	0,019
Tinctura Croci	54	0 019
Tinctura Digitalis	54	0,019
Tinctura Digitalis aetherea	63	0,016
Tinctura Eucalipti	54	0,019
Tinctura Ferri chlorati	54	0,019
Tinctura Ferri chlorati aetherea	63	0,016
Tinctura Ferri pomati	29	0,034
Tinctura Foeniculi	54	0,019
Tinctura Galangae	54	0,019
Tinctura Gallarum	54	0,019
Tinctura Gelsemini	54	0,019
Tinctura Gentianae	54	0,019
Tinctura Guajaci ligni	54	0,019
Tinctura Guajaci resinae	60	0,017
Tinctura Hyoscyami	54	0,019
Tinctura Hyoscyami ex herba recente	50	0,020
Tinctura Jalapae resinae	60	0,017
Tinctura Jalapae tuberum	60	0,017
Tinctura Jodi	60	0,017
Tinctura Ipecacuanhae	54	0,019
Tinctura Kalina	67	0,015
Tinctura Kino	60	0,017
Tinctura Lobeliae	54	0,019
Tinctura Menthae piperitae	54	0,019
Tinctura Moschi	45	0,022
Tinctura Myrrhae	60	0,017
Tinctura Opii benzoica	54	0,019
Tinctura Opii crocata	45	0,022
Tinctura Opii simplex	**45**	**0,022**
Tinctura Pimpinellae	54	0,019
Tinctura Pini composita	54	0,019
Tinctura Quassiae	54	0,019
Tinctura Quebracho	54	0,019
Tinctura Ratanhiae	54	0,019
Tinctura Rhei aquosa	28	0,036

Nazwa leku	Ilość kropli w 1 gr.	Ciężar 1 kropli
Tinctura Rhei spirituosa	54	0,019
Tinctura Rhei vinosa	30	0,033
Tinctura Scillae	54	0,019
Tinctura Scillae kalina	54	0,019
Tinctura Secalis cornuti	54	0,019
Tinctura Spilanthis composita	54	0,019
Tinctura Stramonii	54	0,019
Tinctura Strophanthi	54	0,019
Tinctura Strychni	54	0,019
Tinctura Strychni aetherea	63	0,016
Tinctura Strychni Rademacheri	50	0,020
Tinctura Valerianae	54	0,019
Tinctura Valerianae aetherea	63	0,016
Tinctura Vanillae	54	0,019
Tinctura Veratri	54	0,019
Tinctura Zingiberis	54	0,019
Toluolum	52	0,019
Tuberculinum Koch (T. A.)	30	0,033
Tuberculinum Koch, nowe (T. R.)	20	0,050
Vinum Chinae	30	0,033
Vinum Colchici	30	0,033
Vinum Condurango	30	0,033
Vinum Ipecacuanhae	30	0,033
Vinum Pepsini	36	0,028
Vinum stibiatum	30	0,033
Vinum Xerense	30	0,033
Xylolum	52	0,019

SŁOWNICZEK LUDOWYCH I NAUKOWYCH NAZW LEKÓW.

Objaśnienia skróceń:

b. = bulbus (cebula).
c. = cortex (kora).
fl. = flores (kwiaty).
fol. = folia (liście).
fr. = fructus (owoc).
h. = herba (zioła),
l. = lignum (drewno).
r. = radix (korzeń).
rh. = rhizoma (kłącze).
s. = semen (nasienie).
t. = tubera (bulwy).

Adonis: Adonis vernalis, **h.**; Spirit. Aetheris.
Alabaster: Calc. sulfuric. ust.; Talcum.
Album graecum: Bolus alba.
Aldehyd mrówkowy: Formaldehydum solut.
Alkali burzące: Ammonium carbonicum.
Alona: Aloe.
Alkali do pieczywa: Ammonium carbonicum.
Alkali lotne: Ammonia pura liquida.
Alkali żrące: Kalium hydrooxydat. in bacil.
Alkermes: Syr. Coccionellae = Syr. Kermesinus.
Alleluja: Herba Acetosellae.
Ałun: Alumen crudum.
Ałun glinowo-potasowy: Alumen.

Ałun koński: Alumen crudum.
Ałun octowy: Aluminium subacetic.
Ałun palony: Alumen ustum.
Ałun pierzasty: Alumen plumosum.
Ałun proszkowany: Alumen pulver.
Ałunowy octan: Aluminium subacetic.
Amalgam: (Sol. metal. in Hydrargyro) Amalgama.
Amalgam czerwony: Cinnabaris.
Amalgam siarkowy: Hydrargyr. sulf. nigr.
Amarant: Carbinum rubr.
Ambrozya: Herba Chenopodii.
Amidochlorek rtęciowy: Hydrarg. bichlor. ammoniat.
Amidon: Amylum.
Amon: Ammonia pura liq.
Amonek anyżowy: Liq. Ammoniae anisat.
Amonek bursztynowy: Liq. Ammoniae succinic.
Amonek piekarski: Ammonium carbonicum.
Amonia: Gummires. Ammoniacum.
Amonia żrąca: Ammonia pura liq.
Amoniacznik właściwy: Gummires. Ammoniacum.
Amoniak: Ammonia pura liq.
Amoniak do ciasta: Ammonium carbon.
Amoniak gryzący: Ammonia pura liq.
Amoniowa sól angielska: Ammonium carbonic.
Amonowy rozczyn: Ammonia pura liq.
Amonowy rozczyn anyżowy: Liq. Ammon. anisat.
Anakardya: Anacardium.
Angielika: Rad. Angelicae.
Angielska sól: Magnesium sulfuric.
Angielska sól pachnąca: Ammon. carbon. cum Acido acet. aromat.
Angielska sól wonna: Ammon. carbon. cum Acido acet. aromat.
Anodyna żelazna: Spir. Ferri chlorati aether.
Anodynis: Spir. Aetheris.
Antychlor: Natr. subsulfurosum.
Antymon brunatny: Stibium sulfurat. rubrum.
Antymon chlorowy: Stibium chloratum.
Atymon czarny: Stibium sulfarat. nigr.
Antymon czerwony: Stibium sulfurat. aurant.
Antymon dla bydła: Stibium sulfurat. nigr.

Antymon królewski: Regulus Antimonii.
Antymon siarkowy: Stib. sulfurat. nigr.
Antymon winny: Stib. Kalio-tartaric.
Antymonium: Stib. sulfurat. nigr.
Antymonowy chlorek: Stibium chlorat.
Antymonowy winian: Stibium Kalio-tartaric.
Anyż: Fruct. Anisi vulgaris.
Anyż gwiazdkowaty: Fruct. Anisi stellati.
Anyż ogrodowy: Pimpinella Anisum L., **fr.**
Anyżek: Fruct. Anisi vulgaris.
Aramant: Carminum rubr.
Aramantowe krople: Tinct. Coccionellae.
Arcydzięgiel lekarski: Archangelica officinalis Hoffm, **r.**
Arcyposada biała: Aqua vulnerar. vin.
Arcyposada brunatna: Mixtura vulnerar. acida.
Argilla: Alumina hydrata = Bolus alba.
Arnika: Flores Arnicae; Tinct. Arnicae.
Arrow-root: Amylum Marantae.
Arszenik biały: Acidum arsenicosum.
Arszenik czarny: Arsenicum c. Carbone.
Arszenik czerwony: Arsenicum rubrum.
Arszenik zielony: Arsenic. c. Succo viridi.
Arszenik żółty: Auripigmentum.
Asafetyda: Gummires. Asa foetida.
Asbest: Alumen plumosum.
Aza słodka: Resina Benzoe.
Aza śmierdząca: Gummires. Asa foetida.
Azotan złagodzony: Argentum nitric. cum Kalio nitrico.
Babimór: Lycopodium clavatum L.
Babka lancetowata: Plantago lanceolata L., **h.**
Babka mniejsza: Plantago media L., **h.**
Babka piaskowa: Plantago arenaria W. K., **s.**
Badyan anyżkowy: Illicium anisatum Lour. **fr.**, Anisum stellatum.
Bagno: Gemmae Salicis.
Bagno pospolite: Ledum palustre L., **h.**
Bagno szerokolistne: Ledum latifolium L., **h.**
Baldasznik: Agapanthus umbellatus.
Baldryan: Valeriana officinalis L., **rh.**
Balsam amerykański: Bals. Peruvian.

Balsam czarny: Bals. Peruvian.
Balsam dziecięcy: Aqua aromat. spirit.
Balsam Hoffmana: Mixtura oleoso-balsamica.
Balsam indyjski: Bals. Peruvianum.
Balsam jeruzalemski: Tinct. balsamica; Tinct. Benzoes comp.
Balsam jordanowy: Tinct. balsamica; Tinct. Benzoes comp.
Balsam kaspijski: Ung. Hydrargyri rubri.
Balsam kaukazki: Ung. Hydrarg. rubri.
Balsam kopaiwowy: Bals. Copaivae.
Balsam muszkatołowy: Ol. Myristicae expressum.
Balsam na oczy: Unguent, ophtalmic. rubr.
Balsam na parchy: Liniment. Styracis.
Balsam na świerzb: Liniment. Styracis.
Balsam na trąd: Liniment. Styracis.
Balsam szwedzki: Tinct. Aloês comp.
Balsam tolutański: Bals. Tolutanum.
Balsam turecki: Liniment. saponato camphorat.
Balsam żywiczny: Bals. Terebenthina.
Balsamowe srebro: Ol. Terebinthinae sulfuratum.
Balzaminka: Balsamina hortensis, Impatiens balsamina.
Bania: Cucurbita Pepo L.
Baniowe pestki: Semen Cucurbitae.
Barkun: Melilotus albus.
Barszcz pospolity: Heracleum Spondylium L.
Barszewnik: Herba Genistae scorpiae (Herba Spartii scoparii).
Barwica wonna: Asperula odorata L.
Barwik czerwony: Eosinum, Erythrosin.
Barwik niebieski: Lacca musica.
Barwik roślinny: Lacca musica.
Barwik zielony: Chlorophyllum.
Barwik żółty: Xantophyllum.
Barwinek: Herba Vincae.
Barwinek mniejszy: Vinca minor L., **h.**
Baśki: Gemmae, Turiones.
Bawełna: Gossypium.
Bazylek ogrodowy: Ocimum Basilicum L.
Bazylijka: Ocimum Basilicum L., **h.**
Bedła: Agaricus albus.

Bedłka bzowa: Fungus Sambuci.
Będźwin: Resina Benzoê.
Będźwinowiec: Styrax Benzoin Dryander.
Benedyk: Geum urbanum L.
Bengalski ogień: Ignis bengalicus.
Benonia: Flores Paeoniae.
Benoniowe pestki: Semen Paeoniae.
Ber: Punicum italic.
Berberys: Berberis vulgaris L.
Berberysowe jagody: Fruct. Berberidis.
Berlińskie kadzidło: Pulv. fumalis. nobil.
Bernardynek: Cnicus (Carduus) benedictus Gaertn., **h.**
Bez biały: Flores Sambuci.
Bez czarny: Sambucus nigra L., **fl.; fr.**
Bez pospolity: Sambucus nigra L.
Bez włoski: Syringa vulgaris.
Biała ciemierzyca: Veratrum album.
Biała gorczyca: Semen Sinapis albae.
Biała jasnota: Flores Lamii albi.
Biała koniczyna: Trifolium album.
Biała smoła: Resina Pini alba.
Biała tabaka: Pulvis sternutator. alb.
Biała żywica: Res. Pini alba.
Białodrzew: Folia Farfarae — Populus alba L.
Białokrusz: Plumbum oxydatum flav.
Białoliść: Folia Populi albae.
Biały ciemiernik: Helleborus albus.
Biały ognik: Ignis bengalic. alb.
Biały salmiak: Liniment. voltatile.
Bibernela: Rad. Pimpinellae.
Biedrzeniec anyż: Pimpinella Anisum L. Fruct. Anisi vulg.
Biedrzeniec pospolity: Pimpinella Saxifraga L., **r.**
Biedrzycznik żyłkowy: Cnidium venosum.
Biedrzyga tarczowata. Podophyllum peltatum L.
Bieguneczek wyniosły: Simaruba excelsa, **c. l.**
Biel cynkowa: Zincum oxydat.
Biel kremska: Plumbum carbonic.
Biel ołowiana: Plumbum carbonic.
Bielidło: Amylum Oryzae.
Bieluń dziędzierzawa: Datura Stramonium L., **fol.**

Bieluń jadowity: Datura Stramonium L.
Bimstein: Lapis Pumicis.
Blansz: Plumbum carbonicum.
Blaszkowiec palczasty: Laminaria digitata.
Bleiweis: Plumbum carbonicum.
Blekot czarny: Hyoscyamus niger L.
Blekot pospolity: Aethusa Cynapium L.
Bluszcz drzewny: Herba Hederae terrestris.
Bluszcz dziki: Herba Hederae Helix.
Błuszczyk pospolity: Glechoma hederacea L., Herba Hederae terrestris.
Bławatek: Centaurea Cyanus L., **fl.**
Błogi oset: Herba Cardui benedicti.
Błotna koniczyna: Herba Trifolii fibrini.
Błotna niezapominajka: Myosotis palustris.
Błotnica: Herba Veronicae.
Błotnica pospolita: Schleuchzeria palustris.
Błyszczyk: Herba Hederae terrestris, Herba Veronicae.
Bób św. Ignacego: Faba S. Ignatii, **s.**
Bób wonny: Semen Tonco.
Bobek: Fructus Lauri.
Bobek jałowcowy: Fructus Juniperi.
Bobownik: Folia Trifolii fibrini; Veronica Beccabunga, **h.**
Bobek trójlistny: Menyanthes trifoliata L., **fol.**
Bobrowe krople: Tinct. Castorei.
Bobrownik: Folia Trifolii fibrini.
Bobrowy strój: Castoreum.
Bociani nosek: Herba Geranii.
Bodziszek: Herba Geranii.
Bole oczy: Herba Taraxaci.
Bolus armeński: Bolus rubra.
Boraks: Natr. boracicum.
Boraksowy miód: Mel boraxatum.
Boraksowy ulepek: Mel boraxatum.
Borówka: Vaccinium Myrtillus L., **fr.**
Borówka bagnowa: Vaccinium uliginosum.
Borówka brzusznica: Vaccinium Vitis Idaea L. **fr.**
Borówka czarna: Vaccinium Myrtillus L., **fr.**
Borówka czérnica: Vaccinium Myrtillus L., **fr.**
Boski kamyk: Cuprum aluminat.

Boża trawka: Trigonella Foenum graecum L., **s.**
Boże drzewko: Artemisia Abrotanum L., **h.**
Boże liczko: Folia Farfarae.
Braciszek: Herba Violae ricoloris.
Bratek trójbarwny: Herba Violae tricoloris.
Brazyla: Lign. Campechianum.
Brazylska farba: Extr. Campechianum.
Brazylskie drzewo: Lign. Haematoxyli.
Broda kozia: Spirea Ulmaria.
Brodawnik mleczowaty: Leontodon Taraxacum L.
Brzanka wodna: Alisma Plantago.
Brzęczka: Cephalanthera grandifl.
Brzoskwinia: Amygdalus Persica.
Brzoza biała: Betula alba L., **fol.**
Brzozowe baśki: Turiones Betulae.
Buczyna: Fruct. Fagi.
Bujan lekarski: Paeonia peregrina Miller.
Buk: Fagus silvatica.
Bukiew: Fruct. Fagi.
Bukowa smoła: Pix liquida.
Bukszpan: Herba Polygalae.
Bukwica lekarska: Herba Betonicae.
Burak: Beta sativa.
Burgundzka smoła: Resina Pini.
Burgundzka wódka: Spir. Vini gall.
Burgundzka żywica: Resina Pini.
Burowa płyn: Alumin. acetic. solut.
Bursztyn: Succinum raspat.
Burzanki: Fruct. Colocynthidis.
Burzący napój z cytr. magn.: Potio Magnesii citr. efferv.
Bycza (bydlęca) krew: Sanguis bovinus inspissatus.
Bycza (bydlęca żółć): Fel Tauri.
Bylica Boże drzewko: Artemisia Abrotanum L. **h.**
Bylica glistnik: Artemisia Cina Berg., **fl.**
Bylica piołun: Artemisia Absinthium L., **h.**
Bylica pospolita: Artemisia vulgaris L., **h.; r.**
Bylica tatarska: Artemisia Cina Berg, **fl.**
Cebula czerwona: Rad. Asphodeli, Bulb. Scillae mar.
Cebula morska: Bulbus Scillae marit.

Centurya: Herba Centaurii minoris.
Centyfolia: Rosa centifolia L. **fl.**
Cerezyna biała: Ceresinum album.
Cerezyna żółta: Ceresinum flavum.
China: Cort. Chinae succir.
Chiwian: Ailanthus glandulosa Desfont.
Chleb świętojański: Ceratonia Siliqua L., **fr.**
Chleb trzmieli: Ceratum arboreum.
Chleb żydowski: Manna.
Chlorek do bielizny: Calc. hypochlorosum.
Chlorek rtęciawy łagodny: Hydrarg. chloratum mite.
Chlorek rtęciowy żrący: Hydrarg. bichloratum corrosiv.
Cholorowodór: Acidum hydrochloricum.
Chmiel piwny: Humulus Lupulus L.
Chróścina niedźwiedzie grono: Arbutus Uva ursi L., **fol.**
Chrzan zwyczajny: Cochlearia Armoracia L., **h.**
Chryzarobina: Araroba depurata.
Chrząstnica strzępiasta: Chondrus crispus (Carragen).
Ciasto fosforowe: Electuarium phosphoratum.
Ciasto lukrecyowe: Pasta Liquiritiae.
Ciasto ślazowe: Pasta gummosa.
Ciasto słodniowe: Pasta Liquiritiae.
Ciemiernik: Rhizoma Hellebori.
Ciemiernik biały: Rhizoma Veratri albi.
Ciemiernik czarny: Rhizoma Hellebori nigri.
Ciemiernik śmierdzący: Helleborus foetidus L., **h.**
Ciemiernik zielony: Rhizoma Hellebori viridis.
Ciemierzyca biała: Veratrum album L.
Ciemierzyca czarna: Veratrum nigrum L.
Ciemierzyca zielona: Veratrum viride Solander.
Cis: Taxus baccata, **l.**
Cisowa hubka: Boletus Laricis.
Cisowa żywica: Terebinth. laricina.
Cisowy grzyb: Boletus Laricis.
Cukier lodowaty: Saccharum crystallisatum (Candis).
Cukier ołowiawy: Plumbum acetic. cryst.
Cukierki gumowe: Pasta gummosa.

Czarcie żebro: Herba Scabiosae; Rad. Morsus diaboli.
Czarcieniec: Gummir. Asa foetida.
Czarcikęs: Succisa pratensis Moench (Herba Scabiosae).
Czarna jagoda: Fruct. Myrtilli.
Czarna kość: Ebur ustum.
Czarna kość palona: Ebur ustum.
Czarna malwa: Flores Malvae arbor.
Czarna róża: Flores Malvae arbor.
Czarnuszka: Sem. Nigellae sativae L. (Sem. Cumini nigr.).
Czarny bez: Sambucus nigra L.
Czekoladowe masło: Ol. Cacao.
Czeremcha: Prunus Padus racemosa.
Czeremcha amerykańska: Cerasus virginiana Michaux.
Czeremchowe ogonki: Pedunculi Cerasorum.
Czereśniowe ogonki: Pedunculi Cerasorum.
Czernice: Fruct. Myrtilli.
Czerwień farbierski: Alcanna tinctoria Tausch.
Czerwień ołowiowa: Minium = Plumb. hyperox. rubr.
Czerwieniec: Alcanna tinctoria, **r.**

Cukierki salmiakowe: Pastilli liquir. c. Ammon. chlor.
Cukierki słodowe: Tabulae Malti.
Cukierki ślazowe: Tabulae Althaeae.
Cybeba: Fruct. Cubebea.
Cydonia: Cydonia vulgaris Persoon.
Cykada: Confectum Aurantii.
Cykuta: Herba Cicutae virosae L.
Cyna w listkach: Stannum foliatum.
Cynabar: Hydrargyr. sulfurat rubrum.
Cynfolia: Stannum foliatum.
Cynkowa sól: Zincum sulfuric.
Cynober: Hydrarg. sulfurat. rubrum.
Cytwar: Flores Cinae.
Cytwar węgierski: Tanacetum Balsamita L., **h.**
Cząber ogrodowy: Satureia hortensis L., **h.**
Czarcie łajno: Gummires. Asa foetida.

Czerwieniec centurya: Erythraea Centaurium Persoon, h.
Czołga: Lycopod. clavatum L.
Czosnek czarci: Gummires. Asa foetida.
Czosnek dyabelski: Gummires. Asa foetida.
Czosnek niedźwiedzi: Rad. Asphodeli.
Czosnoń: Gummires. Asa foetida.
Czubek benedyktyński: Cnicus (Carduus) benedictus Gaertn., h.
Dąb: Quercus Robur Wildenow, Q. sessiliflora Smith, Q. pedunculata Ehrh.
Damar: Resina Dammar.
Dębianki: Gallae.
Dębowe gałki, kulki, orzechy, wyrostki: Gallae.
Dekokt: Species Lignorum.
Dekstroza: Saccharum amylaceum (uveum) = d. — glykoza.
Dereń pospolity: Ligustrum vulgare.
Diachyl: Empl. Plumbi compos.
Dniestrowa glina: Bolus alba s. armena.
Drapacz lekarski: Cnicus benedictus Gaertn. dawniej: Carduus benedictus.
Drewno anyżkowe: Lign. Guaiaci.
Drewno brazylijskie czerwone: Lignum Fernambuci.
Drewno brezylowe, brezylskie: Lignum Haematoxyli.
Drewno cisowe: Lign. Taxi baccati.
Drewno czerwone: Lign. Fernambuci.
Drewno fernambuckie: Lign. Fernambuci.
Drewno francuskie: Lign. Guaiaci.
Drewno gorzkie: Lign. Quassiae.
Drewno gorzkie jamajkańskie: Lign. Quassiae Jamaicense.
Drewno gorzkni: Lign. Quassiae.
Drewno kampeszowe: Lignum Haematoxyli.
Drewno na muchy: Lign. Quassiae.
Drewno sasafrzanowe: Lign. Sassafras.
Drewno święte: Lign. Guaiaci.
Drewno tureckie: Lign. Santali rubr.
Drożdże: Saccharomyces cerevisiae.
Drwakwia: Electuar. aromat. cum Opio.

Drzewko: vide **Drewno.**
Drzewko boże: Herba Abrotani.
Drzewko słodkie: Radix Liquiritiae.
Duotal: Guaiacolum carbonic.
Dwuchromian potasowy: Kalium bichromicum.
Dwuoctoilomorfina: Morphinum diacetylicum = Heroinum.
Dwusiarczek węgla: Carboneum sulfuratum.
Dwutlenek wodoru: Hydrogenium hyperoxydatum.
Dymnica lekarska: Fumaria officinalis L., **h.**
Dynia: Cucurbita Pepo.
Dziegieć brzozowy: Oleum Betulae empyreumat.
Dziegieć bukowy: Oleum Fagi empyreumat.
Dziegieć jałowcowy: Oleum Iuniperi empyr.
Dziegieć płynny: Pix liquida.
Dzięgiel wielki: Rad. Archangelicae officinalis.
Dziewanna: Flores Verbasci.
Dziewanna drobnostkanna: Verbascum phlomoides L., **fl.**
Dziewanna wiązkowata: Verbascum phlomoides L., **fl.**
Dziewanna wielkokwiatowa: Verbascum phlomoides L., **fl.**
Dziewięciornik: Parnasia palustris.
Dziurawiec: Hypericum perforatum L., **h.**
Dzwonek brodaty: Campanula barbata.
Dzwonek zwyczajny: Campanula persicifolia.
Ebonit (kauczuk wulkanizowany): Cautschuc.
Ekstrakt cukrowy: Saccharum tostum.
Ekstrakt gorzki Extract. Gentianae.
Ekstrakt mięsny: Extract. Carnis.
Ekstrakt słodowy: Extract. Malti.
Elemi: Resina Elemi.
Eliksir kwaśny: Mixtura sulfurica acida.
Eliksir Hallera: Liquor acidus Halleri.
Eliksir Hofmana: Mixtura oleoso-balsamica.
Emetyk: Stibium Kalio-tartaric., Vinum stibiatum.
Endywia: Radix Cichorii.
Esencya ananasowa: Aether Ananas.
Esencya cytrynowa: Ol. Citri.
Esencya miętowa: Ol. Menthae piper.

Esencya migdałowa: Syr. Amygdalinus.
Esencya octowa: Acid. aceticum concentr. fuscum.
Esencya serwatkowa: Essentia seripara; Liquor ad Ser. lact. par.
Estragon: Artemisia Dracunculus L., **h.** (= Herba Dracunculi).
Eter: Aether depurat.
Eter azotowy: Spir. Aetheris nitrosi.
Eter chlorowy: Spiritus Aetheris chlorati.
Eter naftowy: Aether Petrolei.
Eter octowy: Aether aceticus.
Eter owocowy: Aether fructuum.
Eter siarczany: Aether depurat.
Eter siarkowy: Aether depurat.
Eter żelazny: Spiritus Ferri chlorati aethereus.
Euforbium: Gummires. Euphorbium.
Eugenol: Eugenolum.
Eukaliptol: Eucalyptolum.
Farbownik: Alcanna tinctoria, **r.**
Federweis: Talcum venetum.
Fenol: Acid. carbolicum.
Fenum-grekum: Semen Foeni graeci.
Fernambuk: Lign. Fernambuci.
Figa pospolita: Ficus carica, **fr.**
Figowiec właściwy: Carica papaya.
Finikidini: Chinoidinum.
Fiołek trójbarwny: Viola tricolor. L., **h.**
Fiołek wonny: Viola odorata L.
Firletka: Lychnis Githago.
Firniss: Ol. Lini coctum.
Formalina: Formaldehydum solutum.
Fosfor czerwony: Phosphor. amorphus.
Fosforan kodeiny: Codeinum phosphoricum.
Fosforan wapniowy: Calcium phosphor.
Gąbczak: Lapis Pumicis.
Gąbka: Spongiae marinae.
Gąbkowy węgiel: Spongiae ustae.
Galasówki: Gallae.
Galusan bizmutu zasadowy: Bismuthum tannicum.
Galban: Gummiresina Galbanum.
Gałecznica przeciwrobacza: Helminthochorton.

Gałecznik pierzasty: Pilocarpus pennatifolius, fol.
Gałgan: Rhiz. Galangae.
Gałka muszkatołowa: Semen Myristicae.
Gałka św. Elżbiety: Globuli camphorati.
Gałka żelazna: Globuli martiales.
Gałucha wodna: Oenanthe Phellandrium Lmck., fr.
Garbnikan bizmutu: Bismuthum tannicum.
Garbnikan chininy: Chininum tannicum.
Garbnikan rtęciawy: Hydrarg. tannic. oxydulatum.
Gazolina: Benzinum, Gazolinum.
Gelatyna biała: Gelatina animalis alba.
Gelatyna czerwona: Gelatina animalis rubra.
Gęsie łapki: Alchemilla vulgaris L., **h.**
Gęsiówka: Potentilla anserina L.
Gips: Calcium sulfuricum.
Glejta, gleta ołowiana: Plumbum oxydatum = Lithargyrum.
Glin: Aluminium.
Glinka armeńska: Bolus rubra.
Glinka biała: Bolus alba.
Glistownik pospolity: Chelidonium maius L., **h.**
Glistnik: Flores Cinae.
Glistnik większy: Chelidonium maius, **h.**
Głóg: Fructus Cynosbati (Rosa canina L.).
Głóg biały: Crathaegus Oxyacantha.
Głowienka pospolita: Brunela vulgaris L., **h.**
Głowienki czerwone: Solidago Vigra aurea L., **h.**
Główki makowe: Fruct. Papeveris. rud. tus.
Głownica żytnia: Fungus Secalis.
Goldkrem: Ung. leniens.
Gołucha: Oenanthe Phellandrium.
Gorczyca biała: Sem. Sinapis albae.
Gorczyca czarna: Sem. Sinapis nigrae.
Gorczycznik: Charta Sinapis.
Gorycz królewski: Peucedanum officinale L.
Goryczka czerwona: Gentiana rubra L.
Goryczka żółta: Gentiana lutea L.
Gorzałka: Aqua Vitae.
Gorzkie jabłko: Fruct. Colocynthidis.

Gorzknia zwyczajna: Quassia amara L., l.
Gorzknik kanadyjski: Hydrastis canadensis L., rh.
Gorzykwiat: Adonis vernalis L.
Gorzysz mistrzowiec: Imperatoria Ostrutium.
Gorzysz skalny: Peucedanum Oreoselinum.
Goździeniec okręgowy: Illecebrum verticallatum.
Goździk piaskowy: Dianthus arenar.
Goździki: Flores Caryophylli.
Grab: Carpinus betulus.
Grążel biała: Nymphaea alba.
Grążel żółta: Nuphar luteum.
Grecki jaskier: Foenum graecum.
Grona winne: Fruct. Vitis viniferae.
Groszek: Lathyrus pratensis.
Gruczołki chmielowe: Glandulae Lupuli.
Grusza: Pirus communis.
Grzyb hubka: Fungus igniarus.
Grzyb jadalny: Boletus edulis.
Grzyb judaszowy: Fungus sambuci.
Grzyb kefirowy: Fungus Kephir.
Grzyb maślak: Boletus luteus.
Grzyb mącznik: Fungus Secalis.
Grzyb modrzewiowy: Fungus Laricis.
Grzyb muszarka: Agaricus muscarius.
Grzybień biały: Nymphea alba L., r. fl.
Guma arabska: Gummi Acaciae.
Guma do klejenia: Mucilago Gummi Acaciae.
Gwajak: Lignum Guaiaci.
Gwajakowiec lekarski: Guaiacum officinale, l.
Gwiazdka: Alchemilla vulgaris L.
Gwiazdosz: Alchemilla vulgaris.
Gwoździki korzenne: Flores Caryophylli.
Gwoździki maciczne: Anthophylli.
Haszysz: Herba Cannabis Indicae.
Hazelina: Hazelinum = Extract. Hamamelidis fluidum.
Hebd: Herba Sambuci Ebuli.
Herbata: Folia Theae.
Herbata benedyktyńska: Herba Cardui benedicti.
Herbata berlińska: Species laxantes St. Germain.
Herbata czarna: Thea Souchon.
Herbata drewniana: Species Lignorum.

Herbata jezuicka: Herba Chenopodii.
Herbata paryska: Species laxantes St. Germain.
Herbata piersiowa: Species pectorales.
Herbata wiatropędna: Species carminitivae.
powder).
Honduras: Rad. Sarsaparillae.
Herbata zielona: Thea viridis (z Jawy i Gunpowder).
Horsta oczanka: Collyrium adstr. luteum.
Huba żagwiowa: Polyporus fomentarius Fries.
Hubka: Fungus igniarius.
Hubka dębowa: Fungus quercinus.
Hubka górnicza: Fungus igniarius.
Hubka gorzka: Fungus Laricis.
Hubka modrzewiowa: Fungus Laricis.
Hubka włosista: Paleae haemostaticae.
Hyzop lekarski: Hyssopus officinalis L., **h.**
Ignicznik pospolity: Erodium cicutarium, **h.**
Ił: Bolus alba.
Imbier: Rhizoma Zingiberis.
Iwa: Aiuga reptans L.
Jabłko cierniste: Datura Stramonium L.
Jabłko gorzkie: Fructus Colocynthidis.
Jabłko rajskie: Fructus Colocynthidis.
Jabłoń: Pyrus Malus L.
Jagoda: Bacca.
Jagoda czarna: Fructus Myrtilli.
Jagoda czerwona: Fructus Fragariae.
Jagoda jałowcowa: Fructus Iuniperi.
Jagoda jedna: Paris quadrifolia.
Jagoda jeżynkowa: Fructus Rubi fructicosi L.
Jagoda malinowa: Fructus Rubi Idaei L.
Jagoda morwowa: Fruct. Mororum.
Jagoda niedźwiedzia: Folia Uvae Ursi.
Jagoda wilcza: Folia Belladonnae.
Jaje: Ovum.
Jaje kurze: Ovum gallinaceum.
Jaje mrówcze: Ovum formicarum.
Jajka popie: Tubera Salep.
Jakóbek: Herba Hieratii.
Jalapa: Tubera Jalapae.
Jałowiec pospolity: Iuniperus communis L., **fr. l.**

Jałowiec Sabina: Iuniperus Sabina L., **h.**
Janowiec barwierski: Genista tinctoria L., **h.**
Jasieniec: Centaurea Iacea L.
Jaskier bulwiasty: Ranunculus bulbosus L., **r.**
Jaskier grecki: Foenum graecum.
Jaskier jadowity: Ranunculus sceleratus L. = Herba Ranunculi palustris.
Jaskier ostry: Ranunculus acer L.
Jaskółcze ziele: Chelidonium maius L., **h.**
Jasnota biała: Lamium album L. = Lamium amplexicaule L., **fl.**
Jęczmień: Hordeum L.
Jedlinki: Herba Equiseti.
Jeleni język: Folia Scolopendrli.
Jelenie rogi: Cornu Cervi.
Jemioła: Viscum album L.
Jesion: Fraxinus excelsior.
Jeżyna: Rubus fructicosus L.
Języczki polne: Plantago lanceolata L., **h.**
Języczyca lekarska: Asplenium Scolopendrium, **f.**
Język psi: Cynoglossum officinale L., **h. r.**
Jod (w mowie ludowej); Kalium iodatum.
Jodan sodowy: Natrium iodicum.
Jodek ołowiawy: Plumbum iodatum.
Jodowa nalewka: Tinct. Iodi.
Jodyna: Tinct. Iodi.
Jodyna biała: Tinct. Iodi decolor.
Kacanki: Herba Cynoglossi.
Kaczyniec: Caltha palustris.
Kakaowiec właściwy: Theobroma Cacao. **s.; Ol.**
Kąkol: Lychnis Githago.
Kaletka pasterska: Herba Bursae pastor.
Kaletki: Herba Bursae pastor.
Kalina: Viburnum Opulus L.; Viburnum prunifolium L.: **c.**
Kalmus: Rhiz. Calami aromat.
Kalomel: Hydrarg. chloratum mite.
Kamień: Lapis.
Kamień biały: Zincum sulfuric.
Kamień boski: Cuprum aluminat.
Kamień czerwony: Lapis Haematites.
Kamień galicyjski: Zincum sulfuric.

Kamień glinowy: Cuprum. aluminat.
Kamień gromowy: Lapis fulminaris.
Kamień jasny: Cuprum sulfuric.
Kamień lazurowy: Cuprum sulfuric.
Kamień miedziany: Cuprum sulfuric.
Kamień modry: Cuprum sulfuricum.
Kamień mydlany: Natr. caustic. crud.
Kamień na oberwanie: Lapis Haematites.
Kamień na oczy: Zinc. sulfuric.
Kamień niebieski: Cuprum sulfuric.
Kamień piekielny. Argent. nitric. fusum.
Kamień piekielny złagodzony: Argent. nitr. c. Kalio nitrico.
Kamień pumeksowy: Lapis Pumicis.
Kamień siny: Cuprum sulfuricum.
Kamień szmerglowy: Lapis Smiridis.
Kamień tłusty: Talcum.
Kamień wiedeński: Pasta caustica vienn; Kalium causticum.
Kamień winny: Kalium bitartaricum.
Kamień winny czerwony: Tartarus crudus.
Kamień żelazny: Lapis Haematites.
Kamień żrący: Kalium hydrooxydat.
Kampesz: Lignum Haematoxyli Campechianum.
Kanianka europejska: Cuscuta europaea.
Kapilorka: Adianthum Capilus veneris L., **h.**
Kapusta morska: Soldanella alpina.
Kapusta zajęcza: Oxalis acetosella.
Karbamid: Urea pura.
Karbol: Acidum carbolicum purum.
Kardy benedykt: Herba Cardui benedicti.
Karolek: Fructus Carvi.
Kartuzek: Dianthus Carthusianor.
Kąsina: Carlina acaulis L.
Kąsina nizka: Carlina acaulis L.=Radix Carlinae.
Kaskada sagrada: Cortex Rhamni Purshiani.
Kasya: Fruct. Cassiae Fistulae.
Kasza jęczmienna: Fruct. Hordei excort.
Kasza owsiana: Fruct. Avenae excort. rotund. (Hordeum perlat.).
Kasza tatarcza: Fruct. Polyg. fagop. excort.
Kasztan dziki: Aesculus Hippocastanum.

Kasztan pospolity: Aesculus Hippocastanum L., c.; fl.
Kasztan włoski: Castanea vesca.
Kauczuk: Resina elastica depurata.
Kawa figowa: Coffea Caricae.
Kawa żołędziowa: Glandes Quercus tostae.
Kawa żytnia: Coffea homoeopathica.
Kędzierzawiec: Herba Malvae vulgaris.
Kermes: Phytolacca decandra Lin.
Kichawiec lekarski: Sabadilla officinarum.
Kiłogub lekarski: Guaiacum officinale.
Kinderbalsam: Aqua aromatica spirituosa; Spir. aromaticus.
Kitajka angielska: Empl. anglicanum.
Kleina: Collodium.
Klej: Colla cruda.
Klej angielski biały: Colla alba angl.
Klej ruski (petersburski): Colla alba russica.
Klej rybi: Ichthyocolla.
Klej zwierzęcy: Gelatina animalis.
Kłącze: Rhizoma.
Kłaki do tamowania krwi: Paleae haemostaticae.
Kłobuszka pospolita: Torilis Anthriscus.
Kłoć pierzasta: Brachypodium pinnatum.
Kłosówka wełniasta: Holcus lanatus.
Kmin, kminek: Fructus Carvi.
Kmin czarny: Sem. Nigellae.
Kmin polny: Sem. Carvi.
Kmin śmierdzący: Sem. Phellandri.
Knieć: Folla Farfarae.
Kobylak: Rad. Lapathi acuti.
Kocanka piaskowa: Gnaphalium arenarium L. = Stoechas citrina Syreń, fl.
Kocanka żółta: Gnaphalium arenarium L. = Stoechas citrina, Syreń, fl.
Koci pysk (wielkokwiatowy): Herba Galeopsidis grandiflorae Ehrh.
Kokornak: Aristolochia Clematitis L.
Kokorycz: Herba Fumariae; Corydalis.
Kolcowój: Radix Sarsaparillae.
Kolender, kolendra: Fruct. Coriandri.
Kolendra siewna: Coriandrum sativum L.

Kolodjon: Collodium.
Kolodjon elastyczny: Collodium elasticum.
Kolokwinty: Fruct. Colocynthidis.
Kołaczki: Pastilli; Tablettae; Trochisci.
Kołaczki cytwarowe: Pastilli Santonini.
Kołaczki miętowe: Pastilli Menthae piperitae angl.
Kołaczki przeciw robakom: Trochisci Santonini.
Kołaczki sublimatowe: Pastilli Hydrarg, bichlor. corrosivi.
Kołtun: Lycopodium clavatum L.
Komiężnik: Resina Elemi.
Komosa ambrowa: Herba Chenopodii ambrosioides.
Komosa meksykańska: Herba Chenopodii ambrosioides.
Komosa mierzliwa: Chenopodium Vulvaria L., h.
Kondratek: Herba Hederae terrestris.
Koniczyna biała: Flor. Trifolii albi.
Koniczyna błotna: Flor. Trifolii fibrini.
Koniczyna czerwona: Flor. Trifolii rubri.
Koniczyna kocia: Herba Trifolii arvensis.
Koniczyna polna: Trifolium arvense L., fol.
Koniczyna wodna: Folia Trifolii fibrini.
Koniczyna zajęcza: Oxalis Acetosella
Koniopłoch łąkowy: Silaus pratensis.
Konitrud lekarski: Gratiola officinalis L.
Konopie azjatyckie: Herba Cannabis Indicae.
Konopie indyjskie: Herba Cannabis Indicae.
Konopie siewne: Cannabis sativa L., h.
Końskie kopyto: Folia Farfarae.
Konwalia Lanuszka: Convallaria maialis L., h.
Konwalia majowa: Convallaria maialis L., h.
Konwalia wielokwiatowa: Convallaria Polygonatum.
Konwalia zwyczajna: Convallaria maialis L.
Koper koński: Fructus Phellandri aquatici.
Koper lekarski: Foeniculum vulgare Gaertn., fr.
Koper włoski: Fructus Foeniculi.
Koper wodny: Fructus Phellandri aquatici.
Koper zwyczajny: Fructus Anethi.
Koperek włoski: Fructus Foeniculi.
Koperwas: Ferrum sulfuric. cryst.

Koperwas miedzi: Cuprum sulfuric. cryst.
Koperwas żelaza: Ferrum sulfuric. cryst.
Kopytnik: Asarum europaeum L., fol.; r.
Kopytnik pospolity: Asarum europaeum L., fol.; r.
Kora chinowa: Cort. Chinae succir.
Kora chinowa królewska: Cort. Chinae Calisayae.
Kora chińska: Cort. Chinae succir.
Kora cynamonowa: Cort. Cinnamomi Ceylanici.
Kora cynamonowa biała: Cort. Canellae albae.
Kora dębowa: Cort. Quercus.
Kora granatowca: Cort. Granati.
Kora kaskaryli: Cort: Cascarillae.
Kora kasyi gwoździkowej: Cort. Cassiae caryophyllatae.
Kora korzybielowa: Cort. Canellae albae.
Kora krocieniowa: Cort. Cascarillae.
Kora królewska: Cort. Chinae Calisayae (regiae).
Kora krotniowa: Cortex Cascarillae.
Kora kruszyny: Cort. Frangulae.
Kora mydłoki: Cort. Quillaiae.
Kora przeciw febrze: Cortex Chinae succir.
Kora śliwkowa: Cort. Pruni Padi (domest.).
Kora szakłaka kruszyny: Cort. Frangulae.
Kora szakłaka Pursha: Cort. Rhamni Purshiani.
Kora wierzbowa: Cort. Salicis.
Kora wilczego łyka: Cort. Mezerei.
Kora ziarnowcowa: Cort. Granati.
Korzeń alkannowy: Rad. Alcannae; Rad. Rubiae tinctoriae.
Korzeń angielski: Rad. Angelicae; Polypodii.
Korzeń babi: Rad. Bardanae; Rhiz. Filicis maris.
Korzeń babkowy: Rad. Consolidae.
Korzeń babski: Rad. Bardanae; Rhiz. Filicis maris.
Korzeń baldryanowy: Rhiz. Valerianae.
Korzeń bertramowy: Rad. Pyrethri germ.; Salivalis; dentaliae.
Korzeń biedrzeńcowy: Rad. Pimpinellae alb.
Korzeń chiński: Rhiz. Rhei chinensis.
Korzeń ciemiernikowy: Rad. Hellebori.
Korzeń ciemierzycowy: Rad. Hellebori albi.
Korzeń cytwarowy: Rhiz. Zedoariae.
Korzeń czarny: Rad. Consolidae.

Korzeń czerwony: Rad. Alcannae.
Korzeń diabli: Rad. Morsus diaboli.
Korzeń Drzewiańki wzniesionej: Rhizoma Tormentillae.
Korzeń dziadowski: Rhiz. Filicis maris; Radix Meu, Mei.
Korzeń dzięglowy: Radix Angelicae.
Korzeń dziewiczy: Rhizoma Tormentillae.
Korzeń figowy: Radix Caricis arenariae..
Korzeń fiołkowy: Rhiz. Iridis florentinae.
Korzeń fiołkowy dla dzieci: Rhiz. Iridis flor. tornat. pro infant.
Korzeń gałganowy: Rhiz. Galangae.
Korzeń goryczki: Radix Gentianae.
Korzeń gorzknika: Rhiz. Hydrastidis can.
Korzeń grzechotniczy: Radix Senegae.
Korzeń gwoździkowy: Rhizoma Caryophyllatae.
Korzeń imbierowy: Rhiz. Zingiberis.
Korzeń kalmusowy: Rhiz. Calami aromat.
Korzeń kamienny: Rad. Polypodii vulgaris.
Korzeń kokornakowy: Rad. Aristolochiae.
Korzeń kolcowojowy: Rad. Sarsaparillae.
Korzeń kopytnika: Rad. Asari aeurop.
Korzeń kosaćca: Rhiz. Iridis flor.
Korzeń koźli, kozłkowy: Rhiz. Valerianae.
Korzeń krzyżownika: Radix Senegae.
Korzeń kukułczy: Tubera Salep.
Korzeń lisiego ogona: Rad. Ononidis.
Korzeń lubczyka: Rad Levistici.
Korzeń lukrecjowy: Rad. Liquiritiae.
Korzeń łopianowy: Rad. Bardanae.
Korzeń łopuchowy: Rad. Bardanae.
Korzeń mistrzowy: Rad. Imperatoriae.
Korzeń mleczny: Rad. Levistici.
Korzeń mleczowy: Rad. Taraxaci.
Korzeń mniszka lekarskiego: Rad Taraxaci.
Korzeń morskiej cebuli: Bulb. Scillae mar.
Korzeń mydlikowy: Rad. Saponariae.
Korzeń niemiecki: Rad. Pyrethri german.
Korzeń obrazkowy: Rad. Aronis.
Korzeń omanowy: Rad. Inulae.
Korzeń orli: Rad. Polypodii.

Korzeń ostrzyżowy: Rhiz. Curcumae.
Korzeń panieński: Rhiz. Tormentilae.
Korzeń paprociowy: Rhiz Filicis maris.
Korzeń paprotki: Rad. Polypodii.
Korzeń parowy: Rad. Sarsaparillae.
Korzeń pastwinowy: Rad. Ratanhiae.
Korzeń perzu: Rhiz. Tritici repent.
Korzeń piersiowy: Rad. Angelicae.
Korzeń pomornika: Rhiz. Arnicae.
Korzeń poziomkowy: Rhiz. Caricariae.
Korzeń przeczyszczający: Radix Rhei chin.
Korzeń przestępowy: Rad. Bryoniae.
Korzeń rabarbarowy: Rad. Rhei chin.
Korzeń rzewieniowy: Rad. Rhei chin.
Korzeń ślazowy: Rad. Althaeae.
Korzeń słodniowy: Rad. Liquiritiae.
Korzeń śmietankowy: Rad. Levistici.
Korzeń św. Heleny: Rad. Inulae = Helenii.
Korzeń św. Piotra: Rad. Pyrethri germ.
Korzeń świętojański: Rhiz. Filicis maris.
Korzeń tatarakowy: Rhiz. Calami aromat.
Korzeń tojadu: Tub. Aconiti.
Korzeń wilca przeczyszczającego: Tub. Jalapae.
Korzeń wilcowy: Tub. Jalapae.
Korzeń wilczej jagody: Rad. Belladonnae.
Korzeń wilżyny: Rad. Ononidis.
Korzeń wymiotnicy lek.: Rad. Ipecacuanhae.
Korzeń żmijowy: Rad. Pyrethri.
Korzeń żółty: Rhiz. Curcumae.
Korzeń żywokostowy: Rad. Consolidae (Symphyti).
Korzeniówka zwyczajna: Monotropa hydropytis.
Korzonki kamienne: Rad. Polypodii vulgaris.
Kosaciec; Kozaciec: Iris florentina L.; Iris germanica L.. rh.
Kość czarna: Ebur ustum.
Kość mątwy: Ossa Sepiae.
Kość palona: Ebur ustum
Kosmaczek: Herba Hieratii.
Kostrzewa: Festuca elatior.
Koszczka wodna: Equisetum palustre.
Koszczka zwyczajna: Equisetum arvense

Koszenila: Coccionella.
Koszysko lekarskie: Verbena officinalis, h.
Kozia broda: Rhiz, Valerianae.
Koziełek: Herba Trifolii fibrini.
Kozieradka błękitna: Melilotus coerulea Lam.
Kozieradka lekarska: Trigonella Foenum graecum L., s.
Kozieradka pospolita: Trigonella Foenum graecum L., s.
Kozłek lekarski: Valeriana officinalis L., rh.
Kozłowy łój: Sebum ovile.
Krapp: Rubia tinctoria L., r.
Krasawa czerwiotrutna: Hagenia abissinica Willd. = Flores Koso.
Krasnodrzew koka: Erythroxylon Coca, fol.
Krasnodrzew pospolity: Erythroxylon Coca Lamarck.
Kreda angielska: Talcum.
Kreda oczyszczona: Calc. carbonic. praecipit.
Kreda oczyszczona z miętą: Pulv. dentifricius albus.
Kremortari: Kalium hydrotartaricum.
Kremseles: Ung. leniens.
Krewnik lekarski: Sanguisorba officinalis L., r.
Krochmal pszenny: Amylum Tritici.
Krocień korodajny: Croton Eluteria Benn = Cascarilla.
Krokosz brawierski: Flores Carthami tinctoriae L.
Krople: Guttae; Oleum; Spirytus; Tinctura.
Krople Botkina: Guttae Botkini: Iniectio Chinini Botkin, Kr. P.
Krople brabanckie: Tinct. Guaiaci.
Krople cesarskie: Guttae Inoziemcowi, Kr. P.; Ammonia pura liq., G.
Krople choleryczne: Tinct. anticholerica; Guttae Inoziemcowi, Kr. P.
Krople do oczyszczenia krwi: Tinct. Pini comp., Kr. P.
Krople długiego życia: Tinct. Aloes comp.
Krople do serwatki: Liquor ad Serum lact. par.
Krople do tamowania krwi: Ferr. sesquichlor. solut.

Krople dorpackie: Tinct. Chinioidini.
Krople dziąsłowe: Tinct. gingivalis.
Krople francuskie: Tinct. Guaiaci.
Krople galusowe: Tinct. Gallarum.
Krople jordanowe na oczy: Solutio Zinci sulfurici.
Krople króla duńskiego: Elixir e succo Liquiritiae.
Krople kurczowe: Tinct. Valerianae.
Krople kwaśne: Liquor vel Mixtura sulfurica acida.
Krople kwaśne białe: Mixtura sulfurica acida.
Krople kwaśne czerwone: Tinct. aromatica acida.
Krople kwiatowe: Tinct. Macidis.
Krople laurowe: Aqua Laurocerasi.
Krople londyńskie: Tinct. Opii benzoica.
Krople mącznikowe: Tinct. Secalis corn.
Krople makowcowe: Tinct. Opii simpl.
Krople Marcinkowskiego: Tinct. anticholerica.
Krople na kaszel: Elixir pectorale.
Krople na laksy: Elixir laxativum.
Krople na macicę: Tinct. aromatica; Tinct. stomachica; Tinct. Valerianae comp.
Krople na piersi: Elixir pectorale.
Krople na zatwardzenie: Elixir laxativum.
Krople na zęby: Tinct. odontalgica.
Krople na zimnicę: Tinct. Chinioidini; Tinc. febrifuga.
Krople ostre: Tinct. Capsici.
Krople rabarbarowe vide: **rumbarbarowe.**
Krople rataniowe: Tinct. Ratanhiae.
Krople serdeczne: Spiritus Aetheris.
Krople św. Jacka: Tinct. Guaiaci.
Krople szwedzkie: Tinct. Aloes comp.
Krople trzewiczkowe: Tinct. Aconiti.
Krople tureckie: Tinct. Opii simpl.
Krople walerjanowe: Tinct. Valerianae.
Krople walerjanowe na eterze: Tinct. Valerianae aetherea.
Krople Wita: Tinct. Chinae comp.
Krople woniące: Spir. fumalis; Spir. odoratus.
Krople żelazne: Tinct. Pomi ferrata.

Krople żelazne do tamowania krwi: Ferrum sesquichlor. solut.
Krople żołądkowe: Tinct. stomachica; Tinct. amara.
Krople żółciowe: Tinct. amara.
Krople żytnie: Tinct. Staffordi.
Krople żywiczne: Tinct. Pini comp.
Kruszczyk: Epipactis latofolia.
Kruszczyna: Rhamnus Frangula L., **c.**
Kruszewina: Rhamnus Frangula L., **c.**
Kruszyna: Rhamnus Frangula L., **c.**
Kruszyna amerykańska: Rhamnus Purshiana D. C. = Cascara Sagrada.
Krwawnica pospolita: Lythrum salicaria L. = Herba Lysimachiae purpureae.
Krwawnik pospolity: Achillea Millefolium L., **fl; h.**
Krwiściąg lekarski: Sanguisorba officinalis L., **r.**
Krzecina pospolita: Marrubium vulgare, **h.**
Krzemian glinowy rodzimy: Bolus alba.
Krzemian sodowy: Natrium silicicum.
Krzeszyna: Herba Marrubii.
Krzywoszyj polny: Lycopsis arvensis.
Krzyżełki: Herba Trifolii fibrini.
Krzyżownica: Rad. Senegae.
Krzyżownica gorzka: Polygala amara L., **h.**
Krzyżownica grzechotnikowa: Polygala Senega L., **r.**
Krzyżownica wirginijska: Polygala Senega L., **r.**
Krzyżownik grzechoniczy: Polygala Senega L., **r.**
Kuczmerka: Sium Sisarum L.
Kukułka: Orchis maculata.
Kukurydza: Stigmat. Zeae Maidis.
Kulczyba Wronie oko: Strychnos Nux vomica L., **s.**
Kule św. Elżbiety: Globuli camphorati.
Kulibaba: Fruct. Cubebae pulv., **G.;** Lycopodium clavatum L., **Kr. P.**
Kurcza stopa: Podophyl. peltat.
Kurdwan: Herba Hederae terrestr.
Kuroślep: Anagallis arvensis L.
Kurza noga: Herba Portulaccae.
Kurzawka: Lycoperdon bovist.

Kurze ziele: Rhizoma Tormentillae.
Kwas angielski: Acid. sulfuric. angl.
Kwas arsenawy: Acid arsenicosum.
Kwas arsenowy: Acid. arsenicicum.
Kwas bursztynowy: Acid. succinicum.
Kwas chlorowodorowy: Acid. hydrochloricum.
Kwas cyanowy: Acid. hydro-cyanicum.
Kwas dębowy: Acid. tannicum.
Kwas drzewny: Aceum pyrolignos. crud.
Kwas fluorowodorowy: Acid. fluoricum.
Kwas galusowy: Acid. gallicum.
Kwas garbarski: Acid. tannicum.
Kwas garbnikowy: Acid. tannicum.
Kwas kozłkowy: Acid. valerianicum.
Kwas krzemowy: Acid. silicicum.
Kwas podsiarkowy: Acid. subsulfurosum.
Kwas pruski: Acid. hydro-cyanicum.
Kwas saletrzany: Acid. nitricum.
Kwas siarkowy nordhauseński: Acid sulfuricum ven. fumans.
Kwas solny: Acid. hydrochloricum.
Kwas szczawikowy: Acid. oxalicum.
Kwas węglowy: Acid carbonicum.
Kwas wierzbowy: Acid. salicylicum.
Kwas winowy: Acid. tartaricum.
Kwasek Hallera: Liq. acidus Halleri.
Kwaśnica pospolita: Berberis vulg. L., fr. = Baccae Berberum.
Kwaśnica szczecinkowata: Berberis aristata D. C.
Kwasoród: Oxygenium.
Kwiat akacjowy: Flores Acaciae.
Kwiat benzoesowy: Acid. benzoicum.
Kwiat bertramowy: Flores Pyrethri rosei.
Kwiat bławatu: Flores Cyani.
Kwiat bożego liczka: Flores Farfarae.
Kwiat bzowy: Flores Sambuci.
Kwiat Chabru bławatu: Flores Cyani.
Kwiat cierniowy: Flores Acaciae.
Kwiat cynkowy: Zincum oxydatum.
Kwiat cytwarowy: Flores Cinae.
Kwiat dziewanny: Flores Verbasci.
Kwiat dziurawcowy: Flores Hyperici.

Kwiat glistnika: Flores Cinae.
Kwiat gwoździkowy: Flores Caryophylli.
Kwiat jasnotki białej: Flores Lamii albi.
Kwiat kluczykowy: Flores Primulae.
Kwiat konwaliowy: Flores Convallariaemai.
Kwiat krasawy: Flores Koso.
Kwiat krwawnikowy: Flores Millefolii.
Kwiat makowy: Flores Rhoeados.
Kwiat malwy czarnej: Flores Malvae arboreae.
Kwiat malwy drzewnej: Flores Malvae arboreae.
Kwiat maruny kaukaskiej: Flores Pyrethri.
Kwiat miodownika: Flores Meliloti.
Kwiat modrakowy: Flores Cyani.
Kwiat muszkatowy: Macis.
Kwiat nagietka: Flores Calendulae.
Kwiat nostrzykowy: Flores Meliloti.
Kwiat ostowy: Herba Cardui bened.
Kwiat perski: Flores Pyrethri.
Kwiat pierwiosnka: Flores Primulae veris.
Kwiat podbiałowy: Flores Farfarae.
Kwiat pomornikowy: Flores Arnicae.
Kwiat różany: Flores Rosae gall.
Kwiat róży wiatrowej: Flores Malvae arbor.
Kwiat rumianku polnego: Flores Chamomillae vulg.
Kwiat rumianku rzymskiego: Flores Anthemis nobilis.
Kwiat salmiakowy: Ammonium chloratum depur.
Kwiat siarczany: Sulfur sublimatum.
Kwiat ślazikowy: Flores Malvae vulg.
Kwiat świętojański: Flores Hyperici.
Kwiat kluczykowy: Flores Primulae.
Lak pospolity: Cheiranthus Cheiri L. = Flores Cheiri.
Lakmus: Lacca Musci.
Laktoza: Saccharum Lactis.
Lapis: Argentum nitricum fusum.
Lapis złagodzony: Argent. nitric. cum Kalio nitrico.
Lassara pasta: Pasta Zinci oxyd. cum Amylo salicylata.
Laurowiśnia: Prunus Lauro-Cerasus Lin.

Lawenda prawdziwa: Lavandula officinal. Chaix.
Lebiodka majerankowa: Herba Maioranae.
Lebiodka pospolita: Origanum vulgare L.
Lemoniada przeczyszczająca: Potio Magnesii citr. eflerv.
Len czyszczący: Linum catharticum, **h.**
Len zwyczajny: Linum usitatissimum.
Leniec: Linaria vulgaris Miller.
Leopoldok: Liniment. saponato-camphorat.
Lep na muchy: Viscum aucuparium.
Lepiężnik pospolity: Petasites officinalis Mnch., **h.; r.**
Lepnica rozdęta: Silene inflata Lm. = Radix Behen nostratis.
Lepszyca przylegająca: Gallium Aparine.
Leśna tabaka: Atropa Belladonna.
Leszczyna: Corylus Avellana.
Lilak: Syringa vulgaris, **fl.**
Lipa drobnolistna: Tilia parvifolia Ehrh. Tilia ulmifolia Scop., **fl.**
Liposok arabski: Gummi Acaciae.
Lipożywica ostromleczowa: Gummires. Euphorbium.
Lipożywica smrodzieńcowa: Gummires. Asa foetida.
Lipożywica socznicowa: Gummires Scammonium.
Lipożywica żółtociecz: Gummires. Gutti.
Liście aleksandryjskie: Folia Sennae alex.
Liście bieluniowe: Folia Stramonii.
Liście blekotowe: Folia Hyoscyami.
Liście błogiego ostu: Folia Cardui benedicti.
Liście bobkowe: Folia Lauri.
Liście bobrka trójlistnego: Folia Trifolii fibrini.
Liście jagody niedźwiedziej: Folia Uvae Ursi.
Lişce kopytnika: Folia Asari europ.
Liście krasnodrzewu: Folia Coca.
Liście krwawnikowe: Folia Millefolii.
Liście laurowe: Folia Laurocerasi.
Liście lulku: Folia Hyoscyami.
Liście mącznicy: Folia Uvae ursi.
Liście naparstnicy: Folia Digitalis purpur.
Liście podbiałowe: Folia Farfarae.

Liście pokrzykowe: Folia Belladonnae.
Liście senesowe bez żywicy: Folia Sennae sine resina.
Liście ślaziku: Folia Malvae vulgaris.
Liście ślazowe: Folia Althaeae.
Liście szaleniowe: Folia Cicutae virosae.
Liście tabaczne: Folia Nicotianae.
Liście wawrzynu: Folia Lauri.
Liście wodnej babki: Folia Plantaginis.
Liście złota: Aurum foliatum.
Lisi ogon: Radix Ononidis spinosae L.
Listki maciczne: Folliculi Sennae.
Lithargyrum: Plumbum oxydatum.
Litwor: Archangelica officinalis L.
Lnianka pospolita: Linaria vulgaris Miller.
Lnica pospolita: Linaria vulgaris Miller.
Lonek: Linaria vulgaris Miller.
Lubczyk lekarski: Levisticum officinale Koch., **r.**
Lubryka: Bolus rubra.
Lubystek: Radix Levistici.
Lucerna pastewna: Medicago sativa.
Lukrecja gładka: Glycyrrhiza glabra Lin.
Lulek czarny: Hyoscyamus niger Lin., **fol.**
Lulek jadowity: Hyoscyamus niger Lin.
Lupulina: Glandulae Lupuli.
Lwi ząb: Taraxacum officinale.
Lwia łapka: Alchemilla vulgaris L.

Łączeń okółkowy: Butomus umbellatus.
Łagodny chlorek rtęciawy: Hydrarg. chloratum mite.
Łajno białe: Album graec.; Calc phosphoric.
Łajno czarcie: Gummires. Asa foetida.
Łajno niedźwiedzie: Gummires. Asa foetida.
Łapa niedźwiedzia: Lycopodium.
Łoczyga jadowita: Lactuca sativa, albo: virosa L.
Łoczyźnk: Lactucarium.
Łój barani: Sebum (Arietis).
Łój kozłowy: Sebum ovile.
Łój zajęczy: Sebum Leporis.
Łój żubrowy: Sebum Tauri.
Łojek: Alumen plumosum; Talcum venetum.

Łomikamień ziarnkowy: Saxifraga granulata.
Łopian kosmaty: Lappa tomentosa Lmk. = Radix Bardanae.
Łopian pospolity: Arctium Bardana Willd., **r.**; Lappa vulgaris Neilr. = Radix Bardanae.
Łopian wielki: Arctium Bardana Willd., **r.**
Łopuch: Arctium Bardana Willd., **r.**
Łopucha: Raphanus Raphanistrum.
Ług potasowy: Kalium hydroxydatum solut.
Ług sodowy: Natrium hydroxydatum solut.
Łuszczyca: Herba Cochleariae.

Macierzanka pospolita: Thymus Serpyllum L. = Herba Serpylli.
Maczek: Papaver Rhoeas, **fl.**
Maczka aksamitowca: Amylum Marantae.
Mączka angielska: Amylum Marantae.
Mączka kartoflana: Amylum Solani.
Mączka pszenna: Amylum Tritici.
Mącznica chmielowa: Glandulae Lupuli.
Mącznica lekarska: Arctostaphylos officinalis Wimmer et Grabowski = Fol. Uvae Ursi.
Mączyniec wodny: Chenopodium ambrosioides L.; **h.**
Magnezya angielska: Magnesium oxydatum.
Magnezya biała: Magnesium carbonicum.
Magnezya palona: Magnesium oxydatum.
Maik: Meloê maialis.
Majeranek ogrodowy: Origanum Maiorana L., **h.**
Majoranka kreteńska: Herba Mari veri.
Majownik dwulistny: Maianthemum bifolium.
Mak ogrodowy: Papaver somniferum L., **fr.; s. alb.**
Mak polny: Papaver Rhoeas L., **fl.**
Mak snonośny: Papaver somniferum L., fr.; s. alb.
Mąka kościana: Os ustum; Calc. phosphoricum.
Mąka lniana: Semen Lini pulv.
Mąka owsiana: Farina Avenae.
Mąka żytnia: Farina Secalis.
Makowiec: Opium.
Makówki: Fructus Papaveris immaturi.

Makuchy lniane: Placentae seminum Lini.
Malina pospolita: Rubus Idaeus L., fr.
Manna anielska: Hydrargyr. chloratum mite.
Marchew: Daucus carota.
Marek szeroki: Sium latifolium.
Maruna szarolíścia: Pyrethrum cynerariaefolium Treviranu.
Marunka: Matricaria Parthenium L.; M. vulgaris
Marzanka wonna: Asperula odorata L.
Marzanka barwierska: Rubia tinctorium L.; r.
Maść alabastrowa: Ung. Zinci oxydati.
Maść antymonowa: Ung. Stibii Kaliotartar.
Maść biała chłodząca: Ung. Plumbi acetici.
Maść biała na oczy: Ung. ophtalmicum album.
Maść bleiweisowa: Ung. Plumbi carbonici.
Maść cerusowa: Ung. Plumbi carbonici.
Maść drażniąca: Empl. Cantharidum.
Maść dyjachylowa: Ung. Plumbi oxydati.
Maść dziegciowa: Ung. sulfuratum, G.: Ung. Wilkinsoni, Kr. P.
Maść garbnikowa: Ung. ad decubitum.
Maść gojąca: Ung. simplex.
Maść jodowa: Ung. Iodi; Ung. Kalii iodati.
Maść pryszcząca: Ung. Cantharidum.
Maść przeciw odmrożeniu: Ung ad periones.
Maść rozmiękczająca: Ung. leniens.
Maść rtęciowa biała: Ung. Hydrargyri album.
Maść rtęciowa szara: Ung. Hydrargyri ciner.
Maść Scheindrowska: Cerat. fuscum.
Maść sosnowa: Ung. Terebinthinae.
Maść srebrna: Ung. Hydrargyri. mit.
Maść szara: Ung. Hydrargyri ciner., Ung. Sabadillae, G.
Maść z węglanem ołowiawym: Ung. Plumbi carbonici.
Maść żółta: Ung. flavum.
Maść żywego srebra: Ung. Hydrargyri ciner.
Maść żywego srebra popielata: Ung. Hydrargyri cinerei.
Maść żywiczna: Ung. flavum; Ung. Terebinthinae.
Masło antymonowe: Stibium chloratum liquid.

Mastyks: Resina Mastix.
Matecznik: Herba Melissae offic.
Maź drzewna: Pix liquida.
Mazidło amonowe: Linimentum ammoniatum.
Mazidło mydlano-kamforowe: Linimentum saponato-camphorat.
Mazidło z chloroformem: Linimentum chloroformiatum.
Mech islandzki: Cetraria Islandica = Lichen Islandicus.
Mech morski: Alga Carragen.
Mech płucny: Lichen Islandicus.
Mech robaczny: Lichen Helmintohorton.
Mech wątrobiany: Lichen Pulmonariae.
Melisa turecka: Dracocephalum moldavicum L., **r.**
Mieczyk: Gladiolus communis.
Mierznica wełniasta: Ballota lanata L. = Leonurus lanatus Benth.
Miesięcznica: Flor. Calendulae.
Mięta kędzierzawa: Mentha crispa L.
Mięta kocia: Mentha arvensis L.
Mięta pieprzowa: Mentha piperita L. **fol.**
Mięta polna: Mentha arvensis L.
Mięta zielona: Mentha viridis L.
Mięta wodna: Mentha aquatica L.
Miętka lecznicza: Herba Calaminthae.
Miętka pieprzowa: Folia Menthae piperitae.
Mietlica psia: Agrostis canina.
Miętówki: Rotulae Menthae piper.
Migdały gorzkie: Amygdalae dulces.
Migdały słodkie: Amygdalae dulces.
Mikołajek: Eryngium vulgare.
Miluta: Empl. Meliloti.
Miłek: Adonis vernalis L., **h.**
Miłek letni: Adonis aestivalis,
Mineralne nici: Funiculus asbesticus = Alumen plumosum.
Minja: Plumbum hyperoxydat. rubrum.
Miód cebulowy: Oxymel Scillae.
Miód koperkowy: Mel Foeniculi.
Miód octowy: Oxymel simplex.

Miodanka lekarska: Anchusa officinalis L. = angustifolia DC.
Miodownik: Panis mellinus.
Miodunka: Herba Pulmonariae.
Miodunka barwierska: Alcanna tinctoria L.
Miodunka lekarska: Pulmonaria officinalis L., **h.**
Mistrzownik: Imperatoria Ostrutium L.
Mlecz lekarski: Taraxacum officinale L.
Mleczeń: Radix Levistici.
Mlecznica: Herba Tanaceti.
Mleko alpejske: Lac condensatum.
Mleko dziewicze: Tinct. Benzoës.
Mleko siarczane: Sulfur praecipitatum.
Mleko siarkowe: Sulfur praecipitatum.
Mleko wilcze: Gummires. Euphorbium.
Mleko zgęszczone: Lac condensatum.
Mnich zły: Aconitum Napellus L., **t.**
Mniszek lekarski: Taraxacum offcinale Wiggers,
Mocznik: Urea pura.
Modligroszek: Abrus precatorius.
Modrzejec kampechiański: Haemotoxylon Campechianum L.
Modrzeniec: Centaurea Cyanus L., **fl.**
Modrzew: Larix decidua.
Modrzewica Rozmarynek: Andromeda poliifolia L.
Modrzewnica gładka: Andromeda poliifolia L.
Mokrzec: Herba Polygoni.
Mokrzyca lepka: Alsine viscosa.
Mordecznik: Aconitum Napellus L., **t.**
Mordownik: Aconitum Napellus L., **t.**
Morszczyn pęcherznik: Laminaria Chelestonii.
Morwa czarna: Morus nigra L., **fr.**
Mosga trzcinowa: Phalaris arundinacea.
Mrówki: Formicae rufae.
Mucha hiszpańska: Lytta vesicatoria.
Muszka piżmowa: Adoxa Moschatellina.
Muszkatołowiec: Myristica fragrans Houttuyn., **Arillus; Oleum; s.**
Mydlnica lekarska: Saponaria officinalis L., **r.**
Mydło do prania: Sapo domesticus.
Mydło dziegciowe: Sapo Picis.

Mydło francuskie: Sapo guaiacinus.
Mydło lekarskie: Sapo medicinalis.
Mydło marsyliańskie: Sapo venetus.
Mydło pryszczące: Sapo stibiatus.
Mydło rtęciowe: Sapo mercurialis.
Mydło szare: Sapo kalinus; Sapo viridis.
Mydło twarde: Sapo domesticus.
Mydło włoskie: Sapo venetus.
Mydło zielone: Sapo kalinus = S. viridis.
Mydłoka właściwa: Quilaia saponaria, c.
Mydłownik: Radix Saponariae.

Nać zbożowa: Fungus Secalis.
Nadmanganian potasowy: Kalium hypermanganic.
Nanercz: Anacardia occidentalia i orientalia.
Napar przeczyszczający: Infusum Sennae cum Manna.
Naparstnica czerwona: Digitalis purpurea L., **fol.**
Napój wiedeński: Infusum Sennae cum Manna.
Narda leśna: Asarum europaeum.
Nasienie biegulca: Semen Tiglii.
Nasienie bieluniowe: Semen Stramonii.
Nasienie blekotowe: Semen Hyoscyami.
Nasienie gorczycy: Semen Sinapis.
Nasienie gwiazdkowe: Fruct. Anisi stellati.
Nasienie karolkowe: Fruct. Carvi.
Nasienie kichawca lekarskiego: Semen Sabadillae.
Nasienie kminkowe: Fructus Cumini Fructus Carvi.
Nasienie kminkowe: Sem. Phellandrii.
Nasienie koperkowe: Fruct. Foeniculi.
Nasienie kozieradki: Semen Foeni graeci.
Nasienie kulczyby: Semen Strychni.
Nasienie lulku (lulkowe): Semen Hyoscyami.
Nasienie muszkatołowca: Semen Myristicae.
Nasienie orzachy: Semen Arachidis.
Nasienie pietruszkowe: Semen Petroselini.
Nasienie pigwy: Semen Cydoniae.
Nasienie rącznika: Semen Ricini com.
Nasienie szalejowe: Semen Hyoscyami.
Nasienie tykwowe: Semen Colocynthidis; Semen Cucurbitae.

Nasienie wroniego oka: Semen Strychni.
Nasienie zimowitu: Semen Colchici.
Nawrot lekarski: Lithospermium officinale L., **h.;**
Nawrotnik: Alchemilla vulgaris L.
Niebielitka trwała: Sweertia perennis.
Niecierpek pospolity: Impatiens nolimetangere.
Niedźwiedzia jagoda: Folia Uvae ursi.
Niedźwiedzia łapa: Lycopodium clavatum.
Niestrętek: Anemone nemorosa L. = Flores i Herba Ranunculi albi.
Nieszpułka: Mespilus germanica L.; Rosa canina.
Niezapomninajka: Myosotis palustris.
Nogietek lekarski: Calendula officinalis L., **fl.**
Nosek żórawi: Herba Geranii.
Nostrzyk błękitny: Melilotus coerulea Lam.
Nostrzyk lekarski: Melilotus officinalis Desrousseaux, **h.**

Obrazkowiec plamisty: Arum maculatum.
Ocet ołowiany: Plumbum acetic. bas. solutum.
Ocet orzeźwiający: Acetum aromaticum.
Ocet reumatyczny: Acetum aromaticum.
Ocet siedmiu złodziei: Acetum aromaticum.
Ocet z ckliwicy: Acetum Scillae.
Ocet z morskiej cebuli: Acetum Scillae.
Octan glinowy (glinu, glinki) rozcieńczony: Aluminium acetic. solut.
Octan ołowiowy zasadowy rozp.: Plumbum acetic. bas. sol.
Octomiodek cebulkowy: Oxymel Scillae.
Oczanka biała: Aqua brilliana.
Oczanka dr. Horsta: Collyr. adstring. luteum. tum 20 %.
Oczanka żółta ściągająca: Collyr. adstring. luteum.
Oczka ptasie: Veronica Chamaedrys.
Odwrotnik: Ceteceum.
Ogórecznik lekarski: Borago officinalis L., **h.**
Ogórek burzanka: Fructus Colocynthidis = Citrullus Colocynthis Schrader.
Oko tygrysie: Ailanthus glandulosa Desfont.
Okowita vide: **Spiritus Wyskok.**

Okrewka barwna: Kamala.
Olbrot: Cetaceum.
Olej bobkowy: Oleum Lauri press.
Olej brzozowy przyswędkowaty: Oleum Betulae empyreumat.
Olej bukowy: Kreosotum.
Olej burgundzki: Oleum Terebinth. gallicum.
Olej chloroformowy: Oleum Sesami chloroformiatum.
Olej chloroformowy zielony: Oleum Hyoscyami coct. chloroformiatum 20 %.
Olej dorpacki: Oleum Rusci empyr.
Olej dziegciowy: Pix liquida.
Olej dziewiczy: Oleum Amygdalarum.
Olej jaskrowy: Oleum Cantharidum.
Olej kamienny: Oleum Petrae rubr.
Olej kleszczowinowy: Oleum Ricini.
Olej kostny: Paraffinum liquid. albiss.
Olej łogowy: Oleum Sesami.
Olej łopianowy: Oleum Bardanae rubr.; Oleum crinale rubr.
Olej łopuchowy: Oleum Bardanae rubr.; Oleum crinale rubr.
Olej maszynowy: Paraffinum liquidum.
Olej muszkatołowy wytłoczony: Oleum Myristicae express.
Olej niedźwiadkowy: Oleum Scorpionis.
Olej oliwkowy: Oleum Olivae.
Olej polski: Oleum Rusci empyr.
Olej prowancki: Oleum Olivae opt. „vierge“.
Olej rącznikowy: Oleum Ricini.
Olej rybi: Oleum Iecoris Aselli.
Olej siemienny: Oleum Lini.
Olej skalny: Oleum Petrae rubr.
Olej słonecznikowy: Oleum Helianthi.
Olej wątłuszowy: Oleum Iecoris Aselli.
Olej wazelinowy: Paraffinum liquid. alb.
Olej z rogu jeleniego: Oleum animale foetidum.
Olej zielony: Oleum Hyoscyami coctum.
Olej żubrowy: Oleum pedum Tauri.
Olej żywiczny przyswędkowy: Oleum Resinae empyreumatic.

Olejek Dypela: Ol. animale aethereum.
Olejek szpilkowy: Oleum Pini silvestris.
Olejek wintergrynowy: Oleum Gaultheriae.
Olej żywiczny: Oleum Pini; Ol. Terebinthinae.
Oliwa nicejska: Oleum Olivae „vierge".
Oliwa prowancka: Ol. Olivae „vierge".
Oliwa zielona: Oleum Olivae viride.
Oliwa żółtkowa: Liniment. Calcis.
Oman: Radix Inulae.
Oman prawy: Inula Helenium L.
Opich górny: Peucedanum Oreoselinum Mönch.
Opium: Tinctura Opii simplex.
Opodeldok: Linimentum saponatocamphoratum.
Opodeldok śmietankowy z kamforą: Liniment. volatile c. camph.
Orlik pospolity: Aquilegia vulgaris L., **h.**; Radix Polypodii.
Orzacha ziemna: Arachis hypogea.
Orzech czarnoksięski: Hamamelis virginiana.
Orzech popielaty: Iuglans cinerea L., **fol.; c.**
Orzech włoski: Iuglans regia L., **fol.**
Orzech wodny: Trapa natans.
Orzechy Koli: Cola acuminata; Semen Colae.
Oset błogi: Fol. Cardui bened.
Osina: Populus tremula.
Ośla stopa: Folia Farfarae.
Osmęta pitna: Paullinia sorbilis Martiusa. = Guarana.
Osnówka muszkatołowa: Macis.
Ostromiecz: Euphorbium Cyparissias.
Ostromiecz kosmaty: Euphorbium silvestr.
Ostromlecznik: Euphorb. Cyparissias.
Ostropest plamisty: Silybum marianum Gaertner, **fr.; s.**
Ostróżka polna: Delphinium consolida L. = Flores Calcatripae i Semen Consolidae regalis.
Ostróżka Sokola gryka: Delphinium Staphis-agria L.
Ostróżka zbożowa: Delhinium Consolida L.
Oszar: Hamamelis virginiana.
Owies: Avena sativa.
Ozokieryt: Ceresinum; Cera mineralis.

Ożanka czosnkowa: Teucrium Scordium L.; Herba Scordii.
Ożanka górska: Teucrium montanum L., **h.**
Ożanka groniasta: Teucrium Botrys L., Teucrium Chamaedrys L., **h.**

Pajęcznica gałęzista: Anthericum ramosum.
Palona okowita: Spiritus Vini rectificatus.
Palona pszenica: Triticum tostum.
Palone żołędzie: Glandes Quercus tostae.
Palony ałun: Alumen ustum.
Panama: Cortex Quillayae.
Pancerka wełnista: Leonorus lanatus Benth.
Pąpawa dwuletnia: Crepis biennis.
Papier cynowy: Stannum foliatum.
Papier gorczyczny: Charta sinapismata.
Papier lakmusowy: Charta exploratoria.
Papier na muchy: Charta muscicida.
Paproć męska: Aspidium Filix mas Swartz; **rh.**
Paproć orla: Aquilegia vulgaris; Polypodium Dryopterix.
Paprotka samcza: Aspidium Filix mas.
Papryka pospolita: Capsicum annuum.
Parsetnica: Marchantia polymorpha.
Pastwin trzypręcikowy: Crameria triandra; Radix Ratanhiae.
Pasta cynkowa: Pasta Zinci cum Amylo.
Pasta fosforowa na szczury: Pasta phosphorata.
Pasta Lassara: Pasta Zinci cum Acido salicylico.
Pasta lukrecyowa: Pasta Liquiritiae flava.
Pasta ślazowa: Pasta gummosa.
Pasternak pospolity: Pastinaca sativa.
Pasterska torebka: Herba Bursae pastoris.
Paznokietka: Flores Calendulae.
Pech: Resina Pini.
Peku Kidang: Pili Cibotii = Paleae haemostaticae.
Pengawar Diambi: Pili Cibotii = Paleae haemostaticae.
Perz: Triticum repens = Rhizoma Graminis.
Perz biały: Triticum repens = Rhizoma Graminis.
Pięciornik wzniesiony: Potentilla Tormentilla L., **rh.**

Pięciosiarczek antymonu pomarańczowy: Stibium sulfurat. aurantiacum.
Pieniężnik: Lysimachia nummullaria.
Pieprz angielski: Pimenta officinalis, Fructus Pimentae, Semen Amomi.
Pieprz czerwony: Capsicum annuum.
Pieprz pachnący: Fructus Pimentae.
Pieprz turecki: Fructus Capsici annui.
Pieprz wąskoliści: Piper angustifolium = Folia Matico.
Pieprz wilczy: Paris quadrifolia.
Pieprzowiec roczny: Capsicum annuum L.
Pieprzyca siewna: Lepidium sativum L., **h.**
Pierściennik zębownik: Anacyclus Pyretrum = Radix Pyretri romani.
Pierwiosnek: Primula officinalis.
Pierwiosnek lekarski: Primula officinalis L., **h.**
Pietrasznik plamisty: Conium maculatum L., **h.**
Pietruszka zwyczajna: Petroselinum sativum L.
Pigułki azjatyckie: Pilulae Acidi arsenicosi compositae.
Pigułki Blauda: Pilulae Ferri carbonici.
Pigułki błyszczące: Pilulae Aloëticae ferratae.
Pigułki św. Elżbiety: Pilulae laxantes saccharo obductae.
Pigułki Torosiewicza: Pilulae laxantes.
Pigułki żelazne: Pilulae Ferri carbonici.
Pigwa pospolita: Cydonia vulgaris Pers., **fr.; s.**
Pigwa zwyczajna: Cydonia vulgaris Persoon.
Pijawki: Hirudines.
Piment: Fructus Amomi = Fructus Pimentae.
Pinang: Areca Catechu L., **s.; Terra.**
Piołun: Artemisia Absinthium L., **h.;** Herba Absinthii.
Piwo św. Jakóba: Infusum Sennae cum Manna.
Piżmaczek wonny: Adoxa Moschatellina.
Piżmo: Moschus.
Plaster angielski: Emplastrum anglicanum = Tela sericae adhaesiva.
Plaster bleiweisowy: Emplastrum Plumbi carbonici.
Plaster burgundzki: Ceratum citrinum.

Plaster ciągnący: Emplastrum Lythargyri compos.
Plaster dyachylowy pojedyńczy: Empl. Lythargyri simplex.
Plaster francuski: Charta Wlinsi.
Plaster gorczycowy: Charta Sinapis.
Plaster grynszpanowy: Ceratum Aeruginis.
Plaster hamburski: Ceratum fuscum = Empl. Hamburgense.
Plaster hiszpański: Emplastr. Cantharidum.
Plaster Jägera: Emplastr. Cantharid. perpet.
Plaster kauczukowo-salicylowy: Collempl. adhaesiv. salicylat.
Plaster kauczukowy: Collemplastr. adhaesivum.
Plaster lepki: Emplastr. adhaesivum.
Plaster litewski: Emplastr. piceum.
Plaster miniowy: Emplastr. Plumbi hyperoxydati.
Plaster neapolitański: Emplastr. Hydrargyri.
Plaster nostrzykowy: Empl. Meliloti.
Plaster pryszczący: Empl. Cantharidum.
Plaster rtęciowy-mydlany: Emplastrum Hydrargyri saponat.
Plaster szafranowy: Emplastr. Galbani crocatum: oxycroceum.
Plaster tyrolski: Emplastr. Cantharid. perpet.
Plaster z pryszczawek: Emplastr. Cantharidum.
Plaster z pryszczawek wieczny: Empl. Cantharidum perpetuum.
Plaster żywiczny: Ceratum citrinum.
Plaster żywokostowy: Emplastr. consolidans.
Pleśń: Mucor Mucedo.
Płótno angielskie: Empl. anglicanum = Tela sericea adhaesiva.
Płótno gumowe: Linteum Guttap. induct.
Płótno woskowe: Linteum ceratum.
Płucnica islandzka: Lichen Islandicus; Cetraria Islandica.
Płucnik biały: Alga Carragen.
Płucnik lekarski: Pulmonaria officinalis L., **h.**
Płucówka: Pulmonaria officinalis L., **h.**
Płyn Burowa: Aluminium acetic. solut.
Płyn kwaśny Hallera: Liquor acidus Halleri.
Płyn na odciski: Collodium salicylatum.

Płyn przeciw odciskom: Collodium salicylatum.
Pływacz: Herba Utriculariae.
Podagrycznik pospolity: Aegopodium podagria.
Podbiał: Folia Farfarae.
Podbiał pospolity: Tussilago Farfara, **fol.**
Podbiał zwyczajny: Tussilago Farfara L., **fol.**
Podchloryn wapniowy: Calcium hypochlorosum.
Podgorzał: Silybum marianum Gaertner.
Podkolan zielony: Platanthera viridis.
Podróżnik pospolity: Cichorium Intybus L., **r.**
Podsiarczyn sodowy: Natr. subsulfurosum.
Pokost bursztynowy: Vernisium Succini.
Pokost zwyczajny: Vernisium Lini.
Pokrzyk: Atropa Belladona L.
Pokrzywa biała: Lamium album L., **fl.**
Pokrzywa zwyczajna: Urtica dioica L.
Polej: Herba Pulegii.
Połonicznik gładki: Herniaria glabra L.
Pomarańczki gorzkie: Fructus Aurantii immaturi.
Pomórnik górski: Arnica montana L., **fl.; rh.**
Pomórnik wzniesiony: Parietaria erecta.
Porost islandzki: Lichen Islandicus.
Potaż: Kalium carbonicum crudum.
Potaż chlorowy: Kalium chloricum.
Potaż żrący: Kalium hydrooxydatum.
Potocznik wązki: Berula angustifolia.
Potpourri: Species fumales.
Powidła na przeczyszczenie: Electuar. lenitivum.
Powidło aleksandryjskie: Electuarium lenitivum.
Powidło śliwkowe: Pulpa Prunorum.
Powidło tamaryndowe: Pulpa Tamarindorum.
Powój jalapowy: Ipomea Purga Hayne.
Powój polny: Convolvulus arvensis.
Powojnik wzniesiony: Clematis recta L. = Herba Flammulae Iovis.
Poziewnik lekarski: Galeopsis ochroleuca Lamarck.
Prawoślaz lekarski: Althaea officinalis L.
Proch strzelniczy: Pulvis venatorius.
Próchno: Lycopodium
Proszek alabastrowy: Alumen plumosum; Calcium sulfuricum ust; Zincum oxydatum.

Proszek angielski: Magnesium sulfuricum sicc.
Proszek angielski musujący: Pulvis aêrophorus.
Proszek burzący: Pulvis aêrophorus.
Proszek do zębów: Pulvis dentifricius albus.
Proszek Dowera: Pulvis Ipecacuanhae opiatus.
Proszek dziecięcy: Pulvis Magnesiae cum Rheo.
Proszek egipski: Zincum sulfuricum.
Proszek hemoroidalny: Pulvis Liquiritiae compos.
Proszek Hufelanda: Pulvis Hufelandi; Pulvis Magnesiae cum Rheo.
Proszek kapucyński: Pulvis contra Pediculos.
Proszek karbolowy: Pulvis desinfector: Calc. carbolisat.
Proszek karolowy: Pulvis Liquiritiae compos.
Proszek kaukazki: Zincum sulfuricum.
Proszek kryształowy: Natr. carbonic. calcinat.
Proszek Kurella: Pulvis Liquiritiae compos.
Proszek łotrowski: Pulvis contra Pediculos.
Proszek na glisty: Flores Cinae pulver.
Proszek na zatrzymanie: Pulvis Ipecacuanhae opiatus.
Proszek od rdzy: Kalium oxalicum.
Proszek od warzenia się mleka: Natr. hydrocarbonicum.
Proszek perski: Pulvis contra Insecta.
Proszek piersiowy: Pulvis Liquiritiae compos.
Proszek przeczyszczający: Pulvis digestivus; Pulvis Liquiritiae comp.
Proszek rumbarbarowy: Pulvis rad. Rhei chin.
Proszek rzewieniowy: Pulvis rad. Rhei chin.
Proszek słodniowy złożony: Pulvis Liquiritiae compos.
Proszek troisty: Pulv. Magnesiae cum Rheo; Pulv. pro infant.
Proszek wymiotnicowy z makowcem: Pulvis Ipecacuanhae opiatus.
Proszek żywy: Lycopodium.
Pryszczawka: Cantharides; Emplastr. Cantharidum.
Pryszczeniec: Clematis erecta L.
Przelaszczka: Hepatica triloba Gill.
Przelot pospolity: Anthyllis vulneraria.

Przelot wełnica: Anthyllis vulneraria L. = Herba Vulnerariae.
Przepalanka: Spiritus Vini conc.
Przestęp pospolity: Bryonia alba L.
Przetacznik lekarski: Veronica officinalis L., **h.**
Przygiełka: Herba Equiseti.
Przylepiec: Collemplastrum.
Przytulia właściwa: Galium verum L., **h.**
Przywrotnik pospolity: Alchemilla vulgaris L., **h.**
Psianka czarna: Solanum nigrum.
Psianka słodkogorz: Solanum Dulcamara L. (Stipites).
Psianka większa: Atropa Belladona, **fol.**
Pszczolnik mołdawski: Dracocephalum moldavicum L.
Pszenica: Triticum vulgare; Triticum Polonicum.
Pszenica perz: Triticum repens L., **rh.**
Pszeniec łąkowy: Melampyrum pratense.
Pszonek lekarski: Erysimum officinale L., **h.**
Puder cynkowy: Amylum cum Zinco oxydato.
Pysznogłówka szkarłatna: Monarda didyma L.

Rabarbar: Radix-Rhizoma Rhei chin.
Rajówka: Folia Melissae.
Rajówka kardamom: Elettaria Cardamomum White et Maton.
Ramienica pospolita: Chara vulgaris.
Rdest łąkowy: Polygonum Bistorta L., h.
Rdest ostrogorzki: Polygonum hydropiper.
Rdza: Uredo segetum.
Rezeda wonna: Reseda odorata.
Rigollot: Charta sinapis. Rigollot.
Rogi jelenie: Cornu Cervi raspatum.
Rojnik: Sempervivum tector.
Rojownik lekarski: Melissa officinalis L., **fol.**
Rolnica perz: Triticum repens L., **rh.**
Rosiczka okrągła: Drosera rotundifolia.
Rosół Liebiga. Extract. Carnis Liebig.
Rotlaufkugel: Globuli camphorati.
Rozchodnik pospolity: Sedum acre L.
Rozczyn arseninu potasowego: Solutio arsenicalis Fowleri.

Rozczyn Vleminga: Calcium oxysulfurat. solutum.
Rozmaryn lekarski: Rosmarinus officinalis L., **fol.**
Roztwór Burowa: Aluminium acetic. solutum.
Róża alpejska: Folia Rhododendri.
Róża czarna: Malva arborea, **fl.**
Róża dzika: Rosa canina.
Róża polna: Rosa canina.
Róża stulistna: Rosa centifolia L., **fl.**
Róża szwajcarska: Folia Rhododendri.
Różki: Fruct. Siliquae dulc.
Różki jelenie: Herba Scolopendrii.
Rukiew lekarska: Nasturtium officinale.
Rukiew siewna: Sinapis alba L.
Rumbarbarum na winie: Tinct. Rhei vinosa.
Rumianek drobny: Matricaria Chamomilla L., **fl.**
Rumianek farbiarski: Anthemis tinct.
Rumianek gorzki: Anthemis nobilis.
Rumianek polny: Matricaria Chamomilla L. = Flores Chamomillae Romanae.
Rumianek śmierdzący: Anthemis Cotula.
Rurówka przeciwrobaczna: Spigelia Anthelmia L.
Ruta ogrodowa: Ruta graveolens L., **h.**
Ruta polna: Herba Fumariae.
Ruta zielona: Ruta graveolens L.
Rutewka orlikowa: Thalictrum aquilegifol.
Rutka polna: Fumaria officinalis L., **h.**
Rutwica lekarska: Galega officinalis L., **h.**
Rwiślin moczopędny: Spilanthes Acmelia L.
Rybitrutka: Anamirta coculus; Fructus Cocculi.
Rybitrutka dłoniasta: Iatrorrhiza Calumba; Radix Calumbae.
Rzegocina gorzka: Ignatia amara.
Rzepa (Rzepka) zajęcza: Carlina acaulis.
Rzepik pospolity: Agrimonia Eupatoria L. = Herba Agrimoniae
Rzerzucha: Herba Cardamines.
Rzewień: Radix Rhei chin. = Korzenie z roślin: Rheum australe Don., compactum L., hybridum Murray, officinale Baillon, palmatum L., Rhaponticum L., Ribes L., tartaricum L., undulatum L.
Rzeżucha: Cardamine pratensis; Herba Nasturtii.
Rzodkiew łopucha: Raphanus Rapanistrum.

Sachalin: Pulv. contra Insecta.
Sadło = skrom, smalec, tłuszcz: Adeps, Axungia.
Sadło bobrowe: Axungia Castoris.
Sadło borsucze: Axungia Taxi.
Sadło wieprzowe: Axungia Porci.
Sadza: Fuligo.
Sadza słoniowa: Ebur ustum.
Sal alkali: Ammonium carbonicum.
Salep: Tubera Salep = odpowiednio suszone bulwki rozmaitych odmian storczyków, jak: Orchis cruenta, fusca, latifolia, maculata, maialis, mascula, militaris, Morio, palustris, sambucina, ustulata.
Saletra chilijska: Natrium nitricum.
Saletra oczyszczona: Kalium nitricum.
Saletra potasowa: Kalium nitricum.
Saletra sodowa: Natrium nitricum.
Salicyl: Natr. salicylicum.
Sali kali: Ammonium carbonicum.
Salmiak: Ammonium chloratum cryst.
Salmiak płynny: Ammonia pura liquida.
Sałata dzika: Lactuca sativa (Lactucarium); Lactuca scariola L.
Sambak: Iasminum Sambak.
Sandał: Lignum Santali rubr.
Sanek: Pulsatilla vulgaris L.
Santałowiec: Pterocarpus santalinus.
Sasanka dzwonkowata: Pulsatilla vulgaris L.
Sasanka zwisła: Anemone pratensis = Pulsatilla pratensis L.
Secale cornutum: Fungus Secalis claviceps purpurea.
Seidlicer: Pulvis aêrophorus Seidlitzensis.
Sęk: Pulsatilla vulgaris L.
Senesowe strączki: Folliculi Sennae.
Serdecznik pospolity: Leonurus Cardiaca L., **fl.; h.**
Serdecznik syberyjski: Leonurus lanatus Benth.
Serwatka: Serum Lactis.
Siarka do kąpieli: Kalium sulfuratum pro balneo.
Siarka myta: Sulfur sublimat. lotum.
Siarka oczyszczona: Sulfur depuratum.
Siarka osadzona: Sulfur praecipitatum.

Siarka strącona: Sulfur praecipitatum.
Siarka złota: Stibium sulfuratum aurantiacum.
Siarkowa wątroba: Kalium sulfuratum pro balneo.
Siemię konopne: Fructus Cannabis.
Siemię lniane: Semen Lini.
Siemię lniane mielone: Semen Lini pulverat.
Sierpik barwierski: Serratula tinctoria L., **h.**
Siny kamień: Cuprum sulfuricum.
Siny liść: Charta sinapis.
Siódmaczek: Trientalis europea.
Sit morski: Scirpus maritimus.
Sit rozpierzchły: Iuncus effusa.
Skałecznik: Herba Calaminthae.
Skórka panieńska: Pasta gummosa; Pasta Althaeae.
Skórzyca wonna: Cinnamomum acut.
Skrobia: Amylum.
Skrobia pszenna: Amylum Tritici.
Skrobia ryżowa: Amylum Oryzae.
Skrzyp: Herba Equiseti.
Skrzyp polny: Equisetum arvense L., **h.**
Skrzypka: Silene inflata Lm. = Radix Behen nostratis.
Ślaz: Radix Althaeae; Species Althaeae.
Ślaz dłoniasty: Malva alcea.
Ślaz lekarski: Althaea officinalis L., **fol.; r.**
Ślaz włoski: Radix Althaeae.
Ślaz zwyczajny: Malva rotundifolia.
Ślazik: Malva vulgaris, **fl.**
Ślazik leśny: Malva silvestris L., **fl.**
Ślazik okrągłolistny: Malva vulgaris Fries.
Ślinnik wawrzynowy: Spilanthes oleracea Jacquin.
Śliwa czeremcha: Prunus Padus L., **c.**
Śliwa tarń: Prunus spinosa L. = Flores Acaciae.
Śliwa wawrzynowa: Prunus Laurocerasus L. = Folia Laurocerasi.
Słodkogorz: Stipites Dulcamarae; Caules Dulcamarae.
Słonecznik: Helianthus annuus.
Smoła brzozowa: Oleum Betulae empyreum.
Smoła bukowa: Oleum Fagi empyreum.

Smoła czarna: Pix liquida.
Smoła dziegciowa: Oleum Betulae empyreum.
Smoła jałowcowa: Oleum Cadinum.
Smoła kamienna: Asphaltum.
Smoła modrzewiowa: Terebinthina laricina.
Smoła płynna: Pix liquida.
Smoła świerkowa: Pix liquida.
Smoła twarda: Pix navalis (solida).
Smoła ziemna: Asphaltum.
Smrodzieniec: Gummires. Asa foetida.
Soda: Natrium carbonicum crystal.; Natrium hydrocarbonicum (Natr. bicarbonicum).
Soda do prania: Natrium carbonic. crystal.
Soda żrąca: Natrium hydrooxydatum.
Sól Alembrota: Hydrarg. chlorat. cum Ammon. chlorato.
Sól angielska: Magnesium sulfuricum.
Sól Bertholeta: Kalium chloricum.
Sól do ciasta: Ammonium carbonicum.
Sól do utrwalania: Natrium tiosulfuricum.
Sól Ebsoma: Magnes. sulfuricum.
Sól glauberska: Natrium sulfuricum cryst.
Sól gorzka: Magnesium sulfuricum.
Sól hamburska: Natrium sulfuricum.
Sól karlsbadzka: Sal Carolinense.
Sól rogowa: Ammonium carbonicum.
Sól Seignetta: Kalium Natrio-tartaric.
Sól szczawikowa: Acidum oxalicum; Kalium oxalicum.
Sól złota: Aurum Natrio-chloratum.
Sól żołądkowa: Pulvis digestivus.
Sosna: Pinus silvestris.
Sparadrap: Emplastr. adhaesivum extensum.
Spilanka włosista: Muscari comosum.
Spirytus drzewny: Alcohol methylicus.
Spirytus francuski: Spirit. Vini gallicus.
Spirytus metylowy: Alcohol methylicus.
Spirytus moskiewski: Spirit. russicus; Tinct. Capsici comp.
Spirytus mrówczany: Spirit. Formicarum.
Spirytus mydlany do mycia: Spirit. Saponis Kalini.

Spirytus słodki: Spirit. Nitri dulcis.
Spirytus z mydła potasowego: Spirit. Saponis Kalini.
Spirytus żytni: Spirit. Vini rectific.
Sporysz: Fungus Secalis.
Sporysz żytni: Fungus Secalis.
Sprężnik: Guttapercha depurata.
Staniola: Stannum foliatum.
Stanogowiec lekarski: Asplenium Scolopendrium,
Starzec: Senecio vulgaris.
Starzęśla: Gaultheria procumbens.
Stokłosa żytnia: Bromus secalinus.
Stopa kurza: Podophyll. peltatum.
Storaks: Balsamum Styrax liquidus.
Storczyk plamisty: Orchis maculata L.
Stosił, Szin-Seng: Panax Ginseng Nees, **r.**
Strączyniec cewiasty: Cassia Fistula L. = Fructus Cassiae Fistulae.
Strączyniec marylandzki: Cassia marylandica L.
Stroiczka rozdęta: Lobelia inflata L., **h.**
Strój bobrowy: Castoreum canadense.
Stulisz właściwy: Sisymbrium Sophia L. = Herba Chirurgorum.
Styrakowiec wschodni: Liquidambar orientalis Miller.
Suchokwiat piaskowy: Helychrysum arenarium.
Suchołuska żółta: Gnaphalium arenarium L.
Sumak aromatyczny: Rhus aromatica Ait.
Sumak jadowity: Rhus Toxicodendron Michaux. = Folia Rhois Toxicodendri.
Świerząbek główkowy: Chaorophyllum bulb.
Świerzbica polna: Knautia arvensis.
Święte drzewo: Lignum Guaiaci.
Świetlik lekarski: Euphrasia officinalis L., **h.**
Świętojanki: Ribes nigrum.
Świni mlecz: Radix Taraxaci.
Świnie bagno: Ledum palustre.
Syrup alpejski od kaszlu: Syrupus contra tussim herbar. Alpens, **Kr. P.**
Syrup boraksowy: Mel boraxatum.
Syrop dyjakowy: Syrupus Diacodii; Syr. opiatus.

Syrop od kaszlu: Syrupus Althaeae; Syr. pectoralis.
Syrop rożkowy: Syrupus Papaveris: Syr. Capilli Veneris.
Syrop słodowy: Syrupus Malthi.
Syrop świętojankowy: Syrupus Ribium.
Syrop z jodkiem żelazawym: Syrupus Ferri iodati.
Syrop z korzenia indyczki: Syrupus Senegae.
Szafran: Crocus sativus L., **fl.**; Flores Croci.
Szakłak ciernisty: Rhamnus cathartica L. = Baccae Spinae cervinae.
Szakłak kruszyna: Rhamnus Frangula L., **c.**
Szakłak Pursh'a: Rhamnus Purshiana D. C., **c.**
Szalej: Hyoscyamus niger L., **fol.**
Szaleń jadowity: Cicuta virosa L., **h.**
Szałwia lekarska: Salvia officinalis L., **fol.**
Szałwia polna: Salvia arvensis.
Szałwia pospolita: Marrubium vulgare L., **h.**
Szanta zwyczajna: Nepeta Cataria.
Szare mydło: Sapo kalinus. v. viridis.
Szczaw: Rumex acetosa..
Szczawik zwyczajny: Oxalis Acetosella.
Szczerzyca trwała: Mercurialis perennis L., **h.**
Szczwół Pietrasznik: Conium maculatum L., **h.**
Szczwół plamisty: Conium maculatum L., **h.**
Szerzyca roczna: Mercurialis annua L., **h.**
Szkarłat, szarłat: Amarantus Blitum.
Szkarłatka zwyczajna: Phytolacca decandra L.
Szkło kaukaskie: Calcaria sulfurica cryst.
Szkło krzemionkowe: Natrium silicicum liquid.
Szkło wodne: Natrium silicicum.
Szlamowana kreda: Calcium carbonic. praecip.
Szparag: Asparagus communis.
Szpeler, szpiler: Liquor Capsici comp.

Tabaka: Folia Nicotianae praep.
Tabaka na kichanie: Pulvis sternutatorius.
Tafta angielska: Tela sericea adhaesiva.
Tafta woskowa: Linteum ceratum.
Talk: Alumen plumosum: Talcum venetum.
Tamaryndra: Fructus Tamarindorum.

Tarń, tarnka: Prunus domestica s. avium.
Tarnina: Flores Pruni spinosae.
Tasznik: Capsella Bursa pastoris Mönch.
Tatarak pospolity: Acorus Calamus L.; **rh.**
Tawuła szerokolistna: Spirea Ulmaria L., **h.**
Terpentyna francuska: Oleum Terebinthinae rectif.
Terpentyna polska: Oleum Pini.
Terpentyna wenecka: Balsamum Terebinthina veneta.
Terpentyna zwyczajna: Oleum Terebinthinae polonic.
Terpentyna zwykła: Balsamum Terebinth. communis.
Tlen: Oxygenium.
Tłustosz pospolity: Pinguicula vulgaris.
Tłuszcz miętusowy: Oleum Iecoris Aselli.
Tłuszcz rybi: Oleum Iecoris Aselli.
Tłuszcz wielorybi: Oleum Iecoris Aselli. venale.
Tłuszcz z wełny owczej: Adeps Lanae.
Tojad mordownik: Aconitum Napellus L., **tubera.**
Tojeść jadowita: Lysimachia nummularia.
Tondera: Datura Stramonium.
Topola: Populus nigra.
Topola balsamiczna: Populus balsamifera L.
• **Tran wątrobiany:** Oleum Iecoris Aselli.
Tranek górski: Arnica montana.
Trędownik węzłowaty: Scrophularia nodosa L.
Trojanek wodny: Folia Trifolii fibr.
Trójliść: Menyanthes trifoliata L.
Trójsiarczek antymonu: Stibium sulfurat. nigr.
Troszczyna: Rhamnus Frangula L.
Trucizna na szczury: Venenum contra Glires.
Trucizna na wszy: Venenum contra Pediculos.
Trunek wiedeński: Infusum Sennae compos.
Trzewiczki: Aconitum Napellus.
Trzewicznik: Cypripedium calceolum.
Trzmielina czerwona: Evonymus atropurpureus L.
Trzmielina pospolita: Evonymus europaeus L. = Semen Evonymi.
Tuja: Herba Thuiae.
Tykwa: Cucumis Colocynthis.

Tymian macierzanka: Thymus Serpyllum L.
Tymian pospolity: Thymus vulgaris L.
Tymianek kreteński: Herba Origani.
Tymianek macierzanka: Thymus Serpyllum L. = Herba Serpylli.
Tymianek pospolity: Thymus vulgaris L. = Herba Thymi.
Tysiąclist: Achillea Millefolium L., **h.**
Tysiącznik: Herba Centaurii minoris.
Tysiącznik gałęzisty: Erythrea pulchella, **h.**
Tysiącznik zwyczajny: Erythraea Centaurium Persoon, **h.**
Tytoń Aprak: Nicotiana Tabacum L.
Tytoń Bakun: Nicotiana rustica L.
Tytoń wirginijski: Nicotiana Tabacum L.
Tytoń zwyczajny: Nicotiana rustica L.
Uczep trójdzielny: Bidens tripartita.
Wanilja płaskolistna: Vanilla planifolia Andrews.
Wapno chlorowe: Calc. hypochlorosum.
Wapno żrące: Calcium oxydatum.
Warzęcha lekarska: Cochlearia officinalis L., **h.**
Wasilek: Centaurea Cyanus L.
Wata aromatyczna: Gossypium aromaticum.
Wata dynamitowa: Gossypium fulminans = Xyloidinum.
Wata hygroskopijna: Gossypium.
Wata strzelnicza: Gossypium fulminans = Xyloidinum.
Wata wyjałowiona: Gossypium sterilisatum.
Wata żelazna: Gossypium c. Ferro sesquichlorato.
Wątroba siarczana: Kalium sulfuratum pro balneo.
Wawrzyn bobek: Laurus nobilis L., **fol.**
Wawrzynek Wilcze łyko: Daphne Mezereum L., **c.**
Wazelina borowa: Unguentum Acidi borici.
Wazelina żółta: Vaselinum flavum.
Węgiel drzewny: Carbo vegetabilis.
Węgiel lipowy: Carbo Tiliae.
Węgiel mięsny: Carbo Carnis.
Węgiel z kości słoniowej: Ebur ustum.
Węgiel zwierzęcy: Carbo Carnis = Carbo animalis.
Wełnianka wązkolistna: Eriophorum vaginatum.

Wermut: Herba Absinthii.
Werniks: Ol. Lini coctum.
Wężownik: Herba Bistortae; Radix Serpentariae.
Wiąz korkowy: Ulmus suberosa.
Wiciokrzew zwyczajny: Lonicera caprifolium.
Widłak gwoździsty: Lycopodium clavatum L.
Widłaka zarodniki: Lycopodium.
Wierzba czarna: Salix nigra Mühlenberg.
Wierzbówka błotna: Epilobium palustre.
Wierzbówka wązkolistna: Epilobium angustifolium.
Wiesiołek dwuletni: Oenothera biennis.
Wilcza jagoda właściwa: Atropa Belladonna L.
Wilcza stopa: Lycopodium clavatum L.
Wilcze łyko: Cortex Mezerei (Daphne Mezereum L.).
Wilczy ogon: Lythrum salicaria L.
Wilec przeczyszczający: Ipomea Purga Hayne (Tubera Jalapae).
Wilżyna ciernista: Ononis spinosa L., r.
Winnik oczyszczony: Kalium hydrotartaricum.
Wino chinowo-żelaziste: Vinum Chinaeferratum.
Wino emetykowe: Vinum Stibii Kaliotartarici.
Wino francuskie: Vinnum Gallicum album et rubrum.
Wino hiszpańskie: Vinum Malagense.
Wino rumbarbarowe: Tinctura Rhei vinosa.
Wino wytrawne: Vinum Hungaricum asper.
Winogrona: Fructus Vitis viniferae.
Wiórki francuskie: Lignum Guaiaci.
Witryol biały: Zincum sulfuricum.
Witryol cynku: Zincum sulfuricum.
Witryol miedzi: Cuprum sulfuricum.
Witryol żelaza: Ferrum sulfuricum oxydul.
Woda aromatyczna: Aqua aromatica spirituosa.
Woda biała chłodząca: Aqua Plumbi.
Woda biała na ból głowy: Aqua sedativa Raspaeli.
Woda bleiweisowa: Aqua Goulardi.
Woda borowa: Solutio Acidi borici 3%.
Woda Bretfelda: Aqua Coloniensis.
Woda brylantowa: Aqua ophtalmica alba.
Woda Burowa: Aluminium acetic. solutum.

Woda chlorkowa: Liquor Calcii hypochlorosi.
Woda chlorowa do bielizny: Liquor Natrii subchlor.
Woda cynkowa: Aqua Zinci sulfurici.
Woda cytrynowa: Aqua phagadenica lutea.
Woda do bielenia włosów: Hydrogenium hyperoxydatum solutum 3%.
Woda ezdrońska: Aqua Zinci sulfurici = Aqua brilliana.
Woda gorzka: Aqua mineralis Hunyadi.
Woda grynszpanowa: Liquor Cupri sulfurici.
Woda halicka: Aqua Zinci sulfurici = Aqua brilliana.
Woda kamforowa: Aqua sedativa Raspaeli.
Woda kryształowa: Benzinum.
Woda kwaśna: Aluminium aceticum solutum.
Woda kwaśna do czyszczenia metalu: Acid. sulfuric. dilut.
Woda laurowa: Aqua Laurocerasi.
Woda miętowa: Aqua Menthae piperitae.
Woda modra: Coeruleamentum.
Woda na oczy biała: Aqua ophtalmica alba.
Woda na oczy żółta: Collyrium adstringens luteum.
Woda na spuchliznę: Aluminium aceticum solutum.
Woda peszteńska: Aqua Hunyady mineralis.
Woda siarkowa od świerzby: Calc. oxysulfurat. solutum.
Woda uśmierzająca: Aqua sedativa Raspaeli.
Woda utleniona: Hydrogenium hyperoxydat. solut. 3%.
Woda wapienna: Aqua Calcis.
Woda żelazna: Aqua Ferri pyrophosphorici.
Woda żółta: Aqua phagadenica lutea.
Wodnik chloralu: Chloralum hydratum.
Wole oczy: Herba Taraxaci.
Wołoszek: Centaurea Cyanus L.
Woniawiec peruwiański: Toluifera pereira = Bals. Peruvianum.
Woniawiec tolutański: Toluifera balsamum = Bals. Tolutanum.
Wosk biały: Cera alba.

Wosk ogrodniczy: Cera arborea.
Wosk zielony: Ceratum Aeruginis.
Wosk ziemny: Cera mineralis = Ceresinum.
Woskowiec olbrotowy: Ceratum Cetacei.
Wronie oko: Strychnos nux vomica; Semen Strychni.
Wroniec: Lycopodium Selago L.
Wrotycz pospolity: Tanacetum vulgare L.
Wszawiec meksykański: Semen Sabadillae.
Wymiotnica lekarska: Cephaëlis Ipecacuanha, **r.**; Uragoga Ipecacuanha Baillon, **r.**
Wymiotnik: Stibium Kalio-tartaricum.
Wyroczyn jadowity: Physostigma venenosum, **s.**
Wyskok: Spiritus Vini concentr.
Wyskok francuski: Spiritus Vini gallicus.
Wyskok salmiakowy: Ammonia pura liquida.

Ząb koński: Semen Zea Mays.
Zacherlin: Pulvis contra Insecta.
Zakryła: Cortex Cascarillae.
Zanokcica: Asplenium Ruta muraria; Aspidium Filix mas. Swartz., **rh.**
Zasypka salicylowa: Pulvis adspersorius salicylatus.
Zawciąg pospolity: Statice Armeria L. = Armeria vulgaris Willd, **h.**
Zawilec łąkowy: Anemone pratensis L.
Zawilec zwisły: Anemone Pulsatilla.
Zawojek liliowy: Lilium Martagon.
Zębownik: Radix Pyrethri (Anacyclus Pyrethrum).
Zeniszek: Herba Eupatoriae.
Zerwa kłosowa: Phytheuma spicatum.
Ziarno kąkolowe: Semen Lychnitis.
Ziarno ostowe: Semen Cardui Mar.
Ziarno pigwowe: Semen Cydoniae.
Ziarno piwoniowe: Semen Paeoniae.
Ziejec żółty: Galeobdolon luteum Huds.
Ziele adamaszkowe: Herba Pulmonariae.
Ziele barwicy wonnej: Herba Asperulae odoratae L.
Ziele bernardyńskie: Herba Cardui benedicti.
Ziele bobrowe: Herba Trifolii fibrini.

Ziele bratkowe: Herba Violae tricoloris.
Ziele bylicowe: Herba Artemisiae.
Ziele cyprysowe: Herba Abrotani.
Ziele czarne: Herba Pulsatillae pratensis.
Ziele czarownic: Herba Stramonii.
Ziele dziewięciorakie: Pulvis aromaticus ruber = Tragea aromatica.
Ziele fijołka trójbarwnego: Herba Violae tricoloris.
Ziele goryczkowe: Herba Centaurii.
Ziele jaskółcze: Herba Chelidonii maialis.
Ziele jezuickie: Herba Chenopodii ambros.
Ziele konopi indyjskich: Herba Cannabis Indicae.
Ziele krzemionkowe: Herba Equiseti.
Ziele kurczowe: Rhiz. Valerianae.
Ziele kurze: Rhiz. Tormentillae erectae L.
Ziele mleczowe: Herba Taraxaci.
Ziele naparstnicowe: Folia Digitalis.
Ziele nostrzykowe: Herba Meliloti.
Ziele piekielne: Herba Aconiti Napelli.
Ziele pietrasznika plamistego: Herba Conii.
Ziele rozmarynowe: Folia Rosmarini.
Ziele stoziarnu: Herba Chenopodii.
Ziele tatarskie: Rhiz. Acori Calami; Rhizoma Calami aromat.
Ziele urocze: Herba Sideritidis.
Ziele warzęchy: Herba Cochleariae.
Ziele wątrobne gwiaździste: Herba Asperulae odoratae.
Ziele wieczne: Sempervivum tectorum.
Ziele wodne: Folia Trifolii fibrini.
Ziele żabich gronek: Herba Herniariae glabrae.
Ziemia angielska: Arsenicum album nativum; Arsenum metallicum.
Ziemia japońska: Catechu.
Ziemia oryentalna: Bolus rubra.
Ziemia turecka: Bolus alba.
Zimowit jesienny: Colchicum autumnale L., **s.**
Ziółka alpejskie do kadzenia: Species fumales.
Ziółka angielskie: Species Hierae picrae.
Ziółka aromatyczne: Species aromaticae.
Ziółka blankenheimskie: Herba Galeopsidis.

Ziółka dekoktowe: Species ad decoctum Lignorum.
Ziółka do okładów: Species ad cataplasmata.
Ziółka drezdeńskie: Species laxantes.
Ziółka figowe: Radix Caricis arenariae.
Ziółka francuskie: Species laxantes St. Germain.
Ziółka islandzkie: Cetraria islandica.
Ziółka liberowskie: Herba Galeopsidis.
Ziółka meksykańskie: Herba Chenopodii.
Ziółka miękczące na kataplazmy: Species emollientes pro cataplasmate.
Ziółka moczopędne: Species diureticae.
Ziółka na kaszel: Species pectorales.
Ziółka pachnące: Species aromaticae.
Ziółka paryskie: Species laxantes St. Germain.
Ziółka perłowe: Alga Carragen.
Ziółka piersiowe: Species pectorales.
Ziółka przeczyszczające: Species laxantes St. Germain.
Ziółka strączkowe: Folliculi Sennae.
Ziółka szwajcarskie: Herba Galeopsidis; Herba Abrotani.
Ziółka żołądkowe: Species amaricantes; Sp. stomachicae.
Złocień pospolity: Chrysanthemum Leucanth.
Złota siarka antymonowa: Stibium sulfurat. aurantiac.
Złotnik: Asphodelus albus Miller; Chelidonium maius.

Żabieniec: Herba Poligonii; Hydrocharis. mors. ranae.
Żabiściek pospolity: Hydrocharis mors. ranae.
Żagiewka: Urtica urens.
Żarnowiec miotłowy: Spartium Scoparium L.; = Sarothamnus scoparius Koch. = Herba i Flores Spartii.
Żarnowiec pospolity: Spartium Scoparium L.
Żelazo odtlenione wodorem: F(rrum hydrogenio reductum.
Żelazo sproszkowane: Ferrum pulveratum.
Żętyca: Serum Lactis.
Żółć wołowa: Fel. Tauri depuratum.

Żółć ziemna: Herba Centaurii minoris.
Żołędź: Semen Quercus.
Żółtko pomarańczowe: Cortex fruct. Aurantii.
Żółty tlenek rtęciowy: Hydrarg. oxydatum flavum.
Żrący chlorek rtęciowy: Hydrarg. bichlorat. corrosiv.
Żubrówka: Herba Hircochleae borealis.
Życiodrzew pospolity (zachodni): Thuia occidentalis L.
Żyganka: Urtica urens.
Żyleniec krwiściąg: Peterium sanguisorbe L.
Żyto palone: Coffea homeopatica.
Żyto przerosłe: Fungus Secalis.
Żywica biała: Resina alba.
Żywica damarska: Resina Dammar.
Żywica elastyczna oczyszczona: Resina elastica depurata.
Żywica francuska: Resina Pini alba.
Żywica leśna: Colophonium.
Żywica mastykowa: Resina Mastix.
Żywica polska: Colophonium.
Żywica sandarakowa: Resina Sandaraca.
Żywica smrodzieńcowa: Gummires. Asa foetida.
Żywica sosnowa: Resina Pini.
Żywica ziemna: Succinum.
Żywiczeń kulisty: Eucalyptus globulus, **fol.**
Żywokost lekarski: Symphytum offic. L. = Radix Consolidae maioris.
Żywotnik zachodni: Thuia occidentalis L.
Żywy gnat: Radix Consolidae maioris.

SYNONIMY NIEKTÓRYCH NOWSZYCH ŚRODKÓW LEKARSKICH.

Acetopiryna — Antipyrinum acetylsacylicum.
Achibromina — jednobromoizowaleryloglikolylomocznik.
Acidol — chlorowodorek betainy.
Acitrina — ester etylowy atofanu.
Acoina — anizylo-fenetylo-guanidyna.
Adalina — bromodwuetyloacetylomocznik.
Adamon — ester borneolowy kwasu dwubromodwuhydrocynamonowego.
Afenil — połączenie mocznika z chlorkiem wapniowym.
Agatina — poł. aldehydu salicylowego z metylofenylohydrazonem.
Agurina — Theobromin. Natrium + octan sodowy.
Alboferrina — preparat białkowy, zawierający fosfór i białko.
Aleudrina — ester alkoholu dwuchloroizopropylowego z kwasem karbaminowym.
Alival — jododwuhydroksypropan.
Alkarsina — tlenek kakodylu.
Allotropin — poł. heksametylenotetraminy z kwasem fosforowym.
Alphol — salicylan alfa-naftolu.
Amenyl — chlorowodorek metylohydrastimidu.
Anestezyna — ester etylowy kwasu paraaminobenzoesowego.
Analgen — etoksybenzoyloaminocholina.

Anogen — sól rtęciowa kwasu dwujodoparafenolosulfonowego.
Antiluetina — połączenie emetyku z winianem amonowym.
Antinerwina — salicylobromanilid.
Antipiryna — fenylodwumetylopirazolon.
Anusol — jodorezorcynosulfonian bizmutu.
Aperitol — ester izowalerjanowy i octowy fenolftaleiny.
Apolizyna — sól cytrynowa p-fenetydyny.
Argaldina — protalbinian srebrowy + sześciometyleno tetramina.
Argentamina — połączenie srebra z etylenodwuaminą.
Argonina — Argentum caseinicum.
Arrhenal — Natrium methylarsinicum.
Asterol — fenolosulfonian rtęci + winian amonu.
Astmolizyna — adrenalina + pituitryna.
Asurol — salicylan rtęci + sól sodowa kwasu aminomasłowego.
Atophan — kwas fenylochinolinokarbonowy.
Atoksyl — kwas para-aminofenylo-arsinowy.
Autan — paraformaldehyd + nadtlenek baru.
Azodermina — acetyloaminoazotoluen.

Barbiturowy kwas — malonylomocznik.
Basicina — chinina + kofeina.
Beniform — cukrzan miedziowy + cytrynian sodowy.
Benzacetyna — kwas acetoaminosalicylowy.
Benzosalina — ester metylowy kwasu benzoylosalicylowego.
Bioferrina — rozp. preparat krwi o zawartości 76% hemoglobiny i 20% gliceryny.
Bismal — sól bizmutowa kwasu metylenodwugalusowego.
Bornyval — ester borneolowy kwasu izowalerjanowego.
Borogen — ester etylowy kwasu borowego.
Bromalina — etylan bromowy heksametylenotetraminy.
Bromochinal — dwubromosalicylan chininy.
Bromural — bromoizowalerylomocznik.

Calciron — Calcium glycerophosphoricum i Kalium sulfoguajacolicum.
Calmonal — bromowapniouretan.
Captol — produkt kondensacji aldehydu mrówkowego i chloralu.
Cetosan — podstawa do maści z wazeliny i 5% olbrotu.
Chinarsanil — chinina + atoksyl.
Chinaseptol — kwas ortooksychinolinometasulfonowy.
Chineonal — sól chininy i weronalu.
Chinosol — siarczan oksychinolinopotasowy.
Chloreton — trzeciorz. alkohol trójchlorobutylowy, acetonochloroform.
Choleval — srebro koloidalne z choleinianem sodowym.
Cicatrisina — wyjałow. roztwór antipiryny i tiosinaminy.
Cirrholysina — jodek bizmutawy + tiosinamina.
Citarina — anhydrometylenocytrynian sodowy.
Citrophen — cytrynian parafenetydyny.
Codeonal — kodeina + weronal.
Cowult — stabilizowane liście naparstnicy.
Crealbina — kreolina + białko.
Cusylol — cytrynian miedziowy i borocytrynian sodowy.
Cycloform — ester izobutylowy kwasu aminobenzoesowego.

Desmopirina — ester winowy kwasu salicylowego.
Dial — kwas dwuallylobarbiturowy.
Diaphterina — kwas fenolosulfonowy + o-oksychinolina.
Digalen — rozpuszczalna bezpost. digitoksyna.
Digipuratum — glukozydy naparstnicy, związane z kwasem garbnikowym.
Diogenal — dwubromopropyloweronal.
Diplosan — ester salicyl. kwasu salicylowego.
Dormiol — chloralhydrat + amylen hydrat.
Duotal — Guajacolum carbonicum.

Ektogan — mieszanina tlenku i nadtlenku cynku.
Elarson — sól strontowa kwasu chloroarsenobehenowego.
Elbon — cynamoylooksyfenylomocznik.
Emodyna — trójoksymetyloantrachinon.
Epicarina — kwas oksynaftylotoluylowy.
Eresol — sulfosalicylan chinoliny.
Eston — zasadowy octan glinowy.
Eucaina — benzoylowinylodwuacetonoalkamina.
Euceryna — cholesteryna + parafina.
Eukodal — chlorowodorek dwuhydrooksykodeinonu.
Eumydrina — azotan metyloatropiny.
Euforina — metylouretan.
Eurobina — trójoctan chryzarobiny.
Europhen — jodek izobutyloortokrezolu.

Ferripyrina — antipiryna + żelazo.
Ferrustan — cukrzan żelazawy i tlenek magnezu.
Ferrysina — glicerofosforan żelaza + białko mleka.
Formamint — związek aldehydu mrówkowego z cukrem mlecznym.
Formicina — aldehyd mrówkowy + acetamid.
Fulmargina — roztwór koloidaln. srebra.

Gastrosan — salicylan bizmutu.
Gaulteryna — metylosalicylan sodowy.
Geosot — ester gwajakolowy kwasu izowalerjanowego.
Glutol — gelatyna + aldehyd mrówkowy.
Glycobrom — gliceryd. kw. bromocynamonowego.
Gonosan — roztwór żyw. kawa-kawa w olejku santałowym.
Guajecetin — octan pyrokatechinosodowy.
Gujasanol — ester gwajakowy dwuetyloglikokolu.
Gynoval — ester izoborneolowy kwasu izowalerjanowego.

Hedonal — metylopropylokarbinolouretan.
Hegonon — preparat srebra koloidaln. z białkiem.

Helmitol — anhydrometylenocytrynian heksametylentetraminy.
Heroina — dwuacetylomorfina.
Hetol — cynamonian sodowy.
Hexapiryna — heksametylenotetramina + kwas acetylosalicylowy.
Hexophan — kwas oksyfenylochinolinodwukarbonowy.
Histamina — beta-imidacyloetylamina.
Histogenol — mieszanina arrhenalu z kwasami nukleinowemi.
Homorenon — etyloaminoacetopyrokatechina.
Hydropyrina — acetylosalicylan litowy.
Hypnal — chloral + antipyrina.
Hypnoval — bromoizowaleryloamidochloral.
Hyrgol — hydrargyrum colloidale.

Ibit — tanina + tlenojodek bizmutu.
Ichtoform — ichtyol + aldehyd mrówkowy.
Ilmesol — siarczan oksychinoliny.
Indoform — octan salicylometylowy.
Insulina — hormon trzustki (pancreas).
Izoform — parajodoanizol.
Izopral — alkohol trójchloroizopropylowy.
Isticina — 1,8 dwuoksyantrachinon.

Jodfortan — jodek wapniowy + mocznik.
Jodipina — jodowany ol. sesami.
Jodival — jodoizowalerylomocznik.
Jodol — czterojodopyrrol.
Jodostarina — dwujodek nienasyconego kwasu taririnowego.
Jodtriferrina — jodonukleinian żelaza.
Jodthion — dwujodohydroksypropan.

Kalmopyrina — acetylosalicylan wapniowy.
Kalomelol — koloidalny chlorek rtęciawy.
Katapyrina — mieszanina piramidonu i kw. acetylosalicylowego.
Kineurina — glicerofosforan chininy.
Kresamina — trójkrezol + etylenodwuamina.
Kyrofina — metyloglikoloparafenetydyna.

Kryogenina — metabenzaminosemikarbazyd.
Krysolgan — sól sodowa złożonego aminoaurofenolu.

Lactophenina — fenetydyna + kwas mlekowy.
Laktamina — laktogarbnikan bizmutu.
Laktol — ester mlekowy Beta-naftolu.
Largina — protalbinian srebrowy.
Larosan — kazeinian wapniowy.
Laudanon — sztucznie przyrządzona mieszanina czystych alkaloidów opium.
Lenigallol — trójacetylòpyrogallol.
Lenirobina — czterooctan chryzarobiny.
Lentina — chlorowodorek m-fenyleno-dwuaminy.
Lévurargyre — preparat nukleinortęciowy.
Lipojodina — ester etylowy kwasu dwujodobrassydynowego.
Losophan — trójjodometakrezol.
Luminal — kwas fenyloetylobarbiturowy.
Lysargina — srebro koloidalne z lizalbinianem sodowym (Paal).
Lysoform — formalina + spirytus mydlany.

Malakina — salicyliparafenetydyna.
Mallebreina — obojętny chloran glinu.
Marsyle — kakodylan żelazawy.
Medinal — dwuetylobarbituran sodowy.
Melubrina — antipyrinoaminometano — sulfonian sodowy.
Mentosol — mentol + p-chlorofenol.
Mercoid — zawiesina rtęciosalicylanu sodowego i kalomelu w parafinie.
Mercurol — nukleinian rtęciowy.
Mesothorium — ciało promieniotwórcze szeregu torowego — dział. podobnie do radium.
Migrenina — mieszanina 91 % antipiryny, 8,5% kofeiny i 0,5 % kwasu cytrynowego.
Monotal — ester etyloglikolowy gwajakolu.
Morphosan — bromometylomorfina.
Myocardol — 85 % ergotyny + 15 % kofeiny.

Narkofina — sole mekonowe morfiny i narkotyny.
Nargol — nukleinian srebrowy.
Nastina — tłuszcz z hodowli pewnego gat. Streptothrix.
Neobornyval — izowaleryloglikolowy ester borneolu.
Neosalwarsan — dwuoksydwuamino-arsenobenzeno-metyleno-sulfoksylan sodowy.
Neurodyna — acetylo-paraoksyfenyloetylo — uretan.
Neuronal — dwuetylobromoacetamid.
Neutralon — syntetyczny krzemian glinowy.
Nirwanol — fenyloetylohydantoina.
Novargan — Argentum proteinicum nov.
Novasurol — oksyrtęciochlorofenoksylooctan sodowy + kwas dwuetylobarbiturowy.
Nowokaina — chlorowodorek p-aminobenzoylodwuetyloaminoetanolu.
Nutroza — kazeinian sodowy.

Omal — trójchlorofenol.
Opo-preparaty — preparaty organoterapeutyczne z różnych narządów zwierzęcych np. opohypophysina — z przysadki mózgowej.
Optochina — etylohydrokupreina.
Orexina — fenylo dwuhydrochinazolina.
Orphol — naftolan bizmutu.
Ortoform — ester metylowy kwasu para-aminometa-oksybenzoesowego.
Oryzanina — wyciąg alkoholowy z otrąb ryżowych, zawierający witaminy.
Ouabaina — glukozyd g-strofantyna.

Pantopon — mieszanina wszystkich alkoloidów opium w postaci chlorowodorków.
Paracodina — dwuhydrokodeina.
Pavon — preparat, zawierający wszystkie alkaloidy opium.
Pellidol — dwuacetyloaminoazotoluen.
Perhydrol — 30% Hydrogen. hyperoxydatum.
Peronina — chlorowodorek benzylomorfiny.
Pertussina — Extr. Thymi saccharatum.

Perugen — sztuczny balsam peruwiański.
Phenocol — amidofenacetyna.
Phenoval — bromoizowalerylofenetydyna.
Phobrol — 50 % roztwór metakrezolu.
Phytina — ester inozytu i kwasu fosforowego.
Pituitryna — preparat. ang. z przysadki mózgowej.
Propezyna — ester propylowy kwasu paraaminobenzoesowego.
Proponal — kwas dwupropylobarbiturowy.
Protylina — preparat odżywczy białkowo-fosforowy.
Psikaina — kwaśny winian d, ψ kokainy.
Purgatyna — dwuacetyloantrachinon.
Pyoktanina żółta = auramina, niebieska = fiolet metylowy.
Pyramidon — dwumetyloantipiryna.

Quietol — pochodna bromowa kwasu walerjanowego.

Radiogen — roztwór emanacji radowej.
Renaden — preparat z nerek wieprzowych.
Resaldol — ester etylowy — kwasu rezorcynobenzoylakarbonowego.
Reopurgina — rabarbar + fenolftaleina.
Reumatyna — salicylan salicylochininy.
Rhomnol — kwas nukleinowy.
Ristina — ester benzoylowy etylenoglikolu.
Rivanol — chlorowodorek etoksydwuaminoakrydyny.

Sabromina — sól wapniowa kwasu jednobromobehenowego.
Sacharyna — bezwodnik kwasu ortosulfoaminobenzoesowego.
Sajodina — analog jodowy sabrominy.
Salibromina — ester metylowy kwasu dwubromosalicylowego.
Saliformina — salicylan sześciometylenoczteroaminy.
Salipiryna — salicylan antipiryny.

Salochinina — ester salicylowy chininy.
Salophen — acetylo-p-amidosalol.
Salwarsan — dwuoksydwuaminoarsenobenzen.
Sanoform — ester metylowy kwasu dwujodosalicylowego.
Sarton — preparat odżywczy z Soji.
Sedobrol — Buljon w kostkach z dodatkiem bromku sodowego.
Septakrol — związek srebra z azotanem dwumetylodwuaminometyloakrydyny.
Soamina — sól sodowa kwasu p-aminofenyloarsinowego.
Solarson — sól amonowa kwasu heptin-chloroarsinowego.
Solutol — roztwór krezolu w krezolanie sodowym.
Somatoza — preparat odżywczy, zawierający rozpuszczalne białko.
Sophol — mrówkonukleinian srebrowy.
Soneryl — kwas butyloetylobarbiturowy.
Sozojodol — kwas dwujodoparafenolosulfonowy.
Spirosal — salicylan glikolu.
Stowaina — alkohol benzoylodwumetyloaminoamylowy.
Stowarsol — kwas acetylooksyaminofenyloarsinowy.
Stypticina — chlorowodorek kotarniny.
Styracol — ester cynamonowy gwajakolu.
Subcutina — p-fenolosulfonian anestezyny.
Sublamina — siarczan rtęciowy + etylenodwuamina.
Sulfidal — siarka koloidalna.
Sulfonal — dwuetylosulfonodwumetylometan.
Sulfosot — syrop z dodatkiem kreozotosulfonianu potasowego.
Systogen — p-oksyfenyletylamina, tyramina.

Tannargentan — garbnikan srebrowy + białko.
Tannismut — dwugarbnikan bizmutu.
Tannopina — tanina + heksametylenotetramina.
Taphosote — syrop, zaw. kreozot, kwas fosforowy i taninę.

Teofilina — 1,3-dwumetyloksantyna.
Theacylon — acetylosalicyloteobromina.
Theoforyna — mrówczan teobrominosodowy.
Thiocol — gwajakolosulfonian potasowy.
Thioform — dwutiosalicylan bizmutu.
Tiodyna — tiosinamina + jodek etylu.
Tiosinamina — allylosulfokarbamid.
Tolipiryna — paratolylodwumetylopirazolon.
Toramina — ester trójchlorobutylowy kwasu malonowego.
Trigemina — dwuetyloantipyrina + butylchloralhydrat.
Trional — dwuetylosulfonometyloetylometan.
Trypaflawina — chlorowodorek dwuaminometyloakrydyny.
Tumenol — olej mineralny z łupków bitumicznych, tumenolosulfonian amonowy.
Tyresol — eter metylosantolowy.

Ureabromina — bromek wapniowy + mocznik.
Urocitral — cytrynian teobrominosodowy.
Uradonal — sidonal + lizydyna + heksametylenotetramina.
Urogenina + teobromina + hippuran litowy.
Urotropina — heksametylenotetramina.
Urystamina — heksametylenotetramina + benzoesan litowy.
Uteramina — oksyfenyloetyloamina.

Validol — ester mentylowy kwasu walerjanowego.
Valisan — ester bornylowy kwasu bromoizowalerjanowego
Vasogen — mieszanina ol. wazelinowego, kwasu olejowego i amoniaku.
Vasotonina — yohimbina + uretan.
Veronacetyna — mieszanina weronalu, fenacetyny i fosf. kodeiny.
Veronal — kwas dwuetylobarbiturowy.
Vesipiryna — ester fenylowy kwasu acetylosalicylowego.
Vioform — jodochlorooksychinolina.

Xeroform — trójbromofenolan bizmutu.

Yohydrol — chlorowodorek yohimbiny.

Zebromal — ester etylowy kwasu dwubromocynamonowego.
Zinkopiryna — chlorek cynkowy + antipiryna.
Zitrospyrina — kwas acetylosalicylowy + cytrynian kofeiny.

REAKCJE NAJWAŻNIEJSZYCH ALKALOIDÓW I ICH POCHODNYCH.

ALKALOIDY SPORYSZU (Secale cornutum).

Ergotoksyna (hydroergotynina) $C_{35}H_{41}N_5O_6$ i **ergotynina** $C_{35}H_{39}N_5O_5$. Po dodaniu do roztworu alk. w eterze octowym stęż. kw. siarkowego i 1 kropl. 3% wody utlenionej, na granicy płynów powstaje pierścień niebieski.

Wykrywanie sporyszu: substancję badaną wytrząsa się eterem z dodatkiem rozc. H_2SO_4. Po kilku godzinach do roztworu eterowego dodaje się nasyconego roztworu dwuwęglanu sodowego (Natr. bicarbonic.): warstwa wodna barwi się fiołkowo.

ALKALOIDY RODZINY LILIACEAE.

Kolchicyna $C_{22}H_{25}NO_6$. 1) z H_2SO_4 conc. żółte zabarwienie, po dodaniu ziarenka saletry (Kal. nitric.) przechodzące w zielone, niebieskie i wkońcu fioletowe. 2) Po ogrzaniu z 5 kropl. rozc. HCl w ciągu ½ godziny i dodaniu kroplami roztw. chlorku żelazowego (Ferr. sesquichlor.): zabarwienie zielone.

Weratryna $C_{32}H_{49}NO_3$. 1) Żółto-zielona fluorescencja roztworu po dodaniu H_2SO_4 conc. przechodzi po ogrzaniu w zabarwienie czerwone. 2) po ogrzaniu z dym. HNO_3 (acid. nitric. fum.) na łaźni wodnej zabarwienie wiśniowo-czerwone.

ALKALOIDY RODZINY RANUNCULACEAE.

Akonityna (acetylobenzoiloakonina) $C_{34}H_{47}NO_{11}$. Pewnych reakcyj brak. Nieczysta akonityna, spotykana w handlu, daje z H_2SO_4 conc. lub H_3PO_4 conc. zabarwienie fiołkowe. Po ogrzaniu

z alkoholem i H_2SO_4 stęż. zjawia się zapach estru etylowego kwasu benzoesowego (zwłaszcza po rozcieńczeniu wodą).

Hydrastyna $C_{21}H_{21}NO_6$. 1) Roztwór hydrastyny w rozc. H_2SO_4 po ostrożnem dodaniu nadmanganianu potasu wykazuje niebieską fluorescencję. 2) Po ogrzaniu z kwasem siarkowym o zawart. arsenu — zabarwienie czerwone.

Berberyna $C_{20}H_{17}NO_4$. 1) Z HCl i Calc. hypochloros. zabarwienie czerwone. 2) Roztwór alkoholowy berberyny daje z wielosiarczkiem amonu krystaliczny brunatno-czarny osad.

ALKALOIDY OPIUM.

Morfina $C_{17}H_{19}NO_3$. 1) Roztwór morfiny w rozcieńczonym kwasie solnym uwalnia jod z jodowodoru i powoduje zabarwienie lub osad niebieski w roztworze: chlorek żelazowy + żelazocjanek potasowy.

2) Roztwór wodny Morph. hydrochlor. z Ferr. sesquichl. barwi się niebiesko.

3) Stężony kwas azotowy wywołuje zabarwienie krwisto-czerwone.

4) Formalina z kwasem siarkowym: zabarwienie purpurowe.

Kodeina (eter metylowy morfiny) $C_{18}H_{21}NO_3$. 1) Po ogrzaniu z H_2SO_4 conc. do 150° i dodaniu 1 kropli HNO_3 po ostygnięciu: zabarwienie krwisto-czerwone.

2) Formalina z kwasem siarkowym: zabarwienie fiołkowo-niebieskie.

3) Molibdenian amonu z kwasem siarkowym: zabarwienie żółtawe, przechodzące w zielone i w końcu niebieskie.

Heroina (dwuacetylomorfina) $C_{21}H_{23}NO_5$.

1) żółty roztwór heroiny w 65% kw. azotowym po pewnym czasie niebieszczeje, natychmiast zaś przy ogrzaniu.

Dionina (chlorowodorek etylomorfiny) $C_{19}H_{23}NO_3HCl$. 1) Roztwór 0,1 g. dioniny w 1 cm^3 wody daje z 1—2 kropl. mocnego amoniaku biały osad, nieropuszczalny w nadmiarze odczynnika.

2) Formalina + kwas siarkowy — zabarwienie fiołkowe.

Apomorfina $C_{17}H_{17}NO_2$. 1) Względem jodu i Ferr. sesquichlor. + Kal. Ferricyanat. podobnie jak morfina.

2) Roztwór wodny chlorowodorku (apomorph. hydrochlor.) w znacznem nawet rozcieńczeniu daje z roztw. chlorku żelazowego zabarwienie niebieskie. 3) Ze stęż. kwasem azotowym — zabarw. fiołkowo-czerwone, przechodzące w czerwono-brunatne.

Narkotyna. $C_{22}H_{33}NO_7$.

1) Żółto-zielony roztwór w H_2SO_4 conc. po ogrzaniu przybiera barwę pomarańczowo-czerwoną, wkońcu brudno-fiołkową.

Narceina $C_{23}H_{27}NO_8$.

Żółty lub żółto-brunatny roztwór w H_2SO_4 conc. po ogrzaniu przybiera barwę krwisto-czerwona. Przy ogrzaniu z rozc. H_2SO_4 piękna barwa fiołkowa, następnie wiśniowo-czerwona.

Papaweryna (tetrametoksybenzyloizochinolina) $C_{20}H_{21}NO_4$. Formalina + kwas siarkowy: zabarwienie jasno-różowe, powoli przechodzące w brunatne.

ALKALOIDY RODZ. UMBELLIFERAE.

Koniina (sześciohydropropylopirydyna) $C_8H_{17}N$.

1) Z odczynnikiem Nesslera biały osad; 2) z nitroprusydkiem sodowym zabarwienie czerwone, po dodaniu aldehydu octowego przechodzące w niebieskie lub fiołkowe.

ALKALOIDY RODZ. RUTACEAE.

Pilokarpina $C_{11}H_{16}N_2O_2$. Do próbówki, w której znajduje się kryształek dwuchromianu potasowego (kal. bichromic.) + 1—2 cm^3 cholorofor- mu, daje się alkaloid w stanie stałym lub roztworze i wstrząsa z 1 cm^3 3% wody utlenionej. Warstwa chloroformowa barwi się wówczas na kolor niebieski, znika zaś barwa ciemno-niebieska warstwy wodnej.

ALKALOIDY RODZ. ERYTROXYLACEAE.

Kokaina (metylobenzoiloekgonina) $C_{17}H_{21}NO_4$.

1) Po ogrzaniu z alkoholem i H_2SO_4 — zapach estru etylowego kwasu benzoesowego (po rozcieńczeniu wodą).

2) Roztwór chlorowodorku daje z 3% roztw. kwasu chromowego żółty osad, rozpuszczalny w nadmiarze odczynnika, wypadający zaś po dodaniu kwasu solnego. 3) Nadmanganian potasu powoduje tworzenie się w roztworze kryształów lub sferokryształów barwy fiołkowej.

Tropakokaina (Benzoilotropina) $C_{15}H_{19}NO_2$. Roztwór w kwasie solnym z tworzy z roztw. dwuchromianu potasowego osad jasno-pomarańczowy.

SYNTETYCZNE ŚRODKI ZASTĘPUJĄCE KOKAINĘ.

Eukaina B. (chlorowodorek trójmetylobenzoilo-p-oksypiperydyny) $C_{15}H_{21}NO_2HCl$. Roztwór w kw. solnym daje osad z dwuchromianem potasu.

Nowokaina (chlorowodorek p-aminobenzoilodwuetyloamino-etanolu) $C_{13}H_{20}N_2O_2$.

1) Po zadaniu roztworu 0,1 g. nowokainy w 5 cm^3 wody rozcieńczonym kwasem siarkowym i kilkoma kroplami roztw. azotynu potasu (Kal. nitros), wypadają po dodaniu ługu sodowego żółtawe lub brunatne krople. Po dodaniu alkalicznego roztworu β-naftolu powstaje osad barwy szkarłatnej. 2) Z kwasem octowym stęż. i nadtlenkiem ołowiu (Plumb. superoxyd.) powstaje na zimno osad brunatny, po ogrzaniu przybierający barwę czerwoną.

Stowaina (chlorowodorek benzoilo-etylodwumetyloaminopropanolu) $C_{14}H_{21}NO_2$.

1) Po odparowaniu 0,05 g. stowainy z 1 cm^3 mieszaniny równych części kwasu solnego i azotowego na łaźni wodnej pozostaje bezbarwny syrop o woni kłującej. Po dodaniu 1 cm^3 alkohol. roztworu ługu potasowego i ponownem ogrzaniu zjawia się charakterystyczny zapach owocowy.

2) Po ogrzaniu 0,05 g. stowainy z 2,5 g. kw. octowego stężonego i 0,5 g. nadtlenku ołowiu

i dodaniu w próbówce do roztworu 1 kropli fenolu w 5 cm³ stęż. kwasu siarkowego, na granicy płynów powstaje pomarańczowy pierścień.

Psikaina (kwaśny winian d-ψ-kokainy) $C_{17}H_{21}NO_4 + C_4H_6O_6$. 10% roztwór z kwasem solnym daje osad krystaliczny.

ALKALOIDY RODZ. LEGUMINOSAE.

Physostygmina (ezeryna) $C_{15}H_{21}N_3O_2$. 1) Ze stęż. kwasem siarkowym zabarwienie żółte, przechodzące w zielone. 2) Przy odparowywaniu z amoniakiem na łaźni wodnej nawet w obecności niewielkiej alkaloidu otrzymuje się pozostałość niebieską, rozpuszczalną w alkoholu. Dodatek kwasu powoduje przejście barwy w czerwoną oraz fluorescencję. W H_2SO_4 conc. pozostałość rozpuszcza się z barwą zieloną, przechodzącą w czerwoną po dodaniu alkoholu.

ALKALOIDY RODZ. LOGANIACEAE.

Strychnina $C_{21}H_{22}N_2O_2$. 1) Roztwór w stężonym kwasie siarkowym daje z dwuchromianem potasu lub wanadynianem amonu zabarwienie niebieskie lub niebiesko-fiołkowe. 2) Po wyparowaniu z dym. kwasem azotowym (acid-nitric. fum.) pozostałość po dodaniu alkohol. roztworu Kal. caust. barwi się fiołkowo. 3) Roztwór strychniny w rozc. kwasie solnym po ogrzaniu ze śladami kwasu azotowego barwi się na kolor krwisto-czerwony. Gdyby reakcja nie udała się, dodać należy H_2SO_4 conc. Na granicy płynów pierścień czerwony.

Brucyna $C_{23}H_{26}N_2O_4 + 4H_2O$.

1) Ze stężonym kwasem azotowym zabarwienie krwisto-czerwone, przechodzące w żółte. Po dodaniu roztw. chlorku cynawego (Stann. chlorat.) lub roztw. tiosiarczanu sodowego (Natr. hyposulfur.) zjawia się przejściowo zabarwienie fiołkowe.

2) Z wodą bromową znika dość szybko zabarwienie fiołkowe, powstające po dodaniu nowej porcji odczynnika, wkońcu strąca się osad żółty.

Wykrywanie strychniny obok brucyny.

1) Z roztworu w kwasie octowym strąca się dwuchromianem potasu. Strychnina wypada w postaci chromianu, który po przesączeniu i przemyciu daje z H_2SO_4 conc. zabarwienie fiołkowe.

2) Mieszaninę alkaloidów, rozpuszczoną w 15 cm^3 3% kwasu siarkowego pozostawia się z 3 cm^3 mieszaniny równych części HNO_3 conc. wody na 10 minut. W ten sposób usunie się brucynę. Po zadaniu ługiem sodowym wytrząsa się strychninę chloroformem.

ALKALOIDY RODZ. SOLANACEAE.

Atropina $C_{17}H_{23}NO_3$. 1) Odparowuje się z małą ilością kwasu azotowego dymiącego (Acid. nitric. fum.) do suchości. Żółtą pozostałość zadaje się alkohol. roztw. ługu potasowego: zabarwienie fiołkowe. Tę samą reakcję daje hyoscyamina i skopolamina. 2) Po ogrzaniu z małą ilością H_2SO_4 conc. do zbrunatnienia i dodaniu wody zjawia się miły zapach kwiatów. 3) Ślady atropiny z kroplą roztworu 2 g aldehydu p-dwumetyloaminobenzoesowego w 6 g. kwasu siarkowego i 0,4 g. wody; po ogrzaniu powstaje intensywne zabarwienie czerwone.

Nikotyna (metylo - p - pirydylopyrolidyna) $C_{10}H_{14}N_2$. 1) Po dodaniu 1 kropli aldehydu mrówkowego i po kilku godzinach — 1 kropli stęż. kwasu azotowego — powstaje zabarwienie czerwone.

2) Do roztworu kryształka aldehydu p-aminmetyloaminobenzoesowego w dym. kwasie. solnym dodaje się 1 kroplę wodnego roztworu nikotyny: na granicy zetknięcia pas różowy, następnie fiołkowo-czerwony.

ALKALOIDY RODZ. RUBIACEAE.

Emetyna. 1) z molibdenianem amonu i kwasem siarkowym błękitno-zielone zabarwienie, przechodzące w granatowe po dodaniu kwasu solnego.

2) Z kwasem siarkowym i wodą utlenioną intensywne zabarwienie pomarańczowo-czerwone.

3) Roztwór emetyny w kwasie solnym daje

z podchlorynem wapniowym zabarwienie żółtoczerwone.

Chinina $C_{20}H_{24}N_2O_2$. 1) Reakcja talleiochinowa. Roztwór soli chininy w rozcieńczonym kwasie octowym po dodaniu wody chlorowej lub bromowej i amoniaku — przybiera zabarwienie zielone (kłaczki zielone rozpuszczają się w nadmiarze amoniaku). Zielona substancja (talleiochinina) przechodzi do chloroformu. Należy unikać nadmiaru wody bromowej. W obecności kofeiny, antipiriny i piramidonu występuje zabarwienie czerwone.

2) Reakcja erytrochinowa. Do 10 cm^3 słabo zakwaszonego wodnego roztworu soli chininy dodaje się kroplę wody bromowej, następnie kroplę 10% roztw. żelazocjanku potasowego i wreszcie kroplę amoniaku: zabarwienie czerwone.

CZĘŚĆ INFORMACYJNA

Streszczenie Rozporządzeń i okólników władz z 1924 r.

Pobieranie należności przy odręcznej sprzedaży.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z d. 23 lutego 1924 r., ogłoszonem w Dzienniku Ustaw Nr. 23, przedrukowanem w Nr. 12 Wiadomości Farmaceutycznych zostały przepisy § § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z d. 27 listopada 1923 r., przedrukowanego na wstępie ogólnej taksy na 1924 r.

W myśl zmienionego tekstu tych § § najniższa cena leku wynosi 1 grosz; przy odręcznej sprzedaży wolno pobierać należność tylko za wydany materjał i naczynie do niego, przy wydawaniu dozowanych proszków i za dzielenie ich według punktów b lub d poz. 12 taksy za pracę przy recepturze; na mocy tych przepisów opłaty za torebki, w których wydawane są artykuły odręcznej sprzedaży, pobierać nie można.

Cło od surowic i szczepionek.

Na mocy rozporządzenia Ministra Skarbu z d. 23 lutego 1924 r., ogłoszonego w Nr. 21 Dziennika Ustaw, następujące surowice i szczepionki zostały zwolnione od cła:

A. Surowice używane w lecznictwie:

1) przeciw cholerze,

2) „ dżumie,
3) „ jadowi kiełbasianemu,
4) „ jadowi wężów,
5) „ gorączce siennej,
6) „ wąglikowi,
7) „ pneumokokom.

B. Surowice i szczepionki do celów weterynaryjnych:

1) przeciw zołzom u koni,
2) „ wąglikowi,
3) „ pomorowi świń.

Nadmieniamy, że od pozostałych surowic i szczepionek pobierane jest cło w wysokości 10 złotych od 1 klgrm. łącznie z wagą bezpośredniego opakowania i że na odbiór surowic i szczepionek z komór celnych należy uzyskać zezwolenie Ministerstwa Skarbu.

Uprawnienia do zarządzania aptekami.

Okólnikiem z d. 18 sierpnia 1924 r. Nr. Z. F. 1630/24 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, że kończący studja farmaceutyczne w Uniwersytetach Polskich posiadają prawo do zarządzania aptekami gdy ponadto:

1) bądź uzyskały tytuł aprobowanego aptekarza na mocy przepisów obowiązujących w b. zaborze pruskim,

2) bądź zgodnie z przepisami austrjackiej ustawy aptekarskiej odbyły pięcioletnią praktykę w aptekach po ukończeniu studjów i

3) bądź też posiadają zaświadczenie Ministerjum Spraw Wewnętrznych o przyznaniu im uprawnień do zarządu aptekami.

Zaświadczenia te są wydawane osobom, które udowodnią, że przed studjami odbyły praktykę, wymaganą przepisami rosyjskiej ustawy lekarskiej.

W myśl okólnika Ministerstwa Zdrowia Publicznego z d. 23 kwietnia 1922 r. Nr. F. 13711/968/22 świadectwa na tytuły i stopnie zawodowe, wydane przez Uniwersytety państw zaborczych są ważne, gdy zostały wydane przez uniwersytety rosyjskie przed d. 27 listopada

1917 r., przez uniwersytety austrjackie przed d. 1 listopada 1918 r. i przez uniwersytety niemieckie przed d. 27 grudnia 1918 r.

Nadto w myśl rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z d. 17 marca 1922 r., ogłoszonego w Nr. 75 Monitora Polskiego z tegoż roku uznano za ważne dyplomy uniwersytetów austrjackich, wydane osobom pochodzącym ze Śląska Cieszyńskiego przed d. 10 sierpnia 1920 r.

Ustawa z d. 5 lutego 1924 r. o ochronie wynalazków, wzorów i znaków towarowych. (Dz. Ustaw Nr. 31 poz. 306).

Z ustawy tej streszczamy, bądź przytaczamy w całości przepisy, które najbardziej mogą obchodzić wytwórców artykułów leczniczych.

Art. 1. Prawo wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób przemysłowy i handlowy powstaje przez udzielenie patentu. Prawo rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej i trwa przez lat 15 od udzielenia patentu.

W myśl przepisów art. 5 lekarstwa i wytwory, otrzymane sposobem chemicznym nie mogą być opatentowane, co jednak nie wyklucza opatentowania sposobów wytwarzania tych artykułów.

W myśl przepisów art. 17 prawo do patentu jest dziedziczne i może być przeniesione na inną osobę.

Art. 107. Wyłączne prawo oznaczenia towarów znakami (rysunkami, obrazkami, słowami, literami, liczbami, formami plastycznemi i t. p.) celem wskazywania odbiorcom, że towary pochodzą z pewnego przedsiębiorstwa, powstaje w zasadzie (art. 113) przez zarejestrowanie znaku. Prawo to rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej, wyłączność prawa ogranicza się do towarów tego rodzaju, dla jakich zgłoszenie nastąpiło, a jakie wchodzą w zakres wymienionego w zgłoszeniu przedsiębiorstwa.

Ochrona prawna rozpoczyna się od dnia zarządzenia rejestracji znaku

Taryfa Celna.

W myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 26 czerwca 1924 r. w sprawie taryfy celnej (Dz. Ust. Nr. 54 poz. 540) na przywóz z zagranicy niektórych środków leczniczych konieczne jest uzyskanie zezwolenia Ministerstwa Skarbu. Do środków tych należą następujące: surowice, szczepionki i produkty bakteryjne (poz. taryfy 44 punkt 4)alkaloidy opiumowe, ich sole i pochodne, kokaina, jej sole i pochodne oraz dozowane: kofeina, chinina, teobromina, strychnina, kodeina, weratryna, atropina i ich sole oraz pochodne (poz. tar. 112 p. 12), preparaty arsenobenzolowe, związki pheniloarsinowe, sztuczne przetwory słodzące, których słodycz przewyższa słodycz cukru trzcinowego oraz przetwory służące do wyrobu sacharyny (poz. tar. 112 p. p. 23 i 24), wszelkie chemikalja lecznicze dozowane, wszelkie lekarstwa gotowe, wszelkie mieszaniny farmaceutyczne, używane w lecznictwie, wszelkie preparaty lecznicze złożone o nazwach dowolnych lub naukowych, nalewki i wyciągi używane w lecznictwie, plastry lecznicze smarowane, woda laurowa (poz. tar. 113 p. 1 i 2) oraz opium (poz. 116).

Informacje podatkowe i stemplowe.

(Zebrał dla użytku właścicieli aptek Dr. Henryk Habel).

Część I.

Jakie podatki obowiązani są płacić właściciele aptek.

1. **Podatek przemysłowy** (obrotowy), wprowadzony ustawą z dn. 14 maja 1923 r. (D. U. R. P. 58/23 poz. 412) oraz późniejszymi ustawodawczymi zmianami. Podatek ten opłacają właściciele aptek w dwojakiej formie, mianowicie: świadectw przemysłowych oraz opłat od obrotu.

Świadectwa przemysłowe winny być nabywane w miesiącach listopadzie i grudniu, poprzedzających rok podatkowy. Ceny świadectw przemysłowych zależą od kategorji, do której apteka należy, tudzież od klasy miejscowości, w której apteka się znajduje. Świadectwa przemysłowe nabywa się w okręgu właściwej władzy podatkowej I-ej instancji. Apteki dzielą się na trzy kategorje handlowe według ilości osób, zatrudnionych w aptece. Do kategorji I-ej należą apteki, zatrudniające ponad 8 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny w aptece pracujących. Do kategorji II-ej należą apteki zatrudniające ponad 3 do 8 osób, licząc w tem właściciela

i członków jego rodziny w aptece pracujących. Do kategorji trzeciej należą apteki, zatrudniające najwyżej 3 osoby, licząc w tym właściciela i członków jego rodziny w aptece pracujących. Drogerje i składy apteczne w stolicy oraz miejscowościach pierwszej i drugiej klasy obowiązane są do wykupywania świadectw handlowych II kategorji.

Dla otrzymania świadectwa przemysłowego należy złożyć pisemną deklarację, którą otrzymuje się w Urzędzie Skarbowym. Jeśli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdą w aptece zmiany, uzasadniające zaliczenie jej do wyższej kategorji, winna nastąpić dopłata do ceny pierwotnie wykupionego świadectwa przemysłowego. Jeśli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdzie zmiana co do osoby właściciela apteki, to należy o zaszłej zmianie najpóźniej w ciągu miesiąca zawiadomić urząd skarbowy celem uzyskania odpowiedniej adnotacji na świadectwie.

Opłata od obrotu, osiągniętego przez aptekę wynosi 2,5%. Apteki I-ej i II-ej kategorji obowiązane są najpóźniej do dnia 15 następnego miesiąca wpłacać do kasy Skarbowej podatek przemysłowy (obrotowy), przypadający od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu. Natomiast apteki trzeciej kategorji obowiązane są płacić ten podatek za I-sze półrocze roku kalendarzowego w czasie od 1 lipca do 1 sierpnia, a za II-gie półrocze roku kalendarzowego w czasie od 1-go stycznia do 1-go lutego roku następnego.

Apteki I-ej i drugiej kategorji obowiązane są prowadzić „księgę obrotu“, do której każdodziennie wpisywać należy: na przychód — towary nabyte, względnie wyprodukowane, na rozchód — towary sprzedane.

Księga obrotu winna być oparafowana przez Sędziego Pokoju, notarjusza, magistrat, starostwo lub urząd gminny. Księgi obrotu, nie są uważane za księgi handlowe w myśl art. 76 Ustawy.

Apteki należące do III-ej kategorji, nie są obowiązane do prowadzenia „księgi obrotu".

Po upływie każdego półrocza kalendarzowego obowiązane są apteki I-ej i II-ej kategorji składać zeznania o obrocie, natomiast apteki III-ej kategorji nie są obowiązane, lecz mogą takie zeznania składać. W interesie właścicieli aptek leży, aby takie zeznania były jaknajdokładniej sporządzane. W zeznaniach należy zaznaczyć, że prowadzi się książkę obrotową, księgę recept, ewentualnie również zaznaczyć, że apteka zatrudnia specjalne kasjerki.

Po upływie każdego półrocza kalendarzowego ustalają dla każdego płatnika Komisje Szacunkowe obrót za ubiegłe półrocze, obliczają należny na tej podstawie podatek obrotowy i o wymiarze zawiadamiają płatników za pośrednictwem nakazów płatniczych. Komisje Szacunkowe przy ustalaniu obrotów opierać się winny w pierwszym rzędzie na zeznaniu płatnika, lecz również biorą pod uwagę wszelkie inne okoliczności i informacje, które świadczyć mogą o wysokości obrotów. Tylko w tym jednym wypadku, gdy płatnik prowadzi księgi handlowe w zrozumieniu kodeksu cywilnego (dziennik, inwentarz, bilans) i oświadczy w zeznaniu gotowość przedstawienia tych ksiąg wraz z dokumentami i rachunkami, to Komisja Szacunkowa nie może ustalić obrotu odmiennie od zeznania płatnika, o ile księgi nie zostaną po zbadaniu uznane przez Komisję za nieprawidłowe lub nierzetelne. Księga obrotu nie jest — jak wspomniano powyżej — księgą handlową w zrozumieniu kodeksu cywilnego i dlatego Komisje Szacunkowe są uprawnione do wymierzenia wyższego obrotu, niż wykazuje to kięga obrotu i zeznanie płatnika, jeżeli dojdą do przekonania, że płatnik miał wyższy obrót. Przepis taki jest, życiowo biorąc, konieczny, ale z drugiej znów strony przepis ten jest częstokroć źródłem pokrzywdzenia płatnika.

W razie niesłusznego wymiaru podatku obrotowego przysługuje płatnikowi prawo rekursu do

Komisji Odwoławczej. Przeciwko orzeczeniu Komisji Odwoławczej można wnieść skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, ale tylko w razie pogwałcenia przez Władze podatkowe jakiegoś wyraźnego przepisu ustawy.

Zaznaczyć należy, że Ministerstwo Skarbu opracowuje obecnie projekt nowelizacji podatku przemysłowego (obrotowego), który już jest na ukończeniu i w niedługim czasie wpłynie pod obrady sejmowe.

II. **Podatek dochodowy** wymierzany jest na podstawie dochodu, osiągniętego przez płatnika w roku ubiegłym, czyli państwowy podatek dochodowy na rok podatkowy 1925 wymierzany będzie na podstawie dochodu, osiągniętego przez płatnika w roku kalendarzowym 1924.

Jako źródła dochodu wymienia ustawa: nieruchomości, wierzytelności zahipotekowane na nieruchomościach, tantjemy, płace i emerytury oraz przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe z tem zastrzeżeniem, że samo posiadanie akcji, udziałów i podobnych papierów wartościowych samo przez się nie uzasadnia obowiązku podatkowego.

Opodatkowaniu podlegają osoby fizyczne i prawne oraz spadki wakujące (nie objęte), których czysty dochód roczny przekracza 1,378 złotych (według projektowanej noweli 1,500 zł.). Osoby te obowiązane są złożyć zeznania o dochodzie najpóźniej do 1 marca na przepisanym formularzu. Od składania zeznań zwolnieni są właściciele aptek III kategorji w miejscowościach III i IV klasy. Podatek dochodowy wymierzają Komisje Szacunkowe według skali ustawą określonej, przy której stopa procentowa wzrasta od 2% do 25% w miarę podwyższania się dochodu płatnika. Podstawą wymiaru jest zeznanie o dochodzie; odmiennego dochodu od złożonego zeznania Komisja nie powinna przyjmować, jeżeli przedtem nie dano płatnikowi sposobności do udzielenia wyjaśnień. Jeżeli jed-

nak płatnik nie udzielił wyjaśnień, lub udzielił wyjaśnień niedostatecznych, Komisja powinna kierować się danemi, jakie posiada. Komisja ustala dla każdego podatnika wysokość i stopień dochodu, oraz przypadającą stopę podatkową, a o wymiarze winien być każdy płatnik zawiadomiony za pomocą nakazu płatniczego najpóźniej do 1 października. Podatnikowi służy prawo przeglądania w kancelarji Komisji Szacunkowej aktów, dotyczących opodatkowania jego osoby i żądania odpisów. Przeciwko wymiarowi podatku dochodowego przysługuje prawo wnoszenia odwołań w dniach 30 do Komisji Odwoławczych. Podatek od wykazanego w zeznaniu dochodu winien zapłacić płatnik do 1 marca i odpis dowodu dołączyć do zeznania. Termin płatności różnicy między podatkiem, zapłaconym przez płatnika a wymierzonym przez Komisję Szacunkową, oznaczono na 1 listopada. Minister Skarbu uprawniony jest zmieniać terminy, oznaczone w ustawie, co w latach poprzednich miało miejsce.

Odmiennie pobiera się podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, mianowicie drogą potrącenia przy każdej wypłacie uposażenia według skali, ustanowionej przez Ministra Skarbu, a ogłaszanej w Monitorze Polskim (patrz Nr. 2 „Wiad. Farm.“ z 1925 r.).

Podatek majątkowy został wprowadzony ustawą z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. Nr. 94, poz. 746) oraz późniejszymi ustawami i rozporządzeniami. Dotychczas był pobierany podatek ten w formie rat i zaliczek. Sposób płacenia tego podatku w roku bieżącym określą specjalne rozporządzenia.

Podatki komunalne są różnorodne w poszczególnych miejscowościach tak co do wysokości, jak i przedmiotu opodatkowania i dlatego trudno je tutaj ująć w systematyczną całość.

Część II.

OPŁATY STEMPLOWE, NAJCZĘŚCIEJ UŻYWANE.

Duplikaty umów zł. 0,20

Duplikaty rachunków na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego zł. 0,20
na obszarze b. zaboru niemieckiego wolne od opłaty.

Duplikaty umów i rachunków wolno stemplować tylko w Urzędach Skarbowych.

Kupno-sprzedaż nieruchomości i praw rzeczowych 4%
od wartości z doliczeniem wartości zastrzeżonych świadczeń.

Kupno-sprzedaż ruchomości 1%
od wartości z doliczeniem wartości zastrzeżonych świadczeń.

Kupno-sprzedaż towarów celem ich dalszej odsprzedaży, przerobienia lub bezpośredniego zużycia w przedsiębiorstwie przemysłowem 0,2%
od ceny kupna. Stawka ta ma zastosowanie tylko w tym wypadku, gdy kupujący i sprzedający trudnią się zawodowo handlem lub prowadzą przedsiębiorstwo przemysłowe.

Wszelkie umowy kupna-sprzedaży winny być opłacane (stemplowane) w Urzędach Skarbowych w przeciągu 21 dni od dnia zawarcia umowy licząc.

Kwity-pokwitowania z odbioru sum pieniężnych lub papierów wartościowych, wydanych na dowód, że dłużnik dopełnił zobowiązania, wystawione:

na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego od każdych pełnych lub zaczętych 20 złotych otrzymanej sumy lub wartości giełdowej papierów zł. 0,10

na obszarze b. zaboru niemieckiego wolne od opłaty.

Obowiązek uiszczenia opłaty stemplowej ciąży na wystawcy kwitu przed doręczeniem odbiorcy. W razie nieuiszczenia opłaty przez wy-

stawcę, odbiorca obowiązany jest w ciągu miesiąca od daty otrzymania kwitu, zapłacić należną opłatę stemplową w Urzędzie Skarbowym. Pokwitowania, wydane przez instytucje bankowe, podlegają specjalnym przepisom.

Wolne są od opłaty stemplowej pokwitowania: na sumy, nie przewyższające 15 zł., — umieszczane na rachunkach, czekach, wekslach, przekazach i innych obligacjach (lecz nie na umowach poza tekstem), jeśli tyczą należności wymienionej w rachunku lub obligu, — umieszczone w tekście umowy, — odbioru czeków, weksli, przekazów i towarów, — wydane przez urzędy lub instytucje państwowe, — wystawiane przez prawnie istniejące zrzeszenia dobroczynne lub oświatowe, i t. d.

Najem-dzierżawa według skali ustawą przewidzianej, odrębnej dla b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego oraz b. zaboru niemieckiego, progresywnie określonej, a dochodzącej przy nieruchomościach do 2%
zaś przy ruchomościach do 0,5%
Pełnomocnictwa ogólne sądowe i inne zł. 2,00
Pełnomocnictwa do poszczególnej sprawy sądowej zł. 0,70

Opłatę od pełnomocnictwa uiszczać należy w Urzędzie Skarbowym z wyjątkiem pełnomocnictw adwokatów, którzy sami są uprawnieni kasować marki stemplowe na pełnomocnictwach. Jeżeli pełnomocnictwo podpisały dwie lub więcej osób, należy uiścić opłatę tyle razy, ile jest osób podpisanych, jednakże dwa lub więcej podpisów pod pieczątką firmową uważa się za jeden podpis. Pełnomocnictwa, upoważniające do odbioru z poczty korespondencji pieniężnej, telegraficznej lub pocztowej, na całym obszarze Polski z wyjątkiem Górnego Śląska, wolne od opłaty na obszarze Górnego Śląska zł. 2,00

Podania wnoszone do władz i urzędów państwowych, znajdujących się na całym obszarze Polski, z wyjątkiem Górnego Śląska, od pierwszego arkusza zł. 2,00

od każdego następnego arkusza i każdego załącznika zł. 0,40
na obszarze Górnego Śląska wolne od opłaty.

Podania o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego (koncesję), o ile chodzi o przedsiębiorstwa przemysłowe, należące do I, II lub III kategorji przemysłowej, albo o przedsiębiorstwa handlowe I lub II kategorji (apteki I i II kategorji) zł. 35,00
o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego (koncesję), o ile chodzi o przedsiębiorstwa powyż. nie wymienione (apteki III kategorji) zł. 7,00

Podania o zezwolenie na urządzenie lub zmianę instalacji, potrzebnej do wykonywania przedsiębiorstwa zarobkowego, jeśli załatwienie wymaga oględzin na miejscu: przy przedsiębiorstwach I, II lub III kategorji przemysłowej, albo I lub II kategorji handlowej zł. 35,00
przy innych przedsiębiorstwach zł. 7.00
Podania o zmianę nazwiska zł. 35,00

Podania — odwołania — reklamacje w sprawie wymierzonych danin publicznych (podatki, opłaty, cła), jeśli suma sporna nie przewyższa 20 zł. zł. 0,20
jeśli suma sporna nie przewyższa 140 zł. zł. 0,40
jeśli, suma sporna nie przewyższa 140 zł. zł. 2,00
na obszarze Górnego Śląska wolne od opłaty.

Poręczenia (gwarancje) na obszarze b. zaboru rosyjskiego oraz województw poznańskiego i pomorskiego zł. 0,20
na obszarze b. zaboru austrjackiego, jeśli mają formę listu kupieckiego, wolne od opłaty,
jeśli mają formę aktu prawnego, według skali II.

Rachunki za dostarczone towary, wykonane prace lub za inne świadczenia, na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego, od każdych nawet niepełnych 50 zł. zł. 0,10
na obszarze b. zaboru niemieckiego, wolne od opłaty.

Rachunki wystawione za granicą, a otrzymane w kraju, podlegają tej samej stawce. Od-

biorca takiego rachunku obowiązany jest według kursu następnego dnia po otrzymaniu rachunku przylepić i skasować odpowiednią ilość znaczków stemplowych. Wolne są od opłaty rachunki na sumy do 15 zł., rachunki w obrocie wewnętrznym przedsiębiorstwa i t. d.

Świadectwa urzędowe: nadające obywatelstwo polskie . . . zł. 50,00
zezwalające na zmianę nazwiska zł. 210,00
zezwalające na nabycie nieruchomości przez obcokrajowca zł. 700,000
zezwalające na prowadzenie przedsiębiorstwa zarobkowego (dokumenty koncesyjne), o ile chodzi o przedsiębiorstwa I, II lub III kategorji przemysłowej albo I lub II kategorji handlowej (apteki I i II kategorji) zł. 35,00
o ile chodzi o inne przedsiębiorstwa (apteki III kategorji) i spółdzielnie . . . 7,00

Ugody od wartości przedmiotu 0,5%
winny być ostemplowane w Urzędzie Skarbowym.

Umowy wszelkiego rodzaju (najem pracy i usług), o ile niema zastosowania inna pozycja taryfy, od wartości przedmiotu 0,5%

Przy umowach pracy i usług wzamian za świadczenia wzajemne w formie pensji, płacy i t. d., przyjąć należy za podstawę do obliczenia opłaty stemplowej wynagrodzenie za cały czas trwania umowy, przy umowach na czas nieograniczony — za rok. Umowy, których wartość nie da się chwilowo oznaczyć, rejestruje się w Urzędzie Skarbowym celem uiszczenia opłaty po wypełnieniu umowy.

Państwowe władze aptekarskie.

Minister Spraw Wewnętrznych: Cyryl Ratajski.

Dyrektor Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia Dr. Wroczyński Cz., zastępca Dr. Adamski J.

Naczelnik Wydziału Farmaceutycznego Gawiński St.

Starsi referenci: Podbielski J., Zdankowski Wit.

Referent — Kulesza, Fr.

Państwowy Instytut Farmaceutyczny: dyrektor dr. Weil St., starszy chemik dr. Garczyńska Janina, chemicy: dr. Grabowska Marja, Kosmalski St., dr. Roszkowski M., Święcki St., Bartnicka Wanda, Głodowski Ludwik, Knichowiecka Irena, Kozłowska Marja, Kahl Eug., Jurkowski St., Grabiańska Zofja.

Inspektorzy Farmaceutyczni: miasto Warszawa Zahrt G., pomocnik referenta Urpsza Wł.

Województwo warszawskie — Kuczyński Edw.
„ łódzkie — Wagner Wiktor.
„ lubelskie — Levittoux Piotr.
„ kieleckie — Balasiński Janusz.
„ białostockie — Pazderski Jan.
„ poleskie — Bałbaszewski J.
„ nowogródzkie — Labes B.
„ wołyńskie — Staroniewiecz W.
„ lwowskie — Włodzimirski Wal.
„ krakowskie — Muthsam Hugo.
„ śląskie — ref. apt. vacat.
„ stanisławowskie — Kurkiewicz St.
„ tarnopolskie — Barącz Wł.
„ poznańskie Milewski J.
„ pomorskie — Wojciechowski S.
„ wileńskie Hrynaszkiewicz Nikod.

Wojskowe Władze Aptekarskie.

Szef Dep. VIII San. M. S. Wojsk. — gen. Składkowski Sławoj.

Kierownik refer. zaop. — pułk. Krupiński Stefan.

Referenci: ppłk. Sokolewicz Wacław,
major Szmigel Michał,
kpt. Włostowski Stanisław,
kpt. Jabłonowski Bolesław,
kpt. Pellegrini Leopold.

Zastępca Komendanta Centr. Skł. San. — mjr. Kotula Marcin.

Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Warszawa — mjr. Jakubowski Wincenty.

Kierownik Okr. Apt. Nr. 1 w Warszawie — mjr. Pastecki Teodor.

Pom. — mjr. Gozdek Antoni.

Refer. zaopatr. sanit. w D.O.K. Lublin — kpt. Kalajeff Józef.

Kierownik Okr. Apt. Nr. 2 w Lublinie — ppułk. Stecki Wacław.

Pom. — kpt. Radomski Czesław.

Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Wilno — mjr. Sosnowski Stanisław.

Kierownik Okr. Apt. Nr. 3 w Wilnie — mjr. Sawicki Bolesław.

Pom. — mjr. Rychlicki Józef.

Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Łódź — mjr. Paluszyński Stefan.

Kierownik Okr. Apt. Nr. 4 w Łodzi — ppułk. Kamieniobrodzki Mieczysław.

Pom. — kpt. Zajączkiewicz Józef.

Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Kraków — Bartoszyński Kazimierz.

Kierownik Okr. Apt. Nr. 5 w Krakowie — pułk. Homme Władysław.

Pom. — mjr. Burda Władysław.
Refer. zaop. sanit. w D. O. K. Lwów — mjr. Szymonowicz Tadeusz.
Kierownik Okr. Apt. Nr. 6 we Lwowie — ppłk. Wróblewski Władysław.
Pom. — mjr. Tepa Włodzimierz.
Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Poznań — mjr. Woliński Władysław.
Kierownik Okr. Apt. Nr. 7 w Poznaniu — mjr. Szustow Jan.
Pom. — mjr. Kłaczyński Kazimierz.
Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Toruń — kpt. Kuczyński Adam.
Kierownik Okr. Apt. Nr. 8 w Toruniu — mjr. Szustow Jan.
Pom. — mjr. Łazowski Władysław.
Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Brześć n/B. — mjr. Olewiński Edward.
Kierownik Okr. Apt. Nr. 9 w Brześciu n/B. — mjr. Ciechanowicz Józef.
Pom. — por. Tyrała Jerzy.
Refer. zaopatr. sanit. w D. O. K. Przemyśl — kpt. Moszczeński Tadeusz.
Kierownik Okr. Apt. Nr. 10 w Przemyślu — ppułk. Wihnanek Marjan.
Pom. — por. Czernik Maksymiljan.
Kierownicy aptek szpitalnych rejonowych:
w Modlinie — mjr. Sopoćko Ryszard,
w Dęblinie — apt. kontr. Kufal Edward,
w Białymstoku — por. Ejbich Jan,
w Zamościu — kpt. Ochocki Konstanty,
w Równem — kpt. Faworski Walerjan,
we Włodzimierzu Woł. — kpt. Kretowicz Feliks,
w Grodnie — por. Szerejko Kazimierz,
w Suwałkach — kpt. Artiuch Stanisław,
w Lidze — aptekarz kontraktowy.
w Częstochowie — kpt. Bieńkowski Hieronim,
w Skierniewicach — kpt. Kamocki Hipolit,
w Katowicach — por. Penk Teofil,
w N. Sączu — kpt. Szaflarski Jan,
w Tarnowie — por. Polaczek Henryk,

w Tarnopolu — kpt. Zdanowski Zdzisław,
w Stanisławowie — por. apt. Jelonek Walery,
w Brzeżanach — por. apt. Tomaszewski Apolinary,
w Gnieźnie — kpt. Krasiński Stanisław,
w Kaliszu — kpt. Paszen Ignacy,
w Kobryniu — aptekarz kontraktowy,
w Baranowiczach — aptekarz kontraktowy,
w Siedlcach — kpt. Modrzewski Wiktor,
w Grudziądzu — kpt. Hołownia Michał,
w Bydgoszczy — por. Kaczyński Antoni.
we Włocławku — por. Starzyński Jerzy,
w Kielcach — por. Veltze Józef,
w Jarosławiu — kpt. Wassel Bernard.

Spis Władz Polsk. Powsz. Tow. Farm.

Zarząd Główny.

Prezes: p. prof. dr. B. Koskowski,
Zast. prezesa: p. J. Gessner, p. W. Szymański,
Skarbnik: p. A. Ossowski,
Sekretarz: W. Borejsza,
Członkowie Zarządu: p. W. Chądzyński, p. E. Filleborn, S. Jezierski, p. Ilnicki, p. J. Mąkowski, p. L. Modliński, p. K. Mikucki, p. F. E. Nowak, dr. J. Poratyński, p. E. Siciński, p. W. Sojka, p. K. Stefanowski, p. A. Szymański, p. A. Tomaszewski.

Komisja Rewizyjna:

P. B. Majewski, p. W. Rospędzihowski, p. F. Więckowski.

1. Koło Właść. Aptek Zagłębia Dąbrowskiego Okręg P. P. T. F.

P. E. Nowak — przewodniczący,
p. Cz. Goebel — zast. przewodniczącego,
p. Kozerski — sekretarz,
p. G. Pasierbiński — skarbnik,
pp. G. Szydłowski, Janicki — członkowie Zarządu,
pp. Machajski, Nowak, Szydłowski — członkowie Komisji Naukowej.

Komisja Rewizyjna:

Pp. Baer, Dobrzański i Truszkowski.

2. Kaliskie Tow. Farmaceutyczne Okr. P. P. T. F.

P. S. Piotrowski — przewodniczący,
p. Z. Gumowski — zast. przewodniczącego,
p. G. Kalinowski — członek Zarządu.

Zarząd Komitetu Wydziału Właścicieli Aptek:

P. I. Kijewski — przewodniczący,
p. G. Kalinowski — członek Komitetu.

Sąd Koleżeński: pp. Z. Mrowiński i W. Bzowski.

Zastępcy: pp. T. Stojowski i G. Piotrowski.

3. Kieleckie Tow. Farmaceutyczne P. P. T. F.

P. C. Gierałtowski — przewodniczący,
p. J. Sojczyński — zast. przewodniczącego,
pp. I. Wojdacki, E. Smagłowski i K. Budzyński — członkowie Zarządu.

Komisja Rewizyjna:

Pp. W. Domański i M. Kowalski.

4. Lubelskie Tow. Farmaceutyczne P. P. T. F.

P. K. Pryliński — przewodniczący,
zast. przewodniczącego: vacat,
p. W. Szeliga — sekretarz,
p. J. Bielakowski — skarbnik.
pp. L. Bołdok, J. Chrzanowski, T. Kocowski — członkowie Zarządu.

Komitet Wydziału Właścicieli Aptek.

Pp. H. Czerwiński, S. Kotowski i P. Semadeni — członkowie Komitetu.

Komisja Rewizyjna:

Pp. H. Policzkiewicz i E. Franke.

5. Lwowskie Tow. Farmaceutyczne P. P. T. F.

P. dr. J. Poratyński — przewodniczący.
p. dr. G. Jezierski — zast. przewodniczącego.
p. A. Krzyżanowski — sekretarz,
p. H. Błądziński — skarbnik.
pp. Wł. Beiser, A. Ehrbar, J. Friedman, J. Kurzrok, J. Pineles, J. Prokosz, G. Rein, H. Rubel, H. Ruebenbauer, K. Szyper i W. Włodzimirski — członkowie Zarządu.

Komisja Rewizyjna:

Pp. M. Krzyżanowski (sen.), dr. J. Pilewski i B. Szeinbach.

6. Łódzkie Tow. Farmaceutyczne Okr. P. P. T. F.

P. A. Szymański — przewodniczący,
p. A. Ende — zast. przewodniczącego,
p. Gutekunst — skarbnik,
p. W. Wagner — sekretarz.

Komitet Wydziału Właścicieli Aptek:

P. P. Ilnicki — przewodniczący,
p. A. Szymański — skarbnik,
p. A. Hamburg — sekretarz,
pp. W. Bartoszewski, W. Danielecki i R. Rembieliński — członkowie Komitetu.

Sąd Honorowy:

Pp. P. Ilnicki, W. Wagner i W. Groszkowski.

Delegaci do P. P. T. F.

Pp. A. Szymański, P. Ilnicki i A. Ende.

7. Poleskie Tow. Farmaceutyczne Okr. P. P. T. F.

P. K. Suchecki — przewodniczący,
p. J. Saski — zast. przewodniczągo,
p. K. Kagan — skarbnik,
p. D. Rakow — sekretarz,
p. K. Kagan, D. Rakow i P. Palejew — członkowie Komitetu.

Komisja Rewizyjna:

Pp. E. Parowski, Łatowski i Halper.

8. Tow. Aptekarzy Polskich na woj. Pomorskie Okręg P. P. T. F.

P. J. Łabudziński — przewodniczący,
S. Bielakow — sekretarz,
p. S. Wolski, J. Stenzel, A. Sobiecki i A. Szczerbicki — członkowie Zarządu.

Sąd Koleżeński: pp. J. Łabudziński i K. Nadolski.

Zastępcy: pp. K. Chylewski i dr. J. Piotrowski.

Komitet Wydziału Właścicieli Aptek:

Pp. J. Łabudziński, Cieszyński, A. Szczerbicki i J. Stenzel.

9. Poznańskie Tow. Farmaceutyczne Okręg P. P. T. F.

P. L. Szymański — przewodniczący,

p. Suchocki — zastępca przewodniczącego,
p. Majorowicz — sekretarz.

10. Radomskie Tow. Farmaceutyczne Okręg P. P. T. F.

P. F. Łagodziński — przewodniczący,
p. K. Dorociński — zast. przewodniczącego,
p. G. Bruśnicki — skarbnik,
p. Z. Dutkiewicz — sekretarz,
pp. J. Bolewski, Nowakowski i S. Nartowski — członkowie Zarządu.

Komisja Rewizyjna:

Pp. Świestowski i Krauze.

11. Wileńskie Tow. Farmaceutyczne Okręg P. P. T. F.

P. K. Stefanowski — przewodniczący,
p. W. Augustowski — zast. przewodniczącego,
p. W. Sokołowski — skarbnik,
p. W. Hryniewiecki — sekretarz,
pp. M. Mankowicz i J. Rodowicz — członkowie Zarządu.

Komisja Rewizyjna:

Pp. Wrześniowski i W. Zajączkowski.

12. Warszawskie Tow. Farmaceutyczne Okręg P. P. T. F.

P. J. Gessner — przewodniczący,
p. L. Modliński — zast. przewodniczącego,
p. W. Borejsza — sekretarz,
p. A. Ossowski — skarbnik,
p. W. Bzowski, K. Jerzmanowski, St. Jezierski — członkowie Zarządu.

Sąd Koleżeński: pp. A. Ryl, E. Filleborn, i L. Klimpel; zastępcy: M. Malinowski i W. Żółtowski.

Wydział Pracowników Aptecznych:

P. T. Maciejczyk — przewodniczący,
p. S. Dobrut — zast. przewodniczącego,
p. A. Lubosiewicz — sekretarz.

Komisja Rewizyjna:

Pp. S. Biele, L. Klimpel, T. Maciejczyk, M. Treutler i W. Żółtowski.

Pragnący zapisać się na członków Towarzystwa, winni zwrócić się do odnośnych Zarządów Okręgowych. Właściciele aptek niedyplomowani nadsyłają z głoszenia do Wydziału Właścicieli Aptek przy Towarzystwach Okręgowych.

Skład Gremjum Aptekarzy Małopolski Zachodniej w Krakowie.

1. Prezes, mr. Ksawery Mikucki,
2. zast. prezesa, mr. Ludwig Rosenberg,
3. sekretarz mr. Ludwik Georgeon.

Skład Izby Aptekarskiej Małopolski Wschodniej we Lwowie.

1. Prezes, mr. Antoni Ehrbar,
2. zast. prezesa dr. Jan Poratyński,
3. zast. prezesa mr. Maurycy Oberlender,
4. sekretarz dr. Marceli Beiser,
5. członkowie Wydziału Izby: Adolf Aschkenazy, Adolf Braunstein, dr. Juljusz Franzos, Anastazy Groten, Szymon Hay, Kajetan Kajetanowicz, Władysław Mańkowski, Karol Macura, Marjan Szankowski, Marjan Krzyżanowski, Bernard Scheinbach i dr. Stefan Stencel,
6. prowadzący biuro mr. Eugeniusz Rein.

Towarzystwo aptekarskie we Lwowie.

Prezes: Mr. Stanisław Jezierski.
I Wiceprezes: Mr. Bernard Scheinbach.
II Wiceprezes Mr. Dawid Sandner.
Sekretarz: Mr. Henryk Messuta.
Skarbnik: Mr. Izaak Cellermajer.
Bibljotekarz: Dr. Jan Poratyński.
Gospodarz: Mr. Bernard Scheinbach.

Wydział:

Mr. Adolf Aszkenazy,
Mr. Antoni Ehrbar.
Mr. Adolf Friedman.
Mr. Franciszek Krajewski.
Mr. Zofja Messuta.
Mr. Rojecki,

Dr. Henryk Ruebenbauer,
Mr. Stanaszek,
Mr. Szulim Stein.

Zastępcy Czł. W-łu.

Mr. Bogucki.
Mr. Janina Deweszanka.
Mr. Herman.
Mr. Kajetan Kajetanowicz.

Komisja rewizyjna:

Mr. Dewechy sen.
Mr. Marjan Krzyżanowski.
Mr. Rafał Kurzrock.
Mr. Walery Włodzimirski.

Związek Zawodowy Farmaceutów-Pracowników.

Zarząd Główny.

Szlindenbuch Edward (prezes), Ruszczykowski August (I-szy wiceprezes), Jakubowski Henryk (II-gi wiceprezes), Lewaszkiewicz Alfred (skarbnik), Nałęcz Czesław (sekretarz), Cellermajer, Podrygalski, Otrębski i Dąbrowski.

Skład Głównej Komisji Rewizyjnej:

Łopacki Wacław, Krupica Feliks i Piechocki Teofil.

Oddziały:

Warszawa: Bracka 18 m. 30.

1. Zarząd Oddziału Warszawskiego: Jankiewicz Zygmunt (prezes), Habrowski Stanisław (wiceprezes), Włoszczowski Stanisław (sekretarz), Jakubowski Henryk (skarbnik), Kliś Zygmunt, Żelazowski Antoni, Sulimierski Jerzy i Rabinowicz Józef (gospodarz lokalu i bibliotekarz).

Radom: Świeża 1, aptéka Kasy Chorych.

2. Zarząd Oddziału Radomskiego: Kański Ignacy (prezes), Bonikowski Henryk (sekretarz) i Bruśnicki Józef (skarbnik) oraz członkowie Zarządu: Szulc Henryk i Stępień Stanisław.

Częstochowa: Jasnogórska 24. Składn. Apt. Kasy Chorych. WP. Kurkowski.

3. Zarząd Oddziału Częstochowskiego: Kur-

kowski Antoni (prezes), Zaniewski J. (wiceprezes), Dąbrowski Kazimierz (sekretarz), Gaczkowski (skarbnik), Gąska, Meks, Ciołek, Dracowa i Sejmicki.

Białystok: Sienkiewicza 83 m. 6. WP. Berdowski.
4. Zarząd Oddziału Białostockiego: Berdowski Ignacy (prezes), Szostakowski Henryk (skarbnik) i Bogucki Marjan (sekretarz).

Chełm: Lubelska 92. WP. A. Morgensztern.
5. Zarząd Oddziału Chełmskiego: Morgensztern Akiba (prezes), Ostrowski Roman (wiceprezes), Starągowski Karol (sekretarz) i Dubrawska Adela (skarbnik).

Grodno: Dominikańska 9. WP. A. Daszewicz.
6. Zarząd Oddziału Grodzieńskiego: Orański (prezes), Zarecki (wiceprezes), Umiński (sekretarz), Szeskin (skarbnik).

Łódź: Mikołaja 15.
7. Zarząd Oddziału Łódzkiego: Szlindenbuch Edward (prezes), Podrygalski Bronisław (wiceprezes), Brykalski Adam (skarbnik), Awencki Gustaw (sekretarz), Grabowski Sylwester, Rytel Czesław, Rożywski Krzystof i Marjewski Stefan.

Kalisz: Kilińskiego 4, apteka, WP. Finowicki.
8. Zarząd Oddziału Kaliskiego: Mielczarski W. (prezes), Fink-Finowicki Czesław (sekretarz), Cyranowski J. (skarbnik), Chrzanowski W. i Piotrowski S.

Włocławek: Apteka Powiat. Kasy Chorych. WP Szczygłowski.
9. Zarząd Oddziału Włocławskiego: Szczygłowski Adam (prezes), Łukszys Piotr (wiceprezes i skarbnik) i Elżanowski Zbigniew (sekretarz).

Kielce, Rynek 17, apteka. Wp. M. Ząbek.
10. Zarząd Oddziału Kieleckiego. Szarkowski Józef (prezes), Ząbek Marjan (sekretarz) i Czapińska Janina (skarbnik).

Lublin: Kowelska 16, apteka. WP. Dackówna.
15. Zarząd Oddziału Lubelskiego: Kraczkiewicz Fr. (prezes), Dackówna (sekretarz), Malinowski, Dmowski i Wójcik.

Zagł. Dąbr. Sosnowiec: Wawel 3, apteka Centr. Pow. Kasy Chorych.
16. Zarząd Oddziału Zagł. Dąbr.: Żywno (prezes), Otrębski (wiceprezes), Piotrowski (sekretarz), Mazurkiewicz (skarbnik), Pacyna, Zawadzki, Weber, Nowicki i Kulesza.
Oddziały Związku Baranowicki i Poznański nie nadesłały jeszcze nowego składu Zarządów.

Poznań: Apteka Kasy Chorych przy al. Marcinkowskiego. WP. Herdan.

Baranowicze: Szeptyckiego 21. WP. Dawidowski.

Górny Śląsk, Katowice: Apteka pod Orłem, P. Lach.
14. Zarząd Oddziału Górno-Śląskiego: Szwarcer (prezes), Lach (sekretarz) i Riesenfeld (skarbnik).

Kraków: Mikołajska 2, II p.
11. Zarząd Oddziału Krakowskiego: Urbański Stefan (prezes), Żyborski Mieczysław (wiceprezes), Szmorhun Jan (sekretarz), Szwejkowski Bolesław (skarbnik), Zgrzebnicki Jan, Radwańska Zofja, Marcinkiewicz Józef, Kowalczykówna Aniela.

Lwów: Mikołaja 15.
12. Zarząd Oddziału Lwowskiego: Sandner (prezes), Krajewski (wiceprezes), Stanaszek (sekretarz), Zieliński (skarbnik), Cellermajer, Bogucki, Frydman, Fruchtman i Gurgutówna.
Wilno: Mickiewicza 10. apteka, WP. Smoliński.
13) Zarząd Oddziału Wileńskiego: Smoliński B. (prezes), Tarasiewicz Rufin (sekretarz), Bobrowski Aleksander (skarbnik).

Kompletny wykaz specyfików, dopuszczonych do obiegu.

zarejestrowanych zgodnie z art. 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie wyrobu i obrotu specyfików farmaceutycznych. („Dz. Ust." Nr. 87 z r. 1921, poz. 640).

„Monitor Polski" Nr. 233 z 1922 r.; Nr. 127 z 1923 r.; Nr. 181 z 1923 r.; Nr. 56 z 1924 r.; Nr. 185 z 1924 r.

Acidol Pepsin Stärke I (tabletki), Act. Gesel. f. Anilin Fabr. „Agfa" w Berlinie — 659.

Acidol pepsin Stärke II Act. Gesel. f. Anilin Fabrik (Agfa) w Berlinie 475.

Acitrin (tabletki), Fabryka barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 724.

Acykal (tabletki), Th. Teichgraeber w Berlinie — z przep. lek. 750.

Adalin (tabletki) fabryka barwników dawniej Friedr. Bayer et Cie w Lewerkusen p. Kolonją n/Renem — z przep. lek. 342.

Adamon (tabletki) Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Lewerkusen (Niemcy) — z przep. lek. 532.

Adrenaline Clin (solution), Laboratoire Clin-Comar et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 304.

Adrenasol, Warsz. Tow. Akc. Handlu Towarami Aptecznemi d. Zjednoczeni Aptekarze i L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 568.

Adrepatine pommade, Laboratoire Dubois w Paryżu — z przep. lek. 314.

Adrepatine suppositoires, Laboratoire Dubois w Paryżu — z przep. lek. 315.

Aethone Sol. orthoformiate d'ethyle 25% Alcohol anhydre. Udzielono zezwolenia firmie: M. Falcoz et C-ie w Paryżu (z przepisu lekarskiego) Nr. regestru: 245.

Agobilin (tabletki), Gehe et C-ie w Dreźnie — z przep. lek. 643.

Agonol A. Cognet et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 237.

Alacet, Warsz. Tow. Akc. Handlu Towarami Aptecznymi dawniej Zjednoczeni Aptekarze i L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 143.

Alama kąpiele kwaso-węglowe Br. Machalla i S-ka w Poznaniu — 599.

Albargina (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 625.

Alcali bromatum effervescens. Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 513.

Algorhin, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 84.

Alival (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 633.

Alivoel Lösung (ampułki), Meister Lucius i Brüning w Hoechst 817.

Allocaine A. (roztwór), Lumière w Ljonie — z przep. lek. 558.

Allocaine AA. (roztwór), Lumière w Ljonie — z przep. lek. 559.

Allocaine B. (roztwór), Lumière w Ljonie — z przep. lek. 560.

Allocaine BB. (roztwór), Lumière w Ljonie — z przep. lek. 561.

Allocaine C. (roztwór), Lumière w Ljonie — z przep. lekarza 562.

Allocaine J. (roztwór), Lumière w Ljonie — z przep. lek. 563.

Almotan (tabletki), T. P. Ch. F. d. mag. Klawe w Warszawie — z przep. lek. 749.

Ami, E. Perlis w Siemiatyczach — 336.

Amphotropin (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 642.

Amylodiastase, A. Thepenier w Paryżu — 343.

Anaestosal (kaps. żelat.), L. Spiess i Syn w Warszawie — 804.

L'Angiolymphe (ampułki), Laboratoire de l'angiolymphe du Dr. Roux w Angres — z przep. lek. 246.

Anta, A. Krotke w Radomiu — 227.

Antigon, Józef Rotter w Warszawie — 50.

Antispasmol, Tow. Przemysłu Chem. Farm. dawniej mag. Klawe w Warszawie — z przep. lek. 90.

Antithyreoidin-Moebius (płyn w ampułkach), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 666.

Antithyreoidin-Moebius (tabletki), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 665.

Anusol (czopki), Goedecke et Cie. w Lipsku — 813.

Apocynine Dr. Deschamps (tabletki), Laboratoires Dubois w Paryżu — z przep. lek. 197.

Apocynine Dr. Deschamps (ampułki), Laboratoires Dubois w Paryżu — z przep. lek. 198.

Argentol, Sp. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — z przep. lek. 88.

Argentamin, E. Schering w Berlinie — 693.

Argochrom (roztwór w ampułkach), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 432.

Argochrom (proszki), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 433.

Arrhéol (kapsułki żelatynowe). Capsulae gelatinae Santaloli. R. Astier w Paryżu — z przep. lek. 150.

Arsenferratin (tabletki), C. F. Boeringer et Cie w Mannheim — z przep. lek. 556.

Arsenophag Injectiones (ampułki), Sol. nat. arsenici steril. J. Gessner w Warszawie — z przep. lek. 141.

Arsentriferrin (tabletki), Knoll et C-ie w Ludwigshafen n/R. — z przep. lek. 550.

Arsodil (ampułki), Sol. Natr. cacodylici steril., T. P. Ch. F. d. mag. Klawe w Warszawie — z przep. lek. 93.
Arsoferrin tekstolettes, Apotheke z. ‚Heiligen Geist, Barber i Rosner w Wiedniu — z przep. lek. 684.
Arsoferlyzin „Laokoon" we Lwowie — 338.
Arsycolide (ampułki), Sol. natr. cacodylici steril., M. Leprince w Paryżu — z przep. lek. 202.
Arthigon (płyn), Chemische Fabrik auf Aktien d. E. Schering w Berlinie — z przep. lek. 589.
Artosin (tabletki), C. F. Boeehringer et Soehne w Mannheim — z przep. lek. 686.
Aspasmon, „Norgine" Praga Aussig — z przep. lek. 767.
Aspirin (tabletki), Fabryka barwników dawniej Fr. Bayer et C-ie w Lewerkusen p. Kolonją n/Renem — 344.
Asthmin, „Motor" w Warszawie — z przep. lek. 222.
Astmosan, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 316.
Astmoza, Sp. Akc. „Planta" w Warszawie — 226.
Astosan, L. Spiess i Syn w Warszawie — 16.
Astmolysin (ampułki), Dr. Kade w Berlinie — 815.
Atophan (tabletki), Chem. Fabr. Akc. E. Shering w Berlinie — z przep. lek. 434.
Atophanyl (ampułki), Chem. Fabr. Akc. E. Schering w Berlinie — z przep. lek. 732.
Atoquinol (tabletki), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja) — z przep. lek. 420.

Balsam Bengalski, Sp. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 2.
Balsam Egipski, J. Jagodziński, Józefów n/Wisłą — 49.
Balsam Eukalyptusowy, Wł. Szabrański w Bełchatowie — 331.
Balsam Mentolowy, Ben. Józef Misiorowski w Będzinie — 260.
Balsam Thiocolan, A Gąsecki w Warszawie — 295.

Citobarjum do stosowania per rectum, E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 435.
Citobarjum do użytku wewnętrznego, E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 452.
Citronervin, Rurycki w Białymstoku — 23.
Citrovanillan, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. — 64.
Codeonal (tabletki), Knoll et C-ie w Ludvigshafen — z przep. lek. 661.
Colchurecin (tabletki), J. E. Stroschein w Berlinie — z przep. lek. — 438.
Collargol-Lösung, Chemische Fabr. d. Heyden w Radebeul 1. — z przep. lek. 757.
Collobiase d'or (ampułki), Boulanger et Dausse w Paryżu — z przep. lek. 322.
Collobiase de sulfhydrargyre (ampułki), Boulanger et Dausse w Paryżu — z przep. lek. 321.
Collobiase de Soufre (ampułki), Boulanger et Dausse w Paryżu — z przep. lek.
Colloidine Dubois (dragées), Laboratoire Dubois w Paryżu — 190.
Contral, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 85.
„Cordis" kąpiele kwaso-węgl.-igliw. K. Szopper, Bielsko Nr. 501.
„Cordis" kąpiele kwaso-węglowe K. Szopper, Bielsko Nr. 500.
Cornelin, W. Domagalski w Warszawie — 73.
Cornina-Hühneraugenringbinde, P. Beiersdorf et C-ie w Hamburgu — z przep. lek. 774.
Corporis lutei extractum, Gedeon Richter w Budapeszcie — 820.
Corporis lutei sicc. tabl., Gedeon Richter w Budapeszcie — 821.
Coryfin Bonbons, Fr. Bayer et Cie. w Leverkusen — 503.
Crayons Chaumel adstringents, Fumouze et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 480.
Creosal Dubois (granules), Laboratoire Dubois w Paryżu — 192.
Cryogenine (cachets), Lumière w Ljonie — z przep. lek. 525.

Cryogenine Lumière (comprimées), Lumière w Ljonie — z przep. lek. 132.

Cyarsal (roztwór w mapułkach), I. D. Riedel w Berlinie — z przep. lek. 660.

Cygaretki przeciwastmatyczne, Spółka Akcyjna Fr. Karpiński w Warszawie — z przep. lek. 353.

Cygaretki przeciwastmatyczne, Jan Borowski w Warszawie — z przep. lek. 656.

Cygaretki przeciwastmatyczne, Ap. Kowalski w Warszawie — z przep. lek. 615.

Cystosan, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 67.

Czopki hemoroidalne, A. Gąsecki w Warszawie — 354.

Czopki przeciw hemoroidom, St. i K. Wągrowscy i A. Kadecz w Warszawie — 355.

Czopki przeciw hemoroidom, Tow. Przemysłu Chemicznego d. mag. Klawe w Warszawie — 496.

Czopki przeciw hemoroidom, Tow. R. Barcikowski w Poznaniu — 566.

Czopki przeciw hemoroidom, Ap. Kowalski w Warszawie — z przep. lek. 607.

Degalol (tabletki), I. D. Riedel w Berlinie — z przep. lek. 687.

Dermatol (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoehst, n/M. — z przep. lek. 626.

Dermaton gęsty, K. Wenda w Warszawie — 220.

Dermaton płynny, K. Wenda w Warszawie —221.

Desodoform, W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — 35.

Desodorol, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 13.

Diabetifuge perrandin, Laboratoires des produits „Scientia" w Paryżu — z przep. lek. 516.

Diachylon puder, „Chemergon" w Poznaniu — 498.

Dial (tabletki), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja — z przep. lek. 462.

Dialecetin (tabletki), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja) — z przep. lek. 465.
Didial (tabletki), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja) — z przep. lek. 463.
Digalen (granulki), Hoffman La Roche w Bazylei — z przep. lek. 647.
Digalen (płyn), Hoffman La Roche w Bazylei — z przep. lek. 644.
Digalen (płyn w ampułkach), Hoffman La Roche w Bazylei — z przep. lek. 645.
Digalen (tabletki), Hoffmann La Roche w Bazylei — z przep. lek. 646.
Digifoline liquide, „Ciba" w Bazylei — 459.
Digifoline ampoules, „Ciba" w Bazylei — 460.
Digifoline compr. „Ciba" w Bazylei — 461.
Digipurat (tabletki), Knoll et C-ie w Ludvigshafen n/R. — z przep. lek. 508.
Digipurat (roztwór w ampułkach), Knoll et C-ie w Ludvigshafen n/R. — z przep. lek. 509.
Digipurat liquid., Knoll et C-ie w Ludvigshafen n/R. — z przep. lek. 510.
Digitalen „Aka" A. Kolecki i S-ka w Poznaniu — z przep. lek. 737.
Digitalen „Ege", Fabr. „Ege" w Warszawie — z przep. lek. 776.
Digitaline cristallisée (ampułki), Laboratoire Nativelle w Paryżu — z przep. lek. 356.
Digitaline cristallisée (solution), Laboratoire Nativelle w Paryżu — z przep. lek. 357.
Digitaline cristallisée (granules), Laboratoire Nativelle w Paryżu — z przep. lek. 358.
Digitalis-Dispert (tabletki), Krauze T-wo „Mediko" w Monachjum — z przep. lek. 777.
Digitol, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 68.
Dijodyl (kapsułki), I. D. Riedel w Berlinie — z przep. lek. 619.
Dionin (tabletki), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 574.
Diplosal (tabletki), C. F. Boehringer et Soehne w Mannheim — z przep. lek. 597.
Diphtosan (tabletki), Act. Gesel. f. Anilin Fabrik „Agfa" w Berlinie — z przep. lek. 471.

Diuretin (tabletki), Knoll et C-ie w Ludwigshafen — z przep. lek. 591.
Dolomityn, Fr. Karpiński w Warszawie — 113
Dormiol płynny, Aktiengesellschaft Kalle et C-ie w Biebrich n/R. — z przep. lek. 623.
Drażetki bengalskie, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 359.
Dragès Chlorophylli compositae, J. Gessner w Warszawie — 431.
Drastin, J. Lubelski w Warszawie — z przep. lek. 239.

Egzemol, A. Klippel w Warszawie — 265.
Eisen-Sajodin, Fr. Bayer et Cie w Leverkusen — 585.
Eisenphytine (Ferro-phytine) granules, „Ciba" w Bazylei — 581.
Ektebin, E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 451.
Elarson (tabletki), Fabryka barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen (Niemcy) — z przepisu lekarza — 546.
Elarson-eisen (tabletki), Fabryka barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen (Niemcy) — z przep. lek. 548.
Elbon (tabletki), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja)— z przep. lek. 423.
Eldoform (tabletki), Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 722.
Electrocuprol (roztwór w ampułkach), Laboratoire Clin Comar et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 485.
Electrargol (ampułki), Laboratoire Clin Comar et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 303.
Elektraurol (ampułki), Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — z przep. lek. 284.
Elektrocollargol amp., Chemische Fabr. r. Heyden w Radebeul — z przep. lek. 729.
Elektroferrol (ampułki), Chemische Fabr. r. Heyden w Radebeul — z przep. lek. 730.
Eisenphytine pilules (Ferro Phytine), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja) — z przep. lek. 422.

Embarine (ampułki), Chemische Fabr. r. Heyden w Radebeul, — z przep. lek. 728.

Embeta Stawolit, W. Barałkiewicz w Toruniu — 39.

Emetine Glasser (ampułki), Sol. Emetini hydrochlor. sterilis, Dr. Coirre w Paryżu — z przepisu lek. 255.

Emollin, W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — 145.

Emskie tabletki musujące T. P. Ch. F. d. mag. Klawe w Warszawie — 96.

Energétène de feuilles de Sauge, Les Etablissementes Byla w Paryżu — 87.

Enérgétène de Ribes nigr. Cassis, Les Etablissementes Byla w Paryżu — 81.

Enérgétène de Valeriane Byla, Les Etablissementes Byla w Paryżu — 82.

Enterovacein (pigułki), Lumiére w Ljonie — z przep. lek. 523.

Epilopticon Dr. R. i O. Weil'a we Frankfurcie n/M. — z przep. lek. 160.

Epirenin (solution), Tow. Przem. Chem. Farm. d. mag. Klawe w Warszawie — z przep. lek. 363.

Ergocornina do wewn. użytku, Tow. Akc. „Motor" w Warszawie — z przep. lek. 675.

Ergocornina (ampułki), Tow. Akc. „Motor" w Warszawie — z przep. lek. 676.

Eros (maść i proszek), B. Ogilba w Warszawie — 44—45.

Eucalipto-menthol (tabletki), W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — 33.

Eucaliptusowo-mentolowe cukierki, St. Wągrowski i Kadecz w Warszawie — 76.

Eufin, C. F. Boehringer et Soehne w Mannheim — 518.

Eukaliptusowe-mentolowe cukierki, W. Kojrański w Warszawie — 308.

Eukaliptasowo-mentolowe cukierki, D. Ane w Warszawie — 296.

Eukodal (ampułki), E. Merck, Darmsztadt — z przepisu lek. 414.

Eukodal (tabletki), E. Merck, Darmsztadt — z przep. lek. 415.
Eumenol (tabletki), E. Merck w Darmsztadzie — 667.
Eumictine, M. Leprince w Paryżu — z przepisu lek. 199.
Euskol (do inhalacji), „Euskol“ w Labiszynie — 795.
Evacuol, H. Rosenstadt w Warszawie — z przep. lek. 25.

Fagosol, H. Rosenstadt w Warszawie — z przep. lek. 24.
Ferratin (tabletki), C. F. Boehringer et Soehne w Mannheim — 555.
Fercarbin (tabletki), W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — 11.
Fercarbin Arsen (tabletki), T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 12.
Ferrocodile (ampułki), Sol. ferri cacodylici M. Leprince w Paryżu — z przep lek. 201.
Ferrol-Tinctura ferro oxydati saccharati, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 310.
Ferrophag, 1, 2, 3 injectiones (ampułki), J. Gessner w Warszawie — z przep. lek. 137.
Ferrophytine (granulki), „Ciba“ w Bazylei — 581.
Ferrosan-Arsen Tinct. Ferri oxydati saccharati cum arseno. W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 54.
Ferro-Sajodin (tabletki), Fabryka Barwników d. Fr. Bayer w Leverkusen i d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst — 585.
Feroxal, Albert Buisson w Paryżu — 340.
Feuilles d'Abyssynie, Exibard H. Ferré, Blotière et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 365.
Fibrolysin (czopki). E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 655.
Fibrolysin (roztwór w ampułkach), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 653.
Fibrolysin (roztwór do oczu), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 654.

Jodone, M. Robin w Paryżu — z przep. lek. 370.
Jodopepton Ege, Fabr. Chem. „Ege" w Warszawie — z przep. lek. 325.
Jodopepton Staza, Fabr. Chem. Stankiewicz, Zawadzki i S-ka w Warszawie — z przep. lek. 279.
Jodopepton (tabletki), Wielkopolskie Zjednoczone Fabryki Chemiczno-Farmaceutyczne „Mederbe" w Poznaniu — z przep. lek. 616.
Jedopepton (płyn), Wielkopolskie Zjednoczone Fabrvki Chemiczno-Farmaceutyczne „Mederbe" w Poznaniu — z przep. lek. 617.
Jodorad (sól kąpielowa), „Jodorad" w Stanisławowie — z przep. lek. 240.
Jodorol, Sp. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — z przep. lek. 453.
Jodostarin (tabletki), Hoffman La Roche w Bazylei — z przep. lek. 648.
Jodo-żelazo-pepton, „Lek" Fabr. Chemiczna w Warszawie — z przep. lek. 587.
Jodo-żelazo-pepton z arszennikiem, „Lek" Fabr. Chem. w Warszawie — z przep. lek. 588.
Jodpeptin (peptonum jodatum), F. Więckowski w Warszawie — z przep. lek. 495.
Jodurase (pastylki), Ch. Couturieux w Paryżu — z przep. lek. 320.
Jubol, Chatelain J. Cabrol et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 468.
Juvenin (roztwór w ampułkach), Fabr. barwników d. Bayer et C-ie w Leverkusen (Niemcy) — z przep. lek. 491.
Juvenin (tabletki), Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 492.

Kakodylophag injectiones (ampułki), Sol. natr. cacodylici steril., J. Gessner w Warszawie — z przep. lek. 138.
Kalmopyrin (tabletki), Gedeon Richter w Budapeszcie — z przep. lek. 784.
Kamphenol, W. Matula w Krakowie — z przep. lek. 745.
Karposal, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 369.

Mrozol (maść), A. Gąsecki w Warszawie — 28.
Mukuna, J. Weroczy w Warszawie — 36.
Musculosine Byla, Les Etablissements Byla w Paryżu — 80.
Mydło od świerzby, „Tow. Akc. Fr. Karpiński" w Warszawie — 316.

Narcophin (roztwór w ampułkach), C. F. Boehringer Soehne w Mannheim — z przep. lek. 507.
Narcophin (tabletki), C. F. Boehringer et Soehne w Mannheim — z przep. lek. 598.
Nareophin (tabl.), C. F. Honinger Soehne w Mannhoim — 598.
Narsenol (tabletki), Zakłady Handlowo-Przemysłowe L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 658.
Neo-Arsycodile (ampułki), Sol. Natr. methyl. arsenici steril. M. Leprince w Paryżu — z przepisu lek. 205.
Neo-Arsycodile (pigułki), M. Leprince w Paryżu — z przep. lek. 206.
Neo-Bornyval (kapsułki), I. D. Riedel w Berlinie — z przep. lek. 624.
Neo-Hormonal (płyn do wstrzykiwań międzyżylnych) — w Berlinie — z przep. lek. 457.
Neo-Hormonal do wstrzyk. międzymieśn., E. Schering w Berlinie — 691.
Neo-Hydropyrin, Gedeon Richter w Budapeszcie — z przep. lek. 785.
Neo-Metamorphoza, A. Klippel w Warszawie — 266.
Neo-Valda, Modliński i Krogulecki w Warszawie — 418.
Neoarsodil, Sol. Natri methyl. arsenici steril., T. P. Ch. F. d. mag. Klawe w Warszawie — z przep. lek. 89.
Nervocithine (ampules), G. Tissot w Paryżu — z przep. lek. 479.
Nervocithine (dragées), G. Tissot w Paryżu — z przep. lek. 478.
Nervol, J. Franzos w Tarnopolu — 524.

Nervomigren, „Motor“ w Warszawie — 219.
Nervosan (ziarenka), Przem. Handl. Zakł. Chem. L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 690.
Neu-Cesol (roztwór w ampułkach), E Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 669.
Neu-Cesol (tabletki), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 670.
Neuronal (tabletki), Kalle et C-ie A. G. w Biebrich w/R. — z przep. lek. 622.
Nervostenique-Dausse Serie A (ampułki), Sol. Natr. Kakodylici et Strichnini nitrici steril. Boulanger et Dausse w Paryżu — z przep. lek. 182.
Nevrostenique-Dausse Serie E (ampułki), Sol. Strichnini nitrici steril. Boulanger et Dausse w Paryżu — z przep. lek. 182
Nirol (maść), Jan Gaweł w Jasieńcu pow. Grójecki — z przep. lek. 26.
Normacol Dragées „Norgine“ Praga Aussig — z przep. lek. 786.
Normocol, „Norgine“ Praga Aussig — z przep. lek. 787.
Novalgin (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 638.
Novasurol (roztwór w ampułkach), Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen (Niemcy) — z przep. lek. 488.
Novo-Atophan (tabletki), Chem. Fabr. Akc. E. Schering w Berlinie — z przep. lek. 440.
Novocain (tabletki), D. Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 637.
Novocain-Suprarenin-Lösung E. (ampułki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 636.
Novocain-Suprarerin-Lösung E. (ampułki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 637.
Novocain-Suprarenin (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst — z przep. lek. 679.

Novoprotin (ampułki), Chemische Werke Grenzach — z przep. lek. 700.
Nuclearsitol Robin (comprimés), M. Robin w Paryżu — z przep. lek. 119.
Nucleatol Robin (granules), M. Robin w Paryżu — 153.

Oleo Jode (kapsułki), Laboratoires Dubois w Paryżu — z przep. lek. 193.
Oleo Jode (ampułki), Laboratoires Dubois w Paryżu — z przep. lek. 195.
Olesal (płyn), Meister Lucius w Hoechst — 800.
Onataplasme Langlebert, M. Sabatier w Paryżu — 241.
Ophtalmol, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 569.
Opozones (glande Thyroide) Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — przep. lek. 701.
Opozones (corps jaune de l'ovaire), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 702.
Opozones (glande hepatique), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 703.
Opozones (glande rénale), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 704.
Opozones (capsules surrenales), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 705.
Opozones (glande orchitique), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 706.
Opozones (glaude splenique), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 707.
Opozones (Thymus), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 708.
Opozones (Placenta), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 709.
Opozones (Ganglions), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 710.
Opozones (tissu nerveux), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 711.

Opozones (glande pancréatique), Laboraitores S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 712.
Opozones (muqueuse Stomacale), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 713.
Opozones (muqueuse intestinale), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 714.
Opozones (bile), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 715.
Opozones (glande mammaire), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 716.
Opozones (Bulbe), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 717.
Opozones (Pluring laudulaire), Laboratoires S. A Brevets Lumière w Ljonie — z przep lek. 718.
Opozones (glande hypophyse), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 719.
Opozones (glande prostatique), Laboratoires S. A. Brevets Lumière w Ljonie — z przep. lek. 720.
Optarson (ampułki), Fabryka barwników d. F. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 592.
Orexin (tabletki), Kalle et C-ie w Biebrich n/R.— z przep. lek. 621.
Orypan (liquid), „Ciba" w Bazylei (Szwajcaria) — 466.
Orypan (syrop), „Ciba" w Bazylei (Szwajcaria) — 466.
Ossaform, T. P. Ch. F. d. mag. Klawe w Warszawie — 107.
Ostreine, Etablissement Albert Buisson w Paryżu — 339.
Ouabaine cristallisèe Arnaud (comprimées), Laboratoire Nativelle w Paryżu — z przep. lek. 378.
Ouabaine cristallisée Arnaud (ampułki), Laboratoire Nativelle w Paryżu — z przep. lek. 379.

Ovarii Sicatto tabl., Gedeon Richter w Budapeszcie — 819.
Ovo-Lecitinum (ziarenka), Fr. Karpiński w Warszawie — 4.
Ovo-Lecitine Billon (pigułki), Les Etablissements Poulenc Frères w Paryżu — 375.
Ovo-Lecitine Billon (ampułki), Les Etablissements Poulenc Frères w Paryżu — 376.
Ovo-Lecitine Billon (granulés), Les Etablissements Poulenc Frères w Paryżu — 377.

Pageol, J. Cabrol et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 380.
Pain-Expeller kotwiczny, A. Richter et C-ie w Rudolfstadt — 251.
Pain-Expeller, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 570.
Panbiline (pigułki), Laboratoire de Panbiline w Annonay (Francja) — z przep. lek. 381.
Panbiline (płyn), Laboratoire de la Panbiline w Annonay (Francja) — z przep. lek. 382.
Panflavin pastillen, L. Cassella i S-ka w Frankfurcie — 796.
Pankreon (tabletki), Renania w Akwizgranie — z przep. lek. 383.
Pantopon (roztwór w ampułkach), Hoffman La Roche w Bazylei — z przep. lek. 650.
Papier Rigollot, P. Rigollot w Paryżu — 727.
Paracodin (roztwór w ampułkach), Knoll et C-ie w Ludwigshafen n/R. — z przep. lek. 351.
Paracodin (tabletki), Knoll et C-ie w Ludwigshafen n/R. — z przep. lek. 352.
Paramorphan (roztwór w ampułkach), Knoll et C-ie w Ludwigshafen n/R. — z przep. lek 350.
Parchol Geerde, Wł. Dziemski w Kryłowie — 276.
Pastylki od zgagi, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 384.
Pastilles de Charbon du dr. Belloc, Maison de Frère E. Vaillant w Paryżu — 123.
Pastilles Gérandel, A. Gerandel w Paryżu — z przep. lek. 746.

Pastilli Iodo-ferratini comp., Aptekarz Karol Jahr w Krakowie — z przep. lek. 664.
Paveron (ampułki), Boulanger et Dausse w Paryżu — z przep. lek. 209.
Paveron (comprimés), Boulanger et Dausse w Paryżu — z przep. lek. 208.
Pedolin „Motor“ w Warszawie — 262.
Peptofer du Dr. Jaillet, Darasse Frères w Paryżu — 385.
Peptoferlysin „Laokoon“ we Lwowie — 334.
Peptonat de fer, M. Robin w Paryżu — 328.
Perhydrit (tabletki), E. Merck w Darmsztadzie — 567.
Peristaltine (ampułki), Tow. Przemysłu Chem. w Bazylei — z przep. lek. 387.
Peristaltine (tabletki), Tow. Przem. Chemicznego w Bazylei — 386.
Perles d'Ether du Dr. Clertau, Maison L. Frère E. Vaillant w Paryżu — 124.
Perles de Terébinthine, Maison L. Frère E. Vaillant w Paryżu — 125.
Perles de Sulfate de Quinine, Maison L. Frère E. Vaillant w Paryżu — 126.
Perles de Valeriane, Maison L. Frère E. Vaillant w Paryżu — 127.
Persodine, Lumière w Ljonie — 520.
Peruol, Act. Geselsch. für Anilin Fabrick (Agfa) w Berlinie — 477.
Peruscabin, Act. Gesel. f. Anilin Fabrick (Agfa) w Berlinie — 476.
Phenocol (tabl.), E. Schering w Berlinie — 692.
Phlogetan, „Norgine“ w Ujściu — z przep. lek. — 674.
Phytohaemosan Rost, A. Rostkowski w Wilnie — z przep. lek. 584.
Phosote (kapsułki żelatynowe), Lambiotte et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 167.
Phosphit-pulvis, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 287.
Phosphit-capsules, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 288.
Phosphocalcol, T. P. Ch. F. d. mag. Klawe w Warszawie — 108.

Phosphosan-Ferrum (ziarenka), W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 59.

Phosphosan Lecitinum (ziarenka), W. T. A. H. T. A d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 75.

Phosphosan Magnesium (ziarenka), W.T.A.H.T.A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 74.

Phosphosan Calcium, L. Spiess i Syn w Warszawie — 289.

Phosphostenique Dausse, Boulanger Dausse w Paryżu — z przep. lek. 207.

Phytine Ciba (pulv.), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja) — 426.

Phytine Ciba (pastylki żelatynowe), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja) — 427.

Phytine Ciba (liquide), „Ciba" w Bazylei (Szwajcarja) — 428.

Pigułki przeczyszczające, J. Borowski w Warszawie — 368.

Pigułki przeczyszczające Elabor, Elabor w Gorznie (Pomorze) — 499.

Pigułki przeczyszczające, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 388.

Pigułki reformackie, W. Karczewski i A. Tuszyński w Warszawie — 389.

Pilules Mousette, Laboratoire Clin-Comar et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 484.

Pilules antidiabetiques du Dr. Séjourent, M. Leprince w Paryżu — z przep. lek. 390.

Pilules de Blancard, Bertaud Blancard frères w Paryżu — z przep. lek. 238.

Pilules de Carbonate ferreux de Valet, Maison L. Frère E. Vaillant w Paryżu — 128.

Pilules Suisses, R. Brandt w Szafuzie — z przep. lek. 762.

Pilules vegetales, Cauvin w Paryżu — z przep. lek. 754.

Pilules du dr. Laville, Laboratoire Clin-Comar et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 297.

Piperazine Midy (granules), Laboratoire Midy w Paryżu — 152.

Pituglandol (ampułki), Hoffman La Roche w Bazylei — z przep. lek. 688.

Radon (pigułki), K. Załuska w Warszawie — z przep. lek. 51.

Ratelin (suppositoria), E. Hebda w Warszawie — z przep. lek. 215.

Realina, W. Białobrzeski w Sierpcu — 223.

Reargon „Norgine“ Praga-Aussig — z przep. lek. 788.

Record, St K. Węgrowscy i Kadecz w Warszawie — 278.

Rectosan (suppositoria), H. Rosenstadt w Warszawie — z przep. lek. 212.

Rectopanbiline, Laboratoire de la Panbiline w Annonay (Francja) — z przep. lek. 393.

Reductosan (tabletki), W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 17.

Regenerol, Apotheke zum Heiligen Geist, Barber et Rosner w Wiedniu — 217.

Remedium Sedativum haemostaticum, W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 15.

Renetol, Fr. Karpiński w Warszawie — 5.

Restitutol, L. Spiess i Syn w Warszawie — 286.

Rhenate de Soude Glasser (ampułki), Sol. Natr. methyl. arsenici steril. Dr. Coirre w Paryżu — z przep. lek. 254.

Rhodazil, Soc. Chim. des Usines du Rhone w Paryżu — z przep. lek. 444.

Rhomnol (pigułki), M Leprince w Paryżu — z przep. lek. 394.

Rhomnol Saccharure, M. Leprince w Paryżu—204.

Rheumon, „Sanator“ w Bydgoszczy — 333.

Riodine (kapsułki), P. Astier w Paryżu — z przepisu lek. 166.

Recinusol, W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — 62.

Ristin (płyn), Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 725.

Rivanol (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 635.

Secale Isolation „Norgine“ w Aussig — 810.
Sedobrol (tabletki), Hoffmann La Roche w Bazylei — z przep. lek. 651.
Sedltitz Charles Chanteaud, Laboratoire Ch. Chanteaud w Paryżu — 106.
Sel Fros, Labor. Trouette-Perret w Paryżu — 187.
Sennax (lösung), Knoll et C-ie w Ludwigshafen n/R. — 348.
Sennax (lösung), Knoll et C-ie w Ludwigshafen n/R. — 349.
Septacrol (ampułki), „Ciba“ w Bazylei (Szwajcarja) — z przep. lek. 429.
Sidorol, Fr. Karpiński w Warszawie — 1.
Silistren, Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen (Niemcy), — z przep. lek. 586.
Siliquid, C. F. Boehringer et Soehne w Mannheim — z przep. lek. 517.
Silvana dla dorosłych, A. Gąsecki w Warszawie — 398.
Silvana dla dzieci, A. Gąsecki w Warszawie—399.
Silv-Ozon, „Motor“ w Warszawie — 267.
Sipon czopki, Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 789.
Slodowo-miodowo-ziołowe cukierki od kaszlu „Lecha“, Aptekarz J. Tarchalski w Warszawie — z przep. lek. 608.
Sirop-Aubergier, Laborat. Clin-Comar et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 305.
Sirop-Famel, P. Famel w Paryżu — z przep. lek. 261.
Sirop d'Hemoglobine Dechiens. Laboratoires Dechiens w Paryżu — 164.
Sklerolsyrup „Mariaterma“ w Marienbadzie — 808.
Solarson (ampułki), Fabryka barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 593.
Sole do kąpieli z kwasem węglowym, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 100.
Sole do przyrządzania kąpieli kwaso-węglowych, „Cordis“ K. Schopper w Bielsku-Białej — 500.

Sulfhydral (pigułki), Laboratoire Charles Chateaud w Paryżu — 111.
Sulfoidol (roztwór w ampułkach), M. Robin w Paryżu — z przep. lek. 502.
Suppositoires Midy, Laboratoires Midy w Paryżu — z przep. lek. 233.
Suppositoires Pepet, H. Roger w Paryżu — 219.
Suprareninum, syntheticum hydrochloricum (roztwór 1 : 1000), Farbwerke vorm. Meister Lucius i Bröning w Höchst — z przep. lek. 538.
L. Suprarerin hydrochlor. synthet. (ampułki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 634.
Synergetol, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — z przep. lek. 571.
Syrupus Sulfo-kreosoticus, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 594.
Syrupus Valeriano-bromatus, Aptekarz Karol Jahr w Krakowie — z przep. lek. 663.
Szwajcarskie gorzkie ziółka, A. Gąsecki w Warszawie — 400.
Śmietannik, „Argon" w Kaliszu — 364.

Tabulettae Salis Vichy art. efferv., W. T. A. H. T. A. d. Ludwik Spiess i Syn w Warszawie — 56.
Tannalbin (tabletki), Knoll et C-ie w Ludwigshafen — z przep. lek. 580.
Tannismut (tabletki), Chemische Fabr. w Heyden w Radebeul — z przep. lek. 731.
Taeniinum (kapsułki), „Motor" w Warszawie — z przep. lek. 9.
Taphosote perles, Lambiotte et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 168.
Tearine (tabletki), Poulenc Frères w Paryżu — 759.
Tecarine (ampułki), Les Etablissements Poulenc Frères w Paryżu — z przep. lek. 758.
Telacoll, „Chemergon" w Poznaniu — z przep. lekarskiego 794.
Tercet (proszek), W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie.
Terrose, Laboratoire Trouette-Peret w Paryżu.

Thapsia-Vèritable cmpl. revulsif, Le Perdriel w Paryżu — 178.
Theacylon (kapsułki), E. Merck w Darmsztadzie — z przep. lek. 330.
Theacylon (tabletki), E. Merck w Darmsztadzie— z przep. lek. 229.
The-Purgatif (według Chambard'a), A. Bukowski w Warszawie 228.
Thé Chambard „Sière" w Paryżu — z przep. lek. 632.
Theocin (tabletki), Fabr. barwników d. Fr. Bayer w Leverkusen — z przep. lek. 793.
Teocin natr.-acet., Fr. Bayer et Cie. w Leverkusen — 695.
Tecarine (tabletki), Les Etablissements Poulenc Frères w Paryżu — z przep. lek. 759.
Le Thermogene, Vanderbroeck et C-ie Forest les Bruxelles — 242
Thiocol (tabletki), Hoffman La Roche w Bazylei — 649.
Thiocolan, A. Gąsecki w Warszawie — 295.
Thiocolan z phytiną, A. Gąsecki w Warszawie — 294.
Thiodine (ampules), A. Cognet et C-ie w Paryżu — z przep. lek 347
Thiodine Cognet (pigułki), A. Cognet et C-ie w Paryżu — z przep. lek. 235.
Thiolin, Laboratorjum Chem. Farm. Dr. A. Sklepińskiego we Lwowie — 401.
Thiophag, J. Gessner w Warszawie — 274.
Tiopinolowa balsamiczna kąpiel siarczana W. Kremky Matzka w Warszawie — 582.
Tiopinolowa masa do wyrobu gałek i t. p. W. Kremky i Matzka w Warszawie — 583.
Tolusan (tabletki), W. T. A. H. T. A. d. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 22.
Tonophosphan (ampułki), L. Cassella et Cie w Frankfurcie — 822.
Toramin (tabletki), Athenstadt i Redeker w Hemelingen — z przep. lek. 792.
Treposan (ampułki), Les Etablissements Chatelain w Paryżu — 809.

Tricalcine pure (en poudre), Laboratoires des produits Scientia w Paryżu — 170.

Tricalcine (comprimée), Laboratoires des produits Scientia w Paryżu — 176.

Tricalcine (en cachets), Laboratoires des produits Scientia w Paryżu — 175.

Tricalcine (en granules), Laboratoire de produits Scientia w Paryżu — 174.

Tricalcine adrenalinée (en cachets), Laboratoires des produits Scientia w Paryżu — z przep. lek. 172.

Tricalcine chocolatée (tabletki), Laboratoires des produits Scientia w Paryżu — z przep. lek. 177.

Tricalcine fluorée (en cachets), Laboratoires des produits Scientia w Paryżu — z przep. lek. 171.

Tricalcine methylarsiné (en cachets), Laboratoires des produits Scientia w Paryżu — z przepisu lek. 173.

Trichogen, Janusz Biron w Warszawie — 271.

Triferrin (tabletki), Knoll et C-ie w Ludwigshafen n/R. — 549.

Trigemin (kapsułki), Farbwerke d. Meister Lucius i Brüening w Hoechst — z przep. lek. 685.

Trigemin (tabletki), Farbwerke d. Meister Lucius i Brüening w Hoechst — z przep. lek. 761.

Trinitrine (dragées), Laboratoires Dubois w Paryżu — z przep. lek. 196.

Triphal, Meister Lucius i Brüning w Hoechst — 747.

Triplex (dragées), J. Gessner w Warszawie — z przep. lek. 136.

Triplex 1, 2, 3 (ampułki), Sol. Strychnini nitrici, Natr. Cacodylici et Calcii glycerini-phosphorici steril., J. Gessner w Warszawie — z przep. lek. 139.

Triplex cum Ferro (dragées), J. Gessner w Warszawie — z przep. lek. 140.

Trociczki przeciw astmie, St. Treutler w Warszawie — 272.

Tytoń przeciwastmatyczny, „Elabor“ w Górznie (Pomorze) — z przep. lek. 606.
Tulle gras, Lumiére w Ljonie — 522.

Urasine (tabletki), Soc. Chim. des Usines du Rhone w Paryżu — 159.
Uregon, T. P. Ch. F. d. mag. Klawe w Warszawie — z przep. lek. 110.
Uricedin, J. E. Stroschein w Berlinie — 402.
Uridol, Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 332.
Uripurin, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — 30.
Urisal du Dr. Dechamps (granulki), Soc. Chim. des Usines du Rhone w Paryżu — 191.
Urodonal Chatelain, J. Cabrol et C-ie w Paryżu — 216.
Urolitin, Tow. Akc. „Motor“ w Warszawie — z przep. lek. 756.
Urometine (tabletki), Tabulettae Hexamethylentetramin. Lambiotte et C-ie w Paryżu — z przep.ł lek. 169.
Urotropin (tabletki), Chem. Fabr. Akc. E. Schering w Berlinie — z przep. lek. 446.
Urotropin (lösung), Chem. Fabr. Akc. E. Schering w Berlinie, — z przep. lek. 454.
Ususan, W. T. A. H. T. A. d. L. Spiess i Syn w Warszawie — z przep. lek. 63.

Valbornine (kapsułki), Brom. boroizovalerianate, H. Rogier w Paryżu — z przep. lek. 244.
Valda (pastylki), H. E. Cannone w Paryżu — 231.
Valerobromine Legrand (kapsułki), Darasse Frères w Paryżu — z przep. lek. 114.
Valerobromine Legrand (dragée), Darasse Frères w Paryżu — z przep. lek. 115.
Valisan (kapsułki żelatynowe), Chem. Fabr. Akc. E. Schering — 455.
Valyl (perłki), Farbwerke d. Meister Lucius i Bruening w Hoechst n/M. — z przep. lek. 631.
Vamianine, J. Cabrol et C-ie w Paryżu—z przep. lek. 403.

Yatren pusissimum, Tow. Akc. Behring w Marburgu — 824.
Yatren-Puder, Tow. Akc. Behring w Marburgu — 825.
Yatren 5 proc. rozczyn, Tow. Akc. Behring w Marburgu — 826.
Yatren proszek do ran, Tow. Akc. Behring w Marburgu — 827.
Yatren-Caseine (słaby), Tow. Akc. Behring w Marburgu — 828.
Yatren-Caseine (mocny), Tow. Akc. Behring w Marburgu — 829.

Ziółka czterech roślin, Leopold Próchnicki w Warszawie — 149.
Ziółka hepatyczne, J. Gessner w Warszawie—48.
Ziółka przeczyszczające (The vulneraire purgatif), Sp. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie — 407.
Ziółka przeciw astmie (do palenia), Sp. Akc. R. Barcikowski w Poznaniu — z przep. lek. 408.
Zioła zdrowia, L. Wójcikiewicz w Warszawie — 86.
Zioła z gór Harcu, Bernard Lauer w Berlinie — 43.
Zygmuntowska Maść W. Dobrowolski w Lublinie — 250.
Zymaza, Tow. Przem. Chem. Far. d. mag. Klawe w Warszawie — 409.

SPECYFIKI FARMACEUTYCZNE DO CELÓW WETERYNARYJNYCH, ZAREJESTROWANE W POROZUMIENIU Z MINISTERSTWEM ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH.

Aricyl (ampułki), Fabr. barwników d. Fr. Bayer et C-ie w Leverkusen — z przep. lek. 739.
Atophamyl amp., E. Schering w Berlinie — 519.
Atophanyl (amp.), Schering w Berlinie — 519. Ad.
Bielmol (woda do oczu), Fabryka Przetworów Farm.-Chemicznych i Kosmetycznych „Aja" w Przemyślu — 614.

Specyfiki krajowe dozwolone do obrotu nie noszące Numeru regestru.

Organopreparaty, L. Spiess i Syn w Warszawie.
Organopreparaty, Mr. Klawe w Warszawie.
Organopreparaty, „Laokoon“ we Lwowie.
Organopreparaty, I. B. Segall w Wilnie.
Organopreparaty, Pabjan. Tow. Przem. Chem.
Insulina A. B., Allen et Hamburys, Ltd. London Anglja.

Spis aptek.

M. st. Warszawa.

Anc Gustaw, Marszałkowska 21 — zarz. Szejching.
Biele St. i Gogela, Ząbkowska 35, Praga — zarz. Biele Stanisław.
Biertümpfla H. SS-ów, Marszałkowska 136 — zarz. Dworzaczek Józef.
Borowski Jan, Al. Jerozolimskie 59.
Bukowski A., Marszałkowska 54 — zarz. Woliński Edmund.
Bzowski Wł., Miła 2 —.
Chorzelski i S-ka, Grochowska 16, Praga — zarz. Chorzelski Jan.
Chwilczyński et Orczyński, Wielka 77 — zarz. Orczyński Antoni.
Czeriński et Nasierowski, Plac Trzech Krzyży 10 — zarz. Nasierowski I.
Danowski J., Wola 133.
Dobrzański J. et Arndt, Miodowa 5 — zarz. Domański Aleks.
Ekerkunst J., Leszno 30.
Filleborn E., Wileńska 13, Praga — wł. Maderski J.
Homeopatyczna Centralna, Ossolińskich 6, — zarz. Francki A.
Gąsecki A., Freta 16 — zarz. Rygocki Leon.
Gessner J., Al. Jerozolimskie 11 — zarz. Siciński St.

Goldbaum A., Nalewki 28.
Grochowski W., Dzika 65.
Heinrich L., Wierzbowa 11 — zarz. Szlichciński Zg.
Herniczek I. dzierż. Apteki Czerwonego Krzyża, Marszałkowska 95 — zarz. Radomski Bol.
Homolicki W. i S-ka, Leszno 83 — zarz. Homolicki Wiktor.
Jakubowski Ed., Górczewska 28.
Jaworski B., Poznańska 17.
Jezierski W., Krucza 28.
Lipiński Edward, Puławska 11, Mokotów — dzierż. Kalicki W.
Kamiński i Filipowicz, Gęsia 57a — zarz. Kamiński.
Tow. Akc. Karpiński, Elektoralna 35 — zarz. Jerzmanowski St.
Klickiego SS-ów, Złota 31 — zarz. Dobrowolski M.
Klimpel i Zakrzewski, Marszałkowska 147 — zarz. Zakrzewski Edw.
Klippla SS-ów, Grochów II — zarz. Filipowicz F.
Kłobukowski Jan, Grójecka 3.
Kodjaszewski Zygm., Targówek.
Kopczyński i Malanowicz, Targowa 34 — zarz. Malanowicz W.
Kopytyński, Graniczna 10.
Kościński W., Karmelicka 21 — zarz. Zieliński Jan.
Kowalski, S. Muszyński i Gietko, Twarda 44 — zarz. Kowalski Wiktor.
Kozłowskiego SS-ów, Boduena — zarz. Strażyński Wł.
Kuciński F., Marszałkowska 49 — zarz. Zawidzki Józef.
Ogilby, Kolejowa 56 — dzierż. Kuczyński Jan.
Latoszyński i Manduk, Wolska 95 — zarz. Latoszyński.
Lewandowski i Heintze, Żelazna 65 — zarz. Heintze Ludwig.
Lubelski J., Długa 16.
Majewski B., Wolska 38.
Magott i S-ka, Brukowa 31 — Praga.

Malinowski M., Nowy Świat 31 — zarz. Maciejowski S.
Marczewski i Sobczyński, Wronia 27 — zarz. Marczewski Wł.
Michelis Stefan, Mokotowska 43.
Mierzejewski St. i S-ka., Stalowa 9 — Praga — zarz. Mierzejewski St.
Modelski, Grójecka 68 — zarz. Długosz Wł. Ant.
Modliński i S-ka, Czerniakowska 213 — zarz. Modliński Leon.
Mutniański Michał, Nowy Świat 18.
Ossowski i Kołakowski, Wolska 10 — zarz. Ossowski Zygm.
Przysiecki i Kłobuszewski, Krak. Przedm. 22 — zarz. Przysiecki Mich.
Apteka Hemeopatyczna T-wa Zwol., Nowy Świat Nr. 16 — zarz. Puliński Ant.
Rawski Józef, Marjańska 12.
Rozenstadt H., Grzybowska 10 — zarz. Rotzweig M.
Spadk. Rozciszewskiego Br., Nowe Brudno 84.
Sicińscy B-cia, Mazowiecka 10 — zarz. Siciński Edward.
Skierski H., Nowolipki 51 — zarz. Chrostowski Stan.
Skowroński Stefan, Stare Miasto 17.
Smoliczowa, Łomżyńska 18 — dzierż. Zieliński Kaz.
Stypiński Wacław i Surzycki, Dzika 20 — zarz. Stypiński Wacław.
Tarchalski J., Czerniakowska 79.
Teplicki i Kulwieć, Leszczyńska 13 — zarz. Kulwieć.
Treutler Ed., Nowy Świat 60 — zarz. Treutler Edw.
Tuszyński i Karczewski, Trębacka 4 — zarz. Tuszyński Ad.
Waszkiewicz i Kazimierski, Targowa 22 — Praga — zarz. Waszkiewicz K.
Wągrowscy i Kadecz, Chłodna 16 — zarz. Wągrowski Kaz.

Weintraub i Lichtenfeld, Franciszkańska 18 — zarz. Grinberg Hersz.
Welt i Zilber, Nalewki 24 — zarz. Welt Jakób.
Wenda K. i Ska., Krak. Przedm. 45 — zarz. Wenda Kazim.
Weroczy Jan, Bednarska 13.
Wierzbięta A., Marszałkowska 94.
Więckowski F., Marszałkowska 110 — zarz. Maciejszyk Tad.
Wilamowski W., Warmińska 37 — Pelcowizna.
Wiśniewski Ed., Marymoncka 4 — Słodowiec.
Zalewski E., Puławska 18 — Mokotów — zarz. Gładych Bol.
Załuska Kaz., Freta 29 — zarz. Tomczyk Andrzej.
Zamenhoff F., Żelazna Brama 8 — zarz. Redlus Leon.
Zdankowski i Jerzmanowski, Miedziana 12 — zarz. Jerzmanowski K.
Żółtowski W., Dzika 23 — zarz. Żółtowska Helena.

Apteki Kasy Chorych m. Warszawy.

Apteka Nr. 1, Solec 93 — kierownik Magist. Tomasz Klasiński.
Apteka Nr. 2, Praga, Jagellońska 34 — kierownik Magist. Kazimierz Wichert.
Apteka Nr. 3, Mławska 6-8 — kierownik Magist. Bronisław Tomaszewski.
Apteka Nr. 4, Puławska 5 — kierownik Magist. Stanisław Ciechowski.
Apteka Nr. 5, Sosnowa 4 — kierownik Magist. Czesław Pancer.
Apteka Nr. 6, Żytnia 40 — kierownik Magist. Stanisław Kołaczkowski.
Apteka Nr. 7, Wolska 66 — kierownik Magist. Wojciech Sykurski.
Apteka Nr. 11, Pelcowizna — kierownik Magist. Stanisław Gębski.
Apteka dla urzędników państwowych, Warszawa, Długa 28 — zarz. Chodzelski St.

WOJEWÓDZTWO BIAŁOSTOCKIE.

Andrzejów pow. ostrowski (n) — Kosiorkiewicz Antoni.
Augustów (n) — Stankiewicz Stan.
Bargłów pow. augustowski (n) — Gołaszewski J.
Białystok, Rynek Kościuszki 11 (n) — p. f. Ajzenstadt, zarz. Charan.
Białystok, Sienkiewicza (n) — Frausztęter M.
Białystok, Lipowa 18 (n) — Gessner Oswald W.
Białystok, Warszawska r. Pałacowej (n) — Hermanowski Winc.
Białystok, Sienkiewicza 34 (n) — Kurycki Józef.
Białystok, Rynek K. róg Sienkiewicza (n) — Moskalewski C. i Filipowicz.
Białystok, Rynek Kościuszki (n) — wł. Pauliny Wilbuszewicz, zarz. Wilbuszewicz Eug.
Białowieża pow. bielski (n) — Wojtkowski.
Bielsk (n) — Hałłaj Anna.
Boćki pow. bielski (n) — Domański Stefan.
Brańsk (pow. bielski) (n) — Strzelbicki Al.
Brańszczyk pow. ostrowski (w) — Władyga Stefan.
Brok pow. ostrowski (w) — s-rów Sikorskiego K. dzierż. Czerejski.
Brzostowica Wielka pow. grodzieński (w) — Jacewicz A.
Choroszcz pow. białostocki (w) — Lichtensztejn J.
Ciechanowiec, p. wys. mazowiecki — zarz. Ceraski S.; wł. R. Żurkowski (filj.).
Ciechanowiec pow. bielski (w) —Żurkowski R.
Czerwin pow. ostrołęcki (w) — Helena Kołomyjska.
Czyżewo pow. ostrowski (n) — Parys Jan.
Dąbrowa pow. sokólski (w) — Kurlandzki Calko.
Długosiodło pow. ostrowski (w) — Naimska M.; zarz. Naimski.
Drohiczyn n. Bugiem pow. bielski (w) — Kozarski K.
Druskieniki, pow. grodzieński (n) — Rytel Adolf, dzierż. Morawski W.
Filipowo pow. suwalski (w) — Ziarnicki.

Goworowo pow. ostrołęcki (n) — Gościcki Stanisław.
Goniądz p. białostocki (n) — Lenczewska Lucyna.
Grajewo pow. szczuczyński (n) — Sulewska zarz. Podlipski.
Gródek pow. białostocki (n) — Szulklaper.
Grodno, pl. Batorego (n) — s-rów Klinkowsztejna, zarz. Lubicz.
Grodno, ul. Dominikańska (n) — s-rów Ottowicza, zarz. Dasiewicz.
Grodno, ul. Orzeszkowej 13 (n) — Szwarc, zarz. Najdus.
Grodno, al. Jerozolimska (n) — Stępniewski E., dzierż. Szwengruben.
Grodno, na przedmieściu (n) — Trop Kryński Abrah.
Grodno, pl. Batorego (n) — gminy Ewangielic., dzierż. Stępniewski.
Indura pow. grodzieński (w) — Josem J.
Janów pow. sokólski (w) — s-rów Szapiro, zarz. Strausbug.
Jasienówka pow. białostocki (w) — Goldberg S. G.
Jedwabne pow. kolneński (n) — Jałoszewski M.
Jeziory pow. grodzieński (w) — Smorgoński S.
Kadzidło pow. ostrołęcki (w) — Wojtkiewicz Jan.
Kolno, Rynek, z. łomżyńska (n) — E. Gołaszewski, zarz. Bogacki.
Kleszczele pow. bielski (w) — Fłatau B.
Knyszyn pow. białostocki (w) — Szwejkowski Bol., dz. d'Aystetten K.
Krynki pow. grodzieński (n) Maze B.
Lipsk pow. augustowski (n) — Cieszkowski J.
Łapy pow. wysoko-mazowiecki (w) — Majcherski St. B.
Łomża, Stary Rynek (n) — Komornicki S. i Kaczyński W.
Łomża, ul. Długa (n) — Liniewicz Wł.
Łomża, Nowy Rynek (n) — Tuszowski A., dzierż. Koziarski St.
Łunna pow. grodzieński (w) — s-rów Kuroczyckiego, dzierż. Trzeciak.
Łysków pow. wołkowyski (w) — Epsztejn E.

Małkinia pow. ostrowski (w) — Sakowicz Stanisław.
Mazowieckie Wys. (n) — Aftel Henryk.
Michałowo Niezabudka pow. białostocki (w) — Strycki A.
Milejczyce pow. bielski (w) — Pruski Zygmunt.
Mścibów pow. wołkowyski (w) — Dropa Jerzy.
Myszyniec pow. ostrołęcki (n) — Stefanowicz M.
Narewska pow. bielski (w) — Warsztacki H.
Nowogród pow. łomżyński (w) — Szapiro Z.
Nowy Dwór pow. sokólski (w) — dz. Strzałkowski L., zarz. Wojtasiewicz.
Nur. pow. ostrowski (w) — wł. Herniczek.
Orla pow. bielski (w) — Rabinowicz M.
Ostrołęka (n) — Staroń J. i Chwedkowski Karol.
Ostrołęka (n) — Pęski Marceli.
Ostrów (n) — Mieczkowski Ludwik.
Ostrów (n) — s-rów Nowcy J., dzierż. Gołębiowski St.
Pieski pow. wołkowski (w) — Gurwicz S., zarz. Kan.
Porozów, pow. wołkowyski (w)—s-rów Krzywca K., zarz. Malcówna.
Puńsk pow. suwalski (w) — Roman Stan.
Raczki pow. augustowski (n) — Lurie P. i Elson I.
Radziłów pow. szczuczyński (w) — Rybicki Jan.
Roś p. wołkowyski (w) — Rudy I.
Rajgród pow. szczuczyński (n) — Monikowski Antoni.
Rutki pow. łomżyński (w) — Bossowski Ludwik.
Sejny (n) — s-rów Domosławskiego, zarz. Zarański.
Siemiatycze pow. bielski (n) — Wójcicki Stefan.
Skidel pow. grodzieński (w) — s-rów Chmielewskiego, zarz. Chmielewska.
Śniadów pow. łomżyński (w) — s-rów Borkowskiego, zarz. Wierzbicki.
Sokółka (n) — apteka Komunalna, zarz. Ostrowski Ign.
Sokółka (n) — Werner R., zarz. Najdus S.
Sokoły pow. wysoko-mazowiecki (n) — Kulesza H.

Sopoćkinie pow. augustowski (n) — sukc. Słomskiego, Rojszyk Edw., dzierż.
Stawiski pow. kolneński (n) — Rostafiński Feliks.
Suchowola pow. sokólski (w) — Filemonowicz i Ancypo.
Supraśl pow. białostocki (w) — Sawrycki A.
Suwałki (n) — s-rów Erdreicha, zarz. Ochron.
Suwałki, ul. 3-go Maja 9 (n) — Marcinkowski i Żychlewicz.
Suwałki (n) — s-rów Zawadzkiego, zarz. Szwejkowski.
Szczuczyn (n) — Dygnarowicz M.
Sztabin pow. augustowski (w) — Kuchciński.
Swisłocz pow. wołkowyski (n) — Strzałkowski Jan.
Trzciana pow. białostocki (w) — Gluzman H.
Wasilków pow. białostocki (w) — wł. Godlewski.
Tykocin pow. wys.-mazowiecki (n) — Łaganowej, zarz Jeromin.
Wołkowysk z grodzieńska (n) — Tymiński H.
Wołkowysk z grodzieńska (n) — Wolski A.
Wizna pow. łomżyński (n) — Dardziński M.
Wiżajny pow. suwalski (w) — Kozaryn R.
Zabłudowo pow. białostocki (w) — Gober Sz.
Zambrów pow. łomżyński (n) — Skarzyński J.
Zaremby Kościelne pow. ostrowski (w) — Strumpf A.
Zelwa, pow. wołkowyski (w) — Szapiro pom. prow. tymczasowo.

Apteki zakładowe.

Białystok, apteka Kasy Chorych, ul. Nadrzeczna — zarz. Gabryelewicz.
Hajnówka, apteka Kasy Chorych — zarz. Tuziński.
Apteka Dobroczynności — Lines Hacedek.
Białystok, ul. Różańska — zarz. Indenborn.

WOJEWÓDZTWO KIELECKIE.

Będzin, ul. Kołłątaja 2 (n) — Baer Stanisław.
Będzin, ul. Kołłątaja 19 (n) — Ciechanowski Stanisław, dzierż. Chwiłowicz W.
Będzin, ul. Kołłątaja 44 (n) — Kwiecień Wacław.

Będzin, ul. 3-go Maja (n) — Machajski Aleksand.
Białaczów pow. opoczyński (w) — Kołkiewicz J. K.
Białobrzegi z. radomska (n) — Bautsch Rudolf.
Blachownia pow. częstochowski (w) — Gilweit Tomasz.
Bliżyn pow. konecki (w) — Opara Jan.
Bobrowniki pow. będziński (w) — Załuski Jerzy.
Bodzentyn (n) — Firkowski F.
Brzesko Nowe pow. miechowski (w) — s-rów Foltasińskiego, dzierż. Kośmider.
Busko (n) — Patek Damazy.
Charsznica pow. miechowski (w) — Ejzerman Cz. Jul.
Chęciny pow. kielecki (n) — Rutkiewicz Stanisław.
Chmielnik pow. buski (n) — Odrobiński Roman.
Chroberz pow. pińczowski (w) — Zgrzebnicki Józef.
Ciepielów pow. wierzbnicki (w) — Dereń Stan.
Cmielów pow. opatowski (w) — Królikowski Stefan.
Czeladź pow. będziński (n) — s-rów Januszewicza, dzierż. Dobrzański J.
Częstochowa, ul. Kościuszki 37 (n) — Bujakowski A.
Częstochowa, Aleja 3-go Maja (n) — Fryde i Kozankiewicz.
Częstochowa, ul. Krakowska 24 (n) — Rupprecht J.
Częstochowa, II-ga Aleja 26 (n) — Kozerski Piotr.
Częstochowa, II-ga Aleja 26 (n) — Lesiński Zygmunt.
Częstochowa, I-sza Aleja (n) — s-rów Monikowskieg Z., zarz. Jan Zaniewski.
Częstochowa, Stary Rynek (n) — Nowak Fr. E. i B. Mandat.
Częstochowa, ul. Krakowska 38 (n) — Pieńkowski J. i Reterski S.
Częstochowa, Nowy Rynek (n) — Szostakiewicz.
Częstochowa, Nowy Rynek (n) — Włosiński Al.
Dąbrowa Górnicza (n) — spadk. Malczewskiego, dzierż. Barszczewski.

Dąbrowa Górnicza (n) — s-rów Grochowskiego, dzierż. Janicki T.
Dąbrowa Górnicza (n) — Plewiński J. i Wiszniewski G.
Drzewica pow. opoczyński (w) — s-rów Radziminskiego, zarz. Włoszczewski.
Działoszyce pow. pińczowski (n) — Budziński K. H.
Falków pow. konecki (w) — Nowakowska Jadwiga.
Garbatka pow. kozieniecki (w) — Skrzyński Włodzimierz.
Gielniów pow. opoczyński (w) — Trzciński Henryk.
Głowaczów pocz. Kozienice (n) — s-rów Dużyńskiego, dzierż Mucha St.
Gniewoszów (n) — Okurowski Józef.
Gowarczów pow. konecki (w) — Krzyżanowski Stanisław.
Granica pow. będziński (n) — Rosnowski Franciszek.
Grodziec z. piotrowska (n) — Kossakowski Czesław.
Iłża z. radomska (n) — s-rów Ochyńskiego Alfonsa, dzierż. Baryłkiewicz J.
Iwaniska pow. opatowski (w) — Kowalczewski Stanisław.
Janów pow. częstochowski (w) — Zaborski Bronisław.
Janowiec pocz. Puławy (w) — Janiszewski Stan.
Jedlińsk z. radomska (w) — Kluge Stanisław.
Jędrzejów (n) — Krajewski J. i Maciejewski W.
Jędrzejów, Rynek 6 (n) — Smagłowski E. J.
Kamienna (n) — Bielnicki Jan.
Kamienica Polska pow. częstoch. (w) — Bielobradek Br.
Kazanów pow. wierzbnicki (w) — Staniewski Leon.
Kaźmierza Wielka pow. pinczowski (w) — Kędracki W.
Końskie, ul. 3-go Maja (n) — spadk. Radwana J., dzierż. Widmański.

Końskie (n) — Kuberski Tadeusz, zarz. Mazurkiewicz Br.
Kielce, ul. Kolejowa (n) — Artwiński Stefan.
Kielce, ul. Hypoteczna róg Mickiewicza (n) — Gierałtowski C.
Kielce, Rynek 12 (n) — s-rów Krzanowskiego, dzierż. Kurkowski.
Kielce, Rynek 17 (n) — s-rów Saskiego B., zarz. Sojczyński J.
Kielce, ul. Starowarszawska 49 (n) — s-rów Sikorskiego M., dzierż. Wędkowski.
Klimontów pow. sandomierski (n) — Romanowicz B., zarz. Nawrocki Jan.
Kłobuck pow. częstochowski (n) — Beczkowicz Ant. i Kozankiewicz Jan.
Koprzywnica pow. sandomierski (w) — s-rów Wieczorka L., zarz. Michalewski S.
Koszyce pow. pinczowski (n) — Błeszyński, dzierż. Bujakowski J.
Koziegłowy pow. będziński (n) — Pogorzelski Juljan.
Kozienice z. radomska (n) — s-rów Wojciechowskiego, dzierż. Masłowski.
Krążek pow. olkuski (w) — s-rów Popławskiego, zarz. Piotrowski Cz.
Krzepice pow. częstochowski (n) — Orłowski Konstanty.
Książ Wielki (w) — Dotkiewicz Florjan.
Lelów pow. włoszczowski (w) — Prauss Teodor.
Lipsko pow. wierzbnicki (w) — Trzciński W.
Łagów pow. opatowski (n) — Gruszczyński Stan.
Łazy pow. będziński (w) — Piaskowski M.
Łopuszno pow. kielecki (w) — Pewnicki Stan.
Magnuszew pow. kozienicki (n) — Świątecki Antoni.
Małogoszcz pow. jędrzejowski (w) — Reniewicz Antoni.
Michałowice pow. miechowski (w) — Jarzębiński M.
Miechów (n) — Zaporski H. i Domański W.
Morawica pow. Kielecki (w) — B. Wolski.
Mstów, pocz. Będziny-Rudniki (n) — Kozankiewicz M.

Myszków pow. będziński (n) — Szydłowski Stef.
Niwka pow. będziński p. Mysłowica (n) — Wejmar Eug.
Nowy Korczyn pow. buski (w) — s-rów Barcza D., zarz. Krajczewski K.
Nowa Słupia pow. kielecki (n) — Jurczyński Tomasz.
Odrzywół pow. opoczyński (w) — Mantorski K. J.
Ogrodzieniec pow. olkuski (w) — Kwapisz Edw.
Oksa pow. jędrzejowski (w) — Komenda Józef.
Olkusz (n) — Kugler Stefan.
Opatów (n) — Swiestowski Edm.
Opatowiec pow. pinczowski (w) — Leszczyński Józef.
Opoczno (n) — Kolasiński Henryk.
Osiek pow. sandomierski (w) — s-rów Rudzińskiego L. zarz. Truszkowski.
Ostrowiec pow. opatowski (n) — Nowakowski R. J.
Ostrowiec pow. opatowski (n) — spadk. Zakowskiego, zarz. Kucybała Jan.
Ożarów pow. opatowski (n) — Filipczak Józef.
Pacanów pow. buski (w) — Majewski Stanisław.
Paradyż pow. opoczyński (w) — Zając Fr.
Pilica pow. olkuski (n) — Kwapisz Edw.
Pińczów (n) — Świerczewski Ant.
Połaniec pow. sandomierski (w) — Sachnowicz Kaz.
Proszowice pow. miechowski (n) — Gałęzowski Józef, zarz. Krzyżanowski St.
Przedbórz pow. konecki (n) — spadk. Długoszewskiego, dzierż. Lipiński.
Przyrów pow. częstochowski (w) — s-rów Kowalskiego Z., zarz. Falkowski.
Przysucha pow. opoczyński (n) — Eubig Karol.
Przytyk, pow. radomski (n) — s-rów Ruśkiewicza, dzierż. Pietrzykowski.
Radom, ul. Skaryszewska 41 (n) — Bolewski Jan i Ska.
Radom, ul. Lubelska 5 (n) — Bruśnicki St.
Radom, ul. Lubelska 57 (n) — Dorociński K.
Radom, Rynek 13 (n) — spadk. Kasprzykowskiego, dzierż. Krotka.

Radom, Pl. 3-go Maja Nr. 1 (n) — Łagodziński F.
Radoszyce pow. konecki (n) — s-rów Radkowskiego M., zarz. Zielonko Józef.
Raków pow. opatowski (n) — Chicińska Zofja, zarz. Wiktorowski F.
Sandomierz (n) — Popławski Józef.
Secemin pow. włoszczowski (w) — Stanek Winc.
Sędziszów, pow. jędrzejowski (w) — Błaszczakiewicz Wład.
Sienno pow. wierzbniecki (n) — Malczewski Stanisław.
Siewierz pow. będziński (w) — Jakimowicz R.
Skalbmierz pow. pinczowski (n) — Ptaszyński Miecz.
Skała pow. Olkuski (n) — SS-ów Majewskiego Karola, dzierż. Łypek.
Skaryszew pow. radomski (w) — Nartowski Jan.
Sławków pow. olkuski (w) — Kucharski Stan.
Słomnicki pow. miechowski (n) — Maszadro Wł.
Sobków pow. jędrzejowski (n) — Rybacki Antoni.
Solec n. Wisłą pow. wierzbnicki (w) — Krężelewski Eug.
Solec pow. buski (n) — Różniakowski Jan.
Sosnowiec, ul. Katarzyńska (n) — s-rów Błeszyńskiego zarz. Rowiński Jan.
Sosnowiec, ul. Nowopogońska 35 (n) — Goebel Czesław.
Sosnowiec, ul. Siedlecka 53 (n) — Minich i Pietrzykowski.
Sosnowiec (n) — Rogowski H., dzierż. Grochulski.
Sosnowiec, ul. Starososnowiecka 25 (n) — Truszkowski C.
Sosnowiec, ul. Modrzejewska 14 (n) — Wasilewski W.
Sosnowiec, ul. Starososnowiecka (n) — Wolski Stan.
Sosnowiec, ul. Szenowska 18 (n) — Turski L. i Rogowski K.
Sosnowiec, Pogoń, ul. Orla (n) — Zieleziński Wł.
Staszów pow. sandomierski (n) — Krauze Bolesław.
Stąporków pow. konecki (w) — Jaśkowski Ludw.
Stopnica pow. buski (n) — Majewski Tomasz.

Strzemieszyce pow. będziński (n) — Górecki Adam.
Suchedniów pow. kielecki (n) — Górbiel Stefan.
Sułoszowa pow. olkuski (w) — Majewski Lucjan.
Szczekociny pow. włoszczowski (n) — Marzec Władysław.
Szydłów pow. buski (w) — Pociej Stefan.
Szydłowiec pow. konecki (n) — Gołaszewski J., zarz. Lenarczyk.
Tarłów pow. wierzbnicki (n) — Jaworski Teodor.
Truskolasy pow. częstochowski (w) — Kosztulski Sz., dzierż. Meks Jan.
Waśniów pow. opatowski (w) — Rutkowski.
Wąchock pow. wierzbnicki (n) — Hildebrand J.
Wierzbica pow. radomski (w) — Chlebowska M., zarz. Daumus K.
Wierzbnik pow. (w) — Niklewski Roman.
Wiślica pow. pinczowski (n) — Pfadt Stan.
Włoszczowa (n) — Kuczkowski W., zarz. Nurkowski K.
Wodzisław pow. jędrzejowski (n) — Kowalski Marjan.
Wolbrom pow. olkuski (n) — Wojdacki Stan.
Zagórze pow. będziński (w) — Jagiełłowicz Marceli.
Zawichost pow. sandomierski (n) — Rakowski Al., zarz. Latkowski Tomasz.
Zawiercie (n) — Pasierbiński Jan.
Zawiercie (n) — Pasierbiński Stanisław.
Zawiercie, ul. Łośnicka 1 (n) — Piaskowski Miecz.
Ząbkowice pow. będziński (n) — Grochowski Włodz.
Zwoleń pow. kozienicki (n) — Zagrodzki Józef.
Żarnowiec pow. olkuski (n) — Górbiel St.
Żarki pow. będziński (n) —s-rów Szydłowskiego, dzierż. Borecki N.
Żarnów pow. opoczyński (n) — s-rów Ołtarzewskiego, zarz. Bitny-Szlachto Teofil.

APTEKI ZAKŁADOWE.

Apteki Kas Chorych.

Czeladź — zarz. J. Wiśniewski.
Częstochowa, ul. Stradomska — zarz. St. Waloch.

Częstochowa, Ostatni Grosz — zarz. M. Luty-Luteńko.
Częstochowa, ul. Jasnogórska — zarz. L. Śliwiński.
Dąbrowa Górnicza — zarz. St. Paluch.
Dąbrowa Górnicza — zarz. Piotr Dewojus.
Grodziec Nr. 4 — zarz. W. Białeski.
Radom, ul. Szkolna — zarz. J. Kański.
Raków pow. częstochowski — zarz. Lebelt H.
Kamienna (Skarżysko) — zarz. St. Brykman.
Olkusz — zarz. Siermantowski Ant.
Sosnowiec, Tow. Kopalń i Zakładów hutniczych—zarz. Jan Kulesza.
Sosnowiec, ul. Rudna 6 — zarz. Al. Muszyński.
Sosnowiec, nr. 1 — zarz. Wł. Szymański.
Sosnowiec, Nr. 2 — zarz. Narkiewicz.
Sosnowiec, Nr. 3 na Niemcach — zarz. W. Tuszyński.
Sosnowiec, Nr. 4 — zarz. St. Laskowski.
Sosnowiec, Nr. 5 na Piaskach — zarz. W. Domański.
Sosnowiec, Nr. 10 na Niwce — zarz. W. Sperczyński.
Sosnowiec, na Porębie — zarz. Michał Żurakowski.
Zawiercie — zarz. M. Kuchciński.

Apteka kolejowa.

Radom — zarz. L. Podolski.

Apteka fabryczna.

Klimkiewiczów pow. opetowski — zarz. Al. Burda.

WOJEWÓDZTWO KRAKOWSKIE.

Alwernia (os) — kier. Bytomski Fr.
Andrychów (os) — Ryłko Marjan.
Biała, ul. Główna (real) — Ganszer Miecz.
Biała, ul. Główna 12 (real) — Kéler E.
Biecz (os) — Fusek Witold
Bobowa (os) — Janicki A.
Bochnia (os) — Göttinger Fr.
Bochnia (real) — Szymanowicz Karol,

Brzesko (os) — Janoszek Jan.
Brzosek (os) — spadk. Bursy Józefa.
Brzeszcze (os) — Schneider Fran.
Chrzanów, Luszowska 116 (real), Silberstein Józef.
Chrzanów, Krakowska (os) — spadkkob. Stanisława Adamczyka.
Ciężkowice (os) — Konieczny Marcin.
Czarny Dunajec (os) — Trybuła Ignacy.
Czchów (os) — Barącz Wacław, dzierżawca Teofil Majkut.
Dąbrowa (os) — Heinz Zdzisław.
Dębica (real) — Goldfluss M.
Dobczyce (os) — Hanak Józef, kier. Kozłowski Tadeusz.
Gorlice (os) — spadk. H. Nowaka, zarz. Oth. Ferdynand.
Grybów (os) — Hodbod Józef.
Jabłonka (os) — Stercula Eugenjusz, dzierż. Neupauer J.
Jasło Kościuszki 521 (os) — Blum Adolf.
Jasło Rynek (real.) — dzierż. Stasikiewicz Kaz.
Jaworzno (os) — dzierż. Paździrek Józef.
Jaworzno (os) — dzierż. Ringer Stefan.
Jordanów (os) — spadk. Koehlera M.
Kęty (real.) — Sokalski Eustachy.
Kalwarja (real.) — wł. B. B. Miłosierdzia, zarz. Kunze Józef.
Kołaczyce (os) — Krasiński Roman.
Kraków Dajwór 6 (os) — Banke Henryk.
Kraków, św. Gertrudy 1 (os) — Berger Karol.
Kraków ul. Długa 66 (os) — Bezucha W.
Kraków ul. Krakowska 9 (real.) — spadk. Ehrlicha Wilhelma, kier. Stefanja Ehrlichowa.
Kraków ul. Kościuszki 4 Zwierzyniec (os) — spadk. Aleks. Żurawskiego, dzierżawca Reder Z.
Kraków ul. Rakowiecka 12 (os) — Georgeon Ludwik.
Kraków ul. Dietla 76 (os) — Grabowski Wincenty.
Kraków Rynek 45 (real.) — Hausman Jul. i Spirer Oskar.

Kraków ul. Szczepańska 1 (real) — Jahr Karol i Henryk Blumenfeld, kierown. Henryk Dawid.
Kraków Rynek A. B. (real) — Jakubowski Bron., kier. Kwiatkowski Wł.
Kraków ul. Warszawska 39 (os) — Korytowski Zygm.
Kraków ul. Krowoderska 74 (os) — s-rów Łapińskiego, kier. Janusz Jan.
Kraków Podgórze-Rynek 9 (os) — właść. Łuczko K., kier. Morawski A.
Kraków ul. Stradom 6 (os) — Marcisiewicz Ludwik.
Kraków ul. Mikołajska 4 (real) — pod „Barankiem" Masłowski M., kier. Masłowski B.
Kraków Podgórze ul. Brodzińskiego 1 (real) — Matula Dionizy, kier. Matula Edward.
Kraków ul. Kaz. Wielkiego 31 (os) — Mazaraki T.
Kraków Rynek 22 (real) — Mikucki Ksawery.
Kraków ul. Łobzowska 6 (os) — Michalik Czesław.
Kraków, ul. Grodzka 22 (real) — Oświęciński Tadeusz.
Kraków-Podgórze, Plac Zgody 20 (os) — Pankiewicz J.
Kraków, ul. Lubicz 7 (os) — spadk. Radwańskiego, kierownik Marjan Trzop.
Kraków, ul. Karmelicka 23 (os) — Reder Maksymiljan.
Kraków, ul. Grzegórzecka 9 (os) — Reinfuss S.
Kraków, ul. Krakowska 19 (real) — Rosenberg Ludwik.
Kraków, ul. Retoryka 1 (os) — Rydel S.
Kraków, ul. Długa 4 (real) — Schneider E.
Kraków, ul. Konopnickiej 1 (os) — Żeliński Feliks.
Kraków, ul. Florjańska 15 (real) — spadk. Wiszniewskiego, kier. Józef Koperski.
Kraków-Podgórze, ul. Kalwaryjska 27 (os) — Zeimer M. N.
Kraków, plac Matejki 3 (os) — Lindner Adam.
Krościenko (os) — Walter Józef.
Krynica (os) — Nitribitt Henryk.
Krzeszowice (real) — wł. Potoccy, kier. Rybacki Włodzimierz.

Limanowa (os) — Bączkowska K., kier. Bączkowski Z.
Lipnica Murowana (os) — spadk. Piątka S., kier. Natter S.
Lipnik koło Białej (os) — Beschloss M., kier. Lewaj J.
Liszki (os) — Karwacki Stan.
Łapanów (os) — Krzyżanowski Jan.
Łącko (os) — s-rów Wilczyńskiego, dzierż. Karaś T.
Maków (os) — Lankau Jan.
Mielec (os) — Gardulski Piotr.
Mielec (os) — Pawlikowski A.
Milówka (os) — Śmieszkiewicz Władysław.
Mszana Dolna (os) — s-rów Fiałkowskiego J., zarz. Pieguszewski Ludwik.
Myślenice (os) — Skowroński Tadeusz.
Muszyna (os) — spadk. Rudego Edw., dzierż. Bernard Weiss.
Niepołomice (os) — Reichenberg M., dzierż. Mr. St. Augustynowicz.
Nowy Targ, Rynek 13 (os) — spadk. Schein E., dzierż. Dąbrowski E.
Nowy Targ, Szaflarska 2 (os) — Reczyński Stanisław.
Nowy Sącz, Grodzka 2 (os) — Gorzecki Marcin.
Nowy Sącz, Rynek 14 (os) — Jarosz Antoni.
Nowy Sącz, Jagiellońska (real), Nowakowski Stanisław.
Nowy Sącz, Lwowska 25 (os) — Radomski F.
Oświęcim, Jagiellońska 56 (os) — Drzymała Hieronim.
Oświęcim, Rynek 5 (real) — s-rów Polaszka, zarz. Ptaszyński Wł.
Pilzno (os) — A. Paderewski, kier. Kozicki Stanisław.
Piwniczna (os) — Podstawski Władysław.
Poronin (os) — Erychleb Jan.
Rabka (os) — Miętus Władysław.
Rabka (filj. sezon.) — „Zdrojowa“, Żeliński, właść. Hanak.
Radłów (os) — spadk. Kozickiego Z., kier. Marjan Kosman.

Radomyśl Wielki (os) — Hrabar Jan.
Ropczyce (os) — dzierż. Zeimer Leon.
Sędziszów (os) — s-rów Jaśkiewicza dzierż. Piątkowski.
Skawina (os) — s-rów Mroczkowskiego kier. Zofja Mroczkowska.
Stary Sącz (os) — Frister Marjan.
Sucha (os) — spadk. Jasińskiego C., kier. Dworzański E.
Szczakowa (os) — Sabas Br.
Szczawnica (os) sezonowa — Walter Józef.
Szczucin (os) — Antecki Wiktor, z Holderów Flisowska Emilja.
Szczurowa (os) — Grottger Artur.
Tarnów, Rynek 25 (os) — Adler M.
Tarnów, ul. Krakowska 15 (os) — Figler W.
Tarnów, ul. Lwowska 2 (os) — wł. Reich S.
Tarnów, pl. Sobieskiego 2 (os) — Kopff A.
Tarnów, plac Kazimierza Wielkiego (real) — Niesiołowski J.
Trzebinia (os) — s-rów Radwańskiego.
Tuchów (os) — spadk. Ant. Foltyńskiego, zarz. Foltyński W.
Tymbark (os) — Pik Fran., zarz. Tęcza Stanisław.
Uście Solne (os) — Asboth Tadeusz.
Wadowice (os) — zarz. Sowiński T., wł. Macudziński I.
Wadowice (os) — Spiegel Natan.
Wieliczka (real) — spadkob. D-ra Miczyńskiego Z., zarz. Leyko M.
Wieliczka (os) — Pelc Józef.
Wilamowice (os) — Gabryel Józef Karol.
Wiśnicz (os) — Brzękowski Jan.
Wojnicz (os) — Kawecki — Nodzyński Ludwik, kier. Durbasiewicz W.
Zabłocie (os) — Foltyński St.
Zakliczyn (os) — spadk. Tarczyńskiego, kier. Cudek A.
Zakopane (os) — Hordyński Otmar.
Zakopane (os) — I. Tabeau, zarz. Donigiewicz B.
Zator (os) — H. Nowak.

Żabno (os) — spadk. Marjanowskiego, kier. Zawadziński.
Żmigród (os) — Walewski Adam.
Żywiec (real) — Gebauer Antoni.
Zegiestów-Zdrój (fil. sez.) — filj. apt. w St. Sączu — Frister M.

APTEKI ZAKŁADOWE.

Apteki Kasy Chorych.

Kraków, ul. Dunajewskiego 5 — zarz. Liśkiewicz.
Tarnów, ul. Chyszowska 10 — zarz. Chomiczewski.

Apteki Szpitalne.

Kraków, ul. Kopernika 19, szpital św. Łazarza — zarz. Z. Radwańska.
Kraków, ul. Trynitarska, B. B. Miłosierdzia — zarz. Bernatek Laetus.

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE.

Adamów poczta Krzywda (n) — spad. Biernackiego, dzierż. Rogoziński A.
Annopol (n) — Bieńkowski Józef.
Baranów pow. puławski (w) — Garbaczewski Jan
Bełżyce pow. lubelski (n) — Kowalewski H.
Biała Podlaska (n) — Ehrenkreutz H.
Biała Podlaska (n) — Pawłowski K.
Biłgoraj (n) — Jabłonowski M.
Bychawa (n) — Migurski Jan.
Chełm (n) — Papużyński Józef.
Chełm (n) — Walewski Miłchał i Boguszewski Br.
Chodel (w) — Dąbski Władysław.
Czermierniki pow. lubartowski (w) — Trzciński Bolesław.
Dubienka pow. chełmski (n) — spad. Czajkowskiego, zarz. Ziembiński J.
Frampol pow. Biłgorajski (w) — s-rów Bohdanowicza Stan.
Garbów pocz. Lublin (w) — Skarzyński Wł.
Garwolin z. siedlecka (n) — spad. Szwera M., dzierż. Laskowski P.
Głusk poczta Lublin (w) — Bernatowicz Ant.

Gorzków pow. Krasnystaw (w) — Stokowski H.
Grabowiec pow. hrubiesz. (w) — Szczech Fr.
Horodło (w) — Trzaskowski Zygm.
Hrubieszów z. lubelska (n) — Du Chàteau A.
Hrubieszów z. lubelska (n) — spad. Du Chàteau A.
Irena pow. Dęblin (n) — s-ów Haase dzierż. Wiśniewski M.
Izbica pow. Krasnystawski (n) — Goldhamer Leon.
Jabłonna pow. sokołowski (w) — Kryńska Jadw.
Janów Lubelski (n) — Strużyński Stan.
Janów Podlaski (n) — dzierż. Sznierszteín Tad.
Józefów pow. biłgorajski (n) — spadk. J. Zmudzkiego, dzierż. Grądkowski B.
Józefów pow. Puławski (w) — Jagodziński.
Kamionka pow. Lubartowski (w) — Zawadzki Józef.
Kazimierz pow. puławski (w) — Lichtson Sz.
Kock pow. łukowski (n) — spadk. Zielińskiego J., zarz. Sikorski A.
Kodeń (w) — Drabinko Szymon Piotr.
Komarów przez Zamość (n) — Tomaszewski Ludwik.
Komarówka pocz. Wohyń (w) — Burdziński M.
Końska-Wola pow. puławski (w) — Szultz Stanisław.
Konstantynów z. siedlecka (w) — Smoleński Józ.
Korytnica poczt. Węgrów (w) — Belke Marjan.
Kossów pow. Sokołowski (n) — spad. Kościukiewicza T., zarz. Paszkiewicz A.
Kraśniczyn pow. Krasnostawski (w) — Jagielski Br.
Kraśnik pow. janowski (n) — Bielski Wł. i Czerwiński Stefan.
Krasnobród pow. zamojski (w) — s-rów Niedzielskiego zarz. Sieklucki.
Krasnystaw (n) — Szcześniewski Antoni.
Kryłów pocz. Hrubieszów (n) — Dziemski Grzeg.
Krzczonów pow. Lubelski (w) — Nizowski Antoni.
Krzeszów n. Sanem pocz. Rudnik (w) — spad. Hellicha W., dzierż. Jasiński Br.

Kurów pow. puławski (n) — Rola Klemens.
Lubartów (n) — Ryl Jan.
Lublin, Krak Przedm. 45 (n) — Barszczewski Rysz. i Kocowski Fr.
Lublin, Kowalska 15 (filj.), Bielakowski Józ. i Szeliga Wacław.
Lublin, Foksal 19 (n) — Bołdok Leonard.
Lublin, Krak. Przedm. 14 (n) — Chrzanowski Józef i Grodzki Feliks.
Lublin, Krak. Przedm. 5 (n) — Czerwiński Henryk.
Lublin, Rynek 2 (n) — Samedeni Piotr i Klonowiecki A.
Lublin, Kalinowszczyzna (n) — Bielakowski Józef.
Lublin, Namiestnikowska 27 (n) — Pryliński Kazimierz.
Lublin, Bychawska 46 (n) — Policzkiewicz H.
Lublin, Krak. Przedm. 31 (n) — Stecki Ant., Haberlau G. i Tomaszewski A.
Lublin, Lubartowska 27 (filj.) — Kotowski Stefan.
Łaskarzew pow. garwoliński (w) — spad. Zielińskiego H., zarz. Mioduszewski M.
Łaszczów pow. Tomaszewski (n) — Sznuk Konstanty.
Łęczna pow. lubartowski (n) — Bochyński Miecz. i Trzcińska Ewelina.
Łochów pow. węgrowski (w) — Wyrzykowski Aleksander.
Łomazy pow. bialski (w) — Jankowski Jan.
Łopiennik Lacki pow. krasnostawski (w) — Wójcik Kazimierz.
Łosice pow. konstantynowski (n) — Kostecki Józ.
Łuków z. siedlecka (n) — Kaczyński Feliks.
Łuków z. siedlecka (n) — Nowiński Teodor.
Łysobyki pocz. Kock, pow. łukowski (w) — Gliniecka Jadw.
Maciejowice pow. garwoliński (n) — Saski Wiktor.
Markuszów pow. puławski (filj.) — Rola Kl., zarz. Rudolf Kazimiera.
Michów pocz. Lubartów (n) — spadk. Kauzego, zarz. Ostrowski St.
Międrzyrzec pow. radzyński (n) — Grodnicki Józ.

Międzyrzec pow. radzyński (n) — Eborowicz Juljan.
Modliborzyce pow. janowski (w) — Wacław Kubicki.
Mokobody z. siedlecka (w) — Kłopotowski Wiesław.
Mordy pow. siedlecki (w) — Jabłoński Józef.
Nałęczów pow. puławski (n) — Konieczny Józef.
Niedrzwica Mała pow. lubelski (w) — Stobiński E.
Opole pow. puławski (n) — Stefański Adam.
Ostrów pow. włodawski (n) — Samulik Aleksand.
Parczew pow. włodawski (n) — Jabłoński P.
Parysów pow. Garwoliński (w) — Chmielewski Tadeusz.
Piaski Wielkie pow. lubelski (n) — Pepłowski Stan.
Pilawa pow. garwoliński (w) — Kłosek Józef.
Poturzyn pow. tomaszowski (w) — Miller Fel.
Puławy (n) — Cyfracki Franciszek.
Puławy (n) — Treutler Ryszard.
Radzyń z. Podlaska (n) — spadk. Frietza M., zarz. Kosiński J.
Rejowiec pow. chełmski (n) — Sikorski Marjan.
Ryki pow. garwoliński (n) — spadk. Mystkowskiego, zarz. Zieliński L.
Sadowne pow. węgrowski (w) — s-rów Gołębiowskiego, dzierż. Bobrowski Jan.
Sarnaki pow. konstantynowski (w) — spad. Dzierzewicza A., zarz. Piotrowski Stan.
Sawin (w) — Iwanowski Stefan.
Siedlce (n) — Maliszewski J.
Siedlce (n) — Olszakowski Józef.
Siedlce (n) — Szczuka A.
Siedlce (n) — Czarnecki S. i Sambowski Otton.
Siedliszcze (w) — Ryl Józef.
Skierbieszów pow. zamojski (w) — spadk. Łotuszyńskiego Piotra, zarz. Bortnowski T.
Sławatycze pow. włodawski (n) — spadk. Adamskiego W.
Sobienie Jeziory pow. garwoliński (w) — Gorty Wł.
Sobolew (pow. garwoliński) (w) — Waślicki Jan.
Sokołów (n) — SS-ów Wrońskiego.

Sosnowica pow. włodawski (w) Zawadzki Ignacy, dzierż. Danielak J.
Sterdyń (n) — Zaremba Bolesław.
Stężyca pow. garwoliński (w) — spad. Karaśkiewicza Bol., zarz. Lemieszewski W.
Stoczek pow. łukowski (n) — Pogorzelski D.
Stoczek pow. węgrowski (w) — spad. Hryniewickiego F.
Świerże pow. chełmski (w) — Rychter Stanisław.
Szczebrzeszyn pow. zamojski (n) — Szczygłowski Jan.
Tarnogród pow. biłgorajski (n) — Bartnikowski Wł.
Terespol pow. bialski (n) — Pankla Eug.
Tomaszów (n) — Franke Emil.
Trawniki pow. lubelski (w) — Englert L., zarz. Wójcik K.
Trzebieszow pow. łukowski (w) — Stroynowski Ad.
Turobin pow. krasnystawski (n) — Grodzki Fel.
Tyszowce (n) — Przyborowski Wacław.
Uchanie pow. hrubieszowski (n) — spadk. Jurkiewicza St., zarz. Pliszczyński Jan.
Urzędów pow. janowski (w) — S-rów Michalskiego A., dzierż. Sawa Wład.
Wereszczyn pow. Włodawski (w) — spad. Aksamitowskiego J.
Węgrów (n) — Tokarski Stanisław.
Wisznica pow. włodawski (n) — Pankowski J.
Włodawa (n) — Poraziński Wacław i Frick Wacł.
Wohyń, z. siedlecka (w) — Frykacz A., zarz. Niepokojczycki J.
Wojsławice pow. chełmski (n) — Kamiński Henr.
Wyrozęby pow. sokołowski (w) — Dramiński Piotr.
Wysokie pow. krasnostawski (w) — Chrzanowski Modest.
Zaklików pow. janowski (n) — Słubicki Władysł.
Zakrzówek pow. janowski (w) — Górnicki Bron.
Zamość (n) — Suchański Marjan.
Zamość (n) — spadk. Kłosowskiego.
Zamość (n) — Stern Abr. i Cwirn H.

Zbuczyn pow. siedlecki (w) — spadk. Hildebrandta, dzierż. Karwacki St.
Zwierzyniec pow. zamojski (w) — Galińska Janina.
Żelechów pow. garwoliński (n) — Zwoliński Stanisław.
Żółkiewka z. lubelska (n) — Wojnicz Stefan i Pytlasiński Eug.

WOJEWÓDZTWO LWOWSKIE.

Baligród (os) — Faliszewski Stanisław.
Baranów (os) — Kozłowski Witold.
Bełz (os) — Gross Józef.
Bircza (os) — Kruczek Tadeusz.
Błazowa (os) — Brzęś Antoni.
Borysław (os) — Chomiński Aleksander.
Bóbrka (real) — Dunin-Wąsowiczowa Domicela.
Brzozów (os) — Kotowicz Tadeusz.
Brzuchowice (os) — Werner Rudolf.
Bukowsko (os) — S-ów Gerżabka Teodora.
Chodorów (os) — Biedermann Juljusz.
Chyrów (os) — sp-ców Lewickiego Karola.
Cieszanów (os) — sp-ców Łukasiewicza Jana.
Dobromil (real) — sp-ców Grotowskiego A.
Drohobycz (os) — Simon Artur Teodor.
Drohobycz (os) — Tobiaszek Gorgonjusz Franciszek.
Drohobycz (os) — Safrin Emil.
Drohobycz (os) — Arzt Henryk.
Dubiecko (os) — Grudzewski Juljusz.
Dukla (real) — Springer Siche.
Dynów (real) — Baraniecki Fr.
Frysztak (os) — Zaniewska Helena.
Głogów (os) — Masłowski Jan.
Gręböw (os) — Haszczyc Jan.
Gródek Jagiell. (os) — Borucki Wł. Zdzisław.
Gródek Jagiell. (real) — Hescheles Ignacy.
Grodzisko (os) — Gross Karol.
Iwonicz (sez. filj.) — Wojtynkiewicz Stanisław (filja apteki w Krośnie).
Janów (os) — Kohn Izaak.
Jarosław (os) — Kucharski Edward.

Jarosław (os) — Wojciechowski Feliks.
Jarosław (real) — Szymon Pfau.
Jaryczów Nowy (os) — Pohorecki Jan.
Jasienica (os) — Fraenkel Saul.
Jawórów (real) — Lachowicz Stanisław.
Jedlicze (os) — Kotowicz Tadeusz.

Kańczuga (os) — Tokarzewski Antoni.
Kleparów (os) — Kohlhepp Bolesław.
Kolbuszowa (os) — Casina Stanisław.
Komarno (os) — Metanomski Adolf.
Korczyn (os) — Grabowski Władysław.
Krakowiec (os) — Sattler Marjan.
Krosno (real) — Wojtynkiewicz Stanisław Czesł.
Krosno (os) — Mieszkowski Jan.
Krystynopol (os) — s-ców Leiblingera A.
Kulików (os) — Sinkowski Hipolit.

Leżajsk (os) — s-ców Kijassa Henryka.
Lisko (real) — s-ców Moszczeńskiego Ferdynanda
Lubaczów (os) — Kozłowski Stanisław.
Lubień Wielki (os) — Koepel Mojżesz.
Lutowiska (os) — s-ców Serkowskiego Antoniego.
Lwów, Żółkiewska (real) — Aszkenazy A. i Dr. Weinberg.
Lwów, Krasickich (os) — Augenstern Karol.
Lwów, Legjonów (real) — Beiser Jakób.
Lwów, Łyczakowska 57 (os) — Błądziński Henr.
Lwów, Słowackiego (os) — Dewechy Fryderyk.
Lwów, Akademicka 2 (os) — Dobrzański Wład.
Lwów, Łyczakowska (os) — Ehrbar Antoni.
Lwów, Gęsia 1 (os) — Ettinger Marek.
Lwów, Kazimierzowska (real) — Hay Szymon.
Lwów, Słoneczna (os) — Kajetanowicz Kajetan Osadca.
Lwów, Leona Sapiehy (os) — Kaniewski Juljusz.
Lwów, Bajki 23 (os) — Krzyżanowski Franciszek.
Lwów, Kopernika (os) — Krzyżanowski Marjan.
Lwów, Plac Unji Brzeskiej (os) — Kurkiewicz Józef..
Lwów, Zamarstynowska (os) — Kwartner Józef
Lwów, Grodecka 81 (os) — Łazowski Miecz. Tyt.
Lwów, Św. Zofji 50 (os) — s-ców Markowicza Antoniego.

Lwów, Piekarska 45 (os) Oberländer Maurycy.
Lwów, Akademicka 28 (os) — Dr. Pilewski Józef.
Lwów, Rynek 18 — rńeal) — Pineles Józef i Brettler Juljusz.
Lwów, Plac Bernardyński (real) — Dr. Poratyński Jan.
Lwów, Krakowska (real) — Kurzrock Rafał.
Lwów, Grodecka 30 (os)· — Scheinbach Bernard.
Lwów, Halicka 19 (real) — Składowski Leszek.
Lwów, aJnowski 52 (os) — Sławomirski Ottmar.
Lwów, Hetmańska (os) — Dr. Stenzel Stefan.
Lwów, Zielona 33 (os) — Tennenbaum Ottmar Ozjasz.
Lwów, Grodzickich (real) — Terlecki Michał.
Lwów, Żółkiewska (os) — Zarzycki Jan.
Lwów, Pańska 15 (os) — Zuckermann Leon.
Lwów, Grodecka (os) — Zygmuntowicz Kazim.
Łańcut (os) — Wróblewski Józef.
Łańcut (os) — Borkowski Władysław.
Łąka (os) — Nussbaum Adolf.
Majdan (os) — Poryles Myszyłem.
Magierów (os) — Chorzemski Izydor.
Medenice (os) — s-ców Kikiewicza Henryka.
Mościska (real) — Spirer Oskar.
Mosty Wielkie (os) — Krauss Józef.
Narol (os) — s-ców Ostrowskiego Em.
Niemirów (os) — Karczyński Joachim.
Nisko (os) — Korecki Leon.
Niżankowice (os) — Kapiszewski J. T.
Oleszyce (os) — Nussbeck Abraham.
Podbuż (os) — Maurer Feiwel,
Pruchnik (os) — Schapu Natan.
Przemyśl (os) — Pomeranz Izydor.
Przemyśl (real) — Groten Anastazy.
Przemyśl (os) — Mańkowski Władysław.
Przemyśl (os) — Mańkowski Witołd.
Przemyśl (os) — Wiesel Karol.
Przemyśl (real) — s-ców Szancera Gustawa.
Przemyśl (os) — Sandauer Otto.
Przemyśl (os) — Landes Zygmunt.
Przeworsk (os) — s-ców Władysława Świtalskiego.
Radomyśl n. Sanem (os) — Maraszewski St.

Radymno (os) Gramski Kazimierz.
Rawa Ruska (os) — s-ców Podobieńskiego Edwarda.
Rawa Ruska (os) — Zabitowski Karol.
Rozwadów (os) — Sigall Leon.
Rudki (os) — Friedman Joachim.
Rudnik n. Sanem (os) — Reischer Klemens Leon.
Rymanów (os) — Haładewicz Władysław.
Rymanów Zdrój (os) — Haładewicz Władysław (filja).
Rzeszów (os) — Karpiński Eust. Wł.
Rzeszów (os) — Angermann Jan.
Rzeszów (real) — Herschdörfer Max.
Rzeszów (os) — Lerwacki.
Rzeszów (os) — Kołodziejski Józef.
Sądowa Wisznia (os) — Mauer Markus.
Sambor (os) — Lepiankiewicz Jan.
Sambor (real) — Aleksiewicz Julja.
Sambor (os) — Edelman Szymon.
Sambor (os) — Selinger Jakób.
Sanok (real) — Kawski Marjan.
Sanok (os) — Eisenbach Henryk.
Sanok (os) — Górny Jan.
Schodnica (os) — Jakliński Bronisław.
Sieniawa (real) — S-ców Mańkowskiego A.
Sokal (os) — Lebedowicz Ludwik.
Sokal (real) — Wysoczańska Bronisława.
Sokołów (os) — Dańczak Stanisław.
Stara Sól (os) — Strzegocki Apolinary.
Stary Sambor (real) — s-ców Grotowskiego Józefa, dzierż. Gunderman Wiktor.
Strzeliska nowe (os) — Tunes Wolf Ber.
Strzyżów (os) — Stoeger Eugeniusz.
Szczerzec (os) — Gelbard Jokób.
Tarnobrzeg (os) — s-ców Denkera Emila.
Tartaków (os) — s-ców Wojdy Karola.
Truskawiec (sez. filj.) — Wróblewski Władysław.
Tustanowice-Wolanka (os) — Offe Samuel.
Tyczyn (os) — Troskolański St.
Uhnów (os) — Kałużniacki Konrad.
Ulanów (os) — Janeczek Miecz. Zygmunt.
Ustrzyki dolne (os) — Grünhaut Zygmunt.
Waręż (os) — Minnicki Czesław.

Winniki (os) — Weinberger Filip.
Zarzyn (os) — Goldschlag Izrael Leib.
Zamarstynów (os) — Starczewski Teofil.
Zniesienie k. Lwowa (os) — Braunstein Adolf.
Żółkiew (os) — Pyszyński Antoni.
Żółkiew (real) — Salawowa z Dadleców Cecylja.
Zołynia (os) — Biechoński Franciszek.

APTEKI ZAKŁADOWE.

Apteki Kasy Chorych.

Borysław — zarz. Dereń Kazimierz.
Lwów, ul. Brajerowska — zarz. Büll Karol.

Apteki domowe.

Lwów, ul. Łyczakowska — Państw. Szp. Powsz-

Apteki domowe lekarzy.

Wybranówka — Dr. Dortort Chime Henryk.

WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE.

Aleksandrów (n) — Szwab Alfons.
Andrespol pow. brzeziński (n) — Geisler Alfred Karol.
Bełchatów (n) — Szabrański Wł.
Będków pow. brzeziński (w) — Wojdaliński L.
Błaszki pow. kaliski (n) — Stojowski Tadeusz.
Bolesławiec pow. wieluński (w) — Kukulski Edw.
Brdów pow. kolski (w) — s-rowie J. Jaraczewskiego, zarz. Grzelecki Jan.
Brzeziny (n) — Górecki Ludwik.
Brzeziny (n) — Klein Bolesław.
Brudzew pow. kolski (w) — Zawadzki Emil Wacł.
Burzenin pow. sieradzki (w) — Sadzewicz Zygm.
Ceków pow. kaliski (w) — Wisławski Jan.
Ciążeń pow. słupecki (w) — Chrzanowski Jan.
Chocz pow. kaliski (w) — Pierwocha M., dzierż Korczyński A.
Dąbie pow. kolski (n) — Lange E.
Dłutów pow. łaski (w) — Perski Hilary.
Dobra pow. turecki (w) — Eret Witold.
Działoszyn pow. wieluński (n) — Klemczyński Konstanty.

Gidle pow. noworadomski (n) — s-rów Pancerama I., zarz. Żrałek Marjan.
Główno pow. brzeziński (w) Brylski Al.
Golina pow. koniński (w) — spad. Szyndlera A., zarz. Bargiel St.
Godziesze pow. kaliski (w) — Laskowski E.
Gomunice pow. radomskowski (apt. filj.) — Kędzierski Adam.
Gorzkowice pow. piotrkowski (w) — Joszt Jakób.
Grabów pow. łęczycki (n) — Mackiewicz Gust.
Grodziec pow. koniński (w) — s-rowie Otwinowskiego S., dzierż. J. Szukszta.
Grzegorzewo pow. kolski (w) — Sakwa Stanisł.
Iwanowice pow. kaliski (w) — Bojarzyński Fr.
Izbica pow. kolski (n) — s-rowie Kozakiewicza E.
Jeżów (w) s-rowie Domańskiego St. zarz. Perliński T.
Kalisz, ul. Wrocławska (n) — Chlebiński J.
Kalisz, Stary Rynek 7 (n) — Kalinowski St.
Kalisz, ul. Kanoniczna 5 (n) — Kijewski J.
Kalisz, ul. Babina 27 (n) — Kurowski Ant., zarz. Chrzanowski Wł.
Kalisz, ul. Wrocławska 38 (n) — Niwiński W., zarz. Pawłowski I.
Kalisz, ul. Warszawska 31 (n) — Piotrowski S.
Kamieńsk pow. piotrkowski (n) — Kędzierski Adam.
Kazimierz pow. słupecki (n) — Sznirsztein T.
Kiełczygłów pow. wieluński (w) Astasiewicz Józ.
Kleczew pow. słupecki (n) — sukc. Dukieta W., zarz. Kosztulski Stefan.
Kłodawa pow. kolski (n) — s-rów Słomczyńskiego i Lewandowskiego J.
Kłomnice pow. radomskowski (w) — Piasecki Kazimierz.
Koluszki pow. brzeziński (w) — s-rów Starzyńskiego.
Koło z. kaliska (n) — s-rów Piotrowskiego A., zarz. Wojciechowski P.
Koło z. kaliska (n) — Tomaszewski Cz.
Konstantynów (n) — s-rów Piotrowskiego, zarz. Bartoszewski St.
Konin (n) — s-rów Liśkiewicza, zarz. Harnisz Z.

Konin (n) — Małkiewicz J., dzierż. Szyprowski St.
Koniecpol pow. radomskowski (n) — Bellon Karol.
Koźminek z. kaliska (n) — Pronaszko Br.
Kramsk pow. koniński (w) — Pierwocha M.
Lutomiersk pow. łaski (w) — Kłobukowski I., zarz. Kłobukowski Michał.
Lututów pow. wieluński (w) — s-rów Pietrzaka P., zarz. Wyganowski J.
Łask (n) — Albrecht Michał.
Łęczyca (n) — Butkowski W.
Łęczyca (n) — Lewandowski T.
Łódź, Pabjanicka Szosa 50 (n) — Antoniewicz G.
Łódź, ul. Piotrkowska 95 (n) — Bartoszewski M.
Łódź, ul. Rzgowska 59 (n) — Busse Ant.
Łódź, ul. Pomorska 10 (n) — Charemza Ant., dzierż. Liberek R.
Łódź, ul. Wólczańska 3 (n) — Ilnicki Piotr.
Łódź, ul. Piotrkowska 127 (n) — Danielecki W. i s-rowie A. Głuchowskiego.
Łódź, ul. Zgierska 57 (n) — Dancerowa H., dzierż. de Smette M.
Łódź, ul. Zgierska 87 (n) — s-rów Duszkiewicza St.
Łódź, ul. Piotrkowska 225 (n) — Epstein M.
Łódź, ul. Narutowicza 4 (n) — Głuchowski Br.
Łódź, ul. Wschodnia 54 (n) — s-rów Gorfeina, zarz. Karlin T.
Łódź, ul. Przejazd 59 (n) — Gorczycki Zygmunt.
Łódź, ul. Andrzeja 26 (n) — s-rów Grodzkiego, dzierż. Rembieliński R.
Łódź, ul. Konstantynowska 17 (n) — Groszkowski W., zarz. Stanielewicz T.
Łódź, ul. Główna 50 (n) — Hamburg St. i Gutekunst T.
Łódź, ul. Brzezińska 24 (n) — Hartman J.
Łódź, ul. Stary Rynek 9 (n) — Jankielewicz Sz., zarz. Szyfman H.
Łódź, ul. Aleksandrowska 80 (n) — Kahane J.
Łódź, ul. Zgierska 54 (n) — Kasperkiewicz M.
Łódź, ul. Piotrkowska 164 (n) — Chądzyński K., zarz. Doliński N.
Łódź, plac Wolności 2 (n) — spad. Leinwebera M., zarz. Błaszczyk J.

Łódź, ul. Piotrkowska 191 (n) — Lipiec M.
Łódź, ul. Cegielniana 64 (n) — Markus Zygmunt.
Łódź, ul. Piotrkowska 46 (n) — Müller E.
Łódź, ul. Piotrkowska 307 (n) — Pawłowski L.
Łódź, ul. Aleksandrowska 37 (n) — Niewiarowski H.
Łódź, ul. Główna 5 (homeop.) — Pogonowski J., apt. homeopat.
Łódź, ul. Cegielniana 12 (n) — Rosenblum M.
Łódź, Plac Kościelny 8 (n) — Potasz A.
Łódź, ul. Przędzalniana 75 (n) — Szymański A.
Łódź, ul. Przejazd 19 (n) — Sokolewicz W., dzierż. Grzegorzewski I.
Łódź, ul. Brzezińska 56 (n) — Trawkowska St.
Łódź, ul. Napiórkowskiego 27 (n) — spadk. Wójcickiego Fr.
Łódź, ul. Piotrkowska 25 (n) — Zundelewicz J.
Łódź, ul. Nowomiejska 15 (n) — Koprowski Juljan.
Łódź, ul. Milsza 26 (n) — Sitkiewicz Jan.
Nowa Brzeźnica (n) — Szulc Mieczysław.
Opatówek pow. kaliski (w) — Zawadzki K.
Osjaków (pow. wieluński) (w) — Błażejowski A.
Ozorków (n) — Indrike Gustaw.
Ozorków (n) — spadk. Weila R., zarz. Bojarski S.
Pabjanice pow. łaski, ul. Warszawska 4 (n) — Bolechowski Jan.
Pabjanice pow. łaski, ul. Zamkowa 27 (n) — Gaertner Karol.
Pabjanice pow. łaski, ul. Zamkowa 19 (n) — spadk. Pączkiewicza i Szydłowskiego.
Pabjanice pow. łaski, ul. Warszawska 25 (n) — Piechaczek-Orłowska Wiktorja.
Pabjanice pow. łaski, ul. Zamkowa 37 (n) — Połubiński Br.
Pajęczno pow. radomskowski (w) — Lisicki Roman.
Pęczniew pow. słupecki (w) — spadk. Łysakowskiego, zarz. Żółtowski.
Piątek pow. łęczycki (n) — Grabowski Ignacy.
Piotrków, ul. Kaliska 1 (n) — spadk. Cieślewskiego, zarz. Jopkiewicz Karol.
Piotrków, Rynek Trybunalski (n) — Grabowski Juljusz.

Piotrków, ul. Kaliska 21 (n) — Tyc Bolesław.
Piotrków, Rynek Trybunalski 3 (n) — Witanowski Michał.
Poddębice pow. łęczycki (n) — Bieluczyk Paweł.
Praszka pow. wieluński (n) — Łucki Wacław.
Pyzdry pow. słupecki (n) — Gustowski Antoni.
Radomsk (n) — Humblet Jan.
Radomsk (n) — Trzepióra J. i Węgrzyn T.
Rozprza pow. Piotrkowski (w) — Grabski Edw.
Ruda Pabjanicka (w) — Jarzębowski Jan.
Rudnicki pow. wieluński (w) — Brandt Wł.
Rychwał pow. koniński (w) — Chojnacki Jan.
Rzgów pow. koniński (w) — Kosiński Bronisław.
Silniczka pow. noworadomski (w) — spadk. Chmielikowskiego L.
Sieradz (n) — Kocznorowski Stefan.
Sieradz (n) — Obrąpalski Wacław.
Skomlin pow. wieluński (w) — Berger Teodor.
Skulsk pow. słupecki (w) — Chruszczewski St.
Slesin pow. koniński (w) Szczepankowski Z.
Słupca (n) — Plewiński Leon i Magott Leon.
Sobótka pow. łęczycki (w) — Łaganowski Jan.
Sokolniki pow. wieluński (w) — Tarnowski Jan.
Sompolno pow. kaliski (n) — Hube Wiktor.
Srock z. piotrowska (w) — Wietrzyk Walenty.
Stawiszyn pow. kaliski (n) — spadk. Leżuchowskiego, zarz. Gumowski Z.
Stryków pow. brzeuziński (n) — Niemyski Z.
Sulmierzyce pow. radomskowski (w) — Borowski Józef.
Sulejów pow. piotrowski (n) — s-rów Łabęckiego, zarz. Jakubowski Józef.
Szadek pow. sieradzki (n) — Laube Stefan.
Szczerców pow. łaski (w) — Dyamentowski Alojzy, dzierż. Józef Białnowski.
Tomaszów Mazowiecki pow. brzeziński (n) — Ambroziewicz I.
Tomaszów Mazowiecki pow. brzeziński (— Borzęcki Fr.
Tomaszów Mazowiecki pow. brzeziński (n) — spadk. Knabego, dzierż. Knoft L.
Tomaszów Mazowiecki pow. brzeziński (n) — Kubiczek K.

Tuliszków pow. koniński (w) — Wichliński Józef.
Turek (n) — Rzęczykowski Rom.
Tuszyn (n) — Ende Aleks., zarz. Szulc H.
Ujazd pow. brzeziński (n) — Nawrot Antoni.
Uniejów z. kaliska (n) — Zahorowski Andrzej, zarz. Zaliwski K.
Warta pow. sieradzki (n) — spadk. Skarzyńskiego W., zarz. Grudniewicz Wincenty.
Wartkowice pow. łęczycki (w) — Dyszkiewicz M.
Widawa pow. łaski (n) — s-rów Głuchowskiego A., zarz. Karasiewicz Józef.
Wielgomłyny pow. radomskowski (w) — Frankowski M.
Wieluń (n) — Burchaciński Wł.
Wieluń (n) — Szmidel St.
Wieruszów pow. wieluński (n) — Kowalczewski Jan.
Wilczyn pow. słupecki (w) — Zalewski Jan.
Witonia pow. łęczycki (w) — Jachimowicz.
Władysławów pow. koniński (w) — Laube Waldemar.
Wolbórz pow. piotrowski (w) — Pstrokoński Witold.
Zadzim (w) — Bromski Stanisław.
Zagórów pow. słupecki (n) — Maczuk W., zarz. Sulikowski Leon.
Zduńska Wola, Rynek 7 (n) — s-rowie T. Opielińskiego, dzierż. Hofman Tadeusz.
Zduńska Wola, ul. Łaska 276 (n) Skaryński Kazimierz.
Zduńska Wola, ul. Kościelna 365 (n) — s-rów Szanoskiego Jakóba, dzierż Szaniawski Jan.
Zelów pow. łaski (w) — Trojanowski Stefan.
Zgierz, ul. Piłsudskiego 37 (n) — s-rów Ludoborskiego W., zarz. Rowiński M.
Zgierz, Stary Rynek 9 (n) — Patek Fr.
Zgierz, ul. Długa 12 (n) — Zaremba Bronisław.
Złoczew pow. sieradzki (n) — Piotrowski Antoni.

APTEKI ZAKŁADOWE.

Łódź, ul. Karola 28, Apteka I Kasy Chorych — zarz. Czarnowski Stanisław.

Łódź, ul. Piotrowska 17, Apteka II Kasy Chorych — zarz. Kłopotowski Wacław.
Łódź, ul.Łagiewnicka 46, Apteka III Kasy Chorych — zarz. Wajnsztein Dawid.
Łódź, ul. Szpitalna 2, Apteka IV Kasy Chorych — zarz. Koszykowski Aleksander.
Łódź. ul. Bednarska 5, Apteka V Kasy Chorych — zarz. Podrygalski Bronisław.
Piotrków, ul. Bykowska 14, Apteka Kasy Chorych — zarz. Skwarczyński Henryk.
Pabjanice pow. łaski, Apteka Kasy Chorych — zarz. Szykora Edmund.
Zduńska Wola pow. łaski, Apteka Kasy Chorych — zarz. Ebert Jan.
Kalisz, ul. Marjański 6, Apteka Kasy Chorych — zarz. Jerzy Gatolik.

Apteka w miejskim szpitalu.

Łódź, Piotrowska 17 — zarz. Szlindenbuch E.

Apteka Tow. „Linas Hachohim".

Łódź, ul. Południowa 19 — zarz. A. Perelman.

WOJEWÓDZTWO NOWOGRÓDZKIE.

Baranowicze, Rynek (n) — Abramowski J.
Banaronwicze, ul. Szeptyckiego 21 (n) — Monkielewicz Kl.
Baranowicze, ul. Szeptyckiego 31 (n) — Tec S., zarz. Michał Pietraszkiewicz.
Bielica pow. lidzki (w) — Kremień A.
Bieniakonie pow. lidzki (w) — Baran Jakób, zarz. Steckiewicz.
Byteń pow. słonimski (w) — Korelicki Morduch.
Dereczyn pow. słonimski (w) — Grynwald A.
Derewno pow. wołożyński (w) — Charkiewicz Wal.
Dworzec pow. słonimski (w) — Piekielny M.
Ejszyszki pow. lidzki (w) — Korys M.
Horodziej pow. nieświeski (w) — Awinowicki J.
Horodyszcze pow. nowogrodzki (n) — Rakowski M.
Iwieniec pow. stołpecki (w) — s-rów Łapidesa, zarz. Ciechanowicz.
Iwje pow. wołożyński (w) — Urbanowiczowej K., zarz. Miedziewicz J.

Kleck pow. nieświeski (n) — Ruff A.
Korelicze pow. nowogrodzki (n) — Gerszon Eliasberg.
Kozłowszczyzna pow. słonimski (w) — Sancewicz S.
Lachowicze pow. baranowicki (n) — Miller Malwina, dzierż. Kluk Wł.
Lida (n) — Bergman Rudolf, zarz. Grabowski Z.
Lida (n) — Stukator, zarz. Najdzinowicz B.
Lipniszki pow. wołożyński (w) — Krochmalnik M.
Lubcza pow. nowogródzki (w) — Ajzykowicki J.
Mir pow. nieświeski (n) — Rozowski M., zarz. Dubiński E.
Mołczadź pow. słonimski (w) — Dworzecki.
Nieśwież (n) — Aniszczykowej M. i Wallickich, zarz. Denisewicz.
Nowogródek (n) — Apteka miejska, dzierż. Radin D.
Nowogródek (n) — B-cia Lejzerowscy.
Ostryna pow. lidzki (w) — Berezowska Chaja, zarz. Woropaj J.
Połoneczka pow. baranowicki (w) — Sinicki Gabryel.
Raduń pow. lidzki (w) — Zelwiański A.
Raków pow. stołpecki (n) — s-rów Abramowa, zarz. prow. Genia Wulfson.
Rubieżewicze pow. stołpecki (w) — Kowarski Josel.
Sieniawka pow. nieświeski (w) — Zabłocki G.
Słonim (n) — s-rów Grodzieńskiego H., zarz. prow. Kapłanowski Józef.
Słonim (n) — Strebejko W.
Słonim (n) — Gminy Żydowskiej „Zdrowie", zarz. Szmerkowicz J.
Snów (pow. nieświeski (w) — Mine Fajwel.
Sobotniki pow. wołożyński (w) — Czejdo Bolesław.
Stołpce (n) — Kitajewicz Szymon.
Szczuczyn (w) — dzierż. Drewnikowski Władysław (właściciel s-rowie Ks. Dreckiego-Lubeckiego).
Traby pow. wołożyński (w) — Fejga Lewin.
Turzec pow. nowogrodzki (w) — Gasowska.

Wasiliszki pow. lidzki (w) — Kacelnik S.
Wiszniew pow. wołożyński (w) — Pobol Bronisław.
Wołożyn (n) — Głuchowski Kazimierz.
Woronowo pow. lidzki (w) — Baranowa Sara.
Zdzięcioł pow. słonimski (n) — s-rów Zbikowskiego, zarz. Łapiński E.
Żołudek pow. lidzki (w) — Mulara L.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

Barcin (real) — Kulesza Franciszek.
Białośliwie (real) — Warda Jan.
Bojanowo (przywilej) — Gregorowicz Z.
Borek (real) — Stański Antoni.
Budzyń (real) — Kierstein Stefan.
Buk (real) — Schoen Franciszek.
Bydgoszcz, „Piastowska" (real) — Cierniak S.
Bydgoszcz, pod „Łabędziem" (przywilej) — Jacob Fr. Al.
Bydgoszcz, Gdańska 19 (os) — Lakner Marjan.
Bydgoszcz, Gdańska 39 (os) — Wallicht Hipolit.
Bydgoszcz, Dworcowa 74 (real) — Radecki W.
Bydgoszcz, Niedźwiedzia 6 (przywilej) — Rochoń Ignacy.
Bydgoszcz, Stary Rynek 14 (przywilej) — Rybicki Zdzisław.
Bydgoszcz, Stary Rynek (real.) — Umbreit.
Bydgoszcz, Rynek Zbożowy (os) — Woliński.
Chodzież (real) — Maniewski Mateusz.
Czarnków (real) — Klera Jan Nep.
Czempin (real) — Ptaszyński Franciszek.
Czerniejewo (real) — Pławiński Wacław.
Fordon (real) — Rozenow Karol.
Główno (os) — Drescher Oskar, zarz. Jankowski Stan.
Gniewkowo (real) — Dietlein Karol.
Gniezno pod „Orłem" (przywilej) — Gantkowski Stefan.
Gniezno (real) — Grieben Emil.
Gniezno (os) — Waniorek Leon.
Gołańcz (real) — Jeske Ernest.
Gostyń (przywilej) — Pruski Bronisław.

Grabów (real) — Fleige Aleksander.
Grodzisk „Nowa“ (os) — Napierała R.
Grodzisk (przywilej) — Ziętak Władysław.
Inowrocław (przywilej) — Antoniewicz Maks.
Inowrocław (real) — Moll Tadeusz.
Inowrocław (real) — Zgoda.
Janowiec (real) — Sieg Nikodem.
Jarocin, Krakowska 9 (os) — Weiss F., zarz. Kasch W.
Jarocin (real) — Zaremba Ludwik.
Jutrosin (real) — Nowaczkiewicz Florjan.
Kcynia (przywilej) — Pardon Bruno.
Kępno (przywilej) — Karłowski Edmund.
Kępno, Rynek 37 (real) — Schiebusch Gustaw.
Klecko (real) — Grochowski Klem.
Kobylin (real) — Tłoczyńska H.
Koronowo n. Brdą (real) — Nowacki Kazimierz.
Kostrzyń (real) — Mąkowski Józef.
Kościan (os) — Libelt Karol.
Kościan (przywilej) — Leszczyński Władysław.
Koźmin (przywilej) — Balcerek Wacław.
Krobia (real) — Świtalski Antoni.
Krotoszyn, pod „Murzynem“ (real) — Matheus Adolf.
Krotoszyn (przywilej) — Sumiński Leon.
Kruszwica (real) — Marcinkowski Roman.
Krzywin (real) — zarz. Wilczewski.
Książ (real) — Rydlewski Wincenty.
Kórnik (real) — Denizot Zygmunt.
Leszno (przywilej) — Becker Michał.
Leszno (przywilej) — Smyczyński Hieronim.
Leszno (przywilej) — Gross Curt.
Lwówek (przywilej) — Spędowski Zygmunt.
Łabiszyn (przywilej) — Manzek Georg.
Łobżenica (przywilej) — Reinholc Józef.
Margonin (real) — Mielcarski Mieczysław.
Międzychód (real) — Rejzner.
Miejska Górka (os) — Flosky Hugo.
Miłosław (real) — Laskowski Stefan.
Mogilno (real) — Nowak.
Mosina (real) — Ritter Z.
Mrocza (real) — Speichert Edward.
Murowana Goślina (real) — Rogala Jan.

Nakło (real) — Carl Edward.
Nakło (os) — Jurkowski A.
Nowe Miasto (real) — Raniecki Kazimierz.
Nowy Tomyśl (przywilej) — Donner Hugo.
Nowo Skalmierzyce (os) — Gniatczyński Marjan.
Oborniki (real) — Szpeichert Kazimierz.
Obrzycko (przywilej) — Zdziemborski Al.
Odolanów (real) — Różnowicz Klem.
Opalenica (real) — Staburzyński M.
Osieczno (os) — Andersz Tadeusz.
Ostrzeszów (real) — Pacanowski Zygmunt.
Ostrów (os) — M. Hentschel, zarz. A. Łukaszyk.
Ostrów (przywilej) — Mierzejewski Wal.
Pakość (przywilej) — Jasiński H., zarz. Reinholz J.
Pleszew (os) — Moderski Ludwik.
Pleszew (real) — Suchocki Stanisław.
Pniewy (real) — Wache Stefan.
Pobiedziska (real) — Wolski Aleksander.
Ponieć (real) — Sikorski Klemens.
Poznań, Wrocławska 31 (przywilej) — Amrogowicz Stefan.
Poznań, Św. Marcina 18 (os) — Wysocki.
Poznań, Górna Wilda 96 (os) — Bock J.
Poznań, pl. Wolności 13 (real) — Cegielski H.
Poznań, Stary Rynek 37 (przywilej) — Czernikau J.
Poznań, Stary Rynek (przywilej) — Dalski Marjan.
Poznań, plac Św. Krzyski (os) — Eppen F.
Poznań, na Św. Łazarzu (os) — Koffer.
Poznań, Sołacz (os) — Krueger Paweł.
Poznań, Mickiewicza 22 (os) — Majorowicz Antoni.
Poznań, Górna Wilda (os) — Marcinkowski Wł.
Poznań, „27 Grudnia“ (os) — Mende E.
Poznań, Kraszewskiego 12 (real) — Morawski Wacław.
Poznań, Głogowska 74/75 (os)—(Saksonia) Michel.
Poznań, Chwaliszewo (przywilej) — Pyszkowski Wojciech.
Poznań, Stary Rynek (przywilej) — Szymański Leon.

Poznań, Sapieżyńska (os) — zarz. Piniecki.
Rakoniewice (sprzed.) — Jasiński Stefan.
Raszków, (real.) — Kowalczyk Fr.
Rawicz, (przywilej) — Teske.
Rawicz, (przywilej) — Czechowski Henryk.
Rogowo, (os) — Marja z Głębińskich Polaczkowa.
Rogoźno, (real.) — Plewińscy B-cia.
Rychtal, Rynek 57 (sprzed.) — Józefa Pilitowska.
Ryczywół, (os) — Kugler Stanisław.

Sieraków, (przywilej) — Garstecki Wincenty.
Skalmierzyce, (real.) — Gniatczyński Marjan.
Skoki, (real.) — Fengler Antoni.
Smigiel, (przywilej) — Ciesielski Zygmunt.
Solec, (real.) — Maternicki Bolesław.
Srem, (real.) — Liga Roman.
Sroda, (real.) — Piasecki Kazimierz.
Sroda, (os) — Ziółkowski.
Strzałkowo, (os) — Czyżak Leon.
Strzelno, (przywilej) — Stęczniewski Michał.
Stęszew, (real.) — Holec Mieczysław.
Swarzęd, (real.) — Gramse A.
Szamocin, (real.) — Herrmann Erich.
Szamotuły, (przywilej) — Galiński Jan.
Szamotuły „Nowa Apteka" (os) — W. Kozicki.
Szubin, (real.) — Niedźwiedziński Br.

Tarnowo, (os) — Bothe R., zarz. Czubujski.
Trzemeszno, (real.) — Siuda Władysław.

Ujście, (real.) — Litwiński Wiktor.
Wągrowiec, (real.) — Koszutski Konstanty.
Wieleń, (real.) — Holzheimer Herman.
Witkowo, (real.) — Morawski Kazimierz.
Wolsztyn, (przywilej) — Piechocki Edmund.
Wronki, (real.) — Stryczyński Jan.
Września, (os) — Felicki Tadeusz.
Września, (real.) — Konieczny Stanisław.
Wyrzysk, (real.) — Samberger Walery.
Wysoka, (real.) — Jasionowski Jan.
Zbąszyń, (real.) — Koehler Aleksander.
Zduny, (przywilej) — Lehnert Franciszek, (w likwidacji).
Żabikowo, (os) — Sikorska Jadwiga.

Żerków, (os) — Fiebig Klemens.
Żnin, (real.) — Stark Władysław.

Apteki Kas Chorych.

Poznań, A. Marcinkowskiego, centr.
Poznań, Jeżyce-Rynek.
Poznań, Łazarz, Kanałowa róg Małeckiego.

WOJEWÓDZTWO POLESKIE.

Antopol pow. kobryński (w) — Grodek Jan.
Bereźnica pow. sarneński (w) — s-rów J. Gościewicza, zarz. Poliszczuk Goroszyto.
Bereza Kartuzka pow. prużański (n) — spadk. Sobockiego Antoniego — zarz. W. Sobocki.
Brześć n. Bugiem (n) — Grünberg Salomon — zarz. M. Kossowska.
Brześć n. Bugiem (n) — Kahan Kiwel.
Brześć n. Bugiem (n) — s-rów Jankowskiego, zarz. Oskólski.
Brześć n. Bugiem (n) — Rakow Dawid, zarz. S. Szapiro.
Brześć n. Bugiem (n) — Saski Jerzy.
Brześć n. Bugiem — Suchecki Kaz.
Chomsk pow. drohiczyński (w) — Rozenszejn Menachem.
Dawidgródek pow. stoliński (n) — Kapliński H.
Domaczewo pow. brzeski (w) Szumiata J.
Dombrowica pow. sarneński (n) — Rubinsztejn W., zarz. M. Muszkat.
Drohiczyn Poleski (w) — Gerszuni Roza, zarz. J. Najdicz.
Hancewicze pow. łuniniecki (w) — Kapłan Szaja.
Janów pow. drohiczyński (n) — Reches Wolf.
Kamieniec Litewski pow. brzeski (n) — Ossowski Jan.
Kamień Koszyrski (w) — Sawicki J.
Kobryń (n) — s-rów Szydłowskiego, zarz. J. Łotoczko.
Kossów na Polesiu (w) — Szycgał Gerszon, zarz. E. Widawska.
Lenin pow. stoliński (w) — sukc. Helman Marja, zarz. N. Tonis.
Łuniniec (w) — Hofsztejn Szloma, zarz. L. Hofsztejn.

Małoryto pow. brzeski (w) — Parowski Edmund.
Motol pow. drohiczyński (w) — Długin Rochla, zarz. Ch. Długin.
Pińsk (n) — apteka miejska, Magistrat, zarz. J. Skuratowicz.
Pińsk, Brzeska 25 (n) — Grünberg Nachman, zarz. F. Grynberg.
Pińsk, Łabiszyńska 38 (n) — s-rów Bartnikowskiego, zarz. E.Pomieraniec-Czerniawska.
Pińsk, Dominikańska 35 (n) — spadk. Wasiańskiej M., zarz. Piotrowski D.
Pińsk, Albrechtowska (n) — Palejew S., zarz. A. Mackiewicz.
Pińsk, Kościuszki (n) — Langbard N., zarz. G. Kapłan.
Prużany (n) — Krzywopisz Władysław.
Rokitno pow. sarneński (w) — Salomon Nojach.
Różany pow. Kossów Poleski (n) — Mogilański Szmul.
Sarny (w) Aleksandrowa Katarzyna, zarz. Barzam J.
Stolin (w) — s-rów Dubickiego D., zarz. H. Ginzburg.
Szreszewo pow. prużański (w) — Baumritter Eljasz.
Włodzimierzec pow. sarneński (w) — Rogalski Karol.
Wysokie Litewskie pow. brzeski (n) — Moniuszko St.
Zabinka pow. kobryński (w) — Szuszanow Lejba.

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE.

Brodnica (real) — Grośty Józef.
Brodnica (real) — Stankowski Zygmunt.
Brusy (real) — Niklewski Władysław.
Bukowiec (real) — Starck Maks.
Chełmno (przyw.) — Hempel'owa, zarz. Press.
Chełmno (przyw.) — Podbielski Jan zarz. Jasiński.
Chełmża (real) — Wolski Bolesław.
Chełmża (osob) — Maliszewski Franciszek.
Chojnica (przyw.) — Zieliński Jan.

Chojnica (przyw.) — Broenowa zarz. Morawski Czesław.
Czersk (osob) — Schütte Otto.
Czersk (osob) — Przeworski Leonard.
Działdowo (przyw) — Grajek Augustyn.
Gdynia (osob) — Małecki Antoni.
Gniew (przyw) — Ponczek Emil.
Golub (real) — Riesenfeld Adolf.
Górzno (real) — Jakubowski Leon.
Grudziądz (real) — Chylewski Kazimierz.
Grudziądz (osob) — Degórski Tadeusz.
Grudziądz (przyw) — Stenzel Jan.
Grudziądz (przyw) — Szczerbicki Alojzy.
Grudziądz (osob) — Quirin'owa, zarz. Rybak Jan.
Hel (real) — Mazurkiewicz Edmund (apteka sezonowa filjalna).
Jabłonowo (real) — Ośmiałowski Leonard.
Kamień (real) — Gmérek Jan.
Kartuzy (real) — Christ Daniel.
Kowalewo (real) — Puciata Mieczysław.
Kościerzyna (real) Wendtowa Er., zarz. Wassermann.
Lidzbark (real) — Wiklendt Jan.
Lisewo (real) — Wieliński Stefan.
Lubawa (real) — Wolski Stanisław.
Łasin (real) — Dębski Emiljan.
Nowe (przyw) — Klemens Antoni.
Nowe Miasto (real) — Kycler Antoni.
Osie (real) — Młodecki Aleksander.
Pelplin (real) — Przygodziński Józef.
Podgórz (osob) — Bielakoff Sergiusz.
Puck (real) — Mazurkiewicz Edmund.
Radzyń (osob) — Jurkowski Damazy.
Sierakowice (osob) — Wernicke Karol.
Sępolno (real) — Naatz Józef.
Skarszewy (real) — Jarzemski Wacław.
Śliwice (osob) — Szczodrowski Roman.
Stara Kiszewa (osob) — Kalinowski Antoni.
Starogard (osob) — Cieszyński Jan.
Starogard (przyw) — Sievert Walter.
Świecie (osob) — Jeszke Henryk.
Świecie (przyw) — Manthey Heljodor.
Tczew (real) — Hoosman Walter zarz. Wituski.

Tczew (osob) — Szulc Leon.
Tczew (real) — Nadolski Kazimierz.
Toruń (przyw) — Heininger Alfred.
Toruń (przyw) — Michalska Marja, zarz. Tomaszewski Tadeusz.
Toruń (przyw) — Jacob Ryszard.
Toruń (przyw) — Łabudziński Jan.
Toruń (osob) — Sobiecki Alfons.
Tuchola (osob) — Heppner Rudolf.
Unisław (real) — Garczyński Jan.
Wąbrzeźno (real) — Dr. Piotrowski Jan.
Wejherowo (real) — Rehefeld Georg.
Wejherowo (osob) — Niklewicz Franciszek.
Więcbork (real) — Przybylski Marjan.
Zblewo (real) — Holfeld Wilibald.

APTEKI ZAKŁADOWE.

Apteki szpitalne.

Chełmno — Zakład Sióstr Miłosierdzia.
Grudziądz — Szpital Miejski.
Pelplin — Zakład Sióstr Miłosierdzia.
Tczew — Szpital Św. Wincentego.
Toruń — Szpital Miejski.
Wejherowo — Szpital Św. Marji.

Apteki domowe lekarzy.

Kielno — Dr. Kaschel Otto.
Krokowo — Dr. Schlomka Jerzy.
Skórcz — Dr. Miller Fryc Stan.
Warlubie — Dr. Zawadzki.
Wałdowo — Dr. Studziński.

WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE.

Bohorodczany, (os) — Gaertner Jan.
Bolechów, (os) — Kimelman Oswald.
Bołszowce, (os) — spadk. Mücka Feliksa, zarz. Mück Wilhelm.
Borynia, (os) — Góroński Adolf.
Bukaczowce, (os) — Wallner Leon.
Bursztyn, (real.) — Maurycy, Zygmunt, Henryk i Betti Grünhautowie, zarz. Adolf Dursł.
Delatyn, (os) — Kuhl Rudolf Antoni.
Dolina, (os) — Roth 110.

Gwoździec, (os) — Godlewski W.
Halicz, (os) — Hamerman L.
Horodenka (real.) — Lurie Miron.
Horodenka, (os) — Orłowski Józef.
Jabłonów, (os) — Kotlarczuk Antoni.
Kałusz, (real.) — s-rów Szustowa A., zarz. Czyński Ludomir.
Knihinin Górka, (os) — s-rów Landesa A., zarz. Banner Izak.
Knihinin Kolonja, (os) — s-rów Klahra S., zarz. Balin J.
Kołomyja, (os) — Becher Dawid.
Kołomyja, (os) — Falber F.
Kołomyja, (os) — Herer J.
Kołomyja, (os) — Köpel J.
Kołomyja, (os) — Neider Wilchelm.
Kołomyja, (real.) — Stenzel Stefan, zarz. Knoll M.
Kossów, (os) — Madejski E., zarz. Mann S.
Kuty, (real.) — Hessel Gustaw, zarz. Hessel Afner.
Lipica Dolna, (os) — Giseltz Gustaw.
Mikołajów, (os) — Prokesz Juljan.
Mikuliczyn, (os) — Scherf Leopold.
Nadwórna, (real.) — Skórkowicz Józef.
Niżniów, (os) — Błocki Witold.
Obertyn, (os) — Schorr Leon.
Ottynja, (os) — Schiffer Jakób.
Peczeniżyn, (os) — Kohn Ed.
Perehińsko, (os) — s-rów Gomolińskiego, zarz. Groll J.
Rohatyn, (real.) — Reiss Józefa, zarz. Reiss Maksym.
Rozdół, (os) — Mierzwiński Br.
Rożniatów, (os) — Maciurzyński Apol.
Skole, (os) — Ehrlich J.
Śniatyn, (os) — Lazurkiewicz R.
Śniatyn, (real.) — Niemczewski Michał.
Sołotwina, (os) — Zussman L.
Stanisławów, (os) — Reitman Herman.
Stanisławów, (os) — Armatys Kazimierz.
Stanisławów, (os) — Zimring Abraham.
Stanisławów, (os) — Macura Karol.
Stanisławów, (real.) — Schiller Józef.

Stanisławów, (os) — Teodorowicz Zygmunt.
Stryj, (os) — s-rów Aichmüllera, zarz. Oppenaper H.
Stryj, (real.) — s-rów Chalabazynego, zarz. D. Kubrakiewicz Włodzimierz.
Stryj, (os) — Haber Norbert.
Stryj, (os) — Sobel Marcin.
Stryj, (os) — Sternberg Abel.
Synowódzko Wyżne, (os) — Popiel W., dzierż. Lempert.
Tłumacz, (os) — Szankowski Marjan.
Turka n/Stryjem, (real.) — Urich L. Goldstein F. Feldman B., zarz. Goldstein Ludw.
Turka n/Stryjem (real.) — Kehlhoffer Izak.
Tyśmienica, (real.) — Goldenberg Dawid.
Wełdzirz, (os) — Wesołowski Heronim.
Wojniłów, (os) — Kuhner Stanisław, dzierż. Kupfer W.
Zabłotów, (os) — Barbag M.
Zabie, (os) — Tlappa Jan Gwalbert.
Żurawno, (real.) — Kurzok Józef, dzierż. Hirschtritt.
Żydaczów, (os) — Nussbaum Mojżesz.

WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE.

Bielszowice (os) — Wicherski Bolesław.
Bieroń Stary (os) — Schaeferowa, kier. Pluciński Seweryn.
Brzezinka (os) — Nickelman Karol.
Brzeziny (os) — Krauze Franciszek.
Chorzów (os) — Grzesiecki Wiktor.
Czerwionka (os. filj.) — Osińska (fil. Orzesze), kier. Gach.
Dąb (os) — Mappes, kier. Kempa Jan.
Dąbrówka Mała (os) — Filor Ryszard.
Godula (sprzed) — Andrzejewski Edmund.
Hajduki Wielkie (os) — Lerchowa, kier. Michalik Paweł.
Huta Laura (os) — Dr. Strobel Kurt.
Katowice (sprzed.) — Gaertner Józef.
Katowice (sprzed.) — Górecki Rudolf.
Katowice (os) — Nowoziemski Jan.

Katowice (sprzed.) — Steinitz F., kier. Soliński Antoni.
Katowice (os) — Zagórski Jan.
Knurów (os) — Proske Franciszek.
Kochłowice (os) — Kozierowski Zygmunt.
Koszęcin (sprzed.) — Burzyński Kazimierz.
Królewska Huta (real) — Fränkel Jakób.
Królewska Huta (sprzed.) — Estkowski Mieczysław.
Królewska Huta (os) — Hoffmann Teodor.
Królewska Huta (os) — Schmidtowa, kier. Basler Karól.
Królewska Huta (sprzed.) — Schwerhalter Jerzy.
Ligota (os) — Jabłonowski Bogusław.
Lipiny (os) — Keil Paweł.
Lubliniec (sprzed.) — Sobanja Oskar.
Łagiewniki (os) — Wilczek Antoni.
Michałkowica — (filj. Herdego Siemianowicze), kier. Niziołkiewicz Stanisław.
Mikołów (przywilej) — Goroll Alfred.
Murcki (os) — Cetkowski Janusz.
Mysłowice — Gdynia Józef.
Mysłowice — Koepsch Oswald.
Nikisz — Büchs Rafał.
Nowy Bytom (os) — Hölzelowa M., kier. Hiller Augustyn.
Orzesze (sprzed.) — Osińska, kier. Kurzętkowski Czesław.
Pszczyna (przywilej) — Długaj Wacław.
Pszczyna (przywilej) — Spiller Oskar.
Radzionków (sprzed.) — Gajdas Emil.
Roździeń — Graefe Gerhard.
Ruda (os) — Barthmannowa, kier. Janaszewski Tadeusz.
Rybnik (os) — Henning Maks.
Rybnik (sprzed.) — Eichner Gotthold.
Rydułtowy (os) — Geisslerowa, kier. Schega A.
Siemianowice — Herde Franciszek.
Świętochłowice (sprzed.) — Knechtel Antoni.
Świętochłowice (os) — Hüttigowa kier. Kusiek Jan.
Szarlej (sprzed.) — Sossna Karol.
Tarnowskie Góry (przyw.) — Bogdany Tadeusz,

Tarnowskie Góry (sprzed.) — Sojka Walenty.
Tychy (os) — Gaerberowa, kier. Chmielus Artur.
Wirek — Schiebel Józef.
Wodzisław (sprzed.) — Frank Franciszek.
Załęże — Pałżewicz Ignacy.
Zawodzie (os) — Bauer Erwin.
Żory (sprzed.) — Bałdyk Bonifacy.

Śląsk Cieszyński.

Apteki publiczne.

Bielsko (os) — Drancz Juljusz.
Bielsko (os) — Gizowski Stanisław.
Bielsko (real) — Gutwiński Artur.
Bielsko (real) — Wladarz Fryderyk.
Cieszyn (real) — Braci Miłosierdzia, kier. Suszka Rudolf.
Cieszyn (os) — Raschka Ed.
Cieszyn (real) — Dr. Zaar Karol.
Dziedzice (os) — Gross Józef.
Jaworze (os) — Boziewicz Jan.
Skoczów (os) — Olszak Franciszek.
Strumień (os) — Gintel Michał.
Ustroń (os) — Wohanka dzierż. Siwy Paweł.

APTEKI ZAKŁADOWE.

Bogucice — Braci Miłosierdzia, kier. Karol Proksz.
Cieszyn — Zakład SS. Elżbietanek (kier. Siostra Aleksja).
Katowice — Spółka Bracka, kier. Fröhlich.
Rybnik — Szpital Juljusza, kier. Siostra Herachina.

WOJEWÓDZTWO TARNOPOLSKIE.

Borszczów (os) — Niemczewski Jan.
Brody (real) — Kallir Leon.
Brody (real.) — Kalmus Arnold.
Brody (real.) — Rothenberg Z.
Brody (real.) — Senzer Adolf.
Brzeżany (os) — Altschüler Salomon.

Brzeżany (real.) — Pohorilles Antonina, zarz. Pohorilles Henryk.
Buczacz (real.) — s-rów Lewickiego, dzierż. Millet Adolf.
Buczacz (os) — s-rów Wrzesińskiego, dzierż. Mond Natan.
Budzanów (os) — Adolf Koller.
Busk (real.) — Robert Gina.
Chorostków (os) — s-rów Szymanowicza, dzierż. Silberg Benedykt.
Czortków (real.) — s-rów L. Nossa, dzierż. Dworzański Władysław.
Czortków (os) — Palek Mojżesz.
Dunajów (os) — Traunfellner Szczęsny.
Gliniany (os) — Hełm Adolf.
Gołogóry (os) — Mościsker Samuel.
Grzymałów (os) — Braun Salomon Dawid.
Husiatyn (real) — Zofja Znamirowska, zarz. Popiel Dawid.
Jagielnica (os) — Preiss Herman.
Janów (os) — Klein Zygmunt.
Jazłowiec (os) — Szrekinger Wolf.
Jezierna (os) — Münz Ludwik.
Jezierzany (os) — Monies Izak.
Kamionka Strumiłowa (os) — s-rów Cukiera B., zarz. Herman Leon.
Kamionka Strumiłowa (os) — s-rów Zawałkiewicza, zarz. Dąbrowski Jan.
Kopyczyńce (os) — spadk. Znamirowskiego, zarządca Prokosz Jan.
Korolówka (os) — s-rów Allerhanda, dzierż. Schwarz Dawid.
Kozłów (os) — Błachowski Hilary.
Kozowa (os) — s-cy Poliniuka, zarz. Landau Maurycy.
Łopatyn (os) — Stettner Marjan.
Mielnica (os) — Eidelsheim Salomon.
Mikulińce (os) — Katz Samuel.
Monasterzyska (os) — Goldenberg Bernard.
Narajów (os) — Witriol Abraham.
Nowe Sioło (os) — Holinaty Emil.
Olesko (os) — Hofman Karol.
Podhajce (real.) — Ecker Samuel.

Podkamień (os) Pulver Józef.
Podwołoczyska (os) — s-rów Weinbera, zarz. Zwilling Gerson.
Pomorzany (os) Baczyński F.
Potok Złoty (os) — s-rów Witkiewicza, zarz. Raczkowski Kazimierz.
Probużna (os) — Kristianpoler Salomon.
Przemyślany (os) — Linskier Emanuel.
Radziechów (os) — Jaśkiewicz Stanisław.
Sassów (os) — sp-cy Krokowskiego, dzierż. Löwner Henryk.
Skała (os) — spadkobiercy Piotrowskiego, zarz. Henryk Piotrowski.
Skałat (os) — Aszkenazy Maks.
Strusów (os) — Farb Feibisz.
Tarnopol (os) — Krasuski Gustaw.
Tarnopol (os) — Franzos Juljusz.
Tarnopol (os) — Freudenthal Filip.
Tarnopol (real.) — własn. Julji Fleischmanowej, dzierż. Hellman Otto.
Tarnopol (os) — Krzyżanowski Adam.
Tłuste (os) — Tittinger Emil.
Toporów (os) — Karp Szymon.
Trembowla (os) — Silberg Paweł.
Trembowla (os) — Szpunar Józef.
Uście Zielone (os) — sp-cy T. Lisowskiego, zarz. Gębski Andrzej.
Zaleszczyki (real) — Zerygiewiczowa Marja, zarz. Zerygiewicz Izydor.
Założce (os) — Róża Baczyńska, zarz. Baczyński Franciszek.
Zbaraż (os) — Kruh Jakób.
Zbaraż (os) — Landesberg Wilhelm.
Zborów (os) — sp-cy Ronigera D., dzierż. Goldschlag Natan.
Złoczów (real.) — spadk. Pettescha, dzierż. Obrowicz Leon.
Złoczów (os) — Rosenzweig Hersz.
Złoczów (os) — Wlasak Franciszek.
Złotniki (os) — s-rów Hausberga, dzierż. Szyper K.

WOJEWÓDZTWO WARSZAWSKIE.

Aleksandrów, pow. nieszawski, (n) — s-rów Żukowskiego Al., dzierż. Markowski.
Baranowo, pow. przasnyski, (w) — Pałysiewicz St.
Biała Rawska, (n), — Musiałek St.
Bielsk, pow. płocki (w), — s-rów Malińskiego, zarz. Wojciechowski Roman.
Bieżuń, pow. sierpecki (n), — Wawrykiewicz Eug.
Błędów, pow. grójecki (w), — s-rów Amstera, zarz. Szatz Wacław.
Błonie (n), — Królikowski W.
Brwinów, pow. błoński (w), — Kulesza, dzierż. Motak B.
Brześć Kuj., pow. włocławski (n), — s-rów Cepeusza J., zarz. Kodroń Jan.
Bolimów, star. łowickie (w), — Sopoćko Jan.
Bodzanów, pow. płocki (n), — Cybulski Stan
Cegłów, pow. mińsko-mazow. (w), — Piątkowski Jerzy.
Chodecz, pow. włockawski (n), — Ostaszsweki Eug.a
Chorzele, pow. przasnyski (w), — Czerwiakowska Zofja.
Ciechanów (n), — Raniecki W.
Ciechanów (n), — Br. Szmakfefer.
Ciechocinek, (n), — Gębczyński W.
Czerwińsk, pow. płoński (w), — Gedysz Stefan.
Dąbrowice, pow. kutnowski (w), — Pac. Bol.
Dobrzyń n/Wisłą (n), — Raniecki W.
Dobrzyń n/Drwęcą, (n), — Smigielski M.
Drobin, pow. płocki (n), — s-rów Baumgartena, zarz. Wachlewicz Adam.
Dzierzgowo ,z. płocka (w), — Zembrzuski B.
Falenica (n), — Hermanowski, dzierż Zawadzki Wł.
Gąbin, pow. gostyński (n), — Barchwic R.
Gołymin star. ciechanowskie (n), — Olechowski M.
Gostynin, (n), — Majer Jan.
Goszczyn, pow. grójecki (w), — Wohner Ant.

Grodzisk (n), — Władek Stanisław.
Grodzisk, (n) — s-rów Kolitowskiego, dzierż. Węgierski.
Grójec, (n) — Ochenkowski J. i Marcinkowski H.
Góra Kalwarja (n) — Rypiński Ant.
Henryków (w) — s-rów Łukakiewicza, zarz. Widelski Stefan.
Iłów, pow. sochaczewski (w) — Stankiewicz.
Jadów, pow. radzymiński (n) — spadk. Drzewieckiego A., zarz. Śmiderski E.
Jabłonna, pow. warszawski (w) — s-rów Kuszkowskiego, zarz. Kocznorowski R.
Jasienica, pow. grójecki (w) — Gaweł Jan.
Józefów, pow. warszawski (w) — Nowakowski Teodor.
Kaczy Dół, pow. warszawski (w) — Klimontowicz Jadw.
Kałuszyn, pow. mińsko-mazowiecki (n) — Fuksiewicz J.
Kamieńczyk (w) — Kranas.
Karczew, pow. warszawski (w) — Kwieciński Wład.
Kikoł, pow. lipnowski (w) — Łysakiewicz Stefan.
Kiernozia (w) — Olesiak Stan.
Kołbiel, pow. mińsko-mazowiecki (n) — Majewski Ant.
Konstancin, pow. warszawski (n) — spadk. Starzeńskiego, zarz. Lachowicz.
Kowal (n) — Jastrzębski A.
Krasnosiele, pow. makowski (n) — Wójcicki Jan.
Krośniewice, pow. kutnowski (n) — Dunin-Borkowski Wł.
Kutno, Nowy Rynek (n) — Chaciński Cz.
Kutno, „pod Orłem“ (n) — Starnawski K.
Latowicz, pow. mińsko-mazowiecki (w) — Zatryb Antoni.
Leoncin, pow. sochaczewski (w) — Kostrzębska Marja.
Leszno, pocz. Błonie (w) — Winnicka Fr.
Lipno (n) — Piętka Tadeusz.
Lubicz, pow. lipnowski (w) — Nitecki Stefan.
Lubień, z. kujawska (w) — Gano Emil,

Lubraniec, pow. włocławski (w) — Kodymowski H.
Łomianki, pow. warszawski (w) — Jasieński L., dzierż. Lenczowski St.
Łowicz (n) — s-rów Hirzowskiego Wacława, zarz. Tylman F.
Łowicz (n) — s-rów Szymanowskiego St., zarz. Beroń E.
Łyszkowice, pow. łowicki (w) — Gizelt Tadeusz.
Maków (n) — Szulc Jan.
Marki, pow. warszawski (w) — s-rów Rygiera, dzierż. Cepeusz Modes.
Milanówek, pow. błoński (filjalna) — Eubig Karol.
Miłosna, pow. warszawski (w) — Gawęcki.
Mińsk-Mazowiecki, Rynek 4 (n) — Łempicki.
Mińsk-Mazowiecki (n) — s-rów Wojewódzkiej Stan., zarz. Czerniewski T.
Mława (n) — Czernicki Leon i Barczyk Piotr.
Mława (n) — Zamoyski Al.
Młodzieszyn, pow. sochaczewski (w) — Stefański Feliks.
Mogielnica, pow. grójecki (n) — s-rów Jakubowskiego E.
Mrozy, pow. mińsko-mazowiecki (filj.) — Fuksiewicz Jan.
Mszczonów, pow. błoński (n) — s-rów Helcmana, dzierż. Bukowski M.
Nadarzyn, pow. błoński (w) — Ryszkiewicz K.
Nasielsk, pow. pułtuski (n) — Machnikowski St.
Nieszawa (n) — Malczewski Jan.
Nowe Miasto, pow. płoński (w) — Rajner Karol.
Nowe-Miasto n/Pilicą, pow. rawski (n) — Zieńkowski J.
Nowy-Dwór, pow. warszawski (n) — Konarski Bol.
Okuniew, pow. warszawski (w) — Kaun Bronisław.
Ołtarzew, pow. warszawski (n) — Kalinowski H.
Osięciny, pow. nieszawski (n) — s-rów Dembińskiego Ignacego, zarz. Brzozowski T.
Otwock (n) — s-rów Podolskiego, zarz. Dobraczyński St., filja s-rów Podolskiego.

Piaseczno, pow. warszawski (n) — Markowski M.
Piotrków Kujawski (w) — Małachowski Miecz.
Płock (n) — apteka miejska, zarz. Ziółkowski Stefan.
Płock (n) — s-rów Betleya St., zarz. Lipiński Konst.
Płock (n) — Włodkowski Bol.
Płock (n) — Żółtowski Emil.
Płońsk (n) — Gutowski Stan.
Powsinek (w) — właść. Dąbkowski R.
Pruszków, pow. warszawski (n) — Bielawski Józef.
Przasnysz (n) — s-rów Szymońskiego K., zarz. Truszkowski Jan.
Przedecz, pow. włocławski (w) — Gruszczyński T.
Pułtusk (n) — apt. szpitalna, dzierż. Tyszecki K.
Pułtusk, ul. Świętojańska 13 (n), — Śniegocki St.
Puszcza Marjańska, pow. skierniewicki (w) — Mazurkiewicz A.
Raciąż, pow. sierpecki (n) — Wasilewski Jan.
Radzanów, pow. mławski (w) — Borowski W.
Radziwie, pow. płocki (w) — Biegański E.
Radziejów, pow. nieszawski (n) — s-rów Malanowskiego, dzierż. Łodziński A.
Radzymin (n) — Łobodowski K.
Raszyn, pocz. Warszawa (w) — Skaczkowski Józef.
Rawa Maz. (n) — Mazurkiewicz P., dzierż. Staszewski.
Rawa Maz. (n) — Zalewski Kazimierz.
Stan.
Rembertów, pow. warszawski (w) — Pakleza
Różany, pow. makowski (n) — Strupczewski Kaz.
Rypin (n) — s-rów Rokickiego, dzierż. Zaniewski Jan.
Rzeczyca, pow. rawski (w) — Kunicka Marja.
Sanniki, pow. gostyniński (w) — Budzyński Stanisław.
Serock (n) — Sowula Stanisław.
Sierpc (n) — s-rów Radomyskiego, zarz. Baginski.

Skępe, pow. lipnowski (w) — s-rów Urbanowicza Ed., zarz. Eberhardt St.
Skierniewice (n) — Strzelecki Czesław.
Skierniewice (n) — s-rów Twardowski Mieczysław, zarz. Kuziemski.
Skrwilno, pow. rypiński (w) — Piotrowski Wacław.
Służewo, pow. nieszawski (filj.) — s-rów Żukowskiego, dzierż. Bisikiewicz Winc.
Sobota, pow. łowicki (w) — Olędzki Al.
Sochaczew (n) — Fabierkiewicz J. i Czarnecki M.
Sochocin, pow. płoński (w) — Hermanowicz Wład.
Staroźreby, pow. płocki (w) — Kwieciński Stan.
Stanisławów, pow. mińsko-mazowiecki (w) — Żardecki R.
Strzegowo, pow. mławski (w) — s-rów Jasińskiego, dzierż. Tomaszewski Roman.
Strzelce, pow. kutnowski (w) — Wabner J.
Szreńsk, pow. mławski (n) — Kulesza Wł.
Tarczyn, pow. grójecki (n) — Budziński W.
Tłuszcz, pow. radzymiński (w) — Biegańska M.
Warka, pow. grójecki (n) — Wyrzykowski A.
Wiskitki, pow. błoński (n) — Rejmont Walery.
Włocławek (n) — Diekanowski Stanisław.
Włocławek, ul. Dąbrowskiego 4 (n) — Gutkowski Jan.
Włocławek, ul. 3-go Maja (n) — Goworowski Walery.
Włocławek (n) — spadk. Seyera Jana i Mejstera St., (zarz.).
Włocławek (n) — s-rów Ulanowskiego F., zarz. Ulanowska Jadwiga.
Włocławek (n) — Lipiński, Chłodna 51.
Wołomin, pow. radzymiński (n) -- s-rów Raczyńskiego W.
Wyszków (n) — S-rów Wszeborowskich A., dzierż. Wolski Miecz.
Wyszogród, pow. płocki (n) — s-rów Ziemskiego A., zarz. Ziemski Ludwik.
Zakroczym (n) — Kowalski Bronisław.
Zieluń, z. płocka (w) — Leszczyński W., dzierż. Kaziński T.

Żbików, pow. warszawski (n) — Bielawski Jan.
Żuromin, pow. sierpecki (n) — s-rów Wolskiego, zarz. Sikorski Al.
Żychlin, pow. kutnowski (n) — Stachowicz St.
Żyrardów (n) — s-rów Jursza L., dzierż. Malawski L.

Apteki zakładowe.
Apteki Kas Chorych.

Pruszków — zarz. Duchnowski Tad.
Włocławek — zarz. Szczygłowski W.
Żyrardów — Apteka zakładowa.
Żyrardów — Apt. Kasy Chorych, zarz. Peszyński K.

Apteka fabryczna.

Żyrardów — Tow. Akc. Hille i Dietrych, zarz. Dubiszewski. T.

WOJEWÓDZTWO WILEŃSKIE.

Wilno (n) — Miejska, zarz. Szutowicz W.
„ (n) — Chomiszewski Wacław.
„ (n) — Chróścicki Józef.
„ (n) — Rodowicz Jan.
„ (n) — Domański Zygmunt, zarz. Wrześnowski W.
„ (n) Wysocki Al.
„ (n) — Jurkowski Józef, zarz. Kojdecki L.
„ (n) — s-rów Fr. Augustowskiego, zarz. Kosiński St.
Wilno (n) — Siekierzyński Fr., zarz. Welento M.
„ (n) — Sokołowski Wł.
„ (n) — Szantyra Wł.
„ (n) — s-rów Jundziłła, zarz. Siekierzyński Fr.
Wilno (n) — Ottowicz W.
„ (n) — Zajączkowski W.
„ (n) — Augustowski W.
„ (n) — Rostkowski A.
„ (n) — s-rów Ajzensztadta i Sapożnikowa, zarz. Kadyszewicz M.
Wilno (n) — Mańkowicz M.
„ (n) — Paka A.
„ (n) — Tow. I. B. Segall, zarz. E. Biszewski.

Wilno (n) — Frumkinowa B., zarz. Salomonow Kopel.
Wilno (n) — Szyrwint G. i Turgiel B., zarz. Szyrwint G.
Wilno — homeopatyczna Niemękowskiej M., zarz. Szantyr B.
Wilno — Homeopatyczna Gołońskiego Fl.

Powiat Wileński.

Jaszuny (w) — Hajdamowicz J.
Landwarów (w) — Łapin A.
Mejszagoła (w) — Ajzensztadt L.
Michaliszki (w) — Abramowicz A.
Niemenczyn (w) — Bernsztejn S.
Nowa Wilejka (n) — Andruszkiewicz A.
Olkieniki (w) — Szternin Z.
Podbrzezie (w) — Stefanowicz Józef.
Rudziszki (w) — Kalukiewicz B.
Szumsk (w) — Rodziewicz E.
Turgiele (w) — Apanas Br.
Troki (n) — Wierciński Fr.
Werki-Jerozolimka (w) — Szantyr B., zarz. Bruchański S.
Wielkie Soleczniki (w) — Czerniewski Fr.
Worniany (w) — Uszkiewicz Józ.

Powiat Święciański.

Dawgieliszki (w) — Kapłan W.
Hoduciszki (w) — Rubin P.
Ignalino (w) — Miller M., zarz. Joffe Helm.
Kiemeliszki (w) — Rudnik W.
Kobylniki (w) — Kaminer J.
Łyntupy (w) — Pietkiewicz P.
Nowe Święciany (w) — Milikowska Ch.
Podbrodzie (w) — Chawkin M.
Święciany (n) — Szrejberowa M., zarz. Piotrowski Br.
Święciany (n) — miejska, zarz. Bereżecki Br.
Świr (w) — Chackielewicz L.

Powiat Dziśnieński.

Dzisna (n) — F. Nejsztadt.
Druja (n) — Adler A.
Głębokie (n) — Fajertag St., zarz. Pleszkun Sz.
Jody (w) — Dziewałtowski-Gintowt J.

Koziany (w) — Krzywicki B. i Ch. Tatarski, zarz. Ch. Tatarski.
Łużki (w) — Weinberg M.
Nowy Pohost (w) — Kac-Sosnowik Ch.
Plissa (w) — Okuniowa-Świerdlinowa S.
Prozoroki (w) — Zwierełło J.
Szarkowszczyzna (w) — Bajdalinowa, zarz. Butkiewicz J.

Powiat Brasławski.

Brasław (w) — Kurczewska M., zarz. Wolański Wł.
Dukszty (w) — s-rów Michałowskiego, zarz. Fidelska J.
Opsa (w) — Hordyński W.
Widze (n) — Ciechanowicz A.

Powiat Wilejski.

Dołhinowo (n) — Frydman M.
Gródek (w) — Cukierman O., zarz. Sokolińska S.
Ilja (w) — Religioni Wł.
Kurzeniec (w) — Kłok S.
Krasne (w) — Gilbert A.
Krzywice (w) — Szymańczyk H.
Lebiedziewo (w) — Cukierman I., zarz. Reżnicki I.
Mołodeczno (w) — dzierż. Sarol-Sarolisa K., wł. J. Wołkowyski.
Radoszkowicze (n) — Bagieński A.
Wilejka (n) — s-rów Bujniewicza, zarz. Bujniewicz Z.

Powiat Oszmiański.

Bienica (w) — Błuś Br.
Dziewieniszki (w) — Rogol L., zarz. Dajches N.
Holszany (n) — Abramowicz B., zarz. Goldzin N.
Krewo (w) — Meller B.
Oszmiana (n) — Chomiczewski Wł.
Smorgonie (n) — Wysocki Witold.
Soły (w) — Łotach J.

Powiat Duniłowicki.

Budsław (w) — Biegun N.
Dokszyce (n) — Pawłowski Al.
Duniłowicze (w) — s-rów Maleja, dzierż. Chackielewicz I.
Miadzioła (w) — Lenczewski M.

Parafjanowo (w) — Pawłowski Al., zarz. Zakrzewski St.
Postawy (w) — Parniewska J. i Kęstowicz, zarz. Kęstowicz Józef.

Apteki zakładowe.

Apteka Kasy Chorych, Wilno ul. Dominikańska 15, — zarz. Stefanowski K.
Apteka urzędników państw., zarz. Stantyr.
Apteka pomocy biednym żydom w „Miszmeros Chojlin".

WOJEWÓDZTWO WOŁYŃSKIE.

Beresteczko (n) — Furer Boruch, zarz. Białostocki Jodko.
Boremel (w) — Nitkiewicz Leopold.
Dubno (n) — Witwicki Józef.
Dubno (n) — Kozankiewicz Alfred.
Dubno (n) — Galperson Michał.
Kozin (w) — Michalski Konstanty.
Mizocz (n) — Finkiel Benjamin, zarz. Rubin Józef.
Młynów (w) — Wajnsztok Owsiej.
Ołyka (w) — Bat Ginda, zarz. Kostyński Boruch.
Targowica (w) — Pińczuk Chaskiel.
Warkowicze (w) — Szwarcman Mojsze.
Werba (w) — Kagan Mordko.
Wołkowyje (w) — Fiszman Adela.

Powiat Horochowski.

Horochów (n) — s-rów Wierzbowskiego Antoniego, zarz. Zasztoft Marjan.
Łokacze (w) — Guklerowa Stanisława, dzierż. Geller Abram.
Kiesielin (w) — Krupiński Stefan, dzierż. Czernewski Teodor.

Powiat Kowelski.

Hołoby (w) — Makiełło Wacław.
Kowel (n) — s-rów Ejsmonta Piotra, zarz. Grabowski Władysław.
Kowel (n) — s-rów Fridrichsona Gabryela, zarz. Lipski Edmund.
Kowel (n) — s-rów Prażmowskiego, zarz. Worotyński Adam.
Kupiczów (w) — Kogan Aron.

Maciejów (w) — Mandelbaum Fajwel, zarz. Gumowski Konstanty.
Mielnica (n) — Wołach Izaak, zarz. Pergumen Chaim.
Turzysk (n) — Pasławski Jan, zarz. Brodzka-Beberuk Etja.

Powiat Krzemieniecki.

Krzemieniec (n) — s-rów Tkaczyńskiego Bolesława, zarz. Krzyżewski Artur.
Krzemieniec (n) — Hindes Uszer.
Krzemieniec (n) — s-rów Hindesa Teofila, zarz. Akerman Hersz.
Łanowce (w) — Bejmblat Hersz.
Poczajów (n) — Furowicz Wacław.
Radziwiłłów (n) — s-rów Machana Edwarda, zarz. Macharz Edward.
Szumsk (n) — s-rów Szwarcmana Mojżesza, zarz. Chazen Mordko.
Wiśniowiec (n) — Raszewski Michał.
Wyszogródek (w) — Gelman Hackiel.

Powiat Łucki.

Czaróków (w) — Fiks Szymon.
Kołki (w) — Szkłar Icko-Mojsze.
Łuck (n) — Złocki Franciszek, zarz. Kucharski Franciszek.
Łuck (n) — Dal Hersz.
Łuck (n) — Dal Łazarz, zarz. Sadkowski Władysław.
Rożyszcze (w) — Ejdel Izaak.
Torczyn (w) — Rozenfeld Nusia.
Zofjówka (w) — Sztarkman Tewij.

Powiat Lubomlski.

Lubomla (n) — s-rów Czajkowskiego Ignacego, zarz. Rodziewicz Tadeusz.
Szack (w) — Radyński Marjan.

Powiat Ostrogski.

Ostróg (n) — Żółtowska Julja, zarz. Żółtowski Wacław.
Ostróg (n) — Szrajer Abraham.

Powiat Rówieński.

Aleksandrja (w) — Gołowczyner Grzegorz.
Bereźno (n) — Wyszyński Władysław.
Deraźno (w) — Dąbrowska Marja.

Glińsk (w) — Dubczak Abraham.
Hoszcza (w) — Korynman Sura, zarz. Szechet Rejzla.
Klewań (w) — Segał Manus, zarz. Kowalowa M.
Korzec (n) — Herszenhorn Aron.
Korzec (n) — sukc. Marta i Czesław Ochmanowicze, zarz. Passow Jakób.
Kostopol (n) — Pomeranc Ela.
Ludwipol (w) — Welman Szewa i Dibner Etla, zarz. Piwarski Marjan.
Międzyrzec (n) — s-rów Sejdela, zarz. Szitkatrs Władysław.
Poryck, pow. Włodzim. (w) — Bursztynowej Franciszki.
Równe, (n) — Jakuszewski Tomasz.
Równe (n) — Rutkowski Piotr.
Równe (n) — Rozenkranc Fiszel.
Równe (n) — Sandberg Chaja i Glikman Szaja, zarz. Kirszow Ela.
Równe (n) — Kabziński Marjan, zarz. Dębski Karol.
Stepań (n) — Szwarc Ewelina, dzierż. Romankiewicz Tadeusz.
Tuczyn (w) — Bat Aron.
Uściług, pow. Włodzimierski (n) — s-rów Perelmana Mojżesza, zarz. Jakubowski Józef.
Włodzimierz (n) — Gukler i Szczurowski A., zarz. Gukler Kazimierz.
Włodzimierz (n) — Kołomyjski Antoni.
Zdołbunów (n) — Karsz Jankiel, zarz. Wasiljew Włodzimierz.
Zdołbunów (n) — Wygodowski Hipolit.

Apteki zakładowe.

Kowel, Apteka szpit. Stow. „Lines Hacedek“, zarz. Sztolerman Sz.

B. ZABÓR SYJSKI Województwa:	Powierzchnia	Ogólna liczba ludności.	Na 1 aptekę publ. mieszk.	LICZBA APTEK PUBLICZNYCH: normalnych	wiejskich	filjalnych	zakładowych	Kas chorych	Ogółem.	LICZBA FACHOWCÓW: dr. farm. (magistrów)	magistrów (adjunktów)	magistrów (asystentów)	prowizorów (magistrów)	pomocników	uczni (aspirantów)	Ogółem.
Białostockie	32.518	1.362.259	13.023	58	46	1	3	—	108	2	—	1	63	81	8	155
Kieleckie	25.736	2.534.214	15.547	108	55	—	2	21	186	1	—	12	142	111	42	308
Lubelskie	31.160	2.085.557	15.335	79	55	3	—	—	137	—	1	1	110	106	23	241
Łódzkie	19.034	2.251.097	13 500	114	51	1	2	9	166	1	1	9	145	136	51	343
Nowogródzkie	2).993	824.601	17,545	20	28	—	—	—	48	—	—	—	25	43	14	82
Poleskie	41.463	876.665	25.047	21	18	—	—	—	39	—	—	—	19	26	1	45
zawskie	29 310	2 112.106	13.987	86	56	3	1	3	149	—	—	4	122	92	28	42
Wileńskie	27.216	975.022	12.188	39	49	—	2	1	91				57	104	23	184
Wołyńskie	29 943	1.433.357	24.300	40	29	—	1	—	69				40	35	1	76
m. Warszawa				8	—	—	10	8	99				224	288	87	955

Województwa	Powierzchnia	Ogólna liczba ludności	Na 1 aptekę publ. mieszk.	koncesjonowanych sprzed.	koncesjonowanych osob.	przywilejowanych	realnych Małopol.	filjalnych	domowych	zakładowych	Kas Chorych	ogółem	aptekarzy aprobowanych	magistrów (adjunktów)	magistrów (asystentów)	prowizorów (magistrów)	pomocników	uczni aspirantów	ogółem
Śląskie	4230	1.016.440	13.200	—	—	—	—	—	—	—	—	73	90	19	8	—	18	15	150
Pomorskie	16386	939.495	1.0 07	31	17	15	—	—	5	6	—	74	68	2	—	2	8	7	78
Poznańskie	26603	1.974.057	13.160	76	33	36	—	—	—	—	3	148	184	2	—	3	33	16	238

B. ZABÓR AUSTRJACKI Województwa	Powierzchnia	Ogólna liczba ludności	na 1 aptekę mieszkańców	koncesjonowanych osób.	realnych	filjalnych	domowych	zakładowych	Kas Chorych	ogółem	magistrów (adjunktów)	magistrów (asystentów)	prowizorów (magistrów)	pomocników	uczni aspirantów	ogółem
Krakowskie	17.448	1.990.399	15.080	100	26	2	—	2	2	132	171	30	1	44	31	295
Lwowskie	27.024	2.718.866	18,1[illegible]5	124	27	2	2	—	2	157	224	54	2	35	83	398
Stanisławowskie	18.368	1 348.481	22.106	48	14	—	—	—	—	62	69	14	—	10	36	129
Tarnopolskie	16.240	1.429,627	21.338	55	13	—	—	—	—	68	76	10	—	12	51	149

Wykaz Kas Chorych.

Siedziba Kasy.

Województwo Warszawskie.

Warszawa m.
Warszawa pow.
Włocławek pow.
Płock pow.
Żyrardów pow.
Gostynin pow.
Nieszawa pow.
Łowicz pow.

Województwo Łódzkie.

Łódź pow., Woleżańska, 225.
Tomaszów pow.
Pabjanice pow.
Kalisz pow.
Piotrków pow.
Zd. Wola pow.
Czerków pow.
Radomsk pow.
Tursk pow.
Konin pow.

Województwo Lubelskie.

Lublin pow., Kapucyńska 6.
Tomaszów pow.
Hrubieszów pow.

Województwo Białostockie.

Białystok pow.
Hajnówka pow.
Grodno pow.

Województwo Kieleckie.

Radom pow., Świeża 1.
Częstochowa pow.
Sosnowiec pow.
Olkusz pow.
Końskie pow.

Opoczno pow.
Opatów pow.
Iłża pow.
Sandomierz pow.

Województwo Wileńskie.

Wilno m., Dominikańska 15.
Wolno pow.

Województwo Wołyńskie.

Włodzimierz Woł.
Krzemieniec.
Dubno.

Województwo Krakowskie.

Biała pow.
Bochnia pow.
Chrzanów pow.
Dębica pow.
Gorlice pow.
Jasło pow.
Kraków m., Dunajewskiego 5.
Kraków pow.
Limanowa pow.
Mielec pow.
Myślenice pow.
Nowy-Sącz pow.
Oświęcim pow.
Pilzno pow.
Tarnów pow.
Wadowice pow.
Wieliczka pow.
Żywiec pow.

Województwo Lwowskie.

Bóbrka pow.
Brzozów pow.
Cieszanów pow.
Drohobycz pow.
Gródek Jagielloński pow.
Jarosław pow.
Jaworów pow.
Kolbuszowa pow.
Krosno pow.
Lisko pow.
Lwów m.
Lwów pow.

Łańcut pow.
Mościska pow.
Przemyśl pow.
Przeworsk pow.
Rawa Ruska pow.
Rrzeszów pow.
Sambor pow.
Sanok pow.
Sokal pow.
Stary Sambor pow.
Strzyżów pow.
Tarnobrzeg pow.
Żółkiew.

Województwo Stanisławowskie.

Dolina pow.
Horodenka pow.
Kałusz pow.
Kołomyja pow.
Kosów pow.
Nadwórna pow.
Rohatyn pow.
Skole pow.
Śniatyń pow.
Stanisławów pow.
Stryj pow.
Turka pow.

Województwo Tarnopolskie.

Borszczów pow.
Brody pow.
Brzeżany pow.
Buczacz pow.
Czortków pow.
Kopyczyńce pow.
Kamionka Strum.
Podhajce pow.
Skałat pow.
Tarnopol pow.
Trembowla pow.
Zaleszczyki pow.
Zbaraż pow.
Zborów pow.
Złoczów.

Województwo Śląskie.

Bielsk pow.
Cieszyn pow.

Województwo Poznańskie.

Bydgoszcz m.
Bydgoszcz pow.
Chocież pow.
Gniezno pow.
Czarnków pow.
Gostyń pow.
Grodzisk pow.
Jarocin pow.
Inowrocław pow.
Kępno pow.
Kościan pow.
Koźmin pow.
Krotoszyn pow.
Leszno pow.
Międzychód pow.
Mogilno pow.
Nowy Tomyśl pow.
Oborniki pow.
Odolanów pow.
Ostrzeszów pow.
Ostrów pow.
Pleszów pow.
Poznań miasto.
Poznań Wschód pow.
Poznań Zachód pow.
Rawicz pow.
Śmigiel pow.
Srem pow.
Srodzie pow.
Strzelno pow.
Szamotuły pow.
Szubin pow.
Wągrowiec pow.
Witkowo pow.
Wolsztyn pow.
Września pow.
Wyrąsk pow.
Żnin pow.

Województwo Toruńskie.

Brodnica pow.
Chełmno pow.
Chojnice pow.
Działdowo pow.
Gniew pow.
Grudziądz pow.
Grudziądz miasto.
Kartuzy pow.
Kościerzyn pow.
Nowe Miasto pow.
Puck pow.
Sępolno pow.
Starogard pow.
Świecie pow.
Tczew pow.
Toruń pow.
Toruń miasto.
Tuchola pow.
Wąbrzeźno pow.
Wejherowo pow.

Tablica chronologiczna najważniejszych odkryć z dziedziny nauk farmaceutycznych. — M. Proner	0.30
O metodach otrzymywania koloidalnych roztworów metali. — M. Proner . . .	0.20
Index seminum à 1922. Uniw. Pozn. Oddz. Farm.	0,20
Index seminum à 1923. Uniw. Pozn. Oddz. Farm.	0,20
O wykształceniu chemicznem w związku z planem studjum farm. — prof. Hrynakowski	0.20
Studjum nad metodami ilościowego oznaczania alkaloidów. — A. Jurkowski . .	0.40
Polski przemysł farmaceutyczny po wojnie. — prof. B. Koskowski	0.40
Badania polskich naparstnic. — prof. Jan Muszyński	0.20
Surowce rynku warszawskiego podczas wojny europejskiej 1914—20. — W. Grochowski	0.20
Tinctura Jodi. — prof. Br. Koskowski . . .	0.30
Farmacja przed stu laty i dziś. — prof. Jan Muszyński	0.20
Jak dawno posiadamy apteki w Polsce. — dr. K. Wenda	0.20
Sprawozdanie Dyrekcji Oddz. Farm. przy Wydz. Filoz. Uniw. Poznańsk. 1921/22	0.20
Środki odkażające w weterynarji. — dr. B. Hepner i A. Likiernik	0.20
Powstanie i zastosowanie wzorów matematycznych do obliczania suchej substancji mleka. — Zygm. Lejko	0.40
Nowe środki lecznicze. — B. Hepner i A. Likiernik	0.30
I Zjazd Chemików Polskich w Warszawie 3—5 kwietnia 1923	0.20

SPIS OGŁOSZEŃ

do Kalendarza na rok 1925.

